

༡། ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་མཆོ་ལས་འབྲངས་སྐྱབ་པའི་བང་རིམ་རིམ་པར་བཅུགས།
 མཆོན་དཔེའི་གཟི་བྱིན་དཔལ་འབར་བྱལ་སྤྲུལ་གསེར་རིའི་དབྱས་ན་མངོས།
 རྒྱ་ཆེན་འཕྲིན་ལས་ནམ་བཞིའི་ཉི་ཟླའི་འོད་ཀྱི་སྐར་ལས་འཛིན།
 ཐུབ་དབང་ལྷན་པོ་ལྟར་བཅས་འགྲོ་བའི་སྐྱབས་གནས་གཅིག་པུ་བྱལ།

མཁྱེན་བཅའི་དབང་ཕྱག་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་གིང་ཉི་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་སྐྱབ་
 ཐལ་འགྱུར་སྲོལ་བཏོད་སངས་བྱུངས་བསྐྱངས་དང་འགྲེལ་མངོན་ཟླ་མེད་ཟླ་བའི་ཞབས།
 པ་ཆབ་སྐྱབ་བསྐྱར་ཉི་མ་གྲགས་ནས་ཉི་པར་བཟུང་སྟེ་བྱལ་བའི་དབང་པོ་སྐྱོ་བཟང་གྲགས་
 པ་ཡབ་སྤྲུལ་ནམ་གསུམ་རྩེས་འབྲངས་མཁས་པའི་ཆོགས་ནམས་དང་།

དམ་པའི་ཆོས་འདི་གང་ལས་མཉན་པའི་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་བཀའ་དྲིན་ཅན་སོགས་
 དཔལ་ལྷན་ཟླ་མ་ཕྱག་འོས་ཀྱན་ལ་ཀྱན་ནས་གྲུས་པས་ཕྱག་འཆོལ་ནས།

ཐལ་འགྱུར་ལྷགས་བཟང་དཔེ་ཟླ་བལ་བ་ལེགས་པར་གསལ་བྱེད་ནམ་བཤད་ནམ་གཉིས་
 དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་གོ་སྐྱའི་ངག་གིས་བཤད་པར་བྱ།

དེ་ལ་འདིར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད།
 བར་དུ་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས། མཐར་མཛོན་པར་རྩོགས་
 པར་སངས་བྱུངས་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བཀའ་སྐྱེལ་བ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས། རབ་
 དང་། ཕུལ་དུ་གྱུར་པ་ནི། ཤེར་ཕྱོགས་ཀྱི་མདོ་བྱུངས་འབྲིང་བསྐྱུས་པ་གསུམ་པོ་ཡིན་

ལ། དེའི་བརྗོད་བྱ་ལ་དངོས་བསྟན་སྣང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། སྤྲུལ་རྣམས་མངོན་ཏོགས་
 ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་འགྲེལ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་མགོན་པོ་
 ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ། སྣང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ། ཞིབ་
 མོ་ནམ་འཐག་ རྩོད་སྒྲིག་ རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་སྟེ་རིགས་པའི་ཆོགས་དུག་མཛད། དེ་
 ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྩ་བ་འཕམ་གཞི་མ་ལྟ་བུ་ནི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འགྲེལ་
 པ་ག་ལས་འཛིགས་མེད། དུང་ཕྱ་ལི་ཏ། ཆོག་གསལ། དེ་བ་ཤ་མ། ལྷ་ན་མ་ཏི། ལྷ་
 ན་ཕྱ། སྤྲུལ་རྣམས་ཏི། ཤེས་རབ་སྟོན་མ་སྟེ་བརྒྱད་བྱུང་། དེའི་ནང་ནས་བོད་དུ་འགྱུར་
 བ་ལ་ག་ལས་འཛིགས་མེད། དུང་ཕྱ་ལི་ཏ། ཤེས་རབ་སྟོན་མ། ཆོག་གསལ་ཏི་བཞི་
 ཡོད་ལ། ག་ལས་འཛིགས་མེད་རང་འགྲེལ་དུ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་
 བཤད་ཅིང་བོད་སྐད་རབས་པ་ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་འདོད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ལ་མི་འཐད་
 དེ། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད། རྩ་བ་གྲགས་པ་གསུམ་
 ཀྱི་འགྲེལ་པར་འདིའི་བཤད་པ་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་དངས་པའི་སྤྱིར་དང་། རབ་བྱེད་ཉེར་
 བདུན་པའི་འགྲེལ་པ་དེ་ཉིད་ལས། ཉན་པ་པོ་དང་མཉན་བྱ་དང་། །སྟོ་པོ་འབྱུང་བ་
 ཤིན་ཏུ་དཀོན། །དེ་སྤྱིར་མདོར་ན་འཁོར་བ་འདི། །མཐའ་ཡོད་མ་ཡིན་མཐའ་མེད་
 མེན། །ཞེས་བཞི་བརྒྱ་པའི་ལུང་དངས་ནས་བཤད་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་པཱེ་ཏ་ག་ལས་
 འཛིགས་མེད་ཅེས་པ་ཅིག་གིས་བརྩམས་པར་འདོད་དེ། དཔེར་ན། དུང་ཕྱ་ལི་ཏས་
 བརྩམས་པའི་འགྲེལ་པ་ལ་དུང་ཕྱ་ལི་ཏ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཤེས་རབ་སྟོན་མས་
 རི་དབུ་མ་རྩ་བ་རང་རྒྱུད་དུ་འགྲེལ་བར་མཛད་དེ། རེ་ཞིག་སྟོབ་སྐབས་སུ་མ་བབ། དུང་
 ཕྱ་ལི་ཏས་རྩ་བའི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་འགྲེལ་བའི་སྟོལ་གཏོད་པ་དེ་ཉིད་འགྲེལ་

པ་ཚིག་གསལ་གྱིས་གཞུང་བཙུགས་ནས་དགོངས་པ་རང་ལུགས་སུ་འགྲེལ་བར་མངོན།
 དེ་ཡང་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས་རྩ་ཤེའི་ཚིག་གི་ཆ་གཅི་པོར་འགྲེལ་པ་ལ་ཚིག་གསལ། དོན་
 གྱི་ཆ་གཅི་པོར་འགྲེལ་བ་ལ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མངོན། དེ་
 རྣམས་ལས་རྩ་འགྲེལ་འདི་དག་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ། །

དེའི་འཇུག་བྱ་དབུ་མ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས། དབུ་མའི་བརྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རྩོམ་པར་འདོད་པས། ཞེས་གསུངས་པས་དབུ་
 མའི་བརྟན་བཅོས་ཡིན་གྱི་དབུ་མའི་དོན་གཞན་མིན་ལ། དེ་ཡང་རང་འགྲེལ་དུ་རྩ་ཤེ་
 རྒྱངས་སུ་མངོན་པ་ན། དབུ་མ་ལས་ཞེས་སྦྱིར་སྒྲོས་ཤིང་། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་སོགས་
 རྒྱངས་སུ་མངོན་པ་ན་བརྟན་བཅོས་རང་མིང་ནས་སྒྲོས་པས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཉིད་ལ་བྱའོ།
 འོན། བརྟན་བཅོས་འདིས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་
 ཡོད་དེ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒྲོ་ནས་སོ། །དང་པོའི་ཚུལ་ལ་འགྲེལ་བཤད་དུ། རྩ་
 ཤེར་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་མ་བཟོད་ལ། འདིར་དེ་གཉིས་
 རྒྱས་པར་བརྟན་པས་དེ་ལ་ཟབ་པའི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་གོ་ཞེས་ཟེར། འོན། རྩ་ཤེར་དོན་
 དམ་རྒྱས་པར་མ་བརྟན་ལ། འདིར་དེ་རྒྱས་པར་བརྟན་པས། དེ་ལ་ཟབ་པའི་སྒྲོ་
 རྒྱས་ཟེར་རམ། རྩ་ཤེར་ཀྱན་རྫོབ་རྒྱས་པར་མ་བཟོད་ལ། འདིར་དེ་རྒྱས་པར་བརྟན་
 པས་དེ་ལ་ཟབ་པའི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་ཟེར་རམ། ཡང་རྩ་ཤེར་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་
 ཚོགས་རྒྱས་པར་མ་བརྟན་ལ། འདིར་དེ་རྒྱས་པར་བརྟན་པས། དེ་ལ་ཟབ་པའི་སྒྲོ་
 རྣམས་འཇུག་ཟེར། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་
 པའི་རྣམ་གྲངས་འཇུག་པ་ལས་རྩ་ཤེ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པས་བཤད་པ་དེ་ལེགས་པར་བཤད་

པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བར་པ་ལ་དོགས་པ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི་རང་ལུགས་ལ་ཡང་
 མི་འགོག་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་མང་པོ་ཞིག་གིས་འདྲེས་སྒྲུང་
 རོ་༥ ཁ་ཅིག་དེ་དེ་ལ་ཟབ་པའི་སྒྲོ་ནས་འདུག་སྟེ། དེས་སྒྲོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་
 ཚུལ་རང་རྒྱད་པ་མན་ཆད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོ་ནས་རྩ་ཤེའི་དོན་འགྲེལ་བའི་
 ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འོ་ན། འགྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་གྱང་རྩ་ཤེའི་ལ་ཟབ་པའི་སྒྲོ་ནས་འདུག་
 པར་ཐལ། ཉགས་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རྩ་ཤེའི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་འགྲེལ་བའི་
 ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རྩ་ཤེའི་དང་། ཆོག་གསལ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
 དོན་དམ་དུ་མེད་པར་རྒྱས་པར་བརྟན་པར་འདྲ་ཞིང་། ཆོས་རྣམས་བརྟན་ནས་བཏགས་
 ཚུལ་རྒྱས་པར་མ་བརྟན་པ་ལ་ཡང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། ཆོག་གསལ་ལས།
 ཆོས་རྣམས་བརྟན་ནས་བཏགས་པའི་ཚུལ་ནི་དབྱུ་མ་ལ་འདུག་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།
 ཞེས་ཞལ་འཕངས་མཛད་པས་སོ། །རང་གི་ལུགས་ནི། དེ་དེ་ལ་ཟབ་པའི་སྒྲོ་ནས་འདུག་
 རྟེན་༥ རང་གི་དབྱུ་མའི་དོན་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དེ། དབྱུ་མ་རང་རྒྱད་པ་དང་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པར་བརྟན་པ་དང་རྩ་ཤེའི་དགོངས་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དང་མཐུན་པར་
 བཤད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྩ་ཤེའི་དོན་
 ལེགས་པར་ངེས་པ་ནི་གཞུང་འདིས་རྩ་ཤེའི་ལ་ཟབ་པའི་སྒྲོ་ནས་འདུག་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ༥ རང་འགྲེལ་ལས། ལུགས་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་ངེས་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་དང་། དེ་ཉིད་མ་ཉོགས་པས་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་སྤངས་
 པས་དེའི་ཕྱིར་བརྟན་བཙོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 དབྱུ་མའི་བརྟན་བཙོས་ལ་འདུག་པ་འདི་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། མདོར་ན།

གཞུང་འདིས་ཆོས་ནམས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་བརྟན་ཅིང་། བརྟན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་རྒྱས་པར་བརྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཙ་ཤེ་ལ་འཇུག་པ་དེ། འདིས་དེ་ལ་ཟབ་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་དུ་སྤྲོ་སྟེ། ཙ་ཤེས་ཆོས་ནམས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྒྱས་པར་བརྟན་ཀྱང་། བརྟན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་རྒྱས་པར་མ་བརྟན་ཅིང་། འཇུག་པས་དེ་གཉིས་ཆོགས་རྒྱས་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། ལེགས་པར་བཤད་དོ། ། གཞུང་འདིས་ཙ་ཤེ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཙ་ཤེར་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་མ་བརྟན་པ་འདིར་རྒྱས་པར་བརྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཙ་ཤེ་ལ་འཇུག་པ་དེ། འདི་དེ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་བརྟན་ཏེ། ཙ་ཤེར་བརྟན་པའི་ལམ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གཞན་འཕགས་པ་རང་གི་མན་ངག་གིས་ཁ་བསྐང་ནས་སོ་སོ་སྤྱོད་པོའི་ཆོས་གསུམ། འཕགས་པ་སྤྱོད་པའི་ས་བརྩ། འབྲས་བུའི་ས། ས་ལྗེ་པ་དང་། རྩག་པའི་གོ་རིམ་གྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཞིག་ནས་ལ་བརྟན་ནས་བདག་མེད་གཉིས་ཏྲིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པ་ནམས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཙ་ཤེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བརྟན་བཅོས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེ་ན་སྤྱོད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པའི་ནམ་གངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བརྟན་པའི་ཆ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བརྟན་བཅོས་སུ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བརྟན་པ་ཡང་རིགས་པ་ཉིད་དེ། རྒྱས་པར་བརྟན་པ་བརྟོན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མདོར་མཆོན་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་བྱུང་དོ། ། ཞེས་གསུངས། གོང་དུ་སྤྲོས་པའི་ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་

རྣམས་ལས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཆོས་གསུམ་ནི། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། བདག་ཉིད་དང་
 ཉི་འཇིག་རྟེན་འདིས། ཁྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ན། ཏེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས།
 རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། རྩོགས་མཐས་གདུགས་པའི་སྤྲིང་རྩི་དང་། གཉིས་
 ལ་མི་བརྟན་ཡེ་ཤེས་ལགས། ཞེས་པས་བརྟན། དེའི་དོན་བརྟན་བཅོས་འདིར། ཉན་
 ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས། ཞེས་པ་ནས། གཡོ་དང་རང་བཞིན་
 ཉིད་ཀྱིས་སྤྲིང་པར་མཐོང་བ་ཡི། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། འཕགས་པ་སློབ་པའི་
 ས་བཅུ་ནི། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། རི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་ལ། དམན་པ་ས་ནི་
 བརྒྱད་བཤད་པ། ཏེ་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་འོ།
 ཞེས་པས་བརྟན། དེ་ཉིད་འདིར། རྒྱལ་བའི་སྤྲས་པོ་འདི་ཡི་སེམས་གང་འགོ་བ་རྣམས།
 ཞེས་པ་ནས། རྣམ་ཅིག་རྣམ་ཅིག་ལ་ནི་སྟོན་པར་རྒྱས། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།
 འབྲས་བུའི་ས་ནི། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་དང་སྐྱེ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོར་བརྟན། དེ་
 ཉིད་འདིར། གང་སྤྱིར་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་ལ་ཟླ་སྤང་གསལ་བར་གྱུར་པའི་སྤྱིར་།
 ཞེས་པ་ནས། ཁྱོད་ལ་མྱ་ངན་འདས་མི་མངའ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། ཁ་
 སྐྱོང་གི་ཆོས་བཞི་པ་ནི་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་བཤད། དེ་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་ལྔ་པ་དང་
 དུག་པའི་སྐབས་སུ་འཆད། དེ་ལྟ་བུའི་བརྟན་བཅོས་འདི་ཡང་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱན་ལས་
 བདུས་ནས་བརྩམས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ལྷགས་འདི་དགོས་པ་ཟླ་སྤང་གསལ་གྱིས།
 ཞེས་པ་ནས། གཞན་ལ་དགའ་སྤྱོད་པར་བྱ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ནས། བརྟན་
 བཅོས་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་བསྐྱོབ་པ་ལ། སློབ་དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་ལྷགས་བཟང་བརྟན་ལས་
 བདག་གི་བསོད་ནམས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐར། ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གསུངས་སོ།

འོན། ཅ་ཤེལ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་པའི་སྒོ་ནས་འདྲུག་པའི་བསྟན་བཅོས་འདྲུག་
 པ་འཆད་ཚུལ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་
 རྣམས་ཞེས་པ་ནས། རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ཡི། །ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས་ཏེ། མྱོ་ཀ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་སྦྱར་བ་སྟོད་
 རས། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་ཕྱག་འཆལ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྟིང་རྩེ་
 ཆེན་པོ་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་རང་ཐུབ་དབང་། ཐུབ་
 དབང་བྱང་སེམས། བྱང་སེམས་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སོགས་ཆོས་གསུམ་ལས་འབྱུངས་ཤིང་།
 སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་འང་རྩ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་ཕྱིར། འོན། ཉན་ཐོས་དེ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐད་
 རོད་སྤྱོད་པ་ཀ་ཞེས་པ་ཐོབ་པ་སྒྲོག་པ་དང་། ཐོས་པ་སྒྲོག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲུག་པས། དང་
 པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་གཞན་ལ་སྒྲོག་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་
 བྱ་ལ། སྒྲ་བཤད་འདི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉེན་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་ལ་མ་ཆང་ཡང་སྒྲིན་མེད་
 དེ་དོ། སྒྲ་འདྲུག་ཏུ་ཡོད་ན། སྒྲ་བཤད་ཏུ་ཡོད་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྱམ་
 ལས་སྦྱེས་པའི་པདྨ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འབྲས་བུའི་མཆོག་གམ་
 སངས་རྒྱས་སུ་བཤོད་པའི་ལམ་སངས་རྒྱས་ལས་ཐོས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་
 ལམ་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་སྒྲོག་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དམ་ཆོས་
 པད་དཀར་ལས། མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་གྱུར། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་
 ཡང་དག་བསྒྲག་པར་བགྱི། །བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་སྒྲ་ཡང་རབ་ཏུ་བརྗོད། །དེ་བས་བདག་

ཅག་ཉན་ཐོས་མི་བཟད་འདྲ། ཞེས་གསུངས། འགྲེལ་བཤད་དུ་བྱང་ཆུབ་སྒྲ་མ་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། བྱི་མ་ལ་དམ་པའི་སྒྲ་མེད་པས་ཉན་ཐོས་གྱི་བྱང་ཆུབ་པོ། ཞེས་
 ཟེར་མོད་ཀྱང་། དང་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་དེར་འགྲོད་
 པའི་ལམ་ལ་བྱེད་པ་འགྲེལ་པའི་དགོངས་པའོ། འོན། བྱང་སེམས་ནམས་ཀྱང་སངས་
 རྒྱས་གྱི་ལམ་སངས་རྒྱས་ལས་ཐོས་ནས་གཞན་ལ་སྒྲོག་པར་བྱེད་པས་ཉན་ཐོས་སུ་འགྱུར་
 རོ། ཁྱེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། སྐབས་འདིའི་ཉན་ཐོས་སམ་ཐོས་སྒྲོག་ནི། སངས་རྒྱས་
 གྱི་ལམ་གཞན་ལ་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཙམ་ཡང་རང་གིས་
 ཉམས་ལེན་མི་བྱེད་པ་ལ་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་འབྲིང་ཞེས་འབྱུང་བ་
 ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཏ་ཏྲོ་བུ་ལྟ་ཞེས་པའི་ཏ་ཏྲོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། བུ་ལྟ་ཁོང་དུ་
 རྒྱུད་པ་ལ་འཇུག་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་འབྲིང་པོ་ཞེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་
 ལྟ་ན་ཉན་ཐོས་དེ་ཉིད་ཉོགས་འབྲིང་བྱུང་དབང་སྦྱེས། ཞེས་པའི་སྟངས་བཤད་ན་
 རང་རྒྱལ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉོགས་པ་འབྲིང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉོགས་པ་སངས་
 རྒྱས་ལས་དམན། ཉན་ཐོས་ལས་ལྷག་པས་དེར་བཞག་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ལས་
 དམན་ཏེ། ཆོགས་གཉིས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཐམས་
 ཅད་དུ་འཇུག་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་སོགས་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ བྱང་སེམས་ལས་དམན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་རང་ལམ་དུ་ནམ་མཆིན་
 འཕྲོབ་པ་མེད་པ་སོགས་འགོད་པ་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་ལས་དམན་པར་སྒྱུབ་པར་
 ནམ་བཤད་ལས་གསུངས་ཤིང་། རང་རྒྱལ་རང་ལམ་དུ་ནམ་མཆིན་མི་འཕྲོབ་པ་ཡང་
 མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ལས་ལྷག་སྟེ། བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་

ཤེས་ལ་གོམས་པ་རྒྱུར་ལེན་པས། ཉན་ཐོས་རྒྱར་ལམ་ལ་གོམས་པ་བསྐྱང་བར་མི་རྒྱས་
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན། ཉན་རང་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མཚན་
 ཉིད་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་ལ་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱ་ཙམ་འདུག་པའི་
 ཚོགས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། ཚོགས་ཀྱི་སྐྱ་འདུག་པའི་གཙོ་བོ་ནི་མེད་དེ། འབྲེལ་པ་དོན་
 གསལ་ལས། ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ངོ་བོ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར་ན་སྙིང་རྩེ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚོགས་ཡིན་པས། ཚོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ། ཞེས་སྙིང་རྩེ་
 ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བསོད་ནམས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཤིག་ཚོགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཉན་རང་གི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཚོགས་
 གསལ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་རང་ལ་ཚོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚོགས་
 བཏགས་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྤེ། ཤེར་ཕྱིན་གསལ་པ་ཡིན་ན།
 ཤེར་ཕྱིར་བཏགས་པ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྤེམ་སྟེ་དཔྱད་དོ། །ཕྱབ་པའི་
 དབང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་བྱ་སྟེ། ཕྱབ་པའི་སྐྱ་འདུག་པའི་ཉན་རང་བྱང་སེམས་
 གསུམ་ཀ་ལས་གོང་ན་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དམ་པ་བརྟེན་གཤེད་། གང་ཟག་
 གསུམ་པོ་དེ་ལ་བཀས་མངའ་བསྐྱར་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཕྱབ་དབང་ལས་ཉན་རང་
 རྣམས་སྦྱེས་པ་ནི། དེ་རྣམས་བསྐྱུན་པའོ། །བསྐྱུན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཕྱབ་དབང་གིས་
 ཉིན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་བསྟན་པ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་བསམ་སྒྲོམ་
 གསུམ་བྱས་པས་རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་འཕྲོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 རིགས་ཅན་མང་པོས་ཆེ་དེ་ལ་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱང་། རང་རྒྱལ་ལ་
 དེ་མི་རིགས་སོ་སྟུང་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱལ་གྱིས་ཆོས་ཐོས་པའི་ཆེ་དེ་ལ་རང་གི་

བྱང་ཆུབ་མི་འཕྲོད་ཀྱང་། ཆོ་རབས་གཞན་དུ་ངེས་པར་འཕྲོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཞི་
 བརྒྱ་པ་ལས། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་འདིར། །མྱ་ངན་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །སྦྱི་
 བ་གཞན་དུ་འབད་མེད་པར། །ངེས་པར་འཕྲོད་འགྱུར་ལས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
 དབྱུ་མ་ལས་ཀྱང་། རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་
 ཟད་པ་ན། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །བརྟེན་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་སྦྱེ། །ཞེས་
 གསུངས། །ཉན་རང་ཐུབ་དབང་ལས་སྦྱེས་ན། ཐུབ་དབང་གང་ལས་འབྱུངས་ཤིང་། །ཞེས་བྱང་མེས་ལས་འབྱུངས་
 སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་ཤིང་། །ཞེས་བྱང་མེས་ལས་འབྱུངས་
 པར་གསུངས། །ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་རིགས་ཏེ། བྱང་མེས་རྣམས་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ཏེ་དེ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བརྟན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱ་དེའི་ཕ་བྱ་དེ་ལས་སྦྱེས་པ་མི་འཐད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན་སྦྱོན་མེད་
 དེ་དེ་བྱང་མེས་རྣམས་རང་རང་གི་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ཡིན་པ་བདེན་མོད་
 ཀྱང་། སྦྱིར་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་རྒྱ་མཚན་གཉིས་ཀྱིས་
 རྒྱལ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་དེ་རྣམས་རྒྱལ་
 བའི་རྒྱར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་རྣམས་རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་རྒྱུར་པའི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ལས་བྱང་
 མེས་རྣམས་རྒྱལ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་རྣམས་རང་གི་ལྷན་
 ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དུ་རྒྱུར་པའི་བྱང་མེས་ལས་འབྱུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་འཇམ་
 དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་རྒྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དང་། དེ་ལས་
 གཞན་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་བརྟུག་པར་

མདོ་ལྷོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག བྱང་སེམས་ནམས་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཡིན་པ་
 ལ་བསམས་ནས་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན། སྐམ་ལས་སྦྱེས་
 པའི་པདྨ་མཆོ་སྦྱེས་ཡིན་པས་མཆོ་ལས་སྦྱེས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་
 རྣམས་རྒྱལ་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་འདི་ལ་དགོངས་ནས། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
 བྱང་སེམས་ལ་བསྐྱགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དགོན་བཅེགས་ལས། འོད་སྤངས་
 འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྩ་བ་ཆོས་པ་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་ལྟར་ཉ་བ་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །འོད་སྤངས་
 དེ་བཞིན་དུ་གང་དག་ང་ལ་རབ་དུ་དད་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 ལ་ཕྱག་བྱ་ཡི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
 ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ངོ་། ཞེས་
 གསུངས། འདི་ལྟར་བསྐྱགས་པ་མཛད་པ་ལ་དགོས་པ་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་རྒྱ་ཕྱུག་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཆོགས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་དང་། རྒྱ་བྱང་སེམས་
 ལ་བསྐྱགས་པས་འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་ལ་བསྐྱགས་པར་གོ་བ་དང་། སྤྲན་གྱི་ལྷོན་གིང་
 ཆེན་པོའི་སྤྱུ་གྲུ་ལ་གཅེས་སྤྲུལ་དགོས་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པའི་གནས་སྐབས་
 སྤྱུ་ལྟག་པར་ཡང་གཅེས་སྤྲུལ་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་བར་བྱ་དགོས་པར་ཤེས་པ་དང་། གདུལ་
 བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྤྱི་ཁྱབ་དུ་མཆོད་བརྗོད་ཡུལ་དུ་གྲགས་པའི་ཉན་རང་དང་། སངས་
 རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་འདིར་དངོས་སྤྲུལ་མཆོད་བརྗོད་མི་མཛད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དེ་
 བཞིའི་རྩ་བའི་རྒྱ་ལ་མཆོད་བརྗོད་བྱས་པས་དེ་རྣམས་ཀྱང་དོན་གྱིས་མཆོད་བརྗོད་ཡུལ་

དུ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། འདིར་འོ་ན། དེ་བཞི་རྒྱ་འབྲས་སུ་དངོས་སུ་སྟོན་མི་རིགས་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དེ་ནམས་ཀྱི་མཐར་གཏུགས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱ་སྤྱོད་
 རྗེ་ཆེན་པོ་དངོས་བཟུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་བྱང་
 སེམས་རང་རྒྱ་ཐུབ་དབང་ལས་དངོས་སུ་འཁྲུངས་པར་སྟོན་རིགས་པར་བཤམ། ཉན་
 རང་གཉིས་དེ་ལྟར་བརྟན་པ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བརྟན་པ་ལས་སྦྱིས་པའི་
 བྱང་སེམས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། ཉན་རང་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་
 བརྟན་པ་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་མཐར་གཏུགས་ན་སྤྱོད་རྗེ་ལ་བྱུག་པར་བརྟན་པའི་ཆེད་
 དུ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་སྤྱོད་རྗེ་ལ་བྱུག་པ་ནི་ལོགས་སུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། གལ་
 ཏེ། ཉན་རང་ཐུབ་དབང་ལས་དང་། ཐུབ་དབང་བྱང་སེམས་ལས་འཁྲུངས་ན། བྱང་
 སེམས་དེ་གང་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། སྤྱོད་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་ཟློད་དང་། །བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྐྱེས་ནམས་ཀྱི་རྒྱ། །ཞེས་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་སྤྱོད་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སྤྱོད་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་གསུམ་ལས་འཁྲུངས་པར་གསུངས།
 དེ་ལྟར་མཛད་པའི་ཁྲུངས་ནི། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བའི་ལུང་། བདག་ཉིད་དང་ནི་འཛིག་
 རྟེན་འདིས། །ཞེས་སོགས་གོང་དུ་བྱངས་པ་ལ་བརྟེན་པའོ། །འོ་ན། འདི་གསུམ་གང་
 གི་རྒྱར་བཞག་པའི་བྱང་སེམས་དེའི་མ་མཐའ་ལམ་དུ་ཞུགས་མ་ཐག་པའི་བྱང་སེམས་
 ལ་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། བྱེད་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེའི་རྒྱར་འཛིག་པ་མི་འཐད་
 དེ། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ནས་ཐེག་ཆེན་ལམ་ཞུགས་སུ་འཛིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེའི་རྒྱར་འཛིག་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་ནམས་
 བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དེ་རྗེས་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཚོལ་བ་གསུམ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་བྱེད་ན་འདི་གསུམ་གང་གི་རྒྱར་བཞག་པའི་བྱང་མེས་ས་དེ། ཟླ་
 བ་ཆེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཟླ་གི་ལྷོན་ཤིང་གི་མུ་གུ་ལྟ་བུའི་བྱང་མེས་ས་སུ་བཤད་པ་དང་
 འགལ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེ་ན། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་
 གཉིས་པ་ཁས་མི་ལེན་པས། དང་པོ་ཁས་ལེན་ནོ། འོན་ཀྱང་སྤར་བཀོད་པའི་སྒྲིན་
 མེད་དེ། འདིར་བྱང་མེས་ས་ལས་དང་པོ་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་བར་བཤད་པའི་མེས་ས་བསྐྱེད་
 བེད། མེས་ས་བསྐྱེད་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་ལ་དགོངས་ཀྱི་བསྒྲོམས་པ་ལ་བཞེན་ནས་སྐྱེས་པའི་
 མེས་ས་བསྐྱེད་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། སྤུ་མ་ནི་མེས་ས་
 བསྐྱེད་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་མྱོང་བ་ཐོན་པ་ལ་བྱེད། ཕྱི་མ་ནི་དེ་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གི་མྱོང་བ་
 ཐོན་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་རྩོལ་བཅས་ཀྱི་མྱོང་བ་དང་། ཡིད་
 འགྱུར་བའི་མྱོང་བ་ཅེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ལྷག་བསམ་བསྐྱེད་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ཤུན་
 པ་དེ་བཞིན་སྒྲུབ་སྟེ། འོ་ལྟ་བུ་ནི་འདི་ལ་དོན་མེས་ས་ཡིན། ཞེས་བྱར་ཤིང་གི་ཤུན་
 པའི་རོ་མྱོང་བ་དང་། ཤུན་པའི་ནང་གི་རོ་མྱོང་བ་ལྟ་བུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་
 ནི་ཐེག་ཆེན་མེས་ས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་རྫོགས་པ་མངོན་རྫོགས་རྒྱན་ལས་བཤད་པ་
 དང་མི་འདྲ་བ་མེད་པ་སྟེ། འགྲེལ་པར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་རོ་ཕུལ་དུ་བྱུང་
 བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྫོག་པ་མཐའ་དག་ལོག་པའི་མཆན་ཉིད། འགྲོ་བ་
 ཡོངས་ཀྱི་གཉན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པར་
 འདོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཡང་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 བྱང་མེས་ས་ལས་དང་པོ་པའི་རྒྱར་མི་འཐད་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་
 ཅན་དབང་རྟུལ་ནམས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་དུ་མེས་ས་བསྐྱེད། དེ་རྗེས་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་

པའི་ལྷ་བ་འཛོལ་བ་ཡིན་ཀྱང་། དབང་ཚོན་ནམས་དང་པོར་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་ལྷ་
 བ་བཙལ་ནས། དེ་རྗེས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། ཡང་
 དག་ཤེས་འཛོལ་སྟོན་བཏང་སྟེ། འོན་དམ་ནམ་པར་ངེས་གྱུར་ནས། འལྟ་བུ་ཐེགས་
 གནས་འཛིག་ཉེན་ལ། འཁྱིལ་རྒྱ་རྒྱ་བསྐྱེད་ནས་སུ། འཕགོ་དོན་བྱེད་པར་དཔལ་
 གྱུར་པ། བྱང་ཆུབ་སྒོ་རྒྱས་མཁས་པ་ནི། འཁྱོད་པ་སྟོང་རྗེས་བརྒྱན་པ་ཡི། བྱུ་
 པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཡང་དག་སྟེ། ཡང་དག་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་བ། རྗེས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། བྱུ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་སྒྲངས་བྱས་ཏེ། འདི་ནི་ཡང་
 དག་ཤེས་འཛོལ་བཙོན། ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག་ཡང་དག་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་བ་
 ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་སྟོང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ཀྱི་ལམ་
 ཞུགས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་སྟོང་བས་བྱུ་པར་བཞེད། དེ་
 རི་མི་འཐད་དེ། ལུང་དེས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད། དེ་རྗེས་སྟོང་ཉིད་
 ཉོགས་པའི་ལྷ་བ་འཛོལ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཞིག་བསྟན་པ་གང་ཞིག་དེ་ཡོད་
 ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་དེ་ཞིགས་པའི་ཕྱིར། འོན། དབུ་མ་འཇུག་པ་ནས་གསུངས་པའི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་བཟོད་ཚུལ་འདི་གཙོ་བོར་གདུལ་བྱ་དབང་ཚོན་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་མཛད་
 ནས་བསྟན་པར་ཐལ་ལོ། ཞེ་ན་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་བཟོད་ཚུལ་དེ། གཙོ་བོར་
 དབུ་མ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་གང་ཞིག་
 དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་ཚོན་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྤྱི་ནམས་ཀྱི་རྒྱ། ཞེས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཏགས་པ་བ་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། རིན་ཆེན་

འཕྲེང་བར་གསུངས་པའི་རི་དབང་ལྷ་བྱར་བཏན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་
 བཏགས་པ་བ་མ་ཡིན་པར་གང་ཞིག ཆོས་གསུམ་གྱི་ཁྲངས་སུ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བའི་
 གཞུང་ཆོག་དེ་འདྲེན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་
 བའི་ལུང་དེས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཚུབ་གྱི་རྒྱར་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་གནས་པ་ཅིག་དགོས་པར་
 བཏན་པས། བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བའི་རྒྱར་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་དམིགས་ནམ་
 སྦྱང་བའི་སྒྲ་ཅིག་དགོས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་བྱང་སེམས་
 གྱི་རྒྱ་གཞན་གཉིས་གྱི་རྩ་བར་འགྱུར་ཚུལ་དེ་རི་ལྷར་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཚུལ་ཡོད་དེ།
 སེམས་བསྐྱེད་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པ་ནི། རྒྱན་ལས། དེ་ཡི་རྩ་བ་སྟོང་རྗེར་འདོད། །ཅིས་
 གསུངས་པ་ལྷར་གྲགས་ཆེ་ལ། སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་རྩ་བ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བ་ཤས་མི་བཟོད་པའི་སྟོང་རྗེའི་
 གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་ན། རྣམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་
 ཞིང་སྦྱང་འདོད་སྟེ། སྦྱང་བ་ལ་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་འགོག་དགོས་པར་མཐོང་
 ནས། དེ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་ལྷ་བ་བསྐྱོམ་པ་ལ་འདུག་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག
 འདི་ལ་དཔགས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣམས་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་སྟོང་རྗེ་
 ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས། དེའི་འོག་དུ་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་
 མི་འཐད་དེ། གདུལ་བྱ་དེས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་སྔ་རོལ་དུ་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་
 པའི་ལྷ་བ་ངེས་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲ་བཙོས་མ་མ་
 ཡིན་པའི་སྔ་རོལ་དུ་ལྷ་བ་དེ་བསྐྱེད་པར་རྒྱུད་སྒྲིག་ཆེན་དུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྷར་ན་ཡང་སྔར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ཉོགས་ཟེན་སྟོམ་

པའི་དབང་དུ་མངོན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེ་ནམས་ཀྱིས་ན། རྒྱ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་
 རྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། གང་ཕྱིར་བཅེ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཉོག་ཡུན་
 ཚོགས་འདིའི། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རྙིང་
 རྩེ་ཆེན་པོ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དེ་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཉོག་ཡུན་ཚོགས་བསྐྱེད་པ་
 ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བ་ས་བོན་ལྟ་བུ།
 བར་དུ་གལ་ཆེ་བ་ཆུ་ལུད་ལྟ་བུ། ཐ་མར་གལ་ཆེ་བ་འབྲས་བུ་སྟེན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་ཡིན་ཏེ། རྙིང་རྩེ་འོ་ས་བོན་མ་བཏབ་ན་རྒྱལ་བའི་མྱ་གུ་མི་འབྱུང་ལ།
 བཏབ་ན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྒྱག་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་རྙིང་
 རྩེ་ཆེན་པོ་ལས། རྒྱག་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱེད་པ་འདི་བདག་གིས་བྱའོ་སྟེན་པའི་རྒྱག་བསྐྱེད་
 དང་། དེ་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
 མཚན་ཉིད་རྩོགས་པ་འདྲེན་པར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 མཚོན་པའི་སྟེན་སོགས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་དོར་ན་མི་འགྲུབ་པར་མཐོང་ནས་པར་སྟེན་དུག་གི་
 ཉམས་ལེན་ལ་ངེས་པར་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲུང་བར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 གང་ཞིག་ལས། །རྙིང་རྩེ་སྟོན་བཏང་སྦྱོད་ཀྱན་དང་། །ཡེ་ཤེས་བྱི་མ་མེད་བཤད་པ།
 སེམས་ཡོད་སུ་ཞིག་དེ་ལ་སྟོན། །ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། རྙིང་རྩེ་འོ་ས་
 བོན་གྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མྱ་གུ་དང་པོར་བསྐྱེད་ཀྱང་། བར་དུ་རྙིང་རྩེ་ཆུས་ཡང་དང་
 ཡང་དུ་མ་བརྩས་ན་ངེས་པར་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་དུ་རྒྱུང་བར་འགྱུར་ལ། བརྩས་
 ན་དེ་རྩེ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་དུ་ཟེན་
 ཀྱང་རྙིང་རྩེ་འོ་སྟེན་པ་དང་བྲལ་ན་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་བར་དུ་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་

པ་མི་འབྱུང་ལ། མ་བྲལ་ན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉིད་ཅེས་ངེས་ཆོག་སྒྲོམ་པ་ལ་དགོས་
པ་ཡོད་དེ། དཔེའི་སྐབས་སུ་གལ་ཆེ་བ་གསུམ་སོ་སོ་བ་ཡིན་ཀྱང་། རོན་གྱི་སྐབས་སུ་
སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བར་བརྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར།

དེ་ལྟར་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་སྦྱར་བ་སྟོན་ནས། སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་
ཕྱག་འཆལ་བ་གསུངས་ཏེ། དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་པའི་
ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། འགྲོ་
བ་གཡོ་བའི་ཚུ་ཡི་ནང་གི་ཟླ་བ་ལྟར། །གཡོ་དང་ཞེས་པས་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་
རྗེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། འགྲོ་བ་གཡོ་བའི་ཚུ་ཡི་ནང་གི་ཟླ་བ་ལྟར། །རང་བཞིན་
ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ཡི། །ཞེས་པས་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་
ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བདག་དང་བདག་གི་བར་ཞེན་
པའི་འདྲི་ལྟའི་དབང་གིས་ཟོ་ཆུན་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་ལྟར་རང་དབང་མེད་པར་འཁོར་
བའི་འགྲོ་བ་ལ་སྟོང་རྗེ་བར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཞེས་བརྟན་པའི་ཕྱིར།
འགྲོ་བ་རྣམས་ཟོ་ཆུན་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་དང་འདྲ་ཚུ་ལ་ཡོད་དེ། ཟོ་ཆུན་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་
ཐག་པས་བརྒྱམས་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ལས་ཉོན་གྱིས་བཅིངས་པ་དང་། དེ་སྟོར་
མཁན་ལ་ལྟོས་པ་བཞིན་དུ། འགྲོ་བ་རྣམས་རྣམ་པ་གཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པ་དང་། དེ་
ཁྲིན་པའི་རྩེ་ནས་རྩ་བའི་བར་ལ་ཐུག་པར་འཁོར་བ་བཞིན་དུ། འགྲོ་བ་རྣམས་སྲིད་རྩེ་
ནས་མནར་མེད་གྱི་བར་ལ་འཁོར་བ་དང་། དེ་ཐུར་དུ་འགྲོ་བ་ལ་འབད་རྩེ་ལ་མི་དགོས་
ཤིང་གྱེན་དུ་འབད་རྩེ་ལ་གྱིས་དྲང་དགོས་པ་བཞིན་དུ། འགྲོ་བ་རྣམས་ངན་འགྲོར་ངང་

གིས་འགོ་ཁིང་། བདེ་འགོར་འགོ་བ་ལ་འབད་ཚུ་ལ་ཆེན་པོ་དགོས་པ་དང་། དེ་ཁྲིན་
 པའི་ནང་དུ་འཁོར་བའི་ཆེ་སྒྲིལ་གོ་རིམ་ངེས་དཀའ་བ་བཞིན་དུ། འགོ་བ་ནམས་འཁོར་
 བར་འཁོར་བའི་ཆོ། ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་དང་། ལས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
 གཉིས་དང་། འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་བདུན་གྱི་སྒྲིལ་རིམ་པ་མཐའ་གཅིག་དུ་ངེས་
 མི་རྒྱས་པ་དང་། དེ་ཉོན་རེ་བཞིན་ཁྲིན་པའི་ཅིག་པས་གཅིག་པ་བཞིན་དུ། འགོ་བ་
 ནམས་ཉོན་རེ་བཞིན་སྤྱག་བསྐལ་གསུམ་གྱིས་སྤྱག་བསྐལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་ཆོས་དྲུག་གི་
 སྟོན་ས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤར་ཐེག་ཆེན་པ་
 བྱེད་པར་འདོད་པས། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དགོས་པར་བསྟན་ཀྱང་བསྐྱེད་ཚུ་ལ་མ་
 བསྟན་པས། འདིར་དེ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུ་ནང་གི་ལྷ་བའི་གཟུགས་
 བསྟན་དེ། སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་དཔེར་འགོ་ལྷགས་ཡོད་
 དེ། ཚུ་ནང་གི་ལྷ་བ་དེ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཛིག་པ་དང་ལྷ་བས་སྟོང་པ་ལྟར། སེམས་
 ཅན་ནམས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་གིས་སྟེ་འཛིག་བྱེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་
 པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། མཆོད་བརྗོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྟོང་རྗེ་ལ། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་
 སྟོང་རྗེ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་དང་། སངས་བྱུང་གི་སའི་སྟོང་རྗེ་དང་གསུམ་
 ཀ་ཡོད་ན། སྐབས་འདིར་འབྲེལ་པར། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱི་སྟོང་
 རྗེ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའོ། །ཞེས་སྟོང་རྗེ་བསྐྱེད་པ་པོ་བྱང་སེམས་སུ་གསུངས་
 པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་གསུམ་ཀ་མཆོད་བརྗོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་
 པའི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་ཀྱང་། ཐོག་མའི་སྟོང་རྗེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལ་གཞན་དག་འདི་སྟུམ་དུ། གང་ཕྱིར་བཙུ་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པས་སྐབས་

འདིའི་མཆོད་བཅོད་ཡུལ་གྱི་སྤྲིང་རྩི་ཆེན་པོ་ཡིན་ན། ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བ་ས་པོན་དང་།
 བར་དུ་གལ་ཆེ་བ་ཚུ་ལུད་དང་། ཐ་མར་གལ་ཆེ་བ་སྤྲིན་པ་དང་འདྲ་བའི་སྤྲིང་རྩི་ཡིན་
 པས་བྱུང་བར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ན་སྤྲིང་བཤད་པ་མི་འཐད་དོ། །སྤྲིན་ན། སྤྲིན་མེད་
 དེ་དོ། དེ་ནི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བའི་སྤྲིང་རྩི་ཆེན་པོ་སྤྲི་ཙམ་པ་མཆོད་
 བཅོད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། མཆོད་བཅོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྲིང་རྩི་སོ་སོ་བ་ཡང་
 བཞག་དགོས་ལ། དེ་བཞག་པ་ལས་ཐ་མར་གལ་ཆེ་བ་སྤྲིན་པ་དང་འདྲ་བའི་སྤྲིང་རྩི་འི་
 རང་ལྡོག་ ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བར་བཞག་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
 གུས་ན་ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བ་ས་པོན་དང་འདྲ་བའི་སྤྲིང་རྩི་ཡིན་ན། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་
 སྤྲིང་རྩི་ཡིན་དགོས་པ་དང་། བར་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཡིན་དགོས་པར་
 མི་འདོད་དེ། སྤྲིང་རྩི་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་ངས་པར་སྤྲིང་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

སྐབས་འདིར་སྤྲིང་རྩི་ཆེན་པོ་ལ་མཐའ་ཅུང་ཟད་དཔུང་ན་བཞི། ངོ་པོ། དབྱེ་
 བཟ། ས་མཆོམས། སྤྲོད་ན་ནོ། །དང་པོ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་མར་ཤེས་པ་
 སོགས་བཞི་ལ་སྤྲོ་སྤྲོང་བ་སྤྲོན་དུ་བཏང་ནས་དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རྒྱུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་ལས་སྤྲོབ་པར་འདོད་པའི་སེམས་བྱུང་ཞིག་
 ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་གི་སྤྲིང་རྩི་ཆོད་མེད་ལྟ་བུ་སྤྲིང་རྩི་ཆེན་པོར་མི་འགྱུར་
 ཏེ། དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ཆོད་མེད་པ་ལ་དམིགས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། འདིའི་སྤྲིང་རྩི་གསུམ་ནི་དམིགས་
 པ་གསུམ་པོ་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་
 ལས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས། ཉན་རང་གི་སྤྲིང་རྩི་དང་བྱེད་པར་

བེན་ཏུ་ཆེན་པོ། ཁྱེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲིང་རྩེ་
 ཆེན་པོ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲིང་
 རྩེ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ་ཡོད། དེ་གསུམ་ཀའི་རྣམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་བྱལ་
 བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས། རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་མི་འབྱེད་མོད་ཀྱི། དམིགས་
 ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲིང་རྩེ་སྤྲིང་མི་ཉག་པ་དང་། རང་
 གྱུ་བྱུ་བ་པའི་རྩེ་སྤྲིང་ཡོད་དུ་མེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས། སྤྲིང་
 རྩེ་གསུམ་པས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས།
 སྤྲིང་རྩེ་དང་པོས་མི་ཉག་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་
 པའི་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཆོས་དང་དམིགས་མེད་ལ་
 དམིགས་པའི་སྤྲིང་རྩེ་གཉིས་ལས་ལོགས་སུ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲིང་རྩེ་འཛོག་
 པ་མི་འཐད་དེ། དེ་གསུམ་ཀ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲིང་རྩེ་ར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། སྤྲིང་རྩེ་དང་པོའི་སྐབས་སུ། འགྲོ་ལ་སྤྲིང་རྩེ་ར་གྱུར་ཞེས་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་
 སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་གཡོ་བ་ཅེས་འབྱུང་པས་སོ། ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། མི་ཉག་པ་དང་།
 རང་བཞིན་མེད་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་
 པའི་སྤྲིང་རྩེ་ལ་ཆོག་གི་བསྐྱེད་བྱས་ནས། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲིང་རྩེ་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་གཞན་དག་སྤྲིང་རྩེ་དང་པོས་ཉག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་
 སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བྱམ་མོང་
 བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྟོག་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྤྲུལ་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་
 གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲིང་རྩེ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག འདི་སྐམ་དུ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲིང་རྗེ་ཡིན་པར་
 ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲིང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་།
 ཡང་དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་གང་ཞིག སྤྲིང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲ་
 བཞི་ཆོག་འདྲ་བ་ཙམ་མོ། །སྤྲ་རབས་པ་ཁ་ཅིག ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲིང་རྗེ་སེམས་
 ཅན་མི་ཏག་པར་རྟོགས་པ་དང་། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲིང་རྗེ་སེམས་ཅན་
 རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ཞེས་ཟེར་བ་མི་ལེགས་ཏེ། སྤྲིང་རྗེ་གསུམ་ཀ་སེམས་ཅན་
 རྒྱལ་བསྐལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་ནམ་པ་ཅན་ཡིན་པས། སྤྲིང་རྗེ་གཅིག་ལ་འཛིན་སྤངས་
 མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྤྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཆོས་ལ་དམིགས་
 པའི་སྤྲིང་རྗེ་རྒྱད་ལྔ་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་མི་ཏག་པར་རྟོགས་པས་ཁྲལ་
 པ་དང་། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲིང་རྗེ་རྒྱད་ལྔ་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སེམས་
 ཅན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཁྲལ་པར་འདོད་དོ། གསུམ་པ་ས་མཆོམས་ནི།
 སྤྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྤྱི་ཙམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐེག་ཆེན་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་སའི་བར་དང་། སོ་སའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་རྗེས་ཐོབ་དུ་སྤྲིང་རྗེ་
 གསུམ་ཀ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲིང་རྗེ་གཅིག་
 ཟུ་ཡོད། ཁ་ཅིག སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྤྲིང་རྗེ་གསུམ་ཀ་ཡོད་པ་ནམ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་
 པར་བྱེད་པ་ནི་འདོད་པས་སྦྱར་བ་ཡིན་ཞིང་། སྤྲིང་རྗེ་གསུམ་མི་འགལ་བར་འདོད་པ་
 ཡང་གྱི་ནར་སྒྲས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། འོ་ན། ལམ་དུ་ཐོག་མར་ཞུགས་
 པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་སྤྲིང་རྗེ་གསུམ་ཀ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། སྤྲིང་རྗེ་གཞན་
 གཉིས་ཡོད་པ་ལ་ནི་དོགས་པ་མེད་ལ། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲིང་རྗེ་ཡོད་པ་

ཡང་སྐར་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པའི་རྒྱར་སྒྲོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་དགོས་པ་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་ཚོན་ཡིན་པར་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ལུང་བྲངས་ནས་བཤད་
 པ་ལྟར་འདིར་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་སྒྲོན་ལོད་དེ། སྒྲིང་རྗེའི་སྐད་དོད་ཀ་
 རུ་ཆ་ཞེས་པ་བདེ་འགོག་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་མནར་བ་མི་
 བཟོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་སྐད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲུང་བ་ལས།
 དེ་ནི་སྒྲིང་རྗེས་འཇིག་རྟེན་སྤྱག་ །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཡུན་རིང་གནས། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འགས་མཆོད་པར་བརྗོད་ནས། རྩེ་མ་པར་
 དམ་བཅའ་བ་དངོས་སུ་མ་མཛད་ཀྱང་། སྒྲོན་མེད་པ་ནི། དབུ་མ་རྩ་བ་དང་། རིགས་
 པ་དུག་ཅུ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩེ་མ་པ་དམ་བཅའ་མཛད་ནས་མཆོད་བརྗོད་དངོས་
 སུ་མ་མཛད་པ་བཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག་ལྟ་བུ་ཡང་ཡོད་དོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རྩེ་མ་
 པར་འདོད་ནས་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པ་ཡིན་པས། རྒྱགས་ལ་ནི་རྩེ་མ་པར་དམ་བཅའ་
 བ་ཡོད་དོ། །དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ནི། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་བཟུན་བཅོས་
 གྱི་བརྗོད་བྱ་དང་། འདི་ལ་བཞེན་ནས་དབུ་མ་རྩ་བའི་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་པ་དང་མཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། རྩ་ཤེའི་དོན་རྣམ་རིག་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་དུ་མི་རུང་བར་
 ཉོགས་པ་དགོས་པ་དང་། བཟུན་བཅོས་གྱི་དོན་ཤེས་པ་ཉམས་སུ་བྲངས་པས་ལམ་བཞི་
 བཟོད་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉིང་དགོས་དང་། འབྲས་བུའི་ས་ཐོབ་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཉིང་
 དགོས། ཉིང་དགོས་དགོས་པ་ལ་དང་། དགོས་པ་བརྗོད་བྱ་ལ་དང་། བརྗོད་བྱ་བཟུན་
 བཅོས་ལ་རག་ལས་པ་འབྲེལ་པའོ། །འོ་ན། སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་དངོས་སུ་མཆོད་བརྗོད་
 མཛད་ཅིང་རྒྱགས་ལ་རྩེ་མ་པར་དམ་བཅའ་པ་ཡིན་ན། བརྗོད་བྱ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞིག་གཏན་

ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བའི་ལུང་སྤར་དངས་པ་ལྟར་
 དང་། ས་བརྩུ་པ་ལས་ཀྱང་། ས་བརྩུ་གཅིག་གི་ནམ་གཞག་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
 རབ་དགའ་སོགས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་བརྩུའི་ནམ་གཞག་གཏན་ལ་འབེབས་པས་སོ། །དེ་
 ཡང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཞག་པའི་ས་བརྩུའི་ངོ་བོ་ནི། འགྲེལ་པ་ལས། བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྣང་རྗེ་ལ་སོགས་པས་ཟེན་པ་ཉིད་
 ཆར་ནམ་པར་སྐྱེ་བ་ན་ས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཉེན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་
 རོ་༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གྲོགས་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཟེན་ཅིང་ངོ་བོ་ཟག་པ་མེད་པའི་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཞིག་དོན་དམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སའི་ངོ་བོ་དང་། དེ་
 ལ་ཆར་ནམ་པར་སྐྱེ་བ་ན་རབ་དགའ་ལ་སོགས་པ་བརྩུ་ཡོད་ཅིང་། ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་
 སམ་ཉེན་དུ་གྱུར་པས་ས་ཞེས་བཤད་པའི་སྐྱེ་དོན་ནམས་གསུངས་སོ། །ཟག་པ་མེད་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་གསུངས་པའི་ངོ་བོ་ནི། བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། དེའི་བག་
 ཆགས་གང་རུང་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཟག་བཅས་སུ་བཞག་པའི་ཟག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་
 ཤེས་ལ་བྱ་སྟེ། ཆོག་གསལ་ལས། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་
 ཟག་པ་མེད་པའི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་སྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
 ཡང་ས་བརྩུ་ཀའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་མ་ཟད།
 མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡང་མེད། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་
 ཐོབ་ཏུ་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཅན་དུ་ངེས་པར་སྐྱེ་ལ། ས་བརྩུད་པ་མ་ཐོབ་བར་
 དུ་ནི། བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་ཅིང་། ས་བརྩུད་པ་ནས་དང་། དག་
 བཅོམ་པ་གཉིས་ལ་ནི་སྤྲད་བྱེད་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཟད་པས་དེས་བསྐྱེད་པ་མེད་དོ། །སྟོབ་

དཔོན་འདིའི་གཞུང་དུ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་གསུངས་པའི་
 རོན་མ་ཉོགས་པ་ཁ་ཅིག་མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་བྱེད་
 དུ་བྱས་ནས། དེ་གཉིས་ཟད་པ་ན་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པར་འདོད་པ་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་
 གཞག་ན་ཡེ་ཤེས་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རིན་ཆེན་འཕྲུང་བར། དེ་ཕྱིར་དེ་
 ལྟར་མཐོང་བས་གྲོལ། །གང་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། །ཐ་སྙད་དུ་ནི་སེམས་
 ལ་བཟོད། །ཅེས་སེམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བར་གསུངས་ཤིང་། ཆོས་དབྱིངས་
 བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་མེ་ཡིས་དག་པའི་གོས། །སྒྲ་ཆོགས་དྲི་མས་དྲི་མ་ཅན།།
 ཇི་ལྟར་མེ་ཡི་ནང་བཅུག་ན། །དྲི་མ་འཆོག་འགྱུར་གོས་མིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་འོད་
 གསལ་བ་ཡི་སེམས། །འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་དྲི་མ་ཅན། །ཡེ་ཤེས་མེ་ཡིས་དྲི་མ་
 སྐྱེས། །དེ་ཉིད་འོད་གསལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དོ་རྒྱས་ཀྱི་གོས་དྲི་མ་ཅན་མེར་བཅུག་
 པ་ན་དྲི་མ་ཆོག་ཀྱང་གོས་མི་འཆོག་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་བསྐྱེད་
 པ་ན་དྲི་མ་བསྐྱེད་ཀྱང་འོད་གསལ་བའི་སེམས་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་དག་གིས་ནི་དོན་དམ་པའི་ས་བཅུ་ཀའང་མི་ཉོག་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་འཛོག་པར་
 བརྟན་ལ། དེ་འཛོག་ཀྱང་རབ་དག་འཁོགས་ས་བཅུར་འབྱེད་ཚུལ་ནི་བཞིའི་སྒོ་ནས་
 ཉེ་ །ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་བྱེད་པར་དང་། མཐུ་ཕུལ་དུ་
 བྱུང་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཐོབ་པའི་བྱེད་པར་དང་། སར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་བྱེད་
 པར་དང་། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྐྱེ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་བྱེད་པར་རྣམས་སོ། །དང་
 བོ་ཡོད་དེ། ས་དང་པོར་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས། གཉིས་པར་སྟོང་ཕྱག་བཅུ་
 གཉིས། གསུམ་པར་འབུམ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས། བཞི་པར་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས།

ལྷ་པར་བྱེ་བ་སྟོང་ཕྱག་བརྩ་གཉིས། རྩལ་པར་བྱེ་བ་འབྲུམ་ཕྱག་བརྩ་གཉིས། བདུན་
 པར་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྲུམ་ཕྱག་བརྩ་གཉིས། བརྒྱད་པར་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་
 འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་གྱི་རྩལ་ཕྱ་རབ་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པ། དགུ་པར་སྟོང་གསུམ་
 གངས་མེད་འབྲུམ་ཕྱག་བརྩའི་རྩལ་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པ། བརྩ་པར་སངས་རྒྱས་
 གྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་གྱི་གངས་དང་མཉམ་
 པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ས་བརྩ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་སྒྲེ་མ་སྒྲེ་མ་དྲི་མ་སྒྲོང་
 བའི་སྟོབས་དང་། ལམ་བཟོད་པའི་སྟོབས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་བྱུང་པར་ཐོབ་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་ཕར་སྦྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་
 པ་ནས། གཉིས་པར་ཚུལ་བྲིམས། གསུམ་པར་བཟོད་པ། བཞི་པར་བརྩོན་འགྲུས།
 ལྷ་པར་བསམ་གཏན། རྩལ་པར་ཤེས་རབ། བདུན་པར་ཐབས། བརྒྱད་པར་སྟོན་
 ལམ། དགུ་པར་སྟོབས། བརྩ་པར་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཕར་སྦྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པ་ཐོབ་
 པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། ས་དང་པོར་འཇམ་བུ་སྦྱང་ལ་དབང་བའི་འཁོར་ལོས་
 སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་སྦྱེ་བ་འཛིན་པ་ནས། གཉིས་པར་སྦྱང་བཞི། གསུམ་པར་སུམ་རུ་
 ཅ་གསུམ། བཞི་པར་འཐབ་བྲལ། ལྷ་པར་དགའ་ལྡན། རྩལ་པར་འཕུལ་དགའ། བདུན་
 པར་གཞན་འཕུལ་དབང་བྱེད། བརྒྱད་པར་སྟོང་སྦྱི་ཡུད། དགུ་པར་སྟོང་གཉིས་པའི་
 འཛིག་ཏེན། བརྩ་པར་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་ལ་དབང་
 སྦྱར་བའི་འཁོར་ལོས་སྦྱར་རྒྱལ་དུ་སྦྱེ་བ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། མེནྟ་ཡེ་ཤེས་སུ་བཤད་
 པ་ནི། རོན་དམ་པའི་སའི་དབང་དུ་བྱས་གྱི་ས་སོ་སའི་སྐབས་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་། ས་དེ་དང་དེར་བསྐྱེད་དགོས་པ་སྐབས་གཞན་དང་འབྲེལ། །ས་

སོ་སོར་འབྱེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱ་ཡི། དོན་དམ་པའི་ས་འདི་ནམས་ལ་དམིགས་ནམ་མེ་
འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་ནི་མེད་དེ་ས་བཙུ་པའི་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་
བར་སྒྲུང་བྱ་རྗེས་མཁས་ནམས་ཀྱིས། །བརྗོད་པར་རྣམས་མ་ཡིན་ནིང་མི་མཐོང་བ། །དེ་
བཞིན་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱི་ས་ཀྱན་ཀྱང་། །བརྗོད་མི་རྣམས་ན་མཉན་པར་ག་ལ་རྣམས། །ཞེས་
གསུངས།

འོ་ན། ས་སོ་སོའི་ནམ་གཞག་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་རྒྱུའི་ས་དང་། འབྲས་
བྱུང་ས་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྒྱུའི་ས་འཆད་པ་ལ། ཐོག་མར་རབ་དགའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་འདི་ཡི་སེམས་གང་འགྲོ་བ་ནམས། །ཞེས་སོགས་སྒྲིག་
གཅིག་གིས་ཁྱད་གཞི་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བཞུགས། ལྷག་མ་ནམས་ཀྱིས་ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་
ཏན་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡིས། །ཞེས་
པ་ནས། ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་ཉེར་བར་བཞུགས། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རང་རྒྱུད་མངོས་པར་
བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྟ་དང་པོ་ལ་གནས་ཀྱང་། །ཞེས་
སོགས་ཀྱང་པ་བཞིས། གཞན་རྒྱུད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་ཆེ་དེ་ལ་
རྗོགས་སངས་བྱང་ཆུབ་རྒྱུ་ཞེས་པ་ནས། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་པ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་བཞུགས།
ཞེས་པའི་བར་གྱིས། ས་དང་པོར་ལྷག་པའི་སྦྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་ལྟར་རྒྱལ་
བའི་སྤྲུལ་གྱི་ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གིས་སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མདུག་བསྐྱེད་
བ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཆེ་འདི་ཡི་
སོ་སོ་སྦྱེ་བའི་ས་ནམས་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་ཡོན་ཏན་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད།
འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བཞུགས། །ཞེས་པས་ཡོན་ཏན་མདོར་

བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཀྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་ལྡན་གྱི་
 མཚན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད། དེ་ནས་སྒྲིག་གཅིག་གིས་རིགས་སུ་སྒྲིབ་པ་སོགས་བཞིའི་
 ཡོན་ཏན་བཤད། དེ་ནས་ཀྱང་པ་གསུམ་གྱིས་ས་གོང་མ་གཞིན་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་ཡོན་
 ཏན་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་
 ལ་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྤངས་ཏོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ས་དང་
 པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་འདི་ལ་ཡང་ས་ནམས་ཀྱི་སྒྲིན་ཟད་པ་དང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་
 པ་འབྱུང་བར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མངོན་པ་གོང་མར་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་
 ས་མཚམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལམ་ལྟན་གཅིག་པ་ནས་བཟུང་བ་དང་མི་མཐུན་ནི་ཞེ་ན།
 སྒྲིན་མེད་དེ། འོག་མར་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་ཉིད་ལ་འཛིག་པར་བཤད་ཅིང་། ཟླ་
 བའི་ཞབས་ཀྱིས་ཕྱི་མ་ལྟར་བཞེད་པ་དང་། འདི་ཉིད་མདོ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་ཀྱི་འང་དགོངས་
 པར་གསལ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལུགས་འདི་ལ་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འཛིག་པའི་
 གནད་ཀྱིས། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་པའི་བདེན་འཛིན་འདོད་ཉོན་དུ་བྱ་དགོས་པས།
 ཞུགས་གནས་ཀྱི་ནམ་གཞག་ངེ་ལྟར་བྱ་སྟམ་ན། དཀའ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་ཏེན་
 པའི་སྒྲིམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤོང་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་
 ཞུགས་གནས་ཀྱི་ནམ་དབྱེ་བཞག་ཆོག་པས་སོ། །གནད་འདི་ནི་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་
 སུ་འང་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཁས་ལེན་དགོས་པས། ཐལ་
 འགྱུར་བའི་ཆོས་སྐད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མ་སེམས་ཤིག ཅུ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་
 རྟེན། ཀྱང་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ས་འདིར་ཉན་རང་རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ཟེལ་གྱིས་གཞིན་པ་
 དང་། བཞི་པས་ས་བདུན་པར་ཉན་རང་སྒྲིབ་སྒྲོན་ས་ཟེལ་གྱིས་གཞིན་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ས་དང་པོར་ཉན་རང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་ཏུ་ས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཀླན་རྩོད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་དབང་
 གིས་ཡིན་ཏེ། བྱམས་པའི་ནམ་ཐར་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་
 བྱ་སྐྱེས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ། རྒྱལ་པོའི་མཚན་དང་ལྡན་པ་སྟོན་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་
 པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཟེལ་
 གྱིས་གནོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལས་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་
 པས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྤྱིང་རྩེའི་དབང་གིས་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་
 རྒྱས་ཡུན་རིང་དུ་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་ནམས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་
 ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྗང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་སྤྱུག་གུ་སྐྱེས་ནས་རིང་པོ་མ་
 ལོན་པའི་གཤོག་པའི་རྒྱུད་གི་ཤུགས་དང་། མིག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ནི། དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱའི་ཚོགས་མ་ལུས་པ་ནས་པར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་དང་པོ་
 བསྐྱེད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་མཁའ་ལྗང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་
 དུ་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ། ནམ་མཁའ་ལྗང་གི་དབང་པོའི་སྤྱུག་གུ་ཐམས་ཅད་མཆེན་
 པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གཤོག་པའི་སྒོ་བས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་གནོན་པ་དང་། ལྷག་པའི་
 བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མིག་གི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་སྟོང་
 དུ་ངེས་པར་བྱུང་བའི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་གསུངས། འགྲེལ་བཤད་ལས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་པོ་

མ་ལོན་པ་ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཀྱན་
 རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཤད། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྐབས་འདིའི་བྱང་སེམས་ལས་དང་
 པོ་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དོན་དམ་སེམས་
 བསྐྱེད་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་
 ས་དང་པོ་ནས་ཡིན་པར་གསུངས་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་
 སུ་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་མཁའ་ལྗང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཏུ་
 བྱུང་བ་གཉིས་ཀ་ས་དང་པོ་ནས་ཡིན་པར་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ཁྲ་ཕྱི་གཉིས་
 དཔེ་སོ་སོ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 རྟོ་དང་པོ་ཞེས་པ་ཀའ་པ་གསུམ་གོང་ཏུ་དངས་པའི་མདོ་འདིའི་དོན་བརྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་འཆད་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་དང་ཞེས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གཤོག་པའི་
 རྫོབས་ཀྱིས་པ་རོལ་གཞོན་པར་གསུངས་པ་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཏུ་བྱ་དགོས་
 ལ། དེ་ནི་ས་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ཏུ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་སོགས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། རྟེན་སང་མང་པོ་ཞིག་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མིག་གི་ཡོན་ཏན་
 ཀང་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་པ་ནི་མི་ལེགས་ཏེ། ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གཤོག་པའི་རྫོབས་ཀྱིས་ཞེས་གསུངས་པའི་སེམས་
 བསྐྱེད་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འཆད་དགོས་པས་རྫོས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་
 དང་། མདོ་ཆོན་གོང་མར་སྟོང་རྗེའི་དབང་གིས་ཞེས་གསུངས་གིང་། ལུང་ཁྲ་ཕྱི་གཉིས་
 དཔེ་སོ་སོ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་བྱ་དགོས་

པས་སོ། །སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ལྷག་བསམ་དག་པའི་མིང་གིས་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 རི་གོང་གི་ལྷས་དངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པ་
 ལ་དགོངས་སམ་སྙམ་མོ། །འོན་ཏེ་སོ་སོ་སྤྱོད་པའི་ཀླན་རྗེ་བ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉན་རང་
 དག་བཅོམ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་མི་འདོད་དམ་སྙམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བདུས་སུ་
 འདུག་སྒྲིམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱས་བརྒྱས་པའི་སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་
 པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟམ་པར་མི་བྱ་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། རིགས་ཀྱི་
 བྱ་འདི་སྟེ་དཔེར་ན་དོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཆག་ཀྱང་གསེར་གྱི་རྒྱན་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་། དོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ། དབུ་ལ་
 བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་རྫོགས་པོ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་
 སེམས་བསྐྱེད་པའི་དོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནན་ཏན་དང་བྲལ་ཡང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཡིན་ཏན་གྱི་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ་འཁོར་བའི་དབུ་ལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་རྫོགས་པོ།
 ཞེས་གསུངས་པ་དངས་ཤིང་། ས་ཐོབ་ནས་ཉམས་ལེན་དེས་མ་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
 མི་སྤྱིད་པས་སོ། །

འོ་ན། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་འདིར་ཉན་རང་རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ཟེལ་གྱི་
 གཞོན་པར་བྱེད་ན། སྤོའི་སྟོབས་ཀྱིས་དུས་ནམ་གྱི་ཆོ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
 དེ་ནི་རིང་དུ་སོང་བར་སྒྲོ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བར་སོན་པ་ཁོ་ན་ནས་བཟུང་ནས་ཀླན་རྗེ་བ་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་མ་ཟད། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤོའི་

སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉན་རང་དག་བཅོམ་བེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་གྱི། ས་འོག་མ་ནམས་
 སུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བརྩུ་པའི་མདོ་ལས། གྲེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་
 ན་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྦྱེས་པའི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་རྒྱལ་པོའི་མཆན་དང་ལྡན་པ་ནི། སྦྱེས་
 པ་ཅམ་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་བྱ་གྱིས་སྟོན་པོའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བེལ་གྱིས་གཞོན་གྱི། རང་
 གི་སྟོང་སྟོབས་ཀྱིས་ནམ་པར་དབྱུད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ནམ་དེ་ནར་སོན་པར་གྱུར་
 པ་དེའི་ཆེ་རང་གི་སྟོང་སྟོབས་བསྐྱེད་པས། སྟོན་པོའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ཤིན་ཏུ་
 འདས་པ་ཡིན་ནོ། །གྲེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་།
 སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་དུ་ལྟག་པའི་བསམ་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
 རྒྱས་ཐམས་ཅད་བེལ་གྱིས་གཞོན་གྱི། རང་གི་སྟོང་སྟོབས་ཀྱིས་ནམ་པར་དབྱུད་པས་
 ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ནི། རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ལྷག་པོ་འདི་
 སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་དུ་ཞེས་པ་གོང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་ཞེས་པ་དང་
 མི་འདྲ་སྟེ། ལྷ་མ་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། འདི་
 ལྟག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཤད་པས་སོ། །

འོན་ཀྱང་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་སྟོང་སྟོབས་བེལ་གྱིས་གཞོན་
 མི་རྒྱས། ས་བདུན་པ་ནས་རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་པ་ཆབ་ཀྱི་རྗེས་
 འབྲང་ཁ་ཅིག་ ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དང་ས་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བྱུང་པར་
 མེད་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་དང་པོ་ནམས་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་པའི་རྒྱས་པ་མེད། བདུན་པའི་

ཡེ་ཤེས་ལ་དེ་སྤྱིང་བའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནི་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ།
 ལྷགས་འདི་ལ་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྤྱིབ་དང་དེའི་བག་ཆགས་ཤེས་སྤྱིབ་ཏུ་བཤད་ཅིང་། བག་
 ཆགས་དེ་ས་བརྒྱན་པ་ནས་སྤྱིང་བ་མ་གཏོགས་བདུན་པ་ནས་སྤྱིང་བར་མ་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་མ་གྱུའི་ལྷགས་འཛིན་ཁ་ཅིག ས་བྱག་པ་མན་ཆད་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་
 ཐོད་ཀལ་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་མི་རྒྱས། བདུན་པ་ནས་རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐོད་ཀལ་ལ་ནི་བདེ་རྩིང་པ་ལས་སྡེལ་ཞི་ཞེས་ཀྱང་
 འབྱུང་བས་རིམ་པ་འཆོལ་བ་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེའི་སྟོན་ས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པ་
 ས་བྱག་པ་མན་ཆད་དུ་མེད་ཅིང་། བདུན་པ་ནས་ཡོད་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཞང་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག ས་བྱག་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་ས་
 བརྒྱན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མངོན་དུ་མ་སྟོགས། བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནི་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། རྩོད་གཞི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་
 འདྲ་བས་ད་དུང་དོགས་པ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བཤད་ལས་ས་བདུན་ཀའི་སྐབས་
 སུ་ཁོ་བོ་ལམ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ་སྟུང་པའི་ནམ་ཉིག་གི་རྩོལ་བ་དང་བཅས་པར་འདྲ་ཡང་།
 བྱག་པ་མན་ཆད་དུ་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་མཚན་
 མེད་ཀྱི་ལམ་མ་ཐོབ། བདུན་པ་ནས་དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་
 བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འདི་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་སྤྱིང་ནས་བཞག་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། རྟེན་ཆེན་རང་ལྷགས་ནི། སྤྱི་མ་རྩེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས་
 ས་བདུན་པ་ནས་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་མངོན་
 སུམ་དུ་འཇུག་ཟུང་གཉིས་ཀ་རྒྱས་གིང་། དེ་མན་ཆད་དུ་མི་རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་

ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་ཏེ། རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས་ཉན་ཐོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནི་ཞུས་པའི་གསུང་
 གི་རྒྱས་པས་ལེགས་པར་ཐོན་པས་སོ། །སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་པ་བྱེད་གས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་
 ཡིན་ཞིང་། དེའང་སྐད་ཅིག་མ་དེའི་བྱང་མཐའ་ལས་འོས་མེད་པས། སྐད་ཅིག་མ་
 དེའི་རིང་མཐའ་དང་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་གོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ས་བདུན་པར་སྒྲེའི་
 སྒྲོན་ས་ཉན་རང་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པར་གསུངས་པའི་སྒྲེའི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་
 གོ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ནི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
 མཉམ་པར་གཞག་པ་ན་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་
 དུ་བཤད་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ས་ལྗེ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སྤང་བྱ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་
 བྱུང་པར་དུ་བྱས་ཤིང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ས་བདུན་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་། རིང་དུ་སོང་འདིར་འདི་ནི་སྐད་ཅིག་དང་། །སྐད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་
 པར་འཇུག་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། འགོག་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་
 ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་པ་
 ཞེས་བྱ་བར་བཟོད་དེ། འདིར་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་འགག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ས་
 བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་འདིར་ནི་ས་བྱུག་པར་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་དེས་སྐད་ཅིག་དང་སྐད་ཅིག་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། རི་སྐད་དུ།
 ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྐས་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བྱུག་པ་ཡན་ཆད། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་འགོག་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བདུན་པ་འདི་

ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལ་
 ཡང་འགོག་པ་ལ་སྒོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ལྡང་སྟེ། འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཞེས་
 བེ་མི་བྱའོ། །ཞེས་བྱས་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་ཁྲུངས་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས། དེ་
 ལ་ཁ་ཅིག་ས་དུག་པ་མན་ཆད་དུ་བྱ་རྒྱུ་གས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཉིད་ལ་འཇུག་
 ལྡང་གཉིས་ཀ་མི་རྣམས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མོས་སྦྱོང་གྱི་སར་དེ་ལྟར་
 རྣམས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། མོས་སྦྱོང་དུ་སེམས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་
 རོ་གཅིག་ཏུ་མ་སོང་བས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དུས་ཐུང་དུར་འཇུག་ལྡང་བྱེད་
 པ་མི་དཀའ་ཡང་སེམས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་སོང་བའི་འཕགས་
 པ་ལ་འཇུག་ལྡང་གི་ཆུ་ལ་དེ་ཞིན་ཏུ་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། བྱ་རྒྱུ་གས་
 ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཉིད་ལ་དོན་སྦྱིལ་ཆུ་ལ་གྱིས་འཇུག་ལྡང་གཉིས་ཀ་རྣམས་
 བཞུ་ དུས་དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་ལྡང་གཉིས་ཀ་རྣམས་པས་ཁྲབ་པར་
 འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན། ཆོས་ཉིད་དོན་སྦྱིལ་ཆུ་ལ་གྱིས་འཇུག་ལྡང་གཉིས་མངོན་སུམ་
 དུ་རྒྱུ་གས་པས་ཁྲབ་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐབས་སུ་ས་བདུན་
 པར་ཉན་རང་སྒོས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འཆད་པ་འདི་སྐབས་སུ་མ་བབས་སོ་སྒྲིམ་ན།
 སྐབས་འཆོལ་བའི་སྦྱོན་མེད་དེ། འདིར་ས་ནམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ནི་མདོ་སྡེ་ས་
 བཅུ་པ་ལ་བཞེན་ནས་ཡིན་ཞིང་། མདོ་དེ་ལས། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པས། ཉན་རང་
 ནམས་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་རྣམས། ཀྱན་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་
 ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རྣམས་པའི་ཁྲད་པར་ཕྱེ་ནས་གསུངས་ལ། དེའི་ཆོས་གང་ནས་རྒྱུ་གས་
 པས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ཡིན་སྒྲིམ་པའི་དོགས་པ་སྦྱེ་བས་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ས་བདུན་

པ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་གཞུང་འདིར་ཡང་བཀོད་པ་ཡིན་པས་
 ཤེན་ཏུ་ཡང་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ས་དང་པོའི་ཡིན་ཏན་གཙོ་བོར་འཆད་
 པ་མ་གཏོགས་ས་བདུན་པའི་ཡིན་ཏན་གཙོ་བོར་འཆད་བྱེད་དུ་མི་སྦྱར་ཏེ། ས་དང་པོ་
 བ་བྱུང་གཞིར་བཟུང་ནས་ས་བདུན་པ་ཐོབ་པའི་ཆོ་ཉན་རང་སློའི་སློན་ས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་
 པའི་ཡིན་ཏན་གཙོ་བོར་འཆད་བྱེད་ཡིན་གྱི། ས་བདུན་པ་བ་བྱུང་གཞིར་བཟུང་ནས་
 དེ་ལྟར་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཡིན་ཏན་གཙོ་བོར་འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་
 དུ་བྱངས་པའི་མདོ་དེ་ལས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པར་བརྟན་
 ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བརྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་མེད་པ་ལ། རང་འགྲེལ་ལས་གནོད་
 བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། ལུང་འདི་ལས་ཉན་ཐོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡང་
 ཡོད་དེ་ཞེས་བྱ་བར་གསལ་བར་ངེས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་
 པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
 བ་ལྟར་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་རང་གི་སློའི་
 རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་དུ་འདི་
 དག་གིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྦྱོད་པའི་ཕྱ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ།
 གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་ཕུང་
 པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། རིགས་པ་གསུམ་ནི་ཉན་རང་དག་བཙུགས་
 པ་དེ་དག་ས་དང་པོ་བས་ཀྱང་སློའི་སློན་ས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་ལུས་པར་བཤམ། དེ་དག་

དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཤམ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འཛིག་ཉེན་པའི་
 ལམ་ཟག་བཅས་ནི་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བའི་དྲང་སྤྱོད་བཞིན། ཡང་དེ་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཕྱ་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉགས་སྡུ་མ་བཞིན། དཔེར་ན་འཛིག་ཉེན་
 པའི་ལམ་ཟག་བཅས་ནི་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་
 དེ་དག་གིས་ཡུང་སོགས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ཞེགས་
 པར་ཐལ། ཉགས་སྡུ་མ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་གིས་གང་ཟག་བདེན་མེད་
 མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ཉོགས་པར་ཐལ་ལོ། །བྱབ་སྟེ། གདགས་གཞི་ཡུང་པོ་བདེན་པར་
 འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ཞེགས་པར་གདགས་ཆོས་གང་
 ཟག་བདེན་པ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་ཞེགས་པ་མི་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཆོན་ཉིད་རྫོགས་པ་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་
 མ་ཉོགས་པར་ཐལ་ལོ། །བྱབ་སྟེ། གང་ཟག་བདེན་པར་མེད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་
 བཀའ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཕྱ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་
 འཛིན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཡུང་སོགས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་
 བདེན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པ་གང་ཞིག་རྒྱ་མཆོན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པའོ། །ཁ་ཅིག་ མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་ཞེས་པ་མི་སྦྱོར་བར། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་
 ཞེན་ཡུལ་ཆད་མས་ཞེགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་
 ཆད་མས་ཞེགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱབ་ཅེས་སྒྲ་བ་མི་འཐད་དེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་
 རྒྱལ་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་བྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་གཤམ་ནི། །གཤམ་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་

གྲོས་སྐྱུར་བྱ། ཞེས་དང་། སྤྱད་པ་ལས། བདག་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲར་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཤེས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཇི་འདྲ་དེ་འདྲར་ཆོས་ཀྱན་ཤེས། །ཞེས་དབྱ་མའི་
 ལྟ་བུ་ཐོག་མར་འཆོལ་བའི་ཆེ་དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེའི་
 རིགས་པ་གཞན་ལ་སྐྱུར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་
 ཡུལ་ཆད་མས་ཁེགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་
 ཆད་མས་ཁེགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་འདོད་པ་ཡང་དཔྱད་གཞིར་འདུག་ཏེ།
 གང་ཞེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་བདེན་པར་མེད་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་གཞིན་
 གྱི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། གང་ཟག་ཀྱང་ཞེན་འབྲེལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་རྟགས་སྒྲིབ་
 རྣམ་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་རྣམ་དག་ཡོད་པས་སོ་སྟོམ་སོ། །གཞན་
 དག་ན་རེ། དེ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲིབ་མེད་དེ། ཕྱི་ཚོལ་དེས་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་
 བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་ཀྱང་
 དེ་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་དང་པོར་གཟུགས་བརྟན་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་དེ་རྗེས་གང་ཟག་
 བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ཁས་སྒྲུངས་
 ན། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཞེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་གང་ཟག་
 ལྟ་བུ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེར་འགོ་ལུགས་དང་། གཅིག་གི་ལྟ་པོ་གང་ཡིན་
 པ། རྟོག་ཅི་ཀྱན་གྱི་ལྟ་པོ་ཡིན། །ཞེས་པའི་གཞུང་དོན་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 སྐབས་འདིར་དོགས་པ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་
 མོངས་སྤོང་བ་ལ་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། སྤོང་ཉིད་མ་རྟོགས་
 ཀྱང་མི་རྟོག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་གསུངས་དུ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་ཟེན་རྒྱན་

ལྷན་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས། ཉོན་མོངས་ཀྱན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་སྤོང་རྒྱས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཙམ་བསྐྱོམས་པས་བསྐྱོམ་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྒྲུང་འབྱུང་བའི་རྣམ་
 འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་འབྱོར་མངོན་
 སུམ་གྱུ་བ་ཀྱང་དེ་ཙམ་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་མཐོང་བ་མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་ཞིང་།
 རྟོགས་ཟིན་རྒྱན་ལྷན་དུ་གོམས་པ་སྐྱོམ་ལམ་མ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་ས་བོན་
 དང་བཅས་པ་སྤོང་བར་བཤད་པ་དང་། མཐར་དག་བཙམ་པ་ཐོབ་པར་བཤད་པ་རྣམས་
 བྱང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སེམས་ཙམ་པས་གཟུང་འཛིན་
 རྣམ་གཞན་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཆད་མས་གྱུ་བ་ནས་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྟེང་ནས་ས་
 བཅུ་དང་ལམ་སྤེམ་གསུམ་བཤོད་པར་བཤད་པ་དབྱུ་མ་པས་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་བཞིན་
 རོ། ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་ཀྱང་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་
 སྐྱེ་བཞག་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་རང་
 རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡིད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་མངོན་གྱུར་བ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ།
 ཞི་བ། གྱལ་མ་པ། དེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་
 རྣམ་ཡིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ། རིགས་པ། སྐྱུ་བ་པ། དེས་
 འབྲེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡིད་ཅིང་། ལྷན་ཀྱན་
 གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ལ་ཡང་དེས་རིགས་འགྲེ་བའི་ཕྱིར། ལྷ་བའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སྐྱེ་མེད་དེ། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུ་བ་པར་འཛིན་
 པའི་བདག་འཛིན་སྤངས་པའི་འགོག་པ་སོགས་བཞི་དང་། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་
 པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་སོགས་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་

སྒྲུ་མེད། སྒྲུག་ཀྱན་གྱི་ནམ་པ་ལ་ཡང་། བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པ་བཞག་
 དགོས་པས་སོ། །ཁ་ཅིག སྒྲུག་ཀྱན་གྱི་ནམ་པ་ལ་ཕྱ་རགས་ཀྱི་བྱང་པར་མི་འབྱེད་
 ཟེར་ཏེ་དབྱེད་པར་བྱའོ། །འོ་ན་མི་ཏྲག་སོགས་བཙུ་བྱག་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་ལམ་
 དང་། ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཞི་རགས་ཀྱི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་གཉིས་བྱང་མེད་
 དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་བ་ནི་དེ་གཉིས་ལ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་
 མངོན་གྱུར་བ་སྟོང་ལུས་མི་ལུས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡོད། དེ་ཡོད་པ་ལས་ན་མངོན་པ་ནས་
 བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་བཅོམ་ཀྱང་། སྒྲུར་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་
 བཅོམ་མི་དགོས་ལ། དེ་མི་དགོས་པས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དག་བཅོམ་ནམས་
 དག་བཅོམ་དངོས་གནས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མི་ཏྲག་སོགས་བཙུ་བྱག་ཅམ་མངོན་སུམ་
 དུ་ཉོགས་པའི་ལམ་བསྐྱོམས་པས་མུང་འདས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་ལམ་ཉོན་མོངས་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བྱེད་
 དང་། གཞན་ནམས་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སུ་བྱ་དགོས་པ་ནི། ཀྱན་བརྟམ་ལས། བདག་
 མེད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་སྟོང་ལ། ནམ་པ་ལྷག་མ་ནམས་དེ་ཡོངས་སུ་སྟོང་
 བའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པ་དང་། ནམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། རྟོང་ཉིད་ལྟ་བུས་གྲོལ་འགྱུར་
 གྱི། རྟོས་པ་ལྷག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་འགྲེལ་པ་མངོན་པས་
 ཇི་སྐད་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱལ་སྤྲས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷའི་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྟོང་
 འཇུག་ལས་འབྱུང་བ་ནམས་བཞེད་ན། ཁོ་ན་རེ། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ལ་
 རང་བཞིན་མེད་པའི་རྟོང་ཉིད་ཉོགས་མི་དགོས་ཏེ། མི་ཏྲག་སོགས་བཙུ་བྱག་མངོན་
 སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཏེ།

དེ་ཉིད་ལས། བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །སྟོང་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་
 གྲུ་ །ཞེས་གསུངས། མི་འཐད་དེ། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་མ་ཉོགས་པར་
 གྲུ་ཆུབ་གསུམ་གང་ཡང་མི་ཐོབ་པར་ཡུམ་གྱི་མདོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་
 ལས། དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་པ་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱན་ལྷགས་
 ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་བར་ཐམས་ཅད་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པར་གསུངས་
 པ་སོགས་མཐའ་ལས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་ཕྱིར་ལུང་ལས་ལམ་
 འདི་ནི། །མེད་པར་གྲུ་ཆུབ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་།
 བརྟེན་པའི་རྩ་བ་དོན་དམ་པའི་དགེ་སྟོང་དག་བཙུང་པ་ཉིད་ཡིན་ན། ཐེག་དམན་གྱི་
 དགེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་བཞག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། སེམས་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་དང་
 བཅས་པའི་ལམ་གྱིས་མྱུང་འདས་མི་ཐོབ་པ་གང་ཞིག ཐེག་དམན་ལ་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བརྟེན་རྩ་བ་དགེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན། །དགེ་
 སྟོང་ཉིད་ཀྱང་དཀའ་བར་གནས། །སེམས་ནི་དམིགས་དང་བཅས་ནམས་ལ། །མྱ་
 ངན་འདས་པའང་དཀའ་བར་གནས། ཞེས་གསུངས། དེ་ནས། ཉོན་མོངས་སྤངས་
 པས་གྲོལ་ན་ཞེས་པ་ནི། གོང་གི་བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། ཞེས་བཤད་
 པ་བཞིན་དུ་སྤངས་བཤད་པའི་ལམ་ཙམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་ཞེས་ཕྱོགས་
 གྲུ་མའི་ལྷགས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་འགོག་པ་ནི། མདོར་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་
 མདོན་གྱུར་རེ་ཞིག་སྤངས་པའི་དེ་མ་ཐག ཉོན་མོངས་ཟད་པ་སྤངས་པའི་གྲོལ་བ་
 ཐོབ་པས་བྱུང་བར་ཐལ། ཕྱོགས་གྲུ་མ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེའི་དེ་
 མ་ཐག་ཏུ་དེར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། མདོན་པར་ནས་བཤད་

པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་རེ་ཞིག་མེད་ཀྱང་། ལས་དབང་གིས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་
 འཕེན་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ལས། ཉོན་མོངས་མེད་
 ཀྱང་དེ་དག་ལ། །ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ།
 ལྟོང་ཉིད་ཉོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ལམ་གཞན་བསྟོམས་པས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་
 ཉོན་མོངས་རེ་ཞིག་འགགས་ཀྱང་གཏན་ལོག་མིན་པས་སྤར་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་དུ་
 སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདྲུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འདུག་བཞིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ལྟོང་
 པ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་སེམས། །འགགས་པ་སྤར་ཡང་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །འདྲུ་ཤེས་མེད་
 པའི་སྟོམས་འདུག་བཞིན། །ཞེས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མཐོང་བ་ཡིན་
 ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། སྤར་བཤད་པའི་ལམ་དེས་ཡང་སྲིད་ལེན་པའི་རྒྱ་སྲིད་པ་བད་པར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་བེད་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རེ་ཞིག་ཉེར་ལེན་སྲིད་པ་ནི། །མེད་ཅེས་ངེས་
 པ་ཉིད་ཅེ་ན། །ཞེས་གསུངས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བ་རོལ་པོས་ཀྱན་མོངས་མི་ཤེས་པ་
 ལ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་འདོད་པ་བཞིན་དུ།
 སྲིད་པ་ལ་ཡང་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་འདོད་
 ཅིང་། སྤར་བཤད་པའི་ལམ་དེ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་
 གྱི་གང་བཅུ་རང་རྒྱ་བྱུང་བའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བས་དྲངས་
 པའི་སྲིད་པ་རེ་ཞིག་ལྟོག་ཀྱང་། གང་བཅུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བདེན་
 འཛིན་གྱིས་དྲངས་པའི་སྲིད་པ་མི་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྲིད་འདི་ཉོན་མོངས་
 ཅན་མིན་ཡང་། །ཀྱན་མོངས་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་མེད། །ཅེས་གསུངས། དེ་ཡང་གང་
 བཅུ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱིས་དྲངས་པའི་སྲིད་པ་དེ་མངོན་

པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་
 ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་མི་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པ་དང་མ་རིག་པ་སོགས་ལ་ཉོན་
 མོངས་ཅན་གྱིས་བྱུང་བས་སོ། །ཡང་ལམ་གཞན་བསྐྱེམས་པས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་
 གྱི་སྲིད་པ་མི་ལྡོག་སྟེ། དེ་ཉིད་ཉོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་ན། ཚོར་བ་བདེན་པར་འཛིན་
 པའི་བདེན་འཛིན་ལས་ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་སྲིད་པ་དང་། རྟུག་བསྐྱེལ་ལ་འབྲལ་འདོད་
 དེས་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐུན་ཀྱིན་ཆོང་ཞིང་འགལ་ཀྱིན་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་ལས་
 འབྲས་བུ་དེས་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཚོར་བའི་ཀྱིན་གྱིས་སྲིད་པ་ཡིན།།
 ཚོར་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོད། །ཅེས་གསུངས།

འོ་ན། ལམ་གང་བསྐྱེམས་པས་སྲིད་པ་ལྡོག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ།
 ཚོར་བ་དང་ཚོར་བ་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཉོགས་པའི་ལམ་གོམས་པར་བྱས་པས་སྲིད་
 པ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་ཆེ་ཚོར་པོ་འགའ་མེད་ཅིང་། །ཚོར་བའང་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཆེ་གནས་སྐབས་འདི་མཐོང་ནས། །སྲིད་པ་ཅི་ཕྱིར་ལྡོག་མི་
 འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། འོ་ན། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་མཐའ་དག་གིས་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་ཉོགས་པའི་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁྲུངས་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། བཤད་
 དུ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་ཤེས་བྱེད་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་བརྟན་བཙུག་གྱི་ཤེས་
 བྱེད་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་ཤེས་བྱེད་འགོད་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་ཡོད་དེ། ལྟག་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པས་ཞུས་པ་ཆོག་གསལ་དུ་བྱངས་པ་ལས། དཔེར་
 ན་མི་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱི་རོལ་མོ་བྱང་བའི་ཆོ། སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྒྱུ་ལ་
 པའི་བྱང་མེད་མཐོང་ནས། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་

སེམས་དགྲིས་ནས་འཁོར་གྱིས་འཛིགས་ཤིང་བག་ཚ་སྟེ། ལྷན་ལས་ལངས་ནས་སོང་
 རྟེ་དེ་སོང་ནས་ཀྱང་བྱད་མེད་དེ་ཉིད་ལ་མི་སྤྱུག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་ཉག་པ་
 དང་སྤྱུག་བསྐལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ན། རིགས་ཀྱི་བྱ་
 དེ་ཇི་སྟུམ་དུ་སེམས། མི་དེ་ཡང་དག་པར་ཁྱགས་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ལོག་པར་ཁྱགས་
 པ་ཡིན་གསོལ་པ། བཙམ་ལྷན་འདས་གང་བྱད་མེད་མ་མཆིས་པ་ལ་མི་སྤྱུག་པར་ཡིད་
 ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་ཉག་པ་དང་སྤྱུག་བསྐལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པའི་མི་དེའི་མངོན་པར་བཙོན་པ་དེ་ནི་ལོག་པ་ལགས་སོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་
 ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ནི་དག་སྟོང་དང་དག་སྟོང་མ་དང་། དག་བསྟན་
 དང་དག་བསྟན་མ་ཁ་ཅིག་མ་སྟེས་ཤིང་མ་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་སྤྱུག་པར་ཡིད་
 ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་ཉག་པ་དང་སྤྱུག་བསྐལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་བར་བཞུ་བར་བྱའོ། །ང་ནི་མི་ལྷན་པོ་
 དེ་དག་ལ་ལམ་སྟོམ་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་མི་སྤྱེ་དེ་དག་ནི་ལོག་པར་ཁྱགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །
 ཞེས་གསུངས་པས་ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བཞུན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་འདིས་ཉན་རང་འཕགས་པས་སྤང་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་
 འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སྤྱད་སྤང་བར་བཞུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་འདིས་ཉན་རང་འཕགས་
 པས་སྤང་པོ་བདེན་པར་བཟུང་ནས་མི་ཉག་པ་སོགས་ལྟར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་བཞུན་
 པ་གང་ཞིག སྤང་པོ་བདེན་པར་བཟུང་བའི་དོན་སྤང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་
 སྤྱད་མ་སྤང་བ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་འདིས་སྤང་པོ་བདེན་པར་
 བཟུང་ནས་མི་ཉག་པ་སོགས་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་མའི་བྱད་མེད་ལ་བྱད་མེད་

དངོས་སུ་བཟུང་ནས་མི་ཏྲག་པ་ལ་སོགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་སྒྱུར་
 རས་ལོག་པར་ཞུགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་ལྟ་བུ་མ་རྟོག་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་
 ལ་བདེན་རྩུན་གང་གིས་ཀྱང་བྱེད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཡུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲུལ་
 པ་ལོག་ཤེས་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཙམ་བསྒྲུལ་པ་ལ་བདེན་ནས་སྤར་བཤད་པའི་ཉོན་
 མོངས་མངོན་གྱུར་བ་འགགས་པ་མ་གཏོགས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་མི་རྒྱས་ཏེ། ལྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བས་སོ། །ཡང་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་བསམ་གཏན་པའི་དཔེ་མཁྱུད་ཀྱི་
 མདོ་ཆོག་གསལ་དུ་བྱངས་པ་ལས། འཇམ་དཔལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཡང་
 དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་བས། སེམས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིས་སེམས་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་འཁོར་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུང་འདིས་བདེན་བཞི་ཇི་ལྟ་བུ་
 བཞིན་དུ་མ་ཤེས་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་བརྟན་པ་གང་ཞིག་བདེན་བཞི་ཇི་ལྟ་
 བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་དོན་ཡང་དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པར་མདོ་དཔེ་འཕྲོ་
 ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། བདེན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་པས་
 སྤར་བཤད་པའི་ལམ་ཙམ་བསྒྲུལ་པ་ལ་བདེན་ནས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་
 མོངས་མངོན་གྱུར་བ་རེ་ཞིག་སྤངས་པ་ན། ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་དོ་སྙམ་པ་སྐྱེ་ཞིང་།
 དེ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་རང་ཉིད་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་མཐོང་བ་ན་སངས་རྒྱས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཐོས་
 པའི་ཉེས་པས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོར་རྩུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 གྲུབ་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འཇམ་དཔལ་གྱིས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཇི་ལྟར་རྟོགས་

པར་བཀྱི། ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། འཇམ་དཔལ་གང་གིས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མ་
 གྱེས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི། རྒྱག་བསྐལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་
 གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཏན་མུ་ངན་ལས་འདས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་འགོག་པ་མངོན་
 དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་མ་གྱེས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་
 ལམ་བསྐྱོམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དོན་འདི་ནམས་ལེགས་པར་བྱེད་
 དགོས་ཏེ། དེ་མ་བྱེད་ན་ཉན་ཐོས་ལ་ཉོན་མོངས་སྤོང་པའི་ལམ་མི་རྟག་སོགས་བརྩ་
 དུག་སྒྲིམ་པ་ཙམ་ལས་མེད་པར་བཟུང་ནས། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་དང་། དག་བཙམ་
 གིས། འཕགས་པ་དང་དག་བཙམ་གྱི་གོ་མི་ཆོད་དོ། །ཞེས་འཕགས་པ་ལ་སྐྱར་འདེབས་
 གྱི་ཕྱི་ཆེན་པོ་བསག་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲ་བ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཡོད་ན་ཙུ་ལྟང་ཡང་
 འབྱུང་བས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསྐྱབ་བརྟུས་སུ། སྒྲིབ་པའི་ཐེག་པས་ཆགས་ལ་སོགས།
 སྤོང་བར་འགྱུར་བ་མིན་ཞེས་འཛིན། །པ་རོལ་དག་ཀྱང་འཛིན་འཇུག་དང་། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །ཡང་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་ཡོད་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྗེ་གཙོད་པ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་རི་ལྷ་མ་དུ་སེམས། རྒྱན་དུ་ཞུགས་
 པ་འདི་ལྷ་མ་དུ་བདག་གིས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་ལྷ་མ་དུ་སེམས་སམ། རབ་
 འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཙམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྦྲད་དུ་ཞེ་ན།
 བཙམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་གང་ལ་ཡང་ཞུགས་པ་མ་མཆིས་པའི་སྦྲད་དུ་རྟེ། དེས་ན་རྒྱན་
 དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བགྱིའོ། །ཞེས་དང་། བཙམ་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་
 དེ་འདི་ལྷ་མ་དུ་བདག་གིས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་ལྷ་མ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་

ན། དེ་ཉིད་དེའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་
 དང་། མྱོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་། འབྲས་གནས་སྤྱི་མ་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 འོན་ཏེ་བརྟན་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེས་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་
 ཡུལ་སྤྱན་ཕྱང་བར་བརྟན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ལུང་དེས་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་གྱི་
 ཞེན་ཡུལ་སྤྱན་མ་ཕྱང་བར་བདག་གིས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་སྟུང་དུ་མི་འཛིན་པར་བརྟན་
 པའི་སྤྱིར་ཏེ། ལུང་དེས་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་བདེན་པར་བཟུང་ནས་བདག་གིས་འབྲས་བུ་
 ཐོབ་པོ་སྟུང་དུ་མི་འཛིན་པར་བརྟན་པ་གང་ཞིག་སྐབས་འདིའི་བདེན་པར་འཛིན་མི་
 འཛིན་ཞེས་པའི་དོན་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སྤྱན་མ་ཕྱང་བ་དང་ཕྱང་བ་ལ་བྱེད་རིགས་
 པའི་སྤྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་འདིས་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འཛིན་ན། དེའི་
 རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་ཡོད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པར་མཛད་པའི་
 སྤྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་བདེན་པར་
 བཟུང་ནས་བདག་གིས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་སྟུང་དུ་མི་འཛིན་པ་ནི། བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་
 ཡུལ་སྤྱན་མ་ཕྱང་བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། ལྟན་སྤྱོད་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡང་མེད་
 པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །དེས་ནི་སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། གནད་
 འདི་མ་རྟོགས་པ་ཁ་ཅིག་ བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སྤྱན་ཕྱང་བའི་དབང་དུ་མཛད།
 ཅེས་བཏོན་ནས་རྣམ་བཤད་ལ་ཞུ་དག་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་རང་གི་འབྲས་
 བུ་བདེན་པར་འཛིན་མི་འཛིན་ཅུམ་ལ་བཀལ་ལན་བྱེད་པ་བྱུང་སྟེ་ལེགས་བཤད་དུ་མ་
 མཐོང་ངོ་། །རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་ཐེག་དམན་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་

ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བརྟན་བཅོས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་ཡོད་དེ། རིན་ཆེན་འཕྲུང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་
 ཡུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། ཇི་སྲིད་དེ་ལས་ངར་འཛིན་ཉིད། འངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་
 ལས་ཏེ། ཇི་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ། འཁོར་
 བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མགལ་མེ་ཡི། འདྲེལ་འཁོར་ལྟ་བུ་ཕན་ཚུན་གྱི། རྒྱ་ཅན་འདི་
 ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། ཇི་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། འདྲེལ་གསུམ་ཉིད་དུ་འང་
 མ་ཐོབ་ཕྱིར། འངར་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར། ཇི་ལས་ལས་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་། ཞེས་
 གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དེ་ཉིད་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུང་དེས་ཐེག་དམན་དག་
 བཅོམ་གྱིས་ཡུང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཡུང་བའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པ་དེ་ཟད་
 པར་སྤངས་པར་བརྟན་ཅིང་། ལམ་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་
 བསྐྱེམས་པ་ལས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་མྱང་འདས་སུ་བགོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཡུང་དེས་ཡུང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཡུང་བར་འཛིན་
 པ་དེ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ངར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཡུང་བར་
 རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡོད་ན་ལས་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་བརྟན་པ་གང་
 ཞེག དག་བཅོམ་པ་ལས་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཞིབ་
 ཆ་འདི་བོར་ནས། སྐྱེར་འཛིན་ལྟ་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་དེའི་དབང་གིས་འཁོར་
 བར་འཆིང་བའི་ལས་བསོག་པ་དང་། དེ་ལས་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་
 མི་འཐད་དེ། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་འཛིན་ལྟ་ཡོད་ཀྱང་ས་དང་པོ་ནས་ལས་དབང་
 གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་རྣམ་བཤད་ལས། ཡུང་པོ་ལ་
 བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཡུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་གྱི། སྐྱེར་འཛིན་ལྟ་ཡོད་

ཅམ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འདི་ནི་
 སྒར་གྱི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ཅེས་པ་དང་ཁོག་
 འདྲ་བས། སྒྲ་མའི་མ་ཡིག་དབྱེ་བར་མི་བྱ་ཞིང་ཅེས་ཀྱང་ཕྱི་བར་སྒྲོན་ཕྱི་མའི་མ་ཡིག་
 ཀྱང་ཕྱི་བར་བྱོས་ཤིག དེའི་འོག་དུ་ཡང་། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས་ཐེག་དམན་ལ་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་དུ། །འགྲོ་
 བ་དོན་མེད་ཤེས་ནས་ནི། །རྒྱ་མེད་པ་ཡི་མེ་བཞིན་དུ། །གནས་མེད་ལེན་མེད་མྱ་ངན་
 འདའ། །ཞེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་གསུངས་པས་
 སོ། ། །འདི་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ཉན་རང་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་
 རོ་སྒྲམ་དུ་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། མྱ་ངན་འདའ་ཞེས་པའི་མཇུག་ཐོགས་ཉིད་དུ། དེ་
 ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་། །མཐོང་ནས་བྱང་ཆུབ་ངེས་པར་འདོད། །འོན་
 ཀྱང་དེ་ནི་སྟོང་རྗེ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྲིད་མཆོམས་སྒྲོར། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །རྩ་ཏགས་གསུམ་པ་ཐེག་དམན་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་ལ་
 ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་ཤེས་བྱེད་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ལ་བརྟན་པའི་མདོ་ལས། ཉན་
 ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། གཟུགས་ནི་དབྱ་བ་
 བདོས་པ་འདྲ། །ཆོར་བ་ཆུ་ཡི་ཆུ་བྱར་འདྲ། །འདུ་ཤེས་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་
 རྣམས་ནི་ཆུ་ཤིང་བཞིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་མ་ལྟར། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་
 ལུ་ལ་ཏོ། །ཞེས་དཔེ་ལྡས་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པས་སོ། །
 ཁོ་ན་རེ། །འོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། སྟོན་པས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཕྱང་པོ་
 རྩ་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་དེ་དག་དབྱ་བ་སོགས་རྩ་དང་འདྲ་བར་བཤད། ཅེས་

ཁྱད་པར་སྤྱེན་ས་གསུངས་པ་མི་འབྲད་པར་བལ་ལོ། །ཞེན། སྦྱོན་མེད་དེ། རེ་ཞིག་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉོག་ས་མི་རྣམས་པའི་ཉན་ཐོས་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཀྱི། སྦྱིར་ཉན་ཐོས་
 ཀྱིས་སྦྱོང་ཉིད་ཉོག་ས་པ་སེམས་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་སྦྱིར་རྟེ། དེ་ཉིད་ལས།
 གང་དག་སྦྱོང་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་ཐར་པ་རྟེན་མ་ཡིན། །འགོ་དྲུག་སྤྱིད་པའི་
 བཅོམ་རར་ནི། །ཚོངས་པ་དེ་དག་འཁོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཞན་
 ཡང་ཐེག་དམན་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉོག་ས་པ་ཡོད་པ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་ཤེས་
 སྤྱིད་ཡོད་དེ། རིགས་པ་དྲུག་རྩ་པའི་འགྲེལ་པར་དྲངས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས།
 ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། གང་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་འདི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ། དེས་པར་སྤངས་པ། བྱང་བར་གྱུར་པ། ཟད་པ།
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། འགོག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ། རྩབ་པ། སྤྱུག་བསྐྱེད་གཞན་གྱི་
 མཆོམས་མི་སྦྱོར་ཞིང་། མི་འབྱུང་མི་སྦྱེ་བ་འདི་ནི་ཞི་བ། འདི་ནི་གྲུ་མོམ་པ་སྟེ། འདི་
 རྩ་སྟེ་ཕྱང་པོ་ཐམས་ཅད་དེས་པར་སྤངས་པ། སྤྱིད་པ་ཟད་པ། འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བ། འགོག་པ། བྱང་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཕྱང་
 པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱེ་མེད་བརྟན་པའི་སྦྱིར་རྟེ། ཕྱང་དེ་ལས་ཕྱང་པོ་ཐམས་ཅད་ཟད་
 པའི་ཟད་པ་བརྟན་པ་གང་ཞིག དེ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་སྦྱེ་མེད་དུ་བརྟན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་རིན་ཆེན་འཕྲུང་བའི་ཐེག་ཆེན་བཀར་
 སྦྱོབ་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་སྦྱིར་རྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྦྱེ་མེད་བརྟན། །
 གཞན་གྱི་ཟད་པ་སྦྱོང་པ་ཉིད། །ཟད་དང་མི་སྦྱེ་དོན་དུ་ནི། །གཅིག་པ་དེ་སྦྱིར་བཟོད་
 པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོར་དེ་ལྟར་བརྟན་

པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མྱེབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཐེག་དམན་དག་
 བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མྱང་འདས་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་ལྟུང་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་ནམ་གྲོལ་ལམ་
 དེའི་གཟིགས་པོར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆེ་འདིའི་ཡུང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མ་ལུས་པར་
 སྤངས་པ་ནས། རྟུང་པའི་བར་དང་། རྒྱུ་བ་ཕྱི་མའི་རྒྱལ་བསྐལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས།
 རྒྱལ་བསྐལ་གཞན་གྱི་མཆོམས་མི་སྦྱོར་བ་ནས། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་གསུངས་
 པ་དང་། ཡུང་པོ་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་པའི་འགོག་པ་མངོན་
 དུ་བྱས་པ་ཉིད། ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་པར་
 དངས་མ་ཐག་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལྷག་བཅས་
 མྱང་འདས་དང་། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ལ་འཛིག་ཚུལ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་
 དེ། ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་དག་བཅོམ་པས་ཡུང་པོ་གསུངས་གདོད་མ་ནས་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོ་ན་བདེན་སྒྲུབ་
 གི་ལྷག་མེད་པའི་མྱང་འདས་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་དང་། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་
 པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ངོ་ན་ཡུང་པོ་གསུངས་བདེན་སྒྲུབ་གི་ལྷག་མེད་པའི་མྱང་འདས་ལྷག་བཅས་
 མྱང་འདས་སུ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མྱང་འདས་གཉིས་ཐོབ་པའི་
 གོ་རིམས་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་ལྟར་མི་བྱ་སྟེ། དང་པོར་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་མངོན་
 དུ་བྱས་ནས། དེ་རྗེས་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གོ་རིམས་ངེས་པས་
 སོ། ། མྱང་འདས་གཉིས་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་བྱན་མོང་བ་ཞིག་ཀྱང་བཞག་པ་ལ་འགལ་བ་
 མེད་པར་སེམས་ཏེ། སྤྲུལ་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་ཡུང་པོ་དང་བཅས་པའི་དག་
 བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མྱང་འདས་དང་། ཡུང་པོ་དེ་དང་བྲལ་བའི་དམན་པའི་དག་བཅོམ་

པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མྱེང་འདས་གཉིས་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་འགོག་སྒྲིམས་བཤད་པས། ཐུན་མོང་བའི་འགོག་སྒྲིམས་འགོག་མི་དགོས་པ་བཞིན་
 རོ། རྟེན་མ་རང་རྒྱུད་པ་ནམས་ཐུན་མོང་བའི་བཤད་པ་འདིའི་སྟེང་ནས་སྤར་བྲངས་
 པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་དོན་འཆད་ལ། དངོས་སྤྱོད་པ་ནམས་ཀྱིས་འཆད་འདོད་ཀྱང་
 བཤད་པ་མི་ནུས་ཏེ། ལྷག་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཕུང་པོ་རྒྱན་ཆད་པར་ཁས་སྦངས་
 པས་མྱེང་འདས་དེ་ཉིད་ཀྱང་བཞག་དཀའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་མེད་མྱེང་འདས་
 མ་ཐོབ་པའི་སྐབས་ན་ལྷག་མེད་མྱེང་འདས་མེད། ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་གང་ཟག་མེད་
 པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཁས་སྦངས། དེས་ན་རྒྱུད་སྤར། ཉོན་མོངས་གདོད་ནས་ཟད་ཕྱིར་
 རོ། རྟེན་པ་དང་། དེ་ནི་གདོད་ནས་ཟད་པས་ཟད་ཅེས་བྱ། ཁྱེས་གསུངས་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་སྤར་བྲངས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་དོན་འཆད་ཚུལ་དེ་དག་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་
 དང་ཐུན་མོང་བ་མ་ཡིན་ནི་ཁྱེས་ཤེས་པར་བྱའོ། གཞན་ཡང་ཐེག་དམན་ལ་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་ཤེས་བྱེད་ཡོད་དེ། ལུང་ཕྱན་ཆོགས་
 ཀྱི་ནང་ཆོན་འཕགས་པ་ཀ་ཏ་ཡ་ན་ལ་གདམས་པ་ལས། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་དགག་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་ཤེ་
 ལས། བཅོམ་ལྷན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། མཁྱེན་པས་ཀ་ཏ་ཡ་ན་ཡི། གདམས་
 ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་གཉིས་ཀའང་དགག་པ་མཛད། ཁྱེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། འདི་དག་གིས་ནི་འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྟོད་དུ་འདོད་
 པ་བཀག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག དེ་ལྟར་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྟོད་ལས་ཆོས་
 ཀྱི་བདག་མེད་བརྟན་པ་འདི་བྱགས་ལ་བསྒྲགས་ཏེ། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་

གྱིས་རབ་བྱེད་བདུན་པའི་འགྲེལ་པར། ཐེག་དམན་གྱི་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་
 མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཆོས་ནམས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་
 པ་ལ། ཤེས་རབ་སྒྲིན་མ་ལས་དགག་པ་མཛད་ཚུལ་དང་། དེའི་ལན་འགྲེལ་པར་བཞོད་
 པའི་དོན་ནི། ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ན་རེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་བརྟན་པ་དོན་མེད་དུ་
 འགྱུར་རོ། ཁྱེན། འོ་ན། སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་བརྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཟེར། རང་པོ་ལྟར་ན་
 ཐེག་ཆེན་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བརྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་
 མ་ཁྲབ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཅམ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྲེ་སྟོད་གསུངས་
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལས་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ནམས་དང་། སྤྱིན་སོགས་
 བར་སྤྱིན་གྱི་སྟོད་པ་དང་། སྒྲོན་ལམ་དང་བསྟོ་བ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་དང་། བྱང་སེམས་
 ཀྱི་མཐུ་མད་དུ་བྱུང་བ་སོ་སྟེ་དང་ཉན་རང་གི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་
 སྟོན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
 པ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་བརྟན་ན། དེའི་ཆེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བརྟན་པ་དོན་
 མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ་སེམས་པ་དེའི་ལུགས་དེ་ཡང་རིགས་པ་དང་ལྷུང་དང་
 འགལ་བར་ཉོགས་སོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བརྟན་པས་ནི་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཅམ་འབའ་
 ཞིག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན། ཅི་ཞེ་ན། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ནམས་
 ཀྱི་ས་དང་། བར་སྤྱིན་པ་དང་། སྒྲོན་ལམ་དང་། སྤྲེ་སྟོད་ལ་སོགས་པ་དང་།
 ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་དང་། ཆོགས་གཉིས་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་
 ཡིན་ནོ། ཁྱེན་དུ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་ལམ་དང་། སྟོད་པ་ཡོངས་བསྟོ་མ་བཤད་དེས། བྱང་རྒྱུ་

སེམས་དཔར་ག་ལ་འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ལ་གནས་པའི་དོན། །མདོ་སྡེ་ལས་ནི་
 བཀའ་མ་སྦྱལ། །ཐེག་པ་ཆེ་ལས་བཀའ་སྦྱལ་པ། །དེ་ཕྱིར་མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་བཟུང་།།
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆེར་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་སྤྱོད་ཀྱིས་གཉིས་པ་ལྟར་ན་ནི་དེ་ལ་ཡང་བྱུང་པ་
 མེད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྤྱོད་ལས་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་མདོར་མཆོན་པ་ཙམ་ལས་
 མི་སྟོན་ལ། ཐེག་ཆེན་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲོ་བ་ནས་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡང་རིགས་པ་ཉིད་དེ། རྒྱས་པར་བསྟན་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མདོར་མཆོན་པ་ཙམ་ཞིག་
 ཏུ་ཟད་དོ། །ཇི་སྐད་དུ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྡེ་ནས་ཀྱིས། །མཆོན་མ་མེད་པ་མ་ཉོགས་
 པར། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས། དེ་
 ནི་ཆང་བར་བསྟན་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བཤད། འོ་ན། ཐེག་པ་ཆེ་
 རྒྱུད་གི་སྡེ་སྤྱོད་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་སྟོན་མི་སྟོན་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་
 དུ་འང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་སྟོན་མི་སྟོན་གྱི་བྱང་པར་སྟོབ་དཔོན་འདིས་བཤད་
 པའི་དོན་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་པས་ནི་ཅ་ཤེ་ལས་གསུངས་
 པ་ལྟར། གཞི་གཅིག་བདེན་མེད་དུ་སྦྱབ་པ་ལ་ཡང་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་
 མཐའ་ལས་པས་སྦྱབ་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྟོ་གིན་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། ཐེག་དམན་
 པས་ནི་རིགས་པ་མདོར་བསྟུས་པ་གཅིག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆད་མས་བྱུང་ནས་སྡེ་མ་ལྟར་
 མི་བྱེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྟོ་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར། རྒྱ་མཆོན་དེ་དག་གིས་ཐེག་པ་
 ཆེ་རྒྱུད་གི་སྡེ་སྤྱོད་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་པ་རྒྱས་བསྟུས་དང་། ལམ་གཉིས་སུ་

བདག་མེད་སྒྲོམ་པ་རྫོགས་མ་རྫོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་
 ཡོད་དེ། ཉན་རང་ནམས་ནི་ཉོན་མོངས་ཙམ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་བཙོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 ལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྡུས་པ་དེ་ཙམ་རྫོགས་པས་ཚོག་ ཐེག་ཆེན་པ་ནམས་
 བེས་སྐྱབ་སྤོང་བ་རྒྱུར་ལེན་པས། དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བེས་རབ་མཆེད་ནས་སྒྲོ་ཤིན་
 ཏུ་རྒྱས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ འདི་སྐད་དུ། ཉན་རང་དག་བཙོན་
 པས་བདག་འཛིན་གཉིས་རྫོགས་པར་མ་སྤངས་པར་ཐལ། ཉན་རང་སྤོབ་པ་འཕགས་
 པས་བདག་མེད་གཉིས་རྫོགས་པར་མི་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། ཡང་ཉན་རང་
 འཕགས་པས་བདག་མེད་གཉིས་ཚང་བར་མ་རྫོགས་པར་ཐལ། དེས་བདག་མེད་གཉིས་
 རྫོགས་པར་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྤྲ་བྱེ་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱི་ལན་འདེབས་ལ། ཡང་
 རྫོགས་རིགས་གསུམ་མི་འགལ་བ་དང་། ལམ་བེས་གསུམ་མི་འགལ་བར་ཐལ། གང་
 ཟག་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལྟ་བུ་རྫོགས་
 རིགས་གསུམ་དང་། ལམ་བེས་གསུམ་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕེན་ན་འདོད་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ དེ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤོང་ཉིད་རྫོགས་
 པའི་རྫོགས་རིགས་ཡིན་ན། སྤོང་ཉིད་རྒྱས་པར་རྫོགས་པའི་རྫོགས་རིགས་ཡིན་དགོས།
 ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་རྫོགས་རིགས་ཡིན་ན། སྤོང་
 ཉིད་མདོར་བསྡུས་ཏེ་རྫོགས་པའི་རྫོགས་རིགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲུབ་
 རྟེན་ སྤོང་ཉིད་རྒྱས་པར་རྫོགས་པའི་རྫོགས་རིགས་དང་། དེ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་རྫོགས་
 པའི་རྫོགས་རིགས་གཉིས་འགལ་བར་སུས་ཀྱང་སྐྱབ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་མཚོན་
 ནས་ལུགས་འདི་ལ། དམན་ལམ་སྤོན་མ་སོང་གི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་ས་

བདུན་པའི་བར་ལ་གནས་པའི་བྱང་མེས་ས་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་
 སྐྱབ་པ་གཉིས་ཀ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤོང་ཞེས་སྒྲུབ་། དེ་རྣམས་ནི་འགྲེལ་
 པ་ནས་བཤད་པའི་རྩོད་ལན་ཡིན་ལ། འགྲེལ་པ་ནས་མ་བཤད་པའི་རྩོད་ལན་གྱི་དབང་
 ཏུ་བྱས་ན། ཁོ་ན་རེ། ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉོགས་པ་མི་འཐད་
 དེ། མངོན་ཉོགས་རྒྱན་ལས། གཟུང་དོན་ཉོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་། འཛིན་པ་མི་སྤོང་
 ཕྱིར་དང་ནི། ཉེན་གྱིས་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ། ཡང་དག་བརྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱ།
 ཞེས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱིས་ཤེས་པ་ལ་བདེན་འཛིན་སྤོང་མི་རྣམས་པར་གསུངས་པ་དང་།
 ཡང་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱི། ཉམས་ཕྱིར་སྤོང་མ་བསེ་རུ་དང་། རྒྱལ་
 སྤུས་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་སྟེ། ཞེས་གཟུང་བ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཤེས་
 སྐྱབ་ཏུ་གསུངས་པས་སོ། ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། གཞུང་ལྷ་ཕྱི་གཉིས་པོ་འདིར་དེ་
 ལྟར་བརྟན་ཀྱང་། སྐབས་དང་པོར། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། རིགས་
 ནི་ཐ་དད་རུང་མ་ཡིན། ཉེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་
 བཅོད། ཞེས་པས་ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉོགས་པར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་མངོན་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་
 རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉོགས་པ་དང་།
 སྐབས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་ཉོགས་
 པར་བཞེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་ཉོགས་རྒྱན་དུ། ཉན་
 རང་གི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སྟོན་པ་ནི། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་རྗེས་སུ་
 བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ལ། རྗེས་སུ་བཟུང་བུའི་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཟབ་མོའི་སྟོན་དུ་གྱུར་

མ་གྱུར་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ལ་ཡང་ཕྱི་མ་ཆེས་མང་བས། སྐུ་ཆེར་དེའི་
 ལམ་གྱི་ནམ་གཞག་མང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོང་བྱམ་ཆེན་མོར་རྗེས་སུ་བཟུང་རྒྱུའི་
 ཉན་རང་ལ་ཟབ་མོའི་རྫོད་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་གཉིས་བཤད་པ་ནི། སོ་སྦྱོའི་དབང་དུ་མངོན་
 པ་ཡིན་གྱི། སྦྱར་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ལ་རྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་
 ཐོབ་པས་ཁྲབ་པར་འཕགས་སེང་ཀྱང་བཞེད། ཅས་གསུངས་ན་ཡང་དྲང་དོན་ནོ། །ཁ་
 ཅིག་ན་རེ། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་རིགས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་
 ཅད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་དུ་སྦྱེ་བའི་སྦྱང་དུ་ལོ། །ཞེས་པའི་དོན་རྗེ་གཙོད་པའི་ལུང་
 ཁྲངས་སུ་དྲངས་ནས་ཉན་རང་འཕགས་པས་རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 དབུ་མ་ཐལ་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་འཕགས་པ་གསུམ་
 སྦྱེ་ཙམ་ནས་རྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་མཚུངས་པ་ལ་དགོངས་པ་མ་གཏོགས།
 འཕགས་པ་ལ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྲབ་པར་མི་བཞེད་ཅིང་། སུ་ཕྱིན་ཀྱི་ཀར་
 ཡང་དེ་ལྟར་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། སྦྱོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོ་དཔོན་སྦྱོབ་
 ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་
 མི་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྒྱན་ཅུ་བའི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་གནས་ཀྱང་།
 འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀྱིས་རང་རྒྱད་དུ་བཀྲལ་བ་ལ་འགལ་བ་གཏན་མེད་དོ་ཞེས་ཞེས་པར་
 བཤད། །

འོ་ན། དེ་ཆོ་དེ་ལ་རྗེས་སངས་བྱང་ཆུབ་རྒྱ། །ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ས་
 འདིར་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཞེ་ན། བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་ཆོ་དེ་ལ་ཞེས་
 སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གིས་ས་འདིར་སུ་ཕྱིན་བཅུ་ཉི་ལྔ་ནས་སྦྱིན་པ་ལྷག་ཅིང་། དེ་ལ་

བཏེན་པའི་ཡོན་ཏན་རྟགས་ཚུལ་དང་། སྐྱེ་བོ་འདི་ཀྱན་བདེ་བ་མངོན་འདོད་ཅིང་། ཞེས་
 སོགས་སྒྲིག་གསུམ་གྱིས། སེ་སེ་སྐྱེ་བོ་རང་དགའ་བས་སྐྱེན་པ་གཏོང་དགོས་ཚུལ་དང་།
 འགྲོ་ལ་ཕན་པར་དམ་བཅས་ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་གྱིས། བྱང་སེམས་སེ་སྐྱེས་
 སྐྱེན་པ་གཏོང་ཚུལ་དང་། སྐྱེན་པ་སྐྱེན་བྱ་ལེན་པོ་གཏོང་པོས་སྟོང་། ཞེས་སོགས་
 ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་སྐྱེན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་དེ་བཞུན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསུམ་
 པ་གྲུབ་སྟེ། འགྲོ་ལ་ཕན་པར་དམ་བཅས། ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་
 ཀྱི་སྐྱེན་པའི་ཕན་ཡོན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། གང་ཕྱིར་བརྟེ་བདག་བརྟེ་བདག་ཅེས་
 སོགས་ཀྱང་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཡིན་མིན་གྱི་དེན་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱེན་པའི་གཏམ་
 གཅི་བོར་བརྟེན་ཚུལ་དང་། ཇི་ལྟར་བྱིན་ཅིག་ཅེས་སྒྲུ་ཐོས་བསམས་ལས། ཞེས་སོགས་
 སྒྲིག་གཅིག་གིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱེན་པའི་ཆོ་དགའ་བ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཐོབ་པ་དང་། ལུས་
 བཅད་སྟེར་ཞིང་ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་བྱང་སེམས་ཆོགས་སྟོར་བས་ཕྱི་ནང་
 གི་དངོས་པོ་བཏང་བ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དཔྱལ་
 བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་བཅད་པའི་ཕྱིར་བརྟེན་འགྲུས་བརྩམ་པའི་ཚུལ་བཞུན་པ་
 སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་སེ་སྐྱེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཡོད་
 ཀྱང་། ས་ཐོབ་ནས་ནི་སེམས་མེད་པ་ལ་བཅད་པ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་མེད་
 དེ། འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་
 ཤིང་སྤྲ་ལ་ཆེན་པོའི་ཆལ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེར་འགའ་ཞིག་འོངས་ནས་སྤྲ་ལ་གཅིག་བཅད་
 པ་ན། དེར་ཤིང་སྤྲ་ལ་ལྟག་མ་དེ་ནམས་འདི་སྟམ་དུ་འདི་ནི་བཅད་པའོ། །བདག་ཅག་
 ནི་མ་བཅད་པའོ་སྟམ་དུ་མི་སེམས་ཤིང་། དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྱོ་

བ་མེད་དོ། རྟོག་པ་དང་ནམ་པར་རྟོག་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་
 པ་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི། བཟོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མཆོག་ནམ་མཁའ་དང་
 མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་
 ལུས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་མེད། ཡིད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་ག་ལ་ཡོད། །དེ་ནི་སྤྲོད་རྗེས་འཇིག་
 རྟེན་སྤྱག་ །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཡུན་རིང་གནས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན། སློབ་
 ལམ་ན་སྦྱོན་པའི་ཕར་སྦྱོན་སོགས་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱོན་པའི་དོན་
 ལ་ཕ་རོལ་འདིར་སྦྱོན་པ་ཞེས་ལས་ལ་སྦྱར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྦྱོན་པ་ཡིན་ལ། འདིས་
 ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱོན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སྦྱར་ན་སློབ་ལམ་ན་ཡང་ཕར་སྦྱོན་ཡོད་ཅེས་
 གསུངས་པ་ལས། སྤྲོད་མ་ཉིད་གཙོ་བོར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་
 ལ་ཕ་རོལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕར་འགྲམ་དང་དོགས་ཏེ། ཉོན་
 མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་རང་བཞིན་མངའ་བའི་སངས་
 རྒྱས་ཉིད་དོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས། འོ་ན།
 སྦྱོན་པ་སྦྱོན་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོན་པའི་དབྱེ་བ་བརྟན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་
 ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོན་པ་
 དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅེས་བརྟན་པའི་སྤྱིར། འདི་
 གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ། ཁ་ཅིག་སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་མ་ཟིན་ལ་
 བྱེད་པ་དང་། ལ་ལ་སྤྲོད་མའོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་
 མ་ཟིན་ལ་བྱེད་པ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། དམན་ལམ་སྤོན་མ་སོང་གི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་
 པའི་སྦྱོན་པ་གང་ཡིན་འཇིག་རྟེན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོན་པར་བྱ་དགོས་པས་དང་པོ་

མི་འཐད་ལ། ལྷོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་བེན་པའི་
 སྦྱོན་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཉམ་རྗེས་གང་གི་སྐབས་སུ་འང་མེད་པས་ཕྱི་མ་ཡང་མི་ལེགས་
 སོ་༥ ཟླ་ལྷགས་ནི། ལྷོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེས་བེན་མ་
 བེན་ཙམ་གྱི་སྒྲོན་ས་འབྱེད་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། ས་ཐོབ་ནས་རྗེས་ཐོབ་དུ་ཤེས་རབ་དེ་
 མེད་ཀྱང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོན་པ་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱིས་བེན་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ངོ་མཚར་ནམ་དཔྱིད་ཡངས་པའི་ནོར་འཛིན་ཁྱོན། །

ནན་ཏན་བརྩོན་འགྲུས་བརྒྱན་གྱིས་བྲན་པ་ལས། །

ལེགས་བཤད་མེ་ཏོག་འདབ་སྟོང་རྒྱས་པ་འདི། །

ཅ་བརྒྱད་ཐ་མ་མཉེས་པའི་མཆོད་པར་འབུལ། །

སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ།

ས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྟག་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ས་གཉིས་པར་ཕར་ཕྱིན་གང་གི་ཉམས་ལེན་ལྟག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྟག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཞུང་གིས་བཟུང་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་ཚུལ་ཕུན་ཚོགས་ཡོན་ཏན་དག་ལྡན་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། གཉིས་སྒྲིའི་རྒྱ་བ་ཡང་དག་བྲལ་བར་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་གྱིས་ས་འདྲིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སྦྱིན་པས་ཡོངས་སྦྱོང་དག་ནི་འགྲོ་ངན་ནའང་། ཞེས་པ་ནས། མངོན་མཐོའི་རྒྱ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད། ཅེས་པའི་བར་སྒྲིའི་ཀ་བཞིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བཟུགས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་རོ་དང་ལྟན་ཅིག་དང་། ཞེས་སོགས་སྒྲིའི་ཀ་གཅིག་གིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྦྱོགས་དང་མ་འདྲེས་པའི་དཔེ་དང་། གང་གིས་གང་ཞིག་གང་ལ་སྤོང་བྱེད་པ། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་ལྷན་པ་ལས་བྱུང་སྤྱི་མིན་སྤྱི་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲིའི་ནས་མཐུག་བསྐྱེད་བཟུང་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེ་ཚུལ་ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ས་འདྲིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བཟུང་པ་དང་། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་རྒྱ་བ་དག་གྱུར་པས། ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དགོ་

བའི་ལམ་འདི་ལྟ་ཞིག་བརྩུ་ཆར་ཡང་། ཞེས་སོགས་སྒྲི་ག་གཅིག་གིས་ས་དང་པོ་ལས་
 རྩུ་ལ་བྲིམས་ལྟག་པ་དང་། གལ་ཏེ་དེ་ནི་བྲིམས་དག་རང་བཞིན་ལྟ། ཞེས་སོགས་སྒྲི་
 ག་གཅིག་གིས་རྩུ་ལ་བྲིམས་ནས་པར་དག་པའི་རྩུ་གཞན་བཞུན་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྦྱོན་པས་ལོངས་སྤྱོད་དག་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་གཉིས་ཀྱིས་
 སྦྱོན་འབྲས་བདེ་འགྲོར་སྤྱོད་པ་རྩུ་ལ་བྲིམས་ལ་རག་ལས་པ་དང་། སྦྱོད་བཅས་དངོས་
 འདུ་ཞེས་པ་ཀྱང་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱོན་འབྲས་ལ་སྦྱོབ་བརྩུད་མར་སྤྱོད་པ་རྩུ་ལ་བྲིམས་ལ་
 རག་ལས་པ་དང་། གང་ཆོ་རང་དབང་འབྲུག་ཅིང་མཐུན་གནས་པ། ཞེས་སོགས་
 ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་གིས་རྩུ་ལ་བྲིམས་དང་བྲལ་ན་ངན་འགྲོ་ལས་ཤིན་ཏུ་ཐར་པར་དཀའ་བ་
 དང་། དེ་ཕྱིར་རྩུ་ལ་བས་སྦྱོན་པའི་གཏམ་མཛད་ནས། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་
 གིས་སྦྱོན་པའི་གཏམ་གྱི་རྗེས་སུ་རྩུ་ལ་བྲིམས་ཀྱི་གཏམ་མཛད་པའི་རྩུ་མཆན་དང་། སོ་
 སོ་སྦྱོབ་པོ་ནམས་དང་གསུང་སྦྱོས་དང་། ཞེས་སོགས་སྒྲི་ག་གཅིག་གིས་མངོན་མཐོ་དང་
 དེས་ལེགས་གཉིས་ཀའི་རྩུ་ལ་བྲིམས་བསྒྲགས་པར་བཞུན་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འོ་ན། གལ་ཏེ་དེ་ནི་བྲིམས་དག་རང་བཞིན་ལྟ། ཞེས་སོ་ཐར་ལས་བརྩམས་པའི་རྩུ་ལ་
 བྲིམས་དག་པའི་དགེ་སྦྱོང་སྦྱོང་ཉིད་མ་ཉོགས་པ་ནམས་རྩུ་ལ་བྲིམས་མ་དག་པར་གསུངས་
 པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་སྒྲ་སོར་བཞག་ནས། རྩུ་ལ་བྲིམས་དག་པའི་དགེ་
 སྦྱོང་ཡིན་ན། སྦྱོང་ཉིད་ཉོགས་པས་བྲུབ་པར་སྒྲ་བ་མི་ལེགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། དབུ་
 མ་རང་རྩུད་པ་མན་ཆད་ལ་རྩུ་ལ་བྲིམས་དག་པའི་དགེ་སྦྱོང་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་རྩུ་མཆན་ཡོད་དེ། བདེན་འཛིན་
 ལ་རྩུ་ལ་འཆལ་དུ་བྲས་པའི་རྩུ་ལ་འཆལ་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་བ་དེ་ལ་དགོངས་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། དཀོན་བཅེགས་ལས། འོད་སྤངས་འདི་ལ་དགེ་སྦྱོང་ཁ་ཅིག་ཚུལ་བྲིམས་
 དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པས་བསྐྱམས་ཤིང་གནས། ཆོ་ག་དང་
 སྦྱོད་ཡུལ་སྤྱན་སྤྲུམ་ཆོགས་པ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤྲ་རབ་ནམས་ལའང་འཛིགས་པར་ཉ་
 བ་ཡང་དག་པར་གླངས་ཏེ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ནམས་ལ་སྦྱོབ་ཅིང་ལུས་དང་ངག་དང་། ཡིད་
 གྱི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ལེན་པར་གྱུར་པས། འཆོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་ཀྱང་དེ་བདག་
 ཏུ་སྤྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། འོད་སྤངས་དེ་ནི་ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བ་ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལྟར་
 བཅོས་པ་དང་པོ་འོ། ཞེས་བྱ་བ་ནས། འོད་སྤངས་གཞན་ཡང་འདི་ལ་དགེ་སྦྱོང་ཁ་
 ཅིག་སྤངས་པའི་ཡིན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་པར་གླངས་ཀྱང་། དམིགས་པར་ཉ་
 བ་ཡིན་ཏེ་ངར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི། འོད་སྤངས་ཚུལ་
 བྲིམས་འཆལ་བ་ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལྟར་བཅོས་པ་བཞི་པ་སྟེ། ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས་སོ།། །

སེམས་བརྒྱུད་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ།

༥ ས་གཉིས་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་ཚུལ་དེ་ལྟར་
 ཡིན་ན། ས་གསུམ་པར་ཕར་ཕྱིན་གང་གི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཟོད་པའི་
 ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཞུང་གིས་བརྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཤེས་
 བྱའི་བྱད་ཤིང་མ་ལུས་སྟེག་པའི་མེད། །ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གིས་བྱད་གཞི་སའི་
 དེས་ཆོག་དང་། གལ་ཏེ་གནས་མིན་འབྱུག་པ་འགའ་ཡིས་དེད། །ཞེས་པ་ནས། འདོད་
 པའི་འདོད་ཆགས་འཛོམས་པར་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་བར་རྒྱུ་པ་བཞི་བརྒྱས་བྱད་
 ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྤྱིན་སོགས་ཆོས་གསུམ་དེ་དག་ཕལ་མོ་ཆེར། ཞེས་སོགས་
 སྒྲིག་གཅིག་གིས་ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་བྱད་ཆོས་དང་། རྒྱལ་བའི་སྤྲས་པོ་ཉི་མ་
 ལ་གནས་འོད་བྱེད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སའི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པའི་སྒྲོན་ས་མཁུག་བསྟུ་
 བ་བརྟན་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་གཞུང་གིས་ས་གསུམ་པའི་ཆེ་མཉམ་གཞག་ལ་གཉིས་སྒྲིག་གི་སྒྲིམ་པ་ཞི་བའི་འོད་འབྱུང་
 བས་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བཤད་པའི་སྒྲ་དོན་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲུང་བ་
 ལས། ས་གསུམ་པ་ནི་འོད་བྱེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་འོད་འབྱུང་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། །རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གལ་ཏེ་གནས་མིན་ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཉིས་
 ཀྱིས་ས་གསུམ་པར་བཟོད་པ་ལྷག་པ་དང་། གཞོད་པ་བྱས་པས་གལ་ཏེ་དེར་བཀོན་ན།

ཞེས་པ་ནས། བསྐྱུགས་པའི་བཟོད་པ་ཏྲག་ཏུ་མྱུར་བསྟེན་བྱ། ཞེས་པའི་བར་ཀྱང་པ་
 ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞིས་བཟོད་པ་གཞན་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བྱང་ཆུབ་སྤྱིར་བཏོས་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གིས་བཟོད་པའི་ཕར་སྟེན་གྱི་
 དབྱེ་བ་དང་། ས་དེར་རྒྱལ་སྤྱས་བསམ་གཏན་མངོན་གཤམ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 ས་འདིར་འབྱུང་བའི་དག་པའི་ཡིན་ཏན་བསྟེན་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་ཏྲགས་གཉིས་
 པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གཞོད་པ་བྱས་པས་ཞེས་པ་ནས། མི་བཟོད་པ་ཡིས་མྱུར་དུ་ངན་
 འགྲོར་སྐྱུར་བར་བྱེད། ཞེས་པའི་བར་ཀྱང་པ་བཙུགས་ཁོང་ཁྱོད་བྱ་བར་མི་རིགས་པ་
 དང་། བཟོད་པས་བཤད་ཟིན་དང་འགལ་ཡིན་ཏན་ནམས་བྱེད་དོ། ཞེས་སོགས་ཀྱང་
 པ་དགས་བཟོད་པ་བསྟེན་རིགས་པར་བསྟེན་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་དང་པོ་གྲུབ་
 རྟེན་གཞོད་པ་བྱས་པས་ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གིས་དགོས་པ་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་
 ཆེ་བས་ཁོང་ཁྱོད་བྱ་བར་མི་རིགས་པ་དང་། རྟེན་བྱས་པ་ཡི་ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གིས་
 སྤྱིས་ཀྱི་རྒྱལ་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་དང་། གཞོད་ལན་བྱེད་པ་གཉིས་འགལ་བར་དང་།
 གང་སྤྱིར་རྒྱལ་སྤྱས་ནམས་ལ་ཁྱོས་པ་ཡིས། ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གིས་སྤར་ཡུན་
 རིང་པོར་བྱས་པའི་དགེ་བ་འཛོམས་པས་ཁོང་ཁྱོད་བྱ་བར་མི་རིགས་པ་དང་། མི་རྒྱལ་གཟུགས་
 སུ་བྱེད་ཅིང་དམ་པ་ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གིས་མི་བཟོད་པའི་སྟོན་མང་པོ་བསམ་ནས་
 ཁོང་ཁྱོད་དག་གི་རིགས་པར་བསྟེན་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གང་སྤྱིར་རྒྱལ་
 སྤྱས་ནམས་ལ་ཁྱོས་པ་ཡིས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ལ་ཁྱོས་པའི་ཁོང་ཁྱོས་བསྐྱེད་
 པ་བརྒྱར་བསགས་པའི་དགེ་བ་འཛོམས་པར་བཤད་ན་དེའི་ཚུལ་བཟོད་པར་གྱིས་ཤིག་
 ཅེ་ན། སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་གང་གིས་ཁྱོད་འདི་ཉེན་དང་གང་ལ་ཁྱོད་འདི་ཡུལ་གཉིས་

ཀ་བྱང་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་ནི་བྱམས་པ་སེང་གེ་སྐྱའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ནི་དུས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས། རྟོང་གསུམ་གྱི་
 རྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིས་
 པ་དང་། བརྒྱད་པ་དང་། དབྱུག་པ་དང་། བྱུ་ཆུ་གིས་བརྟེན་པ་དེ་ཙམ་གྱིས།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་མ་ཕྱང་ཞིང་མས་པར་མི་འགྱུར་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 གང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་ལ། ཐ་ན་གཞོད་སེམས་དང་། ཐ་བ་དང་
 ཞེ་སྤང་གི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་མ་ཕྱང་ཞིང་མས་
 པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོངས་སུ་མ་
 བཏང་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཅིག་ཤོས་ལ་གཞོད་སེམས་
 དང་། ཐ་བ་དང་སྤང་བའི་སེམས་ཇི་སྟེད་དུ་བསྐྱེད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་བསྐྱེད་པར་གོ་ཆ་གཟོད་
 ཡང་བཞོད་གོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་ལ་ས་ཐོབ་མ་ཐོབ་གཉིས་
 ཀ་ཡོད་ཀྱང་། རྟེན་ནི་སོ་སྐྱེར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཁོང་སྤོ་མངོན་
 གྱུར་བ་སྐྱེ་མི་སྤྲོད་པས་སོ། །སྤྱིར་ན་བྱང་སེམས་སྟོབས་ཆེ་བས་ཆུང་བ་ལ་སྤོས་པ་དང་།
 ཆུང་བས་ཆེ་བ་ལ་སྤོས་པ་དང་། ཡུལ་དང་རྟེན་མཉམ་པས་མཉམ་པ་ལ་སྤོས་པ་དང་།
 བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ལ་སྤོས་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་
 མ་ཡིན་པ་ལ་སྤོས་པ་དང་། བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པ་ལ་སྤོས་
 པ་དང་དབྱུག་ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གང་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་
 གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དཔལ་ནམ་པར་རྩལ་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་ཁོང་
 སྤོ་བ་ཁོང་སྤོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསྐྱེད་པ་བརྒྱར་བསགས་པའི་དགེ་བ་ཉེ་བར་འཇོམས་

པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁོང་ཁྱོད་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འགྲེལ་པར།
 བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞེས་རྟེན་གྱི་བྱང་སེམས་ངོས་བཟུང་བས་ཀྱང་ཤེས་སོ།།
 གཉིས་པ་བྱང་སེམས་སྟོབས་ཚུང་བས་ཆེ་བ་ལ་ཁྱོས་ན་དགེ་རྩ་འཛོམས་པར་བཤད་དེ།
 ལུང་བཟན་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལུང་བཟན་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ལུས་ངག་
 ཏུ་མ་ཐོན་པར་ཡིད་ཀྱིས་སྤང་བ་ཙམ་བསྐྱེད་ན་ཡང་སེམས་དེ་བསྐྱེད་གངས་ཀྱི་བསྐྱེད་
 པར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྤྱད་པ་ལས། ལུང་བཟན་
 མ་ཐོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་གིས། ལུང་བཟན་ཐོབ་ལ་སེམས་ཁྱོས་རྩོད་
 པ་རྩོམ་བྱེད་ན། ཁ་བ་བསྐྱོན་ལྡན་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ངེ་སྟེད་པ། དེ་སྟེད་བསྐྱེད་
 པར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་སོ། ཞེས་གསུངས། གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་པ་
 རྟེན་དཔེར་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་མུར་པོར་སྦྱོར་ལམ་དུ་འཕྲོ་བྱུབ་
 པ་ཅིག་གིས་ལུང་བཟན་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ཁྱོས་ན་ཁྱོས་སེམས་ཀྱི་གངས་དེ་སྟེད་ཀྱི་
 བསྐྱེད་པར་སྦྱོར་ལམ་དུ་འཕྲོ་མི་བྱུབ་པར་གཞི་ནས་ལམ་ལ་སྦྱོབ་དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། ཁའི་
 པ་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ལ་ཁྱོས་ན་བསྐྱེད་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་དགེ་
 རྩ་འཛོམས་པར་བཤད་དེ། སྦྱོད་འཇུག་ལས། བསྐྱེད་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། སྦྱིན་
 དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། ལེགས་སྤྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཡང་། ཁོང་ཁྱོད་
 གཅིག་གིས་འཛོམས་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་སོ། འདི་དང་གོང་དུ་བསྐྱེད་པ་བརྒྱར་
 བསགས་པའི་དགེ་རྩ་འཛོམས་པར་གསུངས་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས། གཉིས་པ་དང་
 གསུམ་པའི་གངས་ཀྱང་དཔོག་རྣམས་རྟེ། བྱང་སེམས་མཉམ་པས་མཉམ་པ་ལ་ཁྱོས་ན་
 བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་ལས་ལྷག་པ་དང་། སྟོབས་ཚུང་བས་ཆེ་བ་ལ་ཁྱོས་ན་དེ་བས་ཀྱང་ལྷག་

པའི་དགོ་ཙ་འཛོམས་པར་གཤམ་ནུས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་མ་
 ཡིན་པ་ལ་ཁྲིམ་ན་ཉེས་པ་བརྒྱད་མོད་ཀྱང་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་
 ཏུ་བྱངས་པའི་སྒྲོང་གསུམ་གྱི་སྒྲོང་ཆེན་པོའི་ཞེས་པ་ནས། མས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་
 བར་གྱིས་བརྟན་པའི་ཕྱིར། ཏུག་པ་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པ་
 ལ་ཁྲིམ་ན་དགོ་ཙ་འཛོམས་པར་བཤད་དེ། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲིབ་པའི་གཞུང་བསྐྱབ་
 བཏུས་སུ་བྱངས་པ་ལས། དགོ་སྒྲོང་དག་དགོ་སྒྲོང་གིས་འདི་ལྟར་སྒྲོང་དང་སེམ་མོའི་མཆོད་
 ཉེན་ལ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་འཆོལ་ཏེ། སེམས་དང་བར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོམ།
 བརྟན་པ་དེ་ལྟ་ལགས་སོ། །དགོ་སྒྲོང་དག་དགོ་སྒྲོང་འདིས་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཞོན་པའི་འོག་
 དཔག་ཆད་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྒྲོང་ན་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་བྱུག་པའི་བར་ན། བྱེ་མ་ཇི་
 སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་དུ། དགོ་སྒྲོང་འདིས་འཁོར་ལོ་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་སྟོན་སྒྲོང་འགྱུར་དུ་
 ཡོངས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཉེ་བར་འཁོར་
 གྱིས། བཙམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྒྱུར་བ་བཏུད་དེ། བཙམ་
 ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསེལ་ཏོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོ་སྒྲོང་གི་དགོ་བའི་
 ཙ་བ་དེ་ལྟ་བུར་ཆེ་བར་གསུངས་ན། བཙམ་ལྡན་འདས་དགོ་བའི་ཙ་བ་དེ་དག་གང་དུ་
 བསྐྱབས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར། ཉེ་བར་འཁོར་
 ཇི་ལྟར་ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ལ་མ་སྒྱུང་བ་དང་། མས་པ་བྱས་པ་དེ་ལྟ་བུ་
 ཞིངས་མ་མཐོང་སྟེ། ཉེ་བར་འཁོར་དེས་དགོ་བའི་ཙ་བ་ཆེན་པོ་འདི་དག་བསྐྱབས་པ་
 དང་། ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །ཉེ་བར་འཁོར་དེ་ལྟ་
 བས་ན་ཅི་ནས་འགལ་བ་ལ་ཡང་། སེམས་ཀྱིས་གཞོད་པར་མི་བྱ་ན། རྣམ་པར་གཤམ་

པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལ་ལྟ་སྒྲིམ་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཞེས་གསུངས། ཡང་གོགས་ཚངས་
 པ་མཚུངས་པར་སྒྲིད་པ་ལ་ཁྲིས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་དྲུག་གིས་ཁོང་ཁྲོའི་འབྲས་བུ་དག་
 ཙ་འཛོམས་པ་འགོག་མི་ནུས་ཏེ། ཟླ་བ་སྒྲིན་མེའི་མདོ་ལས། བན་ཚུན་གཞོད་པའི་
 སེམས་སུ་གང་བྱེད་པ། །དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐོས་པས་སྒྲོབ་མི་བྱེད། །བསམ་གཏན་
 དང་ནི་དགོན་གནས་མི་སྒྲོབ་སྟེ། །སྒྲིན་དང་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་འང་སྒྲོབ་མི་བྱེད། །
 ཅེས་གསུངས། གཞོམ་བྱའི་དགེ་རྩ་ལ་ཁ་ཅིག་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོས་པའི་དགེ་རྩ་གང་
 ཡིན་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་ཟད་པར་སྒྲོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་
 གསུངས་པས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་མ་བསྐྱོས་པའི་དགེ་རྩ་ནམས་གཞོམ་བྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 ཟེར་བ་མི་ལེགས་ཏེ། བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགེ་རྩ་འཛོམས་པར་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། མདོའི་དགོངས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོས་པའི་དགེ་རྩ་འབྲས་བུ་ཕྱུང་
 བས་མི་ཟད་པ་ལ་བཤད་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་སྒྲིད་འཇུག་ལས། སྒྲིན་དང་
 བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས་ཞེས་དང་། བསྟན་བཅོས་འདིར་ཡང་། སྒྲིན་དང་ཁྲིམས་
 བྱང་ཞེས་འབྱུང་བས། སྒྲིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱང་བའི་དགེ་རྩ་གཞོམ་བྱ་ཡིན་
 གྱི་༥ བཟོད་པ་སོགས་ལས་བྱང་བའི་དགེ་རྩ་འཛོམས་མི་ནུས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟེན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་དགེ་རྩ་ནམས་
 གཞོམ་བྱར་གསུངས་པས་སོ། །བཅོམ་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་དགེ་བས་རང་འབྲས་ནམ་
 སྒྲིན་བདེ་བ་འབྱེན་པ་རྒྱང་བསྐངས་པ་ཙམ་གྱི་དོན་དུ་སྒྲུབ་དང་། གཞན་དག་ཁོང་
 ཁྲོ་སྒྲིམ་མ་ཐག་རྒྱུད་ལ་དགེ་རྩ་མེད་པར་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་འདོད་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་།
 རང་ལུགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དགེ་བས་རང་འབྲས་ནམ་སྒྲིན་བདེ་

བ་བསྐྱེད་མི་ནུས་སུ་བྱས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ས་པོན་རུལ་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལ་བརྟེན་
 ནས་གཉིན་པོ་སྟོབས་བཞིས་མི་དགེ་བ་སྦྱངས་པའི་དོན་ཡང་གཤམ་པར་བྱའོ། །འོ་ན།
 ས་འདིར་བཟོད་པའི་ཡར་སྤྱན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པ་ཁོ་ནར་ཟད་དམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་
 ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི། ཚད་མེད་བཞི། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
 བཞི། མངོན་པར་གཤམ་པ་ལྟ་། དུག་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་བསྐྱབས་པ། ཁམས་གསུམ་
 གྱི་འདོད་ཆགས་འཛོམས་པ་ལ་མཁས་པའི་ཡིན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་ས་འདིར་ཐོབ་པའི་དབང་
 དུ་མཛད་ནས། ས་དེར་རྒྱལ་སྤྱོད་བསམ་གཏན་མངོན་གཤམ་དང་། །ཞེས་གསུངས་
 པས་སོ། །དེ་རྣམས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་འདིར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་
 པ་ས་གཉིས་པ་མན་ཆད་ལས་ལྷག་པ་དང་། ཡལ་ཆེར་བརྒྱ་བྱེན་སོགས་སུ་སྦྱེ་བ་བཟུང་
 ནས་འདོད་ཡིན་ལ་ལྷག་པར་སྤྱད་པའི་འདོད་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་
 འཛོམས་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཡིན་ཏན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ནའང་བྱང་སེམས་དེ་
 སྟོང་རྗེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་མ་གཏོགས་དག་པའི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་དབང་གིས་
 ཁམས་གོང་མར་སྦྱེ་བ་ལེན་པར་མི་མཛད་དེ། ས་དང་པོ་ནས་ལས་དབང་གིས་འཁོར་
 བར་སྦྱེ་བ་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་འགྲེལ་དུ་མདོ་བྱངས་པ་ལས། དེ་བསམ་གཏན་
 དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་འདི་དག་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ལྡང་
 ཡང་གང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་མཐོང་བ་དེར་ཆེད་
 དུ་བསམས་ཏེ། སྟོན་ལམ་བཏབ་པའི་དབང་གིས་སྦྱེ་བ་མ་གཏོགས་པར་དེ་དག་གི་དབང་
 གིས་མི་སྦྱེ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ས་འདིར་དུག་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་བསྐྱབས་
 པའམ་སྟོང་བར་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། དེ་མ་ཐག་དངོས་སུ་སྟོང་བ་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་

བཤད་ལས། དེ་ཡང་སྒྲོམ་སྤངས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ལྟན་སྒྲིམ་ཆེ་འབྲིང་དྲུག་སྟེ་གཉིས་
 པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱིས་སྤོང་བའི་ས་འདྲིའི་སྤང་བྱ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ལྟན་སྒྲིམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ། ཆེན་པོའི་འབྲིང་། ཆེན་
 པོའི་ཆུང་དུ། འབྲིང་གི་ཆེན་པོ། འབྲིང་གི་འབྲིང་། འབྲིང་གི་ཆུང་དུ་སྟེ་དྲུག་རིམ་
 པ་བཞིན་དུ་དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་སྟེ་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱིས་སྤོང་བའི་
 རང་ནས་སྟེ་གསུམ་པ་འདི་ཀའི་སྤང་བྱ་སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ལྟན་སྒྲིམ་ཆེན་པོའི་འབྲིང་
 བསྐབས་པའམ་སྤོང་བ་ལ་དགོངས་པའོ། །རྣམ་བཤད་ཀྱི་གསུངས་འདྲིའི་དགོངས་པ་
 འཆད་པ་ན། ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་འབྲིང་གི་ཆུང་དུ་ལས་པ་
 བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ཆུང་དུ་སྟོར་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱར་མི་
 རུང་བའི་དོན་དུ་འདོད། ཡང་ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་འབྲིང་
 གི་ཆུང་དུ་ལ་པ་རགས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་རགས་པ་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་
 བདུན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནས་སྤངས། ཕྱ་མོས་བདུན་པའི་སྟོད་ཅིག་ཐ་མའི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་གྱིས་དངོས་སུ་སྤོང་ཞིང་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 གྱིས་ཟད་པར་སྤངས་ཞེས་ཞིབ་ཆ་སྟོན་པར་བྱེད། དང་པོ་མི་ལེགས་ཏེ། ཉན་ཐོས་
 གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆེན་པོ་སྟོར་གསུམ་ཡོད་པས། སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ཆུང་དུ་སྟོར་གསུམ་
 སྤང་བྱར་འདོད་དགོས། དེ་འདོད་ཕྱིན་ཆད་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་སྤོང་བའི་སྤང་གཉེན་
 ཁས་མ་སྤངས་ན་དེ་སྟོར་གསུམ་སྤངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མེད་དགོས་ཤིང་། སངས་
 རྒྱུ་འཕགས་པ་ཉིད་སྟོན་ཀུན་ཟད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་དུ་འང་བཞག་དཀའ་
 བའི་ཕྱིར། གཉིས་པའང་མི་འཐད་དེ། སྟོན་སྤྲུལ་འདུག་པ་གཞིར་བཅས་ལ་ས་བདུན་

པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན། རང་གིས་དངོས་སུ་དྲངས་པའི་ས་བརྒྱན་པའི་རྣམ་
 གྲོལ་ལམ་ཡོད་དགོས་པ་དང་། སྤྱིར་ཡང་ས་བརྒྱན་པ་མ་གཏོགས། གཞན་རྣམས་ཀྱི་
 རྒྱུ་ཅིག་ཐ་མ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པས་སོ། །ཕྱི་མ་འདི་དཔེར་
 མཚོན་ན་ས་དྲུག་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་འབྲིང་
 གི་ཁྱེད་དུ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཚོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ན་རྒྱུ་
 ཅིག་དང་པོ་སྤང་བུ་དེའི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོར་བསྐྱེད་མི་ལུས་པས་ས་དྲུག་པ་རང་གི་ཡེ་
 བེས་སུ་སོན་གནས་གིང་། སྤང་བུ་ཟུར་པ་མི་འདུག་པས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་མི་
 འོས། རྒྱུ་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་ས་བརྒྱན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་བཞག་དགོས་པ་
 ལྟ་བུ་རྟེན། ས་རྣམས་འོག་མ་འོག་མ་ནས་གོང་མ་གོང་མར་འཕོ་བའི་ཆོ་མཉམ་གཞག་
 རས་མཉམ་གཞག་དུ་འཕོ་བའི་ངེས་པ་ལས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་
 ཁྱེད་དུ་སྤོང་བ་གསུམ་གྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ས་བརྒྱན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ངོ་
 བོ་ཐ་དད་པ་གསུམ་དང་། དེ་གསུམ་གྱིས་དངོས་སུ་དྲངས་པའི་ས་བརྒྱན་པའི་རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གསུམ་སྐྱེ་ཞིང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཤེས་སྐྱེབ་དངོས་སུ་སྤོང་བའི་མགོ་
 རྩམ་པ་ཡིན་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཏ་ཅང་ས་བརྒྱན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་མངས་བའི་སྦྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རང་གི་ལྷགས་ནི། དམན་ལམ་སྤྲོན་
 མ་སོང་གི་ས་བརྒྱན་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་
 འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཁྱེད་དུ་སྤོང་བ་གསུམ་ཀ་དངོས་སུ་སྤོང་ཞིང་། དེ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་དངོས་སུ་འདྲེན་པ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་ཤེས་སྐྱེབ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བར་
 ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཉིད་ས་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལས་སྤང་བུ་སྤོང་བའི་རྣམ་

པ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱལ་སྤྱི་ཐོག་པ་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་
 འོད་གསལ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་བདེན་འཛིན་ཀྱིན་བཏགས་དང་ལྟན་མེད་སྤྱི་མཐུན་གཉིས་ཀྱི་དངོས་
 སུ་སྤྱོད་བར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ནམ་བུ་འདུག་པས། ཉོན་མོངས་ཐམས་
 ཅད་མ་ཟད་བར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་མི་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་ནི་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་སྐབས་
 སུ་སྤྱོད་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ལེགས་པར་བྲངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་
 བཤད་ཀྱི་གསུང་འདིས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་མ་ཟད་བར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་མི་སྤྱོད་བར་གསུངས་
 པ་བག་ཆགས་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ལ་དགོངས་ཀྱི་སྒྱུར་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱོད་བ་མི་འགོག་ཏེ། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་མ་
 ལུས་བསྐྱེད་པའི་མེད། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ས་གསུམ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ངོས་སྐྱལ་
 གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷུ་བ་བྱེད་དང་པོ་མ་ངེས་ཏེ། དེ་
 ལྟ་ན་བྱང་སེམས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བག་ཆགས་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱང་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པས།
 དེ་མན་ཆད་དུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བག་ཆགས་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱོད་བ་འགོག་མི་རུས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། དེ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་བྱད་ཤིང་མ་ལུས་པར་བསྐྱེད་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་དངོས་དག་ས་ནས་འབྱུང་བའི་ལྷ་ལྟས་ཀྱི་མེ་འོད་ས་གསུམ་པ་ནས་འབྱུང་བ་
 ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཉོན་ཐོས་དག་བཅོམ་གྱི་ཉོགས་པ་སྤྱོད་དུ་སོང་བའི་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་བཞག་ཏུ་
 མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་མཐུ་ཡོད་ན་སྐབས་འདིའི་
 རྟེན་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལས་གཞན་དུ་གཡོ་བར་མ་བྱེད་ཅིག། །

སེམས་བསྐྱེད་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ། །

ལྷ ས་གསུམ་པར་བཅོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་
ནཱ། ས་བཞི་པར་ཕར་ཕྱིན་གང་གི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་
ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཡོན་
ཏན་མ་ལུས་བཙུན་འགྲུས་རྗེས་འགོ་ཞིང་། ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གིས་བཙུན་འགྲུས་
ཀྱི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའི་སྒྲོན་ས་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་ཚུལ་དངོས་
དང་། དེར་ནི་བདེར་གཤེགས་སྤྲུལ་ལྗོན་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གསུམ་གྱིས་
སའི་ངེས་ཆོག་བསྟན་པའི་སྒྲོན་ས་ས་བཞི་པར་བསྟུས་པའི་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་།
རང་དུ་ལྷ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད་ཅེས་པས་ས་བཞི་པས་བསྟུས་པའི་སྤངས་པའི་
ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངེས་ཆོག་ནི་རིན་ཆེན་འཕྲུང་བ་ལས། བཞི་
པ་འོད་འཕྲོ་ཅན་ཞེས་བྱ། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་འོད་འབྱུང་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་
མཐུན་མ་ལུས་པ། །བྱུང་པར་དུ་ནི་བསྒྲོམས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པས་
ནི། །རབ་འཐབ་བྲལ་གནས་ལྷ་རྒྱལ་འགྲུར། །འཇིག་ཆོག་ལྷ་བ་རབ་འབྱུང་བ།
ཀུན་ནས་འཛོམས་བྱེད་མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་གཞུང་འདིར་ཡང་
བཀོད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་ལྷག་བསྒྲོམས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། ས་
འདིར་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་མཐུན་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ལྷག་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། ས་ལྷ་པ་བདེན་

བཞི་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཏུག་པར་ཉེན་འབྲེལ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ལྷག་ཅེས་སྒྲིམ་།
 རང་དུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། །ཅེས་པའི་ནམ་བཤད་དུ། དམན་ལམ་སྒྲིམ་
 མ་སོང་གི་ས་བཞི་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་
 རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་ཡོད་པར་གསུངས་པས། བདེན་
 འཛིན་ཕྱ་མོ་དང་འཛིན་པ་འདི་གཉིས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ལམ་གང་དུ་འང་སྤང་དཀའ་
 སྒྲ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། །།

སེམས་བསྐྱེད་ལྡེ་པ་སྦྱང་དཀའ་བ།

༥ ས་བཞི་པར་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྟག་ཚུལ་དེ་ལྟར་
 ཡིན་ན། ས་ལྡེ་པར་ཕར་ཕྱིན་གང་གི་ཉམས་ལེན་ལྟག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་
 གྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྟག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ།
 བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་བདུད་ནམས་ཀྱི་གྲིས་ཀྱང་། ཞེས་པ་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ས་ལྡེ་པའི་
 དེས་ཆོག་དང་། བསམ་གཏན་ལྟག་ཅིང་ཞེས་པས་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་
 ལེན་ལྟག་ཚུལ་དངོས་དང་། གློ་བཟང་བདེན་རང་བཞིན། ཞེས་པ་རྟེན་པ་སྦྱང་དང་
 གཉིས་ཀྱིས་ས་ལྡེ་པས་བསྐྱེད་པའི་བདེན་བཞི་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་བསྟན་པ་སོགས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ལྷག་པོ་འདིའི་འགྲེལ་པར་ཡབ་སྲས་མངལ་བའི་མདོ་ལས་བདེན་པ་གཉིས་
 སྤྱངས་པར་གསུངས་པ་དང་། འདིར་བདེན་པ་བཞིར་བཤད་པའི་གངས་ལ་འགལ་སྤྱང་
 མཛད་ནས་འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་བཤད་ལ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་
 པར་ཡང་མུང་འདས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་
 པར་གསུངས། དེ་ཡང་འགྲེལ་པ་དེར་འགོག་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་སྟོན་པས་
 ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ན། མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱང་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། ལྷག་
 འདི་ལ་འགོག་བདེན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་སྦྱོར་བཞི་མཐའ་མ་ཆོད་པའོ། །སྤྱང་ཐུན་ཆེན་

མོར་ནམ་བཤད་ཀྱི་གསུང་ལ་འབྲུ་སྒྲོན་ལོགས་སུ་མཇུག་ནས། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་
 དང་། སེམས་ཅན་པའི་ལྷགས་ལ་ཡང་འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་བཤད་དེ་
 བཤད་པའི་ནམ་གྲངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་
 དོན་དམ་བདེན་པའི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྲིད་ཀྱང་། སྤྱིར་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་
 ཚད་ཀྱི་དགག་བྱ་མེད་མི་དགོས་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོན་པ་ལས། གང་ཞིག་ཀྱང་
 ཏུ་མ་ཤེས་ན། སྤྲིད་པ་གསུམ་དུ་ནམ་འཁོར་ལ། །སེམས་ཅན་ཀྱང་ལ་ངེས་གནས་
 པའི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་འདུད། །གང་ཞིག་འཁོར་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ།
 དེ་ཉིད་སྤང་བ་བྱས་པ་ལས། །དག་པ་དེ་ཉིད་མྱ་ངན་འདས། ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཡང་དེ་
 ཉིད་དོ། །ཞེས་ཆོས་ཉིད་གང་གི་ཆོས་ཅན་སེམས་ངེ་མ་དང་བཅས་པའི་ངེ་མ་སྤངས་
 པ་ན་མྱང་འདས་དང་། ཆོས་སྤྱིར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་སེམས་ལྟ་བུ་རིམ་
 གྱིས་ངེ་མས་ཇེ་དག་ཏུ་སོང་བ་ན་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ངེ་མས་ཇེ་དག་ཏུ་འགྲོ་བས། ཆོས་
 ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་མཐོང་ལམ་ནམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་
 ལྟ་བུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་གྱིས་དག་པ་ཅན་གྱིས་མི་ཆོག་གི་ དེ་མཐོང་སྤངས་བདེན་
 འཛིན་གྱི་ངེ་མས་ཀྱང་དག་དགོས་ལ། དག་པ་ཉིད་ལ་འགོག་བདེན་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལ་འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་བཞེད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ལྟོང་
 པ་ཉིད་དུ་མི་བཞེད་པ་འདྲ་སྟེ། ལྟོང་ཕྱན་ཆེན་མོར་ཆོས་ཉིད་ཅེས་མིང་གིས་བསྟན་
 པ་ཁ་ཡར་བྱུང་བ་མ་གཏོགས། ནམ་བཤད་ལས་ངེས་པ་འདྲོངས་པའི་བཤད་པ་མ་བྱུང་
 ཞིང་། བར་ཕྱིན་ཁྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ། ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་
 ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། ཆོས་སྤྱི་མཐོང་བ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད། ཅས་

འགོག་བདེན་དང་ཆོས་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འགོག་
 བདེན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་བཞེད་པའི་ཤིང་ན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ན་
 མེ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དེ་བཞིན་ཉིད་འབའ་
 ཞིག་ལ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། ། ཞེས་འགོག་བདེན་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་ཐ་
 དད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། ཆོས་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་།
 ལྟོང་ཉིད་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཐེག་དམན་དག་བཙམ་ཡོད་
 པར་ཐལ་ཏེ། འགོག་བདེན་དེ་དེ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྣམས་ལ་
 སྒར་མི་ལྟར་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཐེག་དམན་དག་བཙམ་ཡོད་པར་
 འགྱུར་རོ། ། གཞན་ཡང་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱ་
 ཀྱི་སེམས་བདེན་པར་མེད་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་གྱི་སེམས་མཐོང་སྤངས་བདེན་འཛིན་
 དང་བལ་བའི་འགོག་བདེན་གཉིས་དེའི་རྒྱ་གྱི་སེམས་ཀྱི་གཤེས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་
 འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ་བའི་
 ལྷན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཕ་བར་མ་ཁྲབ་བོ་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་
 གྲོལ་ལམ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པ་ཐལ། དེ་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་བསལ་ལ་སོམས་ཤིག་གཞན་
 ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཙམ་གྱིས་ལྟོང་པའི་དོན་དམ་
 བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ལྟོང་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་
 ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན། རང་གི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་
 མི་སྤྲོད་པས་མ་ཁྲབ་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སྒོ་འདི་ཙམ་ཞིག་

བསྟན་གྱི་ངེས་པ་མ་ཐོབ་པས་མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་ནམ་པར་དཔྱོད་ཅིག། །

བྱ་རུའི་རི་དབང་བྱི་རུའི་ཆར་གྱིས་སྒྲགས་པ་བཞིན། །

རིན་ཆེན་ཕྱག་མཚན་རིན་ཆེན་དངོས་གྲུབ་སྟོལ་བ་བཞིན། །

ལྷག་པའི་ཡི་དམ་ལྷག་པའི་ལྷ་མོ་འདྲུམ་པ་བཞིན། །

ལེགས་པར་དྲན་ནོ་ལེགས་བཤད་བརྩམ་པའི་བར་ཆད་སོལ། །

སེམས་བསྐྱེད་དུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ།

ལྷ་ས་ཁྲ་པར་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་ཚུལ་དེ་ལྷར་ཡིན་ནམ་ ས་དུག་པར་ཕར་ཕྱིན་གང་གི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། མངོན་དུ་སྤྱོད་པར་མཉམ་གཞག་སེམས་གནས་ཏེ། ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གིས་སའི་ངེས་ཆོག་དང་། ཤེས་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་ཚུལ་མདོ་ཙམ་དང་། ཇི་ལྷར་ཡོང་བའི་ཆོགས་ཀྱན་བདེ་སྒྲག་དུ། ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གིས་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་བསྐྱེད་པ་དང་། ཇི་ལྷར་དེ་ཡིས་ཆེས་ཟབ་ཆོས་ཏྲིགས་པ། །ལུང་དང་གཞན་ཡང་རིགས་པས་ཡིན་པས་ནམ་ རྟོ་ རྟོ་དེ་ལྷར་འཕགས་པ་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་གཞུང་ལུགས་ལས། ཇི་ལྷར་གནས་པའི་ལུགས་བཞིན་བརྗོད་པར་བྱ། ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་དེ་སྐད་རབ་དུ་བསྒྲགས། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཟབ་མོ་ཏྲིན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱས་པར་དང་། དེ་ལྷར་སྒྲོ་གྲོས་ཟེར་གྱིས་སྒྲུང་བ་གསལ་བྱས་པ། ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གིས་སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་མཇུག་བསྟུ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དང་པོའི་འཕྲོས་ནི་བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་ས་ཁྲ་པར་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་ལས་ཅི་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ས་དུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པོ་ཞེས་ཁོང་ནས་དང་ངོ་། ཁོ་ན། ས་དུག་པ་འདི་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་ཡོན་

ཏན་གྱི་བྱད་པར་གང་ཞིག་ལྷག་པར་འཐོབ་ཅེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་ལྔ་པ་
 མན་ཆད་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མངོན་དུ་སྟོན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། དུག་པ་མངོན་སྟོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་
 མངོན་སྟོན་ཕྱིར། །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་བསྟོམས་པ་ཡིས། །འགོག་པ་ཐོབ་པས་
 རྒྱས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པས་ནི། ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོ་རབ་འབྱུང་ལ་འགྱུར། །ཉན་
 ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པས། །ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ཞི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས།
 གཉིས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་འདིར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པས་ཟིན་
 པའི་འགོག་སྟོམས་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་ཀྱི། ས་འོག་མ་རྣམས་སུ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་
 ཉམས་ལེན་ལྷག་པ་མེད་པས་འགོག་སྟོམས་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་
 འབྲེལ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ས་ལྔ་པར་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་
 ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པས་ས་དུག་པར་མཉམ་པར་གཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་ཤིང་།
 ཏན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི།
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་ལྔ་རོལ་
 དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་
 པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ཕྱན་པས་ནི་འགོག་པ་ཐོབ་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས། འོ་ན། བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྟོམས་དང་། དེའི་ལྷན་བྱངས་པའི་
 བྱན་མོང་བའི་འགོག་སྟོམས་གཉིས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འདོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་
 ཅིག་བྱན་མོང་བའི་འགོག་སྟོམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་བྱེད་ཅེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་ ཐལ་
 འགྱུར་བའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྟོམས་དང་། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་དང་བྱན་

མོང་བའི་འགོག་སྒྲིམས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་བྱེད། དང་པོ་མི་ལེགས་ཏེ། ཡར་སོང་བསམ་
 གཟུགས་བརྒྱད་ལ་འགོག་པ་སྤེལ་བའི་ཐོད་ཀྱི་སྒྲིམས་འཇུག་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་
 ལུས་མངོན་བྱེད་སོགས་བཞག་དགོས་པས། འགོག་སྒྲིམས་བྱམ་མོང་བ་ལྡན་མིན་འདྲ་
 བྱེད་ཀྱིས་བརྒྱུས་པ་ཞིག་ཀྱང་བཞེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡང་མི་ལེགས་ཏེ། འགྲེལ་
 པ་དང་། རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀའི་ཆོག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་ཤིང་། རིགས་པས་ཀྱང་གནོད་
 པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། བྱམ་མོང་བ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བྱམ་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྒྲིམས་ནི་རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་
 གྱི་ཉམས་ལེན་ལྟག་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། ཁྲོགས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྟག་པས་ཟིན་
 པའི་སྒྲོན་ས་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་
 ལ་འཛིག་སྟེ། རང་འགྲེལ་སྤར་བཞིན་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་དེའི་ཕྱིར་འགོག་པ་
 ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་ནས་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་
 པ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ས་དང་པོ་ལྗེའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་རྣམས་
 འགོག་སྒྲིམས་སུ་མི་རུང་སྟེ། བྱམ་མོང་བ་དང་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྒྲིམས་
 གང་ཡང་མ་ཡིན་པས་སོ་སྣམ་སྟེ་དབྱེད་པར་བྱའོ། །སྐབས་འདིའི་ཤེས་རབ་གནས་
 པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་འགོག་པ་དང་། འོག་ཏུ། སྐད་ཅིག་ལ་ནི་
 འགོག་པར་འཇུག་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་པའི་འགོག་པ་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། འདིར་བཤད་
 པ་ནི་ཡུལ་ཅན་འགོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་དང་། འོག་ཏུ་བཤད་པ་ནི་ཡུལ་འགོག་པ་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །རྩ་ཏགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཇི་ལྟར་འོང་བའི་ཆོགས་ཀྱིས་
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འོང་བ་འདོད་པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་པ་མིག་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བྱར་རག་ལས་པ་

བཞིན་དུ། སྤྱིན་སོགས་པར་སྤྱིན་དང་པོ་ལྔ་འབྲས་བུ་ནམ་མཁུན་དུ་འབྲིང་པ་བརྟེན་
 འབྲུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་རག་ལས་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་
 སྤྱིད་པ་ལས། དམུས་ལོང་དམིགས་བུ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་བྲིག་ནམས། །ལམ་ཡང་
 མི་ཤེས་གོང་བྱེར་འདུག་པར་ག་ལ་རུས། །ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་པ་རོལ་སྤྱིན་
 ལྔ་འདི། །དམིགས་བུ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་རེག་པར་རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྗེ་
 གཙུག་པ་ལས་ཀྱང་། དཔེར་ན། མིག་དང་ལྡན་པའི་མི་ཞིག་མུན་པར་ཞུགས་ནས་
 ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་གང་དངོས་པོར་སྤྱིང་བས་སྤྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ལྟ་བར་བྱའོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ནམ་ལངས་
 ཏེ་ཉི་མ་གར་ནས་མིག་དང་ལྡན་པའི་མིས་གཟུགས་ནམ་པ་སྣ་ཆོགས་དག་མཐོང་བ་དེ་
 བཞིན་དུ་གང་དངོས་པོར་མ་སྤྱིང་བས་སྤྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔར་ལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །ཅུ་དྲགས་གསུམ་པ་གྲུབ་
 རྟེན་ ཇི་ལྟར་དེ་ཡིས་ཆེས་ཟབ་ཆོས་རྟོགས་པ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་
 བས་ལམ་འདི་མཉན་པར་གྱིས། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས། རྟེན་འབྲུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 བཤད་པའི་རྩོན་འགྲོ་དང་། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྲུང་མིན་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་རྟེན་འབྲུང་
 གི་དེ་ཉིད་དངོས་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་འཕྲོས་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཆེ་བ་དེ་དང་
 ལྡན་པའི་རྟེན་འབྲུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཆེ་བ་ཁྲོད་གྱིས་གང་ལ་བརྟེན་
 ནས་འཆད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེས་དོན་གྱི་ལུང་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངས་པའི་མགོན་
 པོ་སྐུ་སྐྱབ་གྱི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་ཅེས་སྟོན་པ་ལ། ཇི་ལྟར་དེ་ཡིས་ཞེས་སོགས་
 གསུངས། འོ་ན། འཕགས་པ་སྐུ་སྐྱབ་ལ་ངས་དོན་གྱི་ལུང་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་

རེས་པ་རི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ལུང་ལས་ཤེས་ཏེ། ལང་ག་ཤེགས་ལས། ལྷོ་ཕྱོགས་རྩེ་
 དེའི་ཡུལ་དུ་ནི། །དག་སྒོང་དཔལ་ལྷན་ཆེར་གྲགས་པ། །དེ་མིང་སྐྱེ་ཞེས་འབོད་པ་
 རྩོ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཇིག་པ། །ང་ཡི་ཐེག་པ་འཇིག་རྟེན་དུ། །ཆ་མེད་
 ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། །རབ་དུ་དགའ་བའི་ས་བསྐྱབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་
 འགྲོ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ལུང་བཟླས་པའི་མགོན་པོ་སྐྱེ་སྐྱབ་འདི་ནི། གསེར་
 འོད་དམ་པ་ནས་བཤད་པ། ལྷན་པ་ཞལ་བཞུགས་དུས་ཀྱི་ལི་ཙ་བྱི་གཞོན་ནུ་འཇིག་རྟེན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིན་
 ཆེན་ལས། གཞོན་ནུ་འདི་ང་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་སྐྱེ་ཞེས་
 བྱ་བའི་དག་སྒོང་དུ་གྱུར་ནས་དེའི་བཟླས་པ་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ། མཐར་རབ་དུ་དང་བའི་
 འོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཞིང་དུ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས། འཇམ་དཔལ་ཙ་བརྒྱད་ལས་ཀྱང་། འབྱུང་བའི་དུས་དང་། མཚན་དེ་
 དང་འབྲ་བ་ལ། ལོ་དུག་བརྒྱ་བཞུགས་པར་བཤད་དོ། །རྩ་བོ་ཆེའི་མདོ་ལས། ལི་ཙ་
 བྱི་གཞོན་ནུ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་འདི་ལྷན་པ་འདས་ནས་ལོ་
 བརྒྱད་ཅུ་པ་ལ་ལྷོན་པའི་མཚན་འཆང་བའི་དག་སྒོང་དུ་འགྱུར་ཏེ། བཟླས་པ་རྒྱས་པར་
 བྱས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པའི་འོག་དུ་འདས་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་འགྲོ་བར་གསུངས་སོ། །འདི་
 ཡང་སྒོ་བ་དཔོན་འདི་པའི་ལུང་བཟླས་དུ་གནས་བཟླས་བྱང་བཟང་དང་། རྩ་བོ་ཆེན་
 པོས་བཞེད་དེ། ལི་ཙ་བྱི་མཐོང་ན་དགའ་བ་སྐྱེ་སྐྱབ་དང་རྒྱུད་གཅིག་དུ་བཤད་པ་ལ་
 བརྟེན་པའོ། །རྩ་བོ་ཆེ་ལས། དག་སྒོང་དེ་ས་བདུན་པ་བར་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟར་
 བཤད་པ་དང་། སྤྱི་མ་ནམས་འགལ་བར་སྐྱབ་མི་རུས་ཏེ། རྒྱལ་ཆེན་འགའ་ཞིག་ལུང་

ཁ་ཅིག་ལས་རྒྱན་ཞུགས་སུ་བཤད་པ་དང་། ལུང་གཞན་ལས་སངས་རྒྱས་སུ་བཤད་
པ་ལྟ་བུ་གསུང་རབ་ལ་དུ་མ་ཞིག་སྤང་བས་སོ། །

འོན། རྟེན་འབྲུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གདུལ་བྱ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འཆད་ཅེ་ན། གདུལ་
བྱ་ངོས་འཛིན་པ་ལ། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་དུས་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོས་ནས། ཞེས་སོགས་
ཀང་པ་བདུན་གསུངས། གདུལ་བྱ་དེ་ལ་རྟེན་འབྲུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་ན་ཡོན་ཏན་
ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྲུང་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། དེ་ལ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཡོན་ཏན་
འབྲུང་། ཞེས་སོགས་ཀང་པ་དུག་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་གདུལ་བྱ་ལ་རྟེན་འབྲུང་གི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཉན་པར་བགྱིས་ཤིག་ཅེས་མཉན་པར་བསྐྱེལ་བ་ལ། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་
ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོས་ནི། ཞེས་སོགས་ཀང་པ་གསུམ་གསུངས། ཚ་དྭགས་གཉིས་
པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྲུང་མིན་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་དཔྱད་པ་ནི་མྱུར་དུ་གོ་ལ་
བར་འབྱུར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་དང་། ཉོན་མོངས་
སྟོན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཆོགས་ལ། ཞེས་པ་ནས། དེ་སྐད་སྤར་བཤད་ལྷག་མ་ཕྱོགས་
འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཉོགས་པར་བྱ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྒྱས་པ་
དང་བདག་མེད་འདི་ནི་འགོ་བ་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་དེ་སྐད་རབ་
ཏུ་བསྐྱགས། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྲུང་མིན་ཞེས་པ་ཀང་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་
པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་སྐྱུ་བ་བྱེད་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་དངོས་སུ་བཀག་པའི་
དམ་བཅའ་བཞག དེ་ནི་དེ་ལས་འབྲུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་
པ་ནས། མ་བཤད་འབྲུང་བ་འདི་དག་ལྟ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་

དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་དང་།
 ཞེས་པ་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་བྱུང་པའི་དོན་བཤད་པ་
 སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་འཕྲོས་ལ་ལུང་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི། རང་འབྲེལ་
 ལས། དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཉིད་བརྟན་པ་ལ། འདི་ནི་རེ་ཞིག་
 ལུང་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ས་བཅུ་པ་ལས། ཀྱི་རྒྱལ་པའི་སྤྲུལ་དག་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་ས་ལྟ་པ་ལ་ལམ་གྱི་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་ས་དུག་པ་ལ་འདུག་སྟེ་དེ་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུས་འདུག་གོ། །བཅུ་
 གང་ཅེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆོན་མ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
 དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། དཔེན་པ་དང་། གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྒྲིས་
 པ་མེད་པ་དང་། རྒྱང་བ་མེད་པ་དང་། རྟོར་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། མི་ལམ་དང་། མིག་ཡོར་དང་། དབང་ཆ་དང་། རྒྱ་ལྡན་
 དང་། གཟུགས་བརྟན་དང་། སྤྱལ་པ་ལྟ་བུར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། དེས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་རྫོགས་པ་ན་ནོའི་དུང་མེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་
 པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་རྗེས་སུ་ཐོབ་སྟེ། ཞེས་པ་ལྟ་
 བུའོ། །ཞེས་ས་བཅུ་པའི་ལུང་ཁྲངས་སུ་མཇུག་དེ་གསུངས། དེ་ཡང་སྒྲིས་པ་མེད་པར་
 མཉམ་པ་ཉིད་ཡན་ཆད་བདུན་དང་། རྒྱང་བ་དང་རྟོར་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་གཉིས་
 གཅིག་དང་། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་སོགས་བདུན་གཅིག་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་

པར་མཉམ་པ་ཉིད་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ། མཉམ་ཉིད་བཙུའི་སྒོ་ནས་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་
 པོ་ནམས་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཡེད། དེ་ལྟར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་འདི་ལ། སྤྱིད་
 འདུག་ལས། བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན།།
 ཞེས་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་སྤྱི་སྒོ་ལ་མ་ཤར་བ་དགག་བྱ་དེ་མེད་པར་ལེགས་པར་
 འཛིན་མི་ནུས་པར་གསུངས། དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབས་འཕྲལ་དུ་ཀྱན་བཏགས་པའི་
 བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཤར་བ་དང་། བདེན་འཛིན་དོས་ཟེན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པའི་
 སྤྱིར་ན། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒོ་བསྐྱར་མ་བསྐྱར་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ལྟན་སྤྱིས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་དང་། དེས་བཟུང་བའི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་
 སྤྱི་ལེགས་པར་ཤར་བ་གཅིག་དགོས་སོ། །

འདི་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་གྱི་དོས་འཛིན་གཤམ་ན་ཁྱད་
 པར་ལེགས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བས། དང་པོར་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་ནམས་རི་ལྟར་
 བཞེད་པ་ནི། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དག་
 ལ་ཡང་དེ་ལས་ཐོག་པའི་ནམ་པར་སྒྲིབ་འདོགས་པའི་འབྲུལ་པའི་སྒོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀྱན་
 རྫོབ་ཅེས་བྱ་རྟེ། འདི་འམ་འདིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྱིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད། འགེབས་པ་ལྟ་
 བུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་མདོ་ལས་ཀྱང་། དངོས་ནམས་སྤྱི་བ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ། །དམ་
 པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་འབྲུལ་པ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་
 ཀྱན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དེས་ཉི་བར་བརྟན་པ་
 མཐོང་བའི་དངོས་པོ་རྟུན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀྱན་རྫོབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་
 ཐོག་མ་མེད་པའི་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པའི་དབང་གིས་བྱུང་ལ། དེས་

གྲང་སློག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་
 བརྟན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་
 པོ་རྟུན་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལས་ན་ཆོས་ནམས་སློག་ཞོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་རང་
 གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྔོན་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློབ་དེན་འཛིན་
 ལྟན་སྐྱེས་སུ་འཛིན། སློག་ཞོད་མེད་འདི་ལ་དབང་ཤེས་ཁོ་ནར་འདོད་པ་མང་དུ་ཡོད་
 ནའང་། རྟོག་པ་ཡོད་པ་ནི། རྣམ་བཤད་ལས། སློག་ཆགས་དེ་དག་གི་བསམ་པ་ནི་
 རྟོག་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་གྱི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་
 ཡོད་པར་བཞག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་ནའང་གོང་དུ་དེས་ཉེ་བར་བརྟན་
 པ་མཐོང་ཞེས་པའི་མཐོང་བ་པོ་ནི་རྟོག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་སྤྲིང་པོས་དགག་བྱ་
 བདེན་གྲུབ་རྟོག་མེད་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྤང་བར་བཤད་པ་ནི་འཆོ་དཔོན་སློབ་ཀྱི་ལུགས་
 འདིར་ཡང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྟོག་སློབ་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པ་
 རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྔོན་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློབ་དེན་
 འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་དང་། དེའི་ཞེན་ཡུལ་བཞག་པ་དོན་དམ་བདེན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཆོས་
 རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྔོན་
 ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པས་སྤོང་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་འདིར།
 དེ་ལྟར་ན་སློབ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྔོན་ལུགས་མེད་ཀྱང་། དེའི་
 དབང་གིས་བཞག་པའི་སྔོན་ལུགས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པ་ཅིག་ཡོད་པ་ལུགས་
 འདི་ལ་མི་འགལ་བས་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་སློབ་འདྲ་བ་ཆེན་པོ་འོང་

ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འདི་ལ་ནི་དང་པོར་ཆོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་
བཞག་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ཏེ། དེ་ཤེས་ན་དེ་ལས་བརྒྱུག་སྟེ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་བདེ་
ཚལ་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་། ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཁུས་པ་ལས། ལྷ་
ཆོགས་ཡིད་དགའ་མེ་རྟོག་ཁ་བྱེ་ཞིང་། །གསེར་གྱི་ཁང་མཆོག་འབར་བ་ཡིད་འོང་བ།
འདི་ན་དེ་ལ་འང་བྱེད་པོ་འགའ་མེད་དེ། །དེ་དག་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན།
རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཛིག་རྟེན་རྣམ་བཏགས་ཏེ། །ཞེས་ཆོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་
གིས་བཞག་པར་གསུངས་པ་དང་། རིགས་པ་དྲུག་རྩ་པ་ལས་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་མ་
རིག་རྒྱུན་ཅན་དུ། །གང་ཕྱིར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་གསུངས། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འཛིག་

རྟེན་འདི། །རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཞེས་ཅིས་མི་འབྲད། །ཅེས་འཇིག་རྟེན་རྟོག་པས་བཏགས་
 པ་ཙམ་དུ་བཤད་ཅིང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། རྟོག་པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་ལ།
 སོགས་ལ་ཡོད་ཉིད་ཡོད་མིན་ན། །ཡང་དག་དོན་དམ་རྟོག་པ་ཞེས། །སློང་དང་ལྡན་པ་
 སུ་ཞིག་འཇོན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་
 རས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། རྟོག་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་གོར་མ་ཆགས་
 པར་ཐག་པ་བརྟོགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་སྐྱུ་ལ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་སོ།
 །ཞེས་ཐག་ཁྲ་ལ་སྐྱུ་ལ་ལོ་སྒྲམ་པ་དེ། རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཐག་
 ཁྲ་རང་ངོས་ནས་སྐྱུ་ལ་དུ་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ། དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕར་རྟོག་
 པས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་། རིན་
 ཆེན་འཕྲུང་བ་ལས། །སྦྱེས་བྲུ་ས་མིན་ཚུ་མ་ཡིན། །མེ་མིན་རླང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན།
 །རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀུན་མིན་ན། །དེ་ལས་གཞན་ན་སྦྱེས་བྲུ་གང་། །ཞེས་སྦྱེས་བྲུའི་ཁམས་
 དུག་རེ་རེ་བ་དང་། ཆོགས་པ་སྦྱེས་བྲུ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྦྱེས་
 བྲུ་མེད་ཀྱང་། མིང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་སྦྱེས་བྲུ་འཇོག་པར་གསུངས་ལ། གང་ཟག་
 རྟོག་པའི་དབང་ཙམ་གྱིས་བཞག་ལུགས་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་བར་
 ཉིང་ངེ་འཇོན་ཀྱུ་ལ་པོ་དང་། ལྷན་པར་གསུངས་པ་སྒར་བྲངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་རིན་
 ཆེན་འཕྲུང་བ་ལས། །སྦྱེས་བྲུ་ཁམས་དུག་འདུས་པའི་ཕྱིར། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཇི་
 ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་ཁམས་ནི་རེ་རེ་ཡང་། །འདུས་ཕྱིར་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མིན། །ཞེས་
 སྦྱེས་བྲུ་ཁམས་དུག་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཤིང་ཁམས་དུག་རེ་རེ་ཡང་རང་
 རང་གི་ཆ་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ན་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མ་

ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་
 མིང་ཙམ་སྤྱིར། །ནམ་མཁའ་ཡང་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །འབྱུང་མེད་གཟུགས་ལྟ་ག་ལ་
 ཡོད། །དེ་སྤྱིར་མིང་ཙམ་ཉིད་ཀྱང་མེད། །ཆོར་དང་འདྲ་ཤེས་འདྲ་བྱེད་དང་། །ནམ་
 ཤེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། །བདག་བཞིན་དུ་ནི་བསམ་བྱ་སྟེ། །དེ་སྤྱིར་ཁམས་དྲུག་
 བདག་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཐ་སྙད་གདགས་པ་མ་གཏོགས་པར། །གང་ཞིག་ཡོད་
 དམ་མེད་འགྱུར་བའི། །འཇིག་རྟེན་དོན་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་དོན་དམ་པར་མིང་
 ཙམ་ཡང་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་མིང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་མ་གཏོགས་ཅི་ཡང་མེད་
 པར་གསུངས། དེ་ལྟར་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་དེ་ལ་རང་རང་གི་བྱ་བྱེད་
 ཐམས་ཅད་འཐད་པ་ནི་ཆོག་དང་དོན་གྱི་འགྲེལ་མཛད་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་
 བརྒྱངས་དང་། ཞི་བ་ལྟ་དང་། ཟླ་བའི་ཞབས་གསུམ་གྱིས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་
 དགོངས་པ་འགྲེལ་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ཆོས་ནམས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རྟོག་
 པའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པར་འཇིན་པའི་སྟོན་མོ། ཆོས་ནམས་བདེན་
 པར་དང་། དོན་དམ་པར་དང་། ཡང་དག་པར་དང་། རང་ངོས་ནས་དང་། རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཇིན་པ་ལྟན་སྟེས་སུ་སྟོན་ཞིང་། རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་
 ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པ་ལ་ནི་དགག་བྱའི་བདག་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ཉིད་བྱུང་གཞི་གང་
 ཟག་གི་སྟེང་དུ་མེད་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཐུ་མོར་དང་། མིག་
 ལྟ་སྟངས་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཐུ་མོར་གསུངས་
 པས། སྟེས་བྱ་ལྟས་བྱིན་ལྟ་བུ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པར་འཇིན་པ་
 གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་དང་། སྟེས་བྱ་དེའི་མིག་སྟེས་ལ་དེ་ལྟར་འཇིན་པ་ཆོས་

གྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་གྲགས་ཀྱིས་འགྲུབ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་
 ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་
 རང་བཞིན་ཏེ། དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་
 བས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཉོགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞུང་འདི་ལས་ཀྱང་། བདག་མེད་
 འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམ་གྲོལ་སྟེ། །ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །
 ཞེས་བདག་མེད་གཉིས་དག་གི་བྱའི་སྒྲོ་ནས་མ་སྟེ་བར་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་
 པར་གསུངས་པའི་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་དབྱེ་ན། ཀྱན་བརྟགས་དང་
 རྩན་སྦྱེས་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་དབྱེ་
 བར་བྱ་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་བདག་འཛིན་ཕྱ་མོར་བྱ་ཡི། སྐབས་འགར་བདག་འཛིན་
 ཀྱན་བརྟགས་ལ་བདག་འཛིན་རགས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བདག་
 འཛིན་ཕྱ་མོ་ཡིན་ན། བདག་འཛིན་རྩན་སྦྱེས་ཡིན་པས་བྱུང་བར་བཞེད་པ་ནི་མི་ལེགས་
 ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་གྱི་ངོ་སྤེལ་གྱི་སྤང་བྱ་བྱུར་པའི་བདག་འཛིན་ཕྱ་མོ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར། འོ་ན་སྦྱེས་བྱ་རྩན་སྦྱེས་ཕྱིན་ཏུ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་འཛིག་རྩན་སྦྱེས་ཀྱི་
 དམིགས་རྣམ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་བདག་དམིགས་པ་དང་། དེ་
 བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་མ་ནི་རང་འགྲེལ་ལས། རར་འཛིན་པས་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཡོད་དོ་སྟུམ་དུ་ཉི་བར་བརྟགས་ནས་འདི་ཉིད་དུ་བདེན་པར་མངོན་
 པར་ཞེན་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྤྲུལ་ཡང་འགྲེལ་པར་གསུངས་སོ། །ལྟས་

ང་ཡི་བའི་མཚན་གཞི་མིག་སྒྲ་སོགས་ལ་དམིགས་པར་བཤད་པ་དང་། འགལ་ལོ་ཞེ་
 ན། རྒྱུན་མེད་དེ། དེ་ནི་འཛིག་ལྟ་དེས་མིག་སྒྲ་སོགས་ང་ཡི་བར་མཐོང་ནས་ང་ཡི་
 བ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དོན་དུ་སྒྲ་བའི་ཕྱིར། བོད་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་
 པ་ནམས་ཀྱིས་ང་ཡི་བཞིན་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་གང་ཟག་དང་ཆོས་གང་
 ཡང་མ་ཡིན་པར་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤིག་ཆེན་གཉིས། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ། ལྷག་
 མཐོང་ཆེན་མོ་ནམས་སུ་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་
 པའི་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་ཡང་། རྟོང་བྱུན་ཆེན་མོར་སྐྱབ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་
 པ་ཉིད་ཇི་རིག་པོ་ཆེའི་དགོངས་པར་བྱངས་ཤིག དེ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་
 པའི་མ་རིག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་སོ་སྟེའི་རྒྱུ་ཀྱིས་བསྐྱེད་
 པ་ནམས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བྱེད་པ་ནི། རྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། རྒྱ་དང་རྒྱུན་
 ལས་སྐྱེས་དངོས་ནམས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་རྟོན་པས་མ་རིག་
 གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །ཞེས་འབྱུང་བས་ཤེས་ལ། མ་
 རིག་པ་དེ་ལྟོག་པ་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་ཅིག་དགོས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡང་དག་མཐོང་ཕྱིར་དངོས་རྟོང་བར། །ལེགས་
 ཤེས་མ་རིག་མི་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་མ་རིག་འགགས་པ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་ཡན་ལག་བཅུ་
 གཉིས་འགག །ཞེས་དང་། ཆོས་དབྱེངས་བསྟོད་པ་ལས། བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་
 འཛིན་པས། །ཇི་སྟེན་བྱེ་རོལ་ནམ་བཟགས་པ། །བདག་མེད་ནམ་པ་གཉིས་མཐོང་
 ན། །སྟོན་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འབྱུར། །མཚོག་ཏུ་སེམས་ནི་སྟོང་བྱེད་པའི། །ཆོས་
 ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། ཡུལ་ལ་བདག་

མེད་མཐོང་ན་ནི། སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། དེ་ཕྱིར་ཉོན་
 མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། གཏི་མུག་བཙོམ་པས་བཙོམ་པར་འགྱུར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 པར་འབྱུང་བ་ནི། མཐོང་ན་གཏི་མུག་འབྱུང་མི་འགྱུར། དེ་ཕྱིར་འབད་པ་ཀུན་གྱིས་
 འདིར། གཏུམ་དེ་ཁོ་ན་བསྐྱད་པར་བྱ། ཞེས་དང་། གཞུང་འདིར་ཡང་། བདག་ནི་
 འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། ཅེས་
 གསུངས།

དེ་ལྟར་སྐར་བཤད་པའི་མཉམ་ཉིད་བཙུའི་ནང་ནས་འདིར་ཆོས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
 མཉམ་པ་ཉིད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་བཤད་པའི་མཉམ་ཉིད་གཞན་རྣམས་རྟོགས་
 སྐྱབ་ལ་དགོངས་ནས་རྩ་ཤེར་ཡང་། དང་པོར་ཆོས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཆོས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོ་
 ན་རིགས་པས་བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་གཞན་རྣམས་བརྟན་པར་སྐྱབ་པར་
 དགོངས་ཏེ། སྐྱབ་དཔོན་གྱིས་དབུ་མའི་བརྟན་བཙོམ་གྱི་དང་པོར། བདག་ལས་མ་
 ཡིན་གཞན་ལས་མིན། གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། དངོས་པོ་གང་དག་གང་
 ན་ཡང་། སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས།
 དོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ནམ་ཡང་ཞེས་པ་གཞན་ཡང་སྟེ་རེས་འགར་ཡང་ཞེས་པའི་དོན་
 དང་། གང་ན་ཡང་ཞེས་པའི་སྐྱས་ཁྱད་གཞི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ན་རྟེན་གྱི་ཆོག་དང་། དངོས་
 པོ་གང་དག་ཅེས་པའི་སྐྱས་ཁྱད་ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ན་བརྟན་པའི་ཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་གང་དག་ཡུལ་དང་དུས་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ་
 འགར་ཡང་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་རེས་འགར་ཡང་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྐར་ཞིང་།

དེ་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་སྒྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་
 འགྲེལ་ལས། ནམ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གང་ན་ཡང་
 ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་འགར་ཡང་གི་སྒྲའི་ནམ་གངས་ཏེན་གྱི་ཆོག་གིས་ནི་ཡུལ་དང་དུས་དང་
 གྲུབ་པའི་མཐའ་བཤད་དོ། །གང་དག་གི་སྒྲ་བཏེན་པའི་ཆོག་ནི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོའི་
 བརྗོད་པའོ། །དེས་ན་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་ནམས་ནི་ཡུལ་དང་དུས་དང་གྲུབ་པའི་
 མཐའ་འགར་ཡང་བདག་ལས་སྒྱེ་བ་སྟེད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་འདི་ལྟར་སྒྱར་བར་བྱའོ། །
 ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་བ་གསུམ་ལ་ཡང་སྒྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།
 དེ་ཡང་ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཀྱམ་མི་སྒྱེ་བ་དང་། དུས་གྱི་དབང་
 གིས་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆོ་ལོ་ཏོག་མི་སྒྱེ་བ་རྩ་བུ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པ་ཡུལ་དུས་གང་ན་ཡང་
 ཞེས་པས་འགོག་ལ་དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་མི་སྒྱེ་ཡང་། དངོས་སྒྲ་བའི་
 གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་སྒྱེ་ལམ་སྙམ་པ་གྲུབ་མཐའ་གང་ན་ཡང་ཞེས་པས་འགོག་པས།
 དངོས་སྒྲ་བའི་ལྷགས་ལ་མི་སྒྱེ་ཞེས་སྟོན་པ་མིན་ལོ། །སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་གཞུང་རྒྱུ་པ་
 ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་དང་། སྒྲ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཏགས་བསྟན་པར་བྱས་ནས།
 ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ནམས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྒྱེ་སྟེ། མཐའ་བཞི་གང་
 རུང་ལས་མི་སྒྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་དུ་སྒྱུར་བ་མི་འཐད་དེ། གཞུང་
 རྒྱུ་པ་བཞི་པོ་འདིས་དངོས་པོ་མཐའ་བཞི་ལས་སྒྱེ་བ་དངོས་སུ་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱིས། རང་
 བཞིན་གྱིས་མི་སྒྱེ་བ་ལྷགས་ལ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྒྱེ་བ་ཡོད་ན། དེའི་
 སྒྱུབ་བྱེད་མཐའ་བཞི་གང་རུང་གི་སྒྱེ་བ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས།
 འདིར་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི། ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུབ་བྱེད་རང་ལས་སྒྱེ་བ་དང་འགྲེལ་

གྱི་ཡོད་པ་དང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དགག་པ་དོན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་།
 དམ་བཅའ་བ་བཞི་པོ་དེ་རྗེས་སུ་བཞེད་ནས་རིགས་པས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། དེ་
 ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག །གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་
 རྒྱ་མེད་པར་ནི་ག་ལ་ཡོད། །བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད།
 དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་མ་ལ་ཡང་སྒྱར་བར་
 གྱུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། དངོས་པོ་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྦྲེ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་དགག་བྱ་
 བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་པར་དགག་པ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། འཇིག་རྟེན་དེ་ན་རྗེ་
 རྟེན་སྒྲ་ཡོད་པ། །ཐམས་ཅད་དངོས་མེད་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་
 བས་ན་མེད་པར་དགག་པ་བཞེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ནི་རང་
 བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་ནི་གཞན་གྱི་དམ་
 བཅའ་བ་འགོག་པ་ཙམ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
 པར་དམ་བཅས་པ་འགོག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་མི་སྐྱབ་པར་གསུངས་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་པོ་ཅག་འདི་མེད་པ་དང་ཡོད་པར་མི་སྐྱབ་ཀྱི། གཞན་གྱིས་ཡོད་
 པར་བཏགས་པ་དང་། མེད་པར་བཏགས་པ་འགོག་སྟེ། མཐའ་གཉིས་བསལ་ནས་
 དབྱ་མའི་ལམ་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་ཀྱང་དོན་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་
 ནོ། །

འོ་ན། དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་པོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེས། སྒྱར་དགག་པ་ནི། རྒྱ་དོན་
 མཐུན་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་གར་བའི་ཆེ་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་གཅིག་ལ་བཞེད་
 ལ། དེ་ལ་གཉིས་ལས་མེད་དགག་ནི། རང་ཞེས་བཞེད་པའི་སྒྲས། རང་གི་དགག་བྱ་

བཀག་ཤུལ་དུ་འཕངས་པའི་ཆོས་གཞན་སྐྱབ་པ་མེད་པའི་དགག་པ་དང་། མ་ཡིན་དགག་
ནི་རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱེས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་འཕངས་པའི་ཆོས་གཞན་
སྐྱབ་པ་ཡོད་པའི་དགག་པ་ལ་འཛིན་ཅིང་། ཆོས་གཞན་འཕེན་པ་ལ་ཡང་། སྐྱེན་རས་
གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་སུ་དངས་པ་ལས། དགག་པ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་དང་། ཆོག་
གཅིག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉེ་ལྷན་རང་ཆོག་མི་སྟོན་པ། མ་ཡིན་གཞན་པ་གཞན་
ཡིན་ནོ། ། ཞེས་ཆོས་གཞན་སྐྱབ་པ་དངོས་སུ་འཕེན་པ། ཤུགས་ལ་འཕེན་པ། དངོས་
ཤུགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཕེན་པ། སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་འཕེན་པ་དང་བཞིར་གསུངས། དེ་
ནམས་ཀྱི་མཆོན་གཞི་ཡང་ཡོད་དེ། བདག་མེད་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། མཆོད་
སྦྱོར་ཆོན་པོ་ཉིན་པར་བས་མི་བ་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། མཆོད་སྦྱོར་ཆོན་པོ་
ཉིན་པར་བས་མི་བ་བ་རིད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་དང་། སྦྱེས་བྱ་
གཅིག་ཀྱལ་རིགས་དང་། བུམ་བེའི་རིགས་གང་རུང་དུ་ངེས་ནས་ཁྱད་པར་མ་ངེས་
པའི་སྐབས་སུ་བུམ་བེ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བཞི་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་དྲགས་གཉིས་པ། དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན། ཞེས་པ་ནས། ལྟ་ཞིག་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མདོར་བསྟན་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ནི། ཞེས་པ་ནས། བྱ་མིན་ཀྱ་ཆེར་བཤད་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་སྟེར་
རོ། ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བདག་སྦྱེ་འགོག་པ་དང་། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་
ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། ཞེས་པ་ནས། སྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་ཤེས་པར་
གྱིས། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཞན་སྦྱེ་འགོག་པ་དང་། གཉིས་ལས་སྦྱེ་བའང་རིགས་
པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་གང་གི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གིས་གཉིས་ཀ་ལས་སྦྱེ་བ་

འགོག་པ་དང་། གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྱུང་ན་ནི། །ཞེས་པ་ནས། ལྟ་
 ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་རྟོན་པ་སོགས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ནི། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་
 ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས། འབྲེལ་པ་མཇུག་པའི་རིགས་པས་
 འགོག་ཚུལ་དང་། བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་བསྐྱེད་པར་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དང་།
 ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གིས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་སྐྱེ་འགོག་
 ཚུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ནི་ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡང་བཟུང་དུ་ཡོད་
 འབྱུང་དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་ཁས་མི་བྲལ་། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་
 པའི་གྲུབ་མཐའ་མཁན་གྱིས་བདག་སྐྱེ་འདོད་པའི་ལུགས་འགོག་པ་དང་། གང་ཕྱིར་
 རྒྱ་ཞིག་ན་ཡང་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་
 སྐྱེ་གྲུབ་མཐས་སྒོ་མ་བསྐྱར་བའི་ཐ་སྟན་དུ་ཡང་མེད་པ་དང་། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་བདག་
 ལས་འབྱུང་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྟགས་པ་འདི། ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཀག་
 པ་ནམས་ཀྱི་དོན་བརྟུས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་ཚུལ་ནི་གངས་ཅན་ན་རེ། དེ་
 ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། བདག་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བོན་
 གྱི་དུས་སུ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པའི་སྐྱ་གུ་ལྟ་བུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་ཞིང་།
 ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་དང་། སྐྱ་གུའི་རང་བཞིན་ཀྱང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 གྲུབ་སྟེ། རྒྱ་དུས་སུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་ཅིང་། རྒྱ་དུས་སུ་གསལ་བའི་
 འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་འཐད་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར། འདི་འགོག་པ་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་
 སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས། དངོས་པོ་ནམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་

སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། བེན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ནམས་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་
 དོ། །ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནི་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་འདི་
 ལ་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་སྟོན་བཅོམ་མཛད་ཚུལ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས།
 འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བཅོམ་
 པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱིས་སྦྱས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་བར་འགྱུར་
 བའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་བསྒྲིག་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་
 ཚོས་བསྒྲིག་པའི་དོན་མངོན་པས་དངོས་པོ་ནམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་།
 སྐྱེ་བ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྟོན་སྦྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས།
 དོན་ནི། ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ན་རེ། དངོས་པོ་ནམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་
 པ་མི་རིགས་ཏེ། འགྲེལ་ཚིག་འདིས་དངོས་པོ་ནམས་བདག་སྐྱེ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་
 ཉུགས་ཡང་དག་དང་། མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྲངས་
 ཅན་གྱིས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་པའི་དོན་རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་མངོན་པར་གསལ་
 ཟེན་པའི་འབྲས་བུ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་འཕེན་ན། གྲུབ་ཟེན་བསྐྱབ་པས་འདོད་
 ལན་དང་། རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པའི་འབྲས་
 བུ་དེར་ཐལ་བ་འཕེན་ན་སྐྱེ་ལྷན་ཐམས་ཅད་དེ་འདྲ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་བྱབ་པ་འགལ་ཞེས་
 དམ་བཅའ་ལ་བཏགས་ནས་སྟོན་བཅོམ་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཉུགས་དང་
 པོ་མ་གྲུབ་ན། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ་གཞན་གྱིས་སྦྱགས་ཡོད་པའི་ཚིག་དུ་བསྐྱེད་ལ།

ཐུགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་ན་འགྲེལ་ཆོག་འདིས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་། ཐུག་བཅས་དེ་དངོས་
 པོ་རྣམས་བདག་སྐྱེ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བརྟན་པར་ཐལ། འདིས་
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་བརྟན། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་།
 ཐུག་མེད་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མ་བརྟན། བདག་སྐྱེ་ཡོད་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་
 དང་ཐུག་མེད་ཀྱང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་
 ཁས། བར་པ་སྒྲ། སྤྱི་མ་དེར་ཐལ། བདག་སྐྱེ་ཡོད་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་
 ཡིན་པའི་བྱབ་པ་ཚུད་གཞིའི་སྤྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཚུད་གཞི་
 བདག་སྐྱེ་མ་ཡིན་པར་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་
 རྩ་ཁེའི་རྣམ་བཤད་ལས། དོན་དང་ཐུག་མེད་རྟགས་མིན་ལ། བདག་སྐྱེ་ཡོད་ན་དོན་
 དང་ཐུག་མེད་ཀྱང་རྟགས་སུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ཚུད་གཞིའི་སྤྱི་ཚད་ན་བསྐྱབ་བྱ་བྱབ་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བརྒྱུག་དོན་གཉིས་རྟགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། རྩ་བར་
 འདོད་ན། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་པའི་དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་
 བཅའ་བརྒྱུག་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེ་བ་
 དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་ལས་གཞན་
 པའི་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་
 བ་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་དགོངས་པར་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་
 ཞིག་ བདག་སྐྱེ་ཡོད་དེ་ཞེས་ནི་སྦྱར་མི་རུང་། བདག་སྐྱེ་མེད་པ་ཡོད་པ་དེ། དངོས་
 པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་པའི་ཐལ་ཆོས་ཀྱི་རྟགས་བརྒྱུག་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྒྱུག་པས་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་སྐྱེ་

མེད་པ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཉགས་སུ་མ་སྦྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། ཅ་ཤེད་ནམ་བཤད་
 ལས་དངོས་ཟེན་གྱི་ཉགས་བརྒྱུན་ན། དངོས་ཟེན་གྱི་དམ་བཅའ་ཡང་བརྒྱུན་དགོས་ཏེ།
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཉགས་བརྒྱུན་པ་ལྟར་བྱར་མེད་པས། བདག་སྐྱེ་ནམ་
 པར་བཅད་ཅམ་མེན་པ་བརྒྱུན་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ཐལ་ཆོས་ཀྱི་ཉགས་བརྒྱུན་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྒྱུན་པས་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་སྐྱེ་མེད་པ་ཉགས་
 སུ་མ་སྦྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འདྲི་ན། དངོས་པོ་ནམས་བདག་སྐྱེ་མ་
 ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། མེད་དགག་ཡིན་དགོས་པའི་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་
 དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་སྐྱོན་སྦྱ་ཞིང་། ཐལ་འགྱུར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་། དངོས་
 པོ་ནམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ནམས་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་
 བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ། རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་གྲུབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་
 ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་གྲུབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་
 བརྟན་པར་ཐལ། འདིར་གངས་ཅན་གྱིས་བདག་སྐྱེ་ཁས་སྦྱངས་པ་ལ་འཕེན་རྒྱུའི་ཐལ་
 འགྱུར་ཞིག་ནི་བརྟན། འདི་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཐལ་འགྱུར་འགྲེལ་པའི་ཆོག་གིས་
 མ་ཐོན་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན་སོང་། ཆོག་འདིས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དངོས་
 པོ་ནམས་བདག་ལས་མེ་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་བརྟན་པར་ཐལ། འདྲི་
 པ་གང་ཞིག ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱུན་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདྲི་
 ན་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བ་སྤར་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། རྟོང་ཐུན་ཆུང་
 བའི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག ཤེས་རབ་སྦྱོན་མར་སྒྲགས་ཡོད་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ན། དངོས་པོ་ནམས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་ཆོག་གི་སྐབས་འདིར།

རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་སྤྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདག་སྐྱེ་འགོག་གམ། ཐལ་འགྱུར་
 ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདག་སྐྱེ་འགོག་ དང་པོ་ལྟར་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དཔེ་ཉག་ས་
 མ་བཅོད་པས་མི་འཐད་ལ། སྤྱི་མ་ལྟར་ན། སྐབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་
 འགོག་མི་ལུས་པས། འཕེན་པས་འགོག་པས། དེ་ལྟར་ན། སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་
 ཆོས་ཅན། སྤྱི་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་བྱུག་མེད་དུ་ཐལ། བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར།
 ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་བསྐྱོག་དོན་གཞན་སྐྱེ་འཕེན་པར་སོང་བས་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་
 འགལ་ལ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པོ་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་
 སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཆོག་འདིའི་སྐབས་སུ་འཕངས་པར་མ་དགོངས་
 ན་ནི། ཆོག་གསལ་ལས། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བསྐྱོག་པའི་དོན་དང་ཡང་པ་རོལ་པོ་
 ཉིད་འབྲེལ་གྱི། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་དམ་བཅའ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་
 སྤྱི་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་བྱུག་བཅས་པ་རོལ་གངས་ཅན་གྱིས་ཁས་ལེན་པ་མ་
 གཏོགས། ཁོ་བོ་དབྱུ་མ་པས་ཁས་ལེན་པར་གསུངས་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་
 ཟེར། མི་འཐད་དེ་ལེགས་ལྡན་གྱིས། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཞེས་
 པའི་བཅོད་བྱ་ལ་སྤྱི་ཡང་གི་དོན་ཡོད་པར་དགོངས་ན། འབྲེལ་ཆོག་འདི་དང་། ཡང་
 སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཅེས་པའི་ཆོག་གོང་འོག་གཉིས། མདོར་བཟུན་ཀྱིས་བཤད་དུ་
 དགོངས་དགོས་པ་ལ་དེ་མ་དགོངས་པའི་སྤྱིར་དང་། ཆོག་གསལ་གྱི་ལུང་དོན་བཤད་
 པ་དགོངས་པར་མ་སོང་བའི་སྤྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར། དངོས་པོ་
 རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་དྲངས་ནས། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་
 ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཞེས་སོགས་མ་དྲངས་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཞིག་བཤད་

དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཚིག་གསལ་གྱི་ལུང་དེས། ལེགས་ལྡན་
 གྱིས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཐལ་འབྱུང་གཉིས་པོ་དེ། དངོས་པོ་ནམས་བདག་ལས་སྐྱེ་
 བ་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་གྱི་འགྲེལ་ཚིག་གི་སྐབས་སུ་འཕངས་པར་དགོངས་པ་བཀག་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མ་བཀག་ན་ལེགས་ལྡན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་དངོས་པོ་
 ནམས་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་། ཐུག་བཅས་སུ་འདོད་སྙམ་པའི་དོགས་པ་ཡོད་
 དགོས་པ་ལ། དོགས་པ་དེ་འདྲ་ལེགས་ལྡན་ལ་འབྱུང་བ་གཏན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལྟར་ཡང་ཅ་ཤིང་ནམ་བཤད་ལས་ཆེ་བས་ཐལ་བ་སྒྲིག་པའི་དོན་དང་རང་མ་འབྲེལ་བར་
 བརྟན་པ་འདིས་ནི་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་། སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་
 བ་འཕངས་པ་མ་དགོངས་པར། སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་ཙམ་ཞིག་
 འཕངས་པར་བཟུང་ནས་བསྒྲིག་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་སྒྲུས་པར་བརྟན་ཏོ། ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། ཕྱིགས་སྔ་མ་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་བརྒྱལ་ཞུགས་སྡུལ་ཏོ། །ཡང་ཁ་ཅིག ཤེས་
 རབ་སྒྲོན་མའི་འགྲེལ་ཚིག་གི་དོན་འཆད་པ་ན། དངོས་པོ་ནམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་
 དེ། ཞེས་སོགས་གྱིས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཐུག་བཅས་དངོས་པོ་ནམས་བདག་སྐྱེ་མ་ཡིན་
 པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་དུ་བརྟན་ན། དངོས་པོ་ནམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འཕངས་
 པ་ཁས་སྐྱེད་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་ནམས་སྐྱེ་ཞིང་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་དམ་བཅས་
 པའི་ཤུགས་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེ་བ་ལ་བདག་སྐྱེ་དང་གཞན་སྐྱེ་གང་རུང་དུ་ཁ་
 ཚོན་ཆོད་པས་སོ། ཞེས་ཟེར། ཡལ་ཆེར་རྟོང་ཐུན་གྱི་གསུངས་ལས་འབྱུང་བས་འགོག་
 མི་རིགས་མོད། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས། དངོས་པོ་ནམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འབྱུང་
 བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་གཞན་དང་། གཞན་ལས་སྐྱེ་ཞེས་པའི་གཞན་གཉིས་གཅིག་

ཏུ་བཟུང་ན་ནི་ནོར་བ་ཡིན་ཏེ། སྤུ་མ་བདག་སྦྱེ་ནམ་པར་བཅད་ཙམ་ལས་གཞན་པ་
 ལ་བཤད་བྱུང་ཞིང་། སྤུ་མ་དེ་དང་མི་འདྲ་བར་ཤེས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྦྱན་རས་
 གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་ཤེས་སྦྱོན་གྱི་ལུང་དེའི་དོན་འགྲེལ་པ་ན། སྦྱོབ་དཔོན་སྦྱ་
 སྦྱུབ་གྱི། ལུང་ལས་གཞན་སྦྱེ་དང་། སྦྱེ་བ་དོན་དང་། ཐུག་བཅས་མི་བཞེད་པའི་
 གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཞེས་བཤད། འདི་ལ་ཅུ་ཤེའི་ནམ་བཤད་དུ་འདོད་པ་བསྐྱར་
 བ་ཙམ་མ་གཏོགས་དགག་པ་མ་མཛད་ནའང་། སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོར་དེ་མི་ལེགས་ཏེ།
 ལེགས་ལྡན་འབྱེད་རང་ཉིད་དངོས་པོ་ནམས་གཞན་སྦྱེར་ཁས་ལེན་ཞིང་། དེ་ཉིད་འཕགས་
 པའི་ཡང་བཞེད་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོག་པར་མཛད། གསུང་འདི་ལ་དཔགས་
 ན་སྦྱོབ་དཔོན་སྦྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་གཞན་སྦྱེ་ཁས་མི་ལེན་པ་འདྲ་བ་
 ཅིག་སྤྲང་ན་ཡང་། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མཐའ་དག་གིས་གཞན་སྦྱེ་འདོད་པར་བཤད་
 པ་དང་འགལ་བས་དགོངས་པ་འཆོལ་ཅིག འགྲེལ་བཤད་མི་འགོག་ན། ཤེས་སྦྱོན་
 གྱི་ལུང་དོན་སྤར་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་བྱ་བའམ། ཡང་ན་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་ས་
 ཉིད་ཀྱིས་གཞན་སྦྱེ་མེད་པ་སྦྱོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པར་འཆད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་
 ཞེས་སྦྱོར། ཤེས་རབ་སྦྱོན་མར་སྦྱོན་བརྗོད་མཛད་པ་དེ་ཉིད་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་འགོག་
 པའི་ཚུལ་ནི། དང་པོ་གཏན་ཆོགས་དང་། དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ། བདག་
 སྦྱེ་མེད་པར་སྦྱུབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་དང་། དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
 རམ། དེ་ལྟར་སྦྱུབ་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་དང་། དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་ཟེར། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཡང་
 དག་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་གསལ། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན། རང་

གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་པ་གཞན་ཁས་སྦྲངས་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་འང་འཕགས་པ་ལྟས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས།
 གང་ལ་སྤྱོད་པ་ཞི་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་པོ་ནའང་། །ལྷན་ཀ་བཟོད་པར་
 རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཚིན་ཆོག་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་
 ཡོད། །དེས་ན་ང་ལ་སྦྱོན་དེ་ཡོད། །ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། །ང་ནི་སྦྱོན་མེད་
 ཁོ་ན་ཡིན། །གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི། །དོན་གྱིས་འགའ་ཞིག་དམིགས་ན་
 ནི། །སྦྱབ་པའམ་བཞོག་པར་བྱ་ན་དེ། །མེད་ཕྱིར་ང་ལ་ལྷན་ཀ་མེད། །ཅེས་དང་།
 །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ས་རོལ་གྱི་ལོག་ཏོག་བཞོག་པ་ལ་བདག་སྦྱོར་མེད་
 པར་སྦྱབ་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་དང་། དཔེ་ཡང་དག་ངེས་པར་བཟོད་
 དགོས་པ་མ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རམ། སྦྱར་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་
 དང་། དཔེ་ཡང་དག་མ་བཟོད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཟེར། དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། ཕྱི་ནང་
 གི་དངོས་པོ་ནམས་ཆོས་ཅན། སྦྱར་ཡང་སྦྱོར་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། རང་
 རྒྱུའི་དུས་སུ་རྗེས་པར་བྱུང་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས། ཕྱི་ཁོལ་གངས་ཅན་པ་བདག་སྦྱོར་འདོད་པའི་ལོག་ཏོག་བཞོག་རུས་ལ། དེ་མ་
 རུས་ན་གངས་ཅན་ངོ་ཆ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་དཔེ་ཏགས་ཡང་དག་བཟོད་པས་
 ཀྱང་ལོག་ཏོག་བཞོག་མི་རུས་གངས་ཅན་ཁས་སྦྲངས་འགལ་བ་དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་བཞིན་
 དུ་དམ་བཅའ་ངན་པ་མི་འདོར་བའི་བརྟོན་འདིངས་པ་ཡིན་ན། དབུ་མ་པའི་ཚིན་ཆར་
 མི་འོས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་ཆོག་ལ་སྦྱོན་དེ་ལྟ་བུ་འདུག་པའི་གནས་
 གཏན་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་ཚིན་པ་ནི་ལོགས་ལྡན་འབྱེད་བདག་ཉིད་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཏགས་དང་།

རྗེས་དཔག་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཉིད་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་
 གསལ་ལས། སྒྲིན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཁོ་པོ་ཅག་གིས་མཐོང་
 རོ་༥ རྗེས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་དེ་ལ་རེ་ཞིག་གཏན་ཆོགས་དང་། དཔེ་མ་བཟོན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཞེས་གང་སྤྲས་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་བདག་
 ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་པ་རྒྱ་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་སྒྲུའོ་ཞེས་སྤྲས་པ་ཡིན་ལ། ཡོད་པ་
 ནི་ཡང་སྒྲུ་བ་ལ་དགོས་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། ཐུག་པ་མེད་པར་ཡང་མཐོང་ལ། བྱིས་
 གྱིས་སྒྲུས་པ་སྤྲས་ཡང་སྒྲུ་བར་མི་འདོད་ཅིང་། ཐུག་པ་མེད་པར་ཡང་མི་འདོད་དོ། དེའི་
 ཕྱིར་བྱིད་ཅག་གི་ཚོད་པ་ནི་འཐད་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། རང་གི་ཁས་སྤངས་པ་དང་
 འགལ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་རོལ་པོ་བདག་ལས་སྒྲུ་བར་འདོད་པ་ལ་འདྲི་བར་བྱེད་པ་
 ཡིན་ནོ། གང་ལས་གཏན་ཆོགས་དང་། དཔེ་འགོད་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་
 འགྱུར་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་གིས་བརྟན་པ་ན། ཅི་པ་རོལ་པོ་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱེད་དམ།
 འོན་ཏེ། པ་རོལ་པོ་རང་གི་ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་བས་བརྟན་པས་ཀྱང་མི་བཞྱོག་
 ན་ནི། དེའི་ཆོ་ངོ་ཆ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཏན་ཆོགས་དང་། དཔེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་བཞྱོག་
 པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། ཁོ་པོ་ཅག་ནི་སྒྲིན་པ་དང་རྩན་ཅིག་ཏུ་ཚོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 ནོ་༥ རྗེས་ཀྱི་སྤྲོ་བ་དཔོན་ནི་གནས་མ་ཡིན་པར་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འཆད་པར་
 བྱེད་ན། བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་དགའ་བ་ཉིད་མངོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 གསུངས། སྤྱིར་བྱིན་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་སྒྲུ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་གྲགས་
 ཀྱི་དཔེ་ཉགས་མ་བཟོན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མ་བཟོན་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྒྲུ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྒྲུ་བ་དོན་མེད་

པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་
 རྣམས་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཅེས་པ་གཉིས་མདོར་བསྟན་ཀྱས་བཤད་དང་།
 དེ་དག་གི་ཞེས་པ་དང་། བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་པ་གཉིས་མདོར་བསྟན་
 ཀྱས་བཤད་དང་། བེན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། ཅི་སྟེ་ཡོད་
 ། ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནི་རྣམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་པ་གཉིས་མདོར་བསྟན་ཀྱས་
 བཤད་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་ཞེས་པ་དང་། བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་པས་
 གཏན་ཆོག་ས་དང་། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། ཡང་
 སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཅེས་པས་སྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ངོས་བཟུང་ཞིང་། དངོས་པོ་ཞེས་པས་
 ཆོས་ཅན་དང་། རྣམས་ཞེས་པའི་མང་ཆོག་གིས་མཐུན་དཔེ་འདོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་
 གསལ་ལས། ཅི་སྟེ་ཡང་རང་གི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་འགལ་བ་གདོན་མི་བྱ་བར་བརྟེན་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེ་ན། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་སངས་ཀྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་བརྟེན་པ་ཉིད་
 ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་དེས་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། དངོས་
 པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་དང་། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དེ་དག་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་རང་གི་བདག་
 ཉིད་དུ་ཡོད་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་
 ཡོད་པ་དག་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མདོར་བཞག་
 པའི་ངག་དེའི་འགྲེལ་པའི་ངག་ཡིན་ལ། ངག་འདིས་ནི་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་གཞན་ལ་
 རབ་ཏུ་གྲགས་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཉི་བར་
 བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། དེས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་གཏན་ཆོག་ས་

འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་བྱ་བ་འདིས་
 ཉི་བརྒྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། རྟེན་པོ་བརྒྱས་ན། རང་
 རྒྱུའི་དུས་སུ་མངོན་པར་མི་གསལ་བར་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། སྤར་
 ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་ཐུག་མེད་ཡིན་ཏེ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱ་དུས་སུ་མངོན་པར་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་
 དངོས་པོ་བཞིན། ཞེས་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གཉིས་དང་སྤར་
 བཤད་པའི་འགལ་བཟོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གཉིས། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་
 སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་ཆོག་གིས་དངོས་སུ་བརྟན་ལ། དེ་བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཉི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། སྐབས་བྱེད་མི་འཕེན་དགོས་
 པས། ཐལ་བའི་བརློག་དོན་པ་རོལ་གངས་ཅན་གྱི་ཁས་ལེན་ལ་སྦྱོར་བ་མ་གཏོགས།
 དབུ་མ་པས་ཞལ་གྱི་བཞེས་པར་མི་འོས་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
 བརློག་པའི་དོན་དང་ཡང་པ་རོལ་པོ་ཉིད་འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི། ཁོ་པོ་ཅག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 རང་ལ་དམ་བཅའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་
 འགལ་བ་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་གསུངས། བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ལ་འགལ་
 བཟོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན། ཡོད་པ་དང་སྐྱེར་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་
 ཐུག་བཅས་མི་འགལ་ཡང་། ཡོད་པ་དང་སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཐུག་བཅས་འགལ་
 ཞིང་། དེ་བཟོད་པའི་ཆ་ནས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། གཞན་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་འཕངས་
 པ་ན་ཐལ་ཆོས་ལོག་པའི་དོན། ཐལ་བ་འཕེན་མཁན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་དགོས་
 པས་སྤར་ཇི་སྟན་བཤད་པ་རྣམས་མི་འཐད་དོ། །ཞེ་ན། རང་བཞིན་མེད་པར་སྤྱོད་པའི་

དབྱུ་མ་པས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྒྲ་བ་གངས་ཅན་ལ་འགལ་བཅོམ་གྱི་ཐལ་འགྱུར་
 དེ་ལྟར་འཕངས་པའི་ཚོག་དོན། དབྱུ་མ་པས་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། གངས་
 ཅན་ལ་མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་འཕངས་པའི་སྒྲིན་ས་ཉེས་པ་ཇི་ཙམ་བྱུང་བ་དེ་ཁོ་བོ་ཅག་
 མངོན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་
 རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་ཤོལ་བ་གཞན་གྱི་ལྷན་ཀའི་སྒྲགས་
 དང་བཅས་པའི་ཆོག་མེ་གསུང་ལ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་བརྒྱུག་དོན་ཁས་ལེན་འདོད་ནས་
 འཕངས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྗེས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མཐུན་དོན་སྒྲིན་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་ན། སྒྲ་
 བ་པོའི་བཅོམ་འདོད་ཀྱི་དབང་དུ་འགྲོ་བ་མ་གཏོགས། དབྱུག་པས་བསྐྱུན་ཞགས་པས་
 བཅིངས་པའི་སྒྲིས་བྱ་བཞིན་དུ་སྒྲ་བ་པོ་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིར་
 ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། ཐལ་བ་ལས་བརྒྱུག་པ་བསྐྱུབས་པས་པ་ལོལ་པོ་ལ་ཉེས་པ་མང་
 པོ་ཅི་ཙམ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཙམ་ཁོ་བོ་ཅག་མངོན་པར་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། གང་ལས་
 འདི་ལ་གཞན་གྱིས་སྒྲགས་སྟེད་པར་འགྱུར་བ་སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་ལ་སྒྲགས་དང་བཅས་པའི་
 ཆོག་གསུང་བ་ཉིད་ག་ལ་ཡོད། རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲ་བས་རང་བཞིན་དང་བཅས་
 པར་སྒྲ་བ་ལ་ཐལ་བ་སྒྲུབ་པ་ན། ཐལ་བ་ལས་བརྒྱུག་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཐལ་བར་ག་ལ་
 འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་མཐུན་ནི་དབྱུག་པ་དང་ཞགས་པ་ཅན་བཞིན་དུ་སྒྲ་བ་པོ་རང་དབང་མ་
 ཡིན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རྣམས་པ་ཡོད་ན་སྒྲ་བ་པོའི་བཅོམ་པར་
 འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། འོ་ན། གངས་ཅན་གྱིས་ལྷ་གྱ་
 སྒྲར་ཡང་སྒྲེ་བར་སྒྲ་འདོད་ནས། ལྷ་གྱ་སྒྲེ་ཞེས་བཅོམ་པའི་ཆོ་ལྷ་གྱ་སྒྲར་ཡང་སྒྲེ་བའི་

དོན་སྟོན་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པ་ཡོད་ན་ཞེས་འབྱུང་བས་
 དོན་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་དང་། བརྗོད་འདོད་ཡོད་པ་གཉིས་ཆོག་ས་ཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 འོ་ན། བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་འཕངས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་
 ཏེ་། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱུག་དོན་འཕེན་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་མི་ལེན་པས་སོ།།
 ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ། ས་རོལ་གྲངས་ཅན་གྱི་ལོག་ཏོག་བཀག་ནས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་
 བཅད་ཙམ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཐལ་བ་
 སྐྱབ་པ་ནི་ས་རོལ་པོའི་དམ་བཅའ་བ་འགོག་པ་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་
 བ་ལས་བརྒྱུག་པའི་དོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། སྟོན་
 བརྗོད་གཉིས་པ་གཞན་གྲངས་ཅན་གྱིས་སྐྱས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྟོན་ཡང་མེད་
 དེ་། འཇིམ་པའི་དུས་སུ་མངོན་པར་མ་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་རྗེ་
 བུམ་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་དགོས་པར་གྲངས་ཅན་འདོད་པས། དེ་ཉིད་བཀག་ནས། སྐྱར་ཡང་
 སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པས་གྲུབ་ཟིན་སྐྱབ་པའི་སྟོན་མེད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཐལ་འགྱུར་དང་
 གཏན་ཆོག་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བར་བྱ་བ་དང་། འཇིམ་པའི་དུས་སུ་མངོན་
 པར་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་རྗེ་བུམ་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་དགོས་པར་གྲངས་
 ཅན་མི་འདོད་པས། དེ་ཉིད་མཐུན་དཔེར་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་གཏན་ཆོག་དང་། ཐལ་
 འགྱུར་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ཅན་དུ་མི་འཇིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། གཏན་ཆོག་ས་
 དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། གཞན་གྱིས་སྐྱས་པའི་ཉེས་
 པ་མ་བསལ་བའང་མ་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གྲངས་ཅན་པ་དག་མདུན་ན་གནས་
 པའི་བུམ་པ་མངོན་པར་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ནི་ཡང་མངོན་པར་གསལ་བར་མི་

འདོད་ཅིང་། དེ་ཉིད་འདིར་དཔེ་ཉིད་དུ་གྱུ་བ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། རྒྱས་པའི་
 ངོ་བོར་གྱུར་ཅིང་མངོན་པར་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་
 བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གྱུ་བ་པ་ལ་སྐྱབ་པས་ཕྱོགས་
 ཀྱི་སྐྱོན་ཉིད་དུ་དོགས་པ་འཕྲུལ་གཏན་ཆོགས་འགལ་བའི་དོན་ཉིད་དུ་དོགས་པ་ག་ལ་ཡོད།
 དེའི་ཕྱིར་རང་གི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ན་ཡང་ཇི་སྐད་སྐྱས་པའི་ཉེས་
 པ་བརྗོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱིས་སྐྱས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བ་མེད་པ་ཉིད་དེ།
 དེའི་ཕྱིར་སུན་འབྲེན་པ་འདི་དག་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་
 གསུངས། ས་རོལ་པོ་བདག་སྐྱེ་འདོད་པ་སོགས་ཀྱི་གྱུ་བ་མཐའ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྒྲོ་ནས་
 འགོག་པ་ནི་མགོན་པོ་སྐྱབ་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། དེ་ལྟར་ཡང་
 སྐྱབ་དཔོན་ནི། རྣམ་མཁའི་མཆན་ཉིད་སྤྲོ་རོལ་ན། རྣམ་མཁའ་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་
 ཡིན། གལ་ཏེ་མཆན་ལས་སྤྲེའུར་ན། མཆན་ཉིད་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་མ་གཏོགས་པར། གཟུགས་ན་
 གཟུགས་ནི་རྒྱ་མེད་པར། ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དོན་གང་ཡང་། རྒྱ་མེད་པ་ནི་གང་
 རེད་མེད། ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། ལྷ་ངན་འདས་པ་དངོས་པོ་མིན། རྒྱ་
 ཞེའི་མཆན་ཉིད་ཐལ་བར་འགྱུར། རྒྱ་དང་འཆི་བ་མེད་པ་ཡི། དངོས་པོ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཐལ་ཆེར་ཐལ་བ་སྐྱབ་པ་ཁོ་ནའི་སྒྲོ་ནས། གཞན་
 ཀྱི་ཕྱོགས་སེལ་བར་མངོད་དོ། ཞེས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱིས་
 གཞན་ཕྱོགས་སུན་འབྲེན་པ་སྐྱབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་དཔོན་
 ཀྱི་གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་ཤུགས་ལ་སྐྱོར་ངག་བརྟན་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་དེ་ནམས་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཆོག་ཉུང་དུས་བསྐྱུས་ནས་
 རྟོན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་
 དག་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ཅན་དུ་ཐལ། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་ནམས་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ཁྱེད་རང་གི་ལུགས་དང་འགལ། ཁོ་ན་རེ། མི་མཚུངས་ཏེ། སློབ་དཔོན་
 ཀྱི་དག་ནི་རྩ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་དག་འགྲེལ་པ་ཡིན་པས། རྩ་བའི་དངོས་
 བཅུན་དངོས་སུ་མི་འགྲེལ་བར་དོན་ཐོབ་དངོས་སུ་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བ་མཁན་པོ་ནམས་
 ཀྱི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཚུད་ཆོག་གི་
 འགྲེལ་པ་མཛད་པའི་ཆོ། ཉགས་ཡང་དག་གི་སྒྱུར་དག་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་
 གསལ་ལས། སློབ་དཔོན་གྱི་དག་ནམས་ནི་དོན་གྱི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་
 ཡིན་པས་སྒྱུར་བ་དུ་མའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་ཉོག་ན་ནི། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་དག་
 དག་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་མི་ཉོག། འོ་ན་ཏེ་སྒྱུར་བའི་དག་རྒྱས་པར་བཅོད་
 པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་འགྲེལ་པ་མཁན་པོ་ནམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་
 ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུད་པ་ཆོག་པའི་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་
 ཀྱང་སྒྱུར་བའི་དག་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

འོ་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་
 ནི་རང་ངོས་ནས་སམ། རང་དབང་ཅན་དུ་གྱུབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་མེད་པ་ལ་དགོངས་
 པ་ཡིན་ཏེ། བེས་རབ་སྒྲོན་མར། གཞན་གྱི་སྒྲོན་བཅོད་པ་ཅིག་གི་སྐབས་སུ་རང་དབང་
 དུ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་བཅོད་དམ། སུན་འབྲེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡིན་ཞེས་ཅིག་
 རོ་ལ་ཆེན་གྱིས་བསྐྱར་བ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་གི་སྒྱུར་

བ་ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱིས་དོན་དམ་པར་མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ།
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན་ཞེས་འགོད་པར་མཛད། དེ་ནི་
 མི་འཐད་དེ། ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་དུ་མའི་ཆོགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་གསལ་
 ལས། གཞན་ཡང་རྟོག་གོ་བ་འདིས་བདག་ཉིད་རྟོག་གོའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་
 པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པར་འདོད་པས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་ཡང་རང་རྒྱུད་
 གྱི་སྒྲུབ་པའི་ངག་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་དུ་མའི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་
 སུ་རྟོགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེན་དེ་ལ་རེ་ཤིག་གང་འདི་སྐད་དུ་འདིར་སྒྲུབ་པའི་ཆོག་ཏུ་འགྱུར་
 བ་ནི། དོན་དམ་པར་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ངེས་ཏེ། ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན་ཞེས་སྒྲས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
 ཉེས་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དོན་དམ་པར་ཞེས་པའི་བྱད་པར་སྒྲུབ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་བྱད་པར་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད། ཆོས་
 ཅན་ལ་ཡང་བྱད་པར་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྟོན་
 ཕྱི་སྟོན་གཉིས་ཀ་ལ་སྟོན་ནས་བྱད་པར་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད། འཇིག་རྟེན་
 གྱི་ཐ་སྙད་ལ་སྟོན་ནས་ཀྱང་བྱད་པར་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་གྲུབ་སྟེ། སྟོན་ལ་དབུ་མ་པས་བདག་སྐྱེ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཁས་མ་ལུངས། ཕྱི་སྟོན་
 བྱངས་ཅན་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ལས་ཉམས་པས་སྐྱེ་བྱུང་ནས་བདག་སྐྱེ་འདོད་པའི་
 བྱུང་མཐའ་འགོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་མ་བཟོགས་
 མ་དབུད་པར་སྐྱེ་ཞེས་པ་ཙམ་དུ་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན་ལ་
 ཡང་བྱད་པར་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་ན་སྟོན་ལ་དབུ་མ་

པ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པའི་མིག་སྟོགས་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་
 རོ། །ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་ཚོལ་གྲངས་ཅན་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
 རེད། བདེན་བརྟན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་མིག་སྟོགས་ཚོལ་སྤྱི་ཚོལ་
 གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྒྲུང་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་ཡང་
 མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་མིག་སྟོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་སྟོགས་ལ་ཆད་མར་སོང་
 ན། མིག་སྟོགས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་ཆད་མར་སོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་
 སྟོགས་ཡོད་པ་ལ་ཆད་མར་སོང་ན། མིག་སྟོགས་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ལ་ཆད་མར་
 སོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་པ་དང་། རང་ངོས་ནས་ཡོད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་
 པའི་ཕྱིར། ཉགས་པ་རོལ་པོས་ཁས་སྒྲུང་ས། གཞན་ཡང་། མིག་སྟོགས་ཡོད་པར་
 འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་དེ་མིག་སྟོགས་ལ་དོན་དམ་དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མར་སོང་བར་
 ཐལ། དེ་མིག་སྟོགས་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ལ་ཆད་མར་སོང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།
 འདོད་ན། མིག་སྟོགས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཆོག་
 གསལ་ལས། སྤྱི་ཅི་ལོག་དང་སྤྱི་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་གཉིས་འགལ་བར་བཤད་པས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། དབུ་མ་པས་
 གྲངས་ཅན་གྱི་ངོར་མིག་སྟོགས་བདག་ལས་མི་སྤྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཆོ། ཚོལ་སྤྱི་ཚོལ་གཉིས་
 ཀ་ལ་མཐུན་སྒྲུང་དུ་གྲུབ་པའི་མིག་སྟོགས་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་དུ་ཡོད་པར་ཐལ་ཏེ། སངས་
 རྒྱུ་པས་བྱེ་བྲག་པའི་ངོར་སྤྱི་མི་ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོ། ཚོལ་སྤྱི་ཚོལ་གཉིས་ཀ་ལ་
 མཐུན་སྒྲུང་དུ་གྲུབ་པའི་འབྲུང་བཞི་རྒྱུར་བྱས་པའི་མི་ཉག་པ་དང་། ནམ་མཁའི་ཡོན་
 ཏན་གང་རུང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སྤྱི་ཅོམ་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཞེན། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། ཕྱི་མ་དཔེའི་སྐབས་སུ་ཀུན་རྫོབ་ལ་དཔྱོད་པ་
 ཡིན་པས་ཤིང་ཕྱི་ཤིང་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་བཟུང་དུ་ཡོད་ལ།
 དོན་གྱི་སྐབས་སུ་ནི་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པ་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་
 གྲུབ་པ་བཞག་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། དཔེ་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། འོ་ན། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ལ་བརྗོད་པའི་ཉེས་
 པ་ནམས་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་འདྲུག་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེན། མི་འགྱུར་ཏེ། རང་རྒྱུད་
 པ་ནམས་ཆོས་གང་འཛིག་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་། བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་འཛིག་
 དེད་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་། ཆོས་གང་འཛིག་བཏགས་
 དོན་མ་བཅའ་བར་འཛིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་རྗེས་
 སུ་དཔག་པ་དག་ལ་སྒྱུན་ཇི་སྐད་སྒྲས་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཡང་ཇི་
 སྐད་སྒྲས་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བས་གཞི་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་
 སོགས་པའི་སྒྱུན་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་གང་གཉི་ཀ་ལ་སྒྱུན་དུ་
 འགྱུར་བ་དེས་ན་གཅིག་ལ་བཞུལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེས་ན་སྒྱུན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་
 མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
 སྒྲ་བ་དག་ལ་ཉེས་པ་འདིར་འགྱུར་གྱི། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མི་
 སྒྱུར་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་ནི་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་བ་འགོག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྒྱུན་འདྲུག་
 པ་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལྷ་སྒྲུབ་དགོངས་པ་ལྟ་ལམ་ཡངས་པའི་
 གཞིར། །བྱ་རྒྱའི་ལེགས་བཤད་ཉིད་བྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར། །ལེགས་ལྷན་ཆོག་གི་

འོ་ན། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འབྱུར་ན་ནི། ཞེས་
པ་ནས། རྫོང་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་གཤམ་པར་གྱིས། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཞན་
སྐྱེ་འགོག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རང་སྤེལ་དངོས་སྤྱོད་བ་རྣམས་ན་རེ། བདག་
སྐྱེ་མེད་མོད། གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག་ ཅེས་པ་མི་འཐད་དེ། གཞན་སྐྱེ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་དང་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་
བཞི་ལས་སྐྱེ་བར་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འདི་གཞུང་གིས་འགོག་
ཚུལ་ཡོད་དེ། ཡོད་ཅེས་བྱང་དོན་ཉིད་དུ་བརྟན་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གཞན་
སྐྱེ་འདོད་པའི་སྤྱོད་སྐྱེར་དགག་པ་དང་། གཟུང་བ་མེད་པར་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་།
ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་བྱེ་བྲག་དུ་འགོག་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ནས་བཟུང་སྟེ། གཉིས་ཉིད་ལ་དེས་ཅི་བྱ་གཉིས་དང་བྲལ་ལའང་
དེས་ཅི་བྱ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་དངོས་དང་། གང་གིས་རང་ལྟ་
ལ་གནས་འཇིག་རྟེན་ཆད་མར་འདོད་པས་ན། ཞེས་པ་ནས། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་
རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་བ་གཞན་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་
པ་སྤང་བ་དང་། གང་ཕྱིར་སྐྱེ་གྱུ་ས་པོན་ལས་གཞན་མིན། ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་
གིས་གཞན་སྐྱེ་བ་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། གལ་ཏེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་བརྟེན་གྱུར་ན།
ཞེས་པ་ནས། རྫོང་ཉིད་དག་ལས་རབ་དུ་སྐྱེ་བར་འབྱུར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རང་
བཞིན་གྱི་སྐྱེ་བ་འགར་ཡང་མེད་པ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་སྤུང་རང་བཞིན་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། ཡོད་ཅེས་བྱང་དོན་ཉིད་དུ་བརྟན་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་

གྲིས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་རང་བཞིན་གྲིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་ཡིན་ཏན་བསྟན་པ་སོགས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ནས་བཟུང་སྟེ། ས་ལུའི་ས་བོན་ཡང་ནི་དེ་ཡི་
 མེན་ཏེ་གཞན་ཉིད་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་བར་གྲིས་གཞན་སྐྱེ་སྐྱེར་དགག་པ་དང་། ལྷ་གུ་
 ས་བོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པ་ནས། ཅི་སྟེ་དེ་མེད་ཅེ་ན་འདི་
 ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་གྲིས་གཞན་སྐྱེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་དང་། བསྐྱེད་
 བར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་བྱ་གཞན་བསྐྱེད་པ་དེ་རྒྱ་ཡིན་ན། །ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གིས་
 འབྲས་བུ་ལ་ལྷ་བཞིར་དཔྱད་ནས་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་བསྟན་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོའི་ཚུལ་ནི། གཞན་སྐྱེ་ཁས་སྒྲུང་བར་མི་འོས་ཏེ། ལུང་དང་འགལ་ཞིང་། རིགས་
 པས་ཀྱང་གཞོད་པས་སོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། ས་ལུ་རྒྱང་པའི་མདོ་ལས། མིང་དང་
 གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་གུ་འདི་ཡང་བདག་གིས་མ་བྱས། གཞན་གྲིས་མ་བྱས་ཞེས་པ་ལྷ་བུའི་
 ལུང་མང་པོ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཅ་ཤེར། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་
 ཉིད་དུ། །ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་ན། །རྒྱ་
 དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་འདིར་སྒྲིས་
 ཏེ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་མེ་ཕྱེ་ལས་ལྷན་པ་འབྲུག་པོ་འབྱུང་བར་ཐལ། ས་ལྷ་གུ་
 ལྷ་བུ་རང་བཞིན་གྲིས་གཞན་ཡིན་ཀྱང་། ས་བོན་ལས་ལྷ་གུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་
 རྟེན་ ལྷན་པ་མེ་ཕྱེ་ལ་མི་ལྟོས་པ་བཞིན་དུ། ལྷ་གུ་ས་བོན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེན་ ས་ལྷ་གུ་གཉིས་རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་ཁས།
 གཞན་ཡང་རྒྱ་ཡིན་མེན་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བུ་ཡིན་མེན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་
 ཐལ། རིགས་སྔ་མ་དེའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་སྔ་ཕྱི་གཉིས་པོ་འདིས་སྒྲིག་དོན་འཕེན་

པར་བཤད་པས་སྐར་བཤད་པའི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་མི་འདྲ་བར་གཤམ་
 པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་ན་གཞན་སྐྱེའི་གཞན་ནི་གཞན་ཙམ་ཞིག་མ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་སྦྲངས་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་
 དགོས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཞིག་ཁས་སྦྲངས་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་
 བ་ཁས་སྦྲངས་མི་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། རྟེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་
 གྱིས་ཀྱན་རྫོང་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་གྱི། རྟོགས་བཞི་ཁས་སྦྲངས་པའི་སྟོན་སུ་ནི་མ་ཡིན་
 ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་ཞིག་ཁས་སྦྲངས་ན་ནི། རྟེན་
 དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས།
 དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
 རིགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྟེན་གྱི་ས་བོན་དང་ནི་ཞེས་སོགས་སྟོན་གཅིག་གིས་རྟེན་འབྲས་
 རྫོང་བུ་ལ་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་དངོས་དང་། རི་ལྟར་སྤང་གི་མདའ་གཉིས་མཐོ་བ་དང་
 ནི་དམའ་བ་དག་ཅེས་སོགས་སྟོན་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་།
 གལ་ཏེ་མིག་གི་སྒྲོ་ལ་རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་དུས་གཅིག་པ། ཞེས་སོགས་སྟོན་གཅིག་གིས་
 རྟེན་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་བརྟན་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩོད་
 པ་སྤོང་ཚུལ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྟེན་གྱི་ས་བོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
 པ་མི་འཐད་དེ། སྤང་མདའི་མཐོ་དམན་མཉམ་ལ་བཞིན། ས་རྟེན་གཉིས་ཀྱང་དུས་
 མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། རིགས་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟེན་གྱི་ས་བོན་གྱི་དུས་སྐྱེ་བཞིན་པ་
 ཡིན་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟེན་གྱི་རང་དུས་སྐྱེ་འགོག་བཞིན་པ་ཡིན་པས་ཡོད་

པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་དགོས་པ་ལས་ན་སྐྱུ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་དུས་དེར་དེ་སྐྱེ་
 བའི་བྱ་བ་ཡོད་ཅིང་བྱེད་པ་པོ་སྐྱུ་གུ་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་ཁས་ལེན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་
 བྱུང་པའི་བྱ་བ་དུས་དེར་ཡོད་ན་དུས་དེར་བྱེད་པ་པོ་སྐྱུ་གུ་ཡང་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའི་བྱ་བ་དང་། བྱེད་པ་པོར་སོང་ཕྱིན་ཆད་དུས་ནམ་ཡང་དེ་
 ལྟར་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་བྱ་བ་ཡོད་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱེད་པ་པོ་རང་ཉིད་
 གྲང་ཡོད་དགོས་པ་ལས། སྐྱུ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་དུས་ན་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱང་བྱེད་པ་
 པོ་སྐྱུ་གུ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་སྟེ། སྐྱེ་
 བ་འདི་ནི་བྱེད་པོ་མིན་པར་རིགས་པའི་ངོ་བོ་འང་མིན། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འོ་ན། གང་
 གིས་རང་ལྟ་ལ་གནས་ཞེས་པ་ནས། འཛིག་ཏེན་ལས་ཀྱང་མེད་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་གཞན་
 སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་འཛིག་ཏེན་གྱི་གཞོད་པ་སྟོང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཚུལ་ཡོད་
 དེ་ན། གང་གིས་ཞེས་པ་ནས། གལ་ཏེ་སེལ་ན་འཛིག་ཏེན་གྱིས་གཞོད་འགྱུར། །ཞེས་
 པའི་བར་གྱིས་འཛིག་ཏེན་གྱི་གཞན་པས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་སྦྱངས་ནས་འཛིག་ཏེན་གྱི་གཞོད་
 པ་སྟོང་བ་དང་། གང་ཕྱིར་འཛིག་ཏེན་ས་བོན་ཙམ་བཏབ་ནས། །ཞེས་སོགས་སྒྲིག་
 གཅིག་གིས་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་འང་གཞན་སྐྱེ་མེད་པས་འཛིག་ཏེན་གྱི་གཞོད་པ་སྟོང་
 བ་དེ་བཞུན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། གང་གིས་ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གིས་འཛིག་
 ཏེན་གྱིས་གཞོད་པའི་ཚུན་པ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལན་འཆད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 ཚུན་པ་ནི་དངོས་སྒྲིབ་རྣམས་ན་རེ། གཞན་སྐྱེ་དགག་མི་རིགས་ཏེ། གཞན་སྐྱེ་བཀག་
 པ་ལ་འཛིག་ཏེན་གྱི་མཐོང་བས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། འཛིག་ཏེན་པ་རྣམས་རང་
 གི་ལྟ་བུ་ལ་གནས་ནས་འཛིག་ཏེན་གྱི་མཐོང་བ་ཆད་མར་འདོད་པས་གིན་དུ་སྟོབས་དང་

ལྷན་པའི་ཕྱིར། གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་རིགས་པས་སྐྱབ་མི་དགོས་ཏེ། མངོན་དུ་གྱུར་མ་
 གྱུར་གཉིས་ལས། མ་གྱུར་པ་ལ་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། མངོན་དུ་
 གྱུར་པ་ལ་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་མི་དགོས་པ་གང་ཞིག གཞན་སྐྱེ་བདག་ཅག་
 རྣམས་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཚུད། ཚུད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་
 ཡུལ་དང་། གནོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་སོ་སོར་མ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚུད་པ་ཡིན་ཞིང་།
 དེ་བྱེད་པ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་དགོས་པས། ཐོག་མར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་
 རྣམ་དབྱེ་འཆད་པ་ལ།

དངོས་ཀྱན་ཡང་དག་བརྒྱན་པ་མཐོང་བ་ཡིས་ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་འཇིག་རྟེན་
 ལས་ཀྱང་ཡོད་མེན་ཉིད། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། སྒྲི་ཀ་དང་པོས་བདེན་པ་གཉིས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས། དེ་ནས་སྒྲི་ཀ་གཉིས་
 གྱིས་འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ནས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གིས་ཞེན་
 ཡུལ་ལ་འབྱུལ་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་མེད་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡིན་
 ཏེ། གཞུང་འདིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟངས་ན་ཐ་སྟད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཐ་སྟད་
 དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མར་སོང་བའི་རྟེན་དོན་དང་། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་
 མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མར་སོང་བའི་རྟེན་དོན་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས། སྒྲ་མ་ཀྱན་
 རྫོབ་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། བྱི་མ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པར་
 བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་འདིའི་བྱི་འགྲེལ་ལས། འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་
 གེ་ངོ་བོ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱས་བཙུང་མ་ལྟར་འདས་རྣམས་ཀྱིས་འདུ་
 བྱེད་དང་མུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ནང་དང་བྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གེ་ངོ་བོ་

རྣམ་པ་གཉིས་ཉེ་བར་བརྟན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའོ། དེ་ལ་
 དོན་དམ་པ་ནི་ཡང་དག་པ་གཟེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱང་པར་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས་
 བདག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོན་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་
 ནི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །གཞན་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་ལིང་ཏོག་
 གིས་སྒྲིའི་མིག་མ་ལུས་པར་ཁེབས་པ་རྣམས་ཀྱི་བརྟན་པ་མཐོང་བའི་སྟོབས་ལས་བདག་
 གི་ངོ་བོ་རྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་
 བུའི་རང་བཞིན་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་རང་བཞིན་དེ་གཉིས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་དེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་མཐོང་
 བ་ཡང་དག་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་དེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་
 བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་བཤད་པར་བྱའོ། །མཐོང་བ་བརྟན་པའི་ཡུལ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་ཡང་དག་པ་གཟེགས་
 པ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོན་མཁན་འཕགས་པར་གསུངས་པ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་
 པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། དེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་རྒྱད་ལྟན་གྱིས་
 ཀྱང་དེ་རྟོན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་རྟོན་མཁན་སོ་སྐྱེར་གསུངས་པ་ཡང་མ་
 རིག་པའི་གཞན་དབང་གིས་རྟོན་པའི་གཙོ་བོ་ལ་དགོངས་ཀྱི། འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་ཐ་སྙད་
 པའི་ཚད་མས་མི་རྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཤོལ་བ་གང་གིས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་
 གཞི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མས་ཏོགས་པ་ལ་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་རྟོན་མི་དགོས་ཏེ། བུམ་
 པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ཏོགས་པ་ལ་ནི་སྟོན་དུ་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་རྟོན་པ་
 ཅིག་དེས་པར་དགོས་ཏེ་བུམ་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་

ན། བུམ་པ་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 ཡིན་ན། བུམ་པ་བརྟུན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། བདེན་པ་དང་
 བརྟུན་པ་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བུམ་པ་བརྟུན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་
 ཏེ། བུམ་པ་བརྟུན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་དེ་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་སྡོན་
 དུ་འགྲོ་དགོས་པར་གསུངས་པས་སོ། །དེས་མཆོན་ནས་བུམ་པ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་
 ཅམ་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་པས་བྱུང་གྲང་། ཚུར་ལ་མ་བྱུང་པའི་གནད་བཟུང་བར་བྱའོ། །བརྟུན་པ་
 མཐོང་བའི་སྟོབས་ལས་ཞེས་པ་ནི། གང་ཟག་རང་དགའ་བ་དེ་ནམས་ཀྱིས་བརྟུན་པ་
 མཐོང་ཡང་། དེ་དག་གིས་བརྟུན་པར་མི་འགྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན། གླུ་
 མའི་ལྷན་མོ་བས་གླུ་མའི་རྟ་གླང་མཐོང་བ་ན་བརྟུན་པ་མཐོང་ཡང་སྒྲང་བ་དེ་བརྟུན་པར་
 གྲུབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །

སྐབས་འདིར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། ཡབ་སྲས་མངལ་
 བའི་མདོ་བསྐྱབ་བརྟུས་སུ་བྲངས་པ་ལས། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གསལ་པས་ཀྱན་རྫོབ་
 དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་
 པའི་བདེན་པ་འདིར་ཟད་དེ། དེ་ཡང་བཙམ་ཅན་འདས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད། རབ་ཏུ་
 གཟེགས། རབ་ཏུ་མཆུན། ལེགས་པར་མངོན་དུ་བྱས་པས་དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཆུན་
 པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དབྱེ་གཞི་ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཞིང་། དེར་གྲངས་
 དེས་པ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀ་དེ་བཞིན་གསལ་པས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་བརྟུན། རབ་ཏུ་གཟིགས། རབ་ཏུ་མཁྱེན། ལེགས་
 པར་མངོན་དུ་བྱས་ཞེས་གསུམ་གསུངས་པ་ནི། ཚད་མ་མདོའི་རང་འགྲེལ་ལས། རབ་
 ཏུ་མངོན་པའི་དོན་ནི་སྤྱི་བྱ་གཟུགས་ལེགས་པ་བཞིན་ནོ། སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དོན་ནི་
 རིམས་ནད་ལེགས་པར་བྱང་བ་བཞིན་ནོ། ཁམ་ལུས་པའི་དོན་ནི་བྱམ་པ་ལེགས་པར་
 གང་བ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་འགྲོས་སྦྱར་ན་རུང་ངམ་སྟུམ། ཤེས་
 བྱ་ལས་སྤྱི་བའི་བདེན་པ་གཉིས་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་
 གཟུགས་སྟོང་པའོ། སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། གཟུགས་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་
 མ་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
 དེ་ཉིད་འགྲེལ་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ལས་ནི་ཐ་དད་པར།
 དེ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་
 ཀུན་རྫོབ་ཡིན། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་སྤྱིར། བྱས་དང་མི་རྟག་པ་བཞིན་ནོ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། སྟོང་ཉིད་བཞི་སྦྱར་བྱེད་ཚུལ་གཞན་ལས་ཤེས་པའི་སྤྱིར།
 བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡང་ཡོད་དེ། ཡབ་སྐུ་མངའ་བའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་
 ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྦྱོད་པར་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་གཟིགས་སོ། དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་
 མ་ཡིན་པ། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། མ་བརྟན་པ། ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་། སྦྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་སྟེ། འདི་ནི་བདེན་པ་
 གཉིས་སུ་འདོད། དོན་དམ་སྟོ་ཡི་སྦྱོད་ཡུལ་མིན། སྟོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད།
 ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། མདོ་བརྟན་བཙུགས་གཉིས་ཀྱི་དོན། དོན་དམ་བདེན་པ་

འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལྟར་རྟོག་སྒྲིལ་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞེས་པར་
 འགྱུར་ཞིང་། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་རྟོན་པའི་ལུང་དོན་གོ་སླ་བའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་
 པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། གངས་ངེས་པའང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ལུང་ལས་
 གསུངས་ཤིང་། རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལུང་ལས་གསུངས་ཏེ། འཕགས་
 པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པར་བརྟན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མདོ་ལས། གང་ཞིག་ཀྱན་རྫོབ་
 དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་གཞན་གང་ཅུང་ཟད་
 ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། རིགས་པས་གྲུབ་སྟེ། གཞི་གང་ཞིག་བརྒྱན་པ་སླུ་བའི་
 དོན་དུ་ཡོངས་སུ་གཙོད་ན། མི་སླུ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་དགོས་པས།
 སླུ་མི་སླུ་ནི་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་ལ། དེ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་བྱེད་པས་གཉིས་ཡིན་དང་། གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཡུང་
 གསུམ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱུ་མ་སྤང་བ་ལས། ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་
 པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དག་ནི། ཅིག་ཤོས་དགག་པ་གཞན་སླུ་བ་པ་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཚྭ་གས་སུ་རྟོག་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 དང་། གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་གང་རྣམ་པར་བཅད་པ་མེད་ན་མེད་པ་དེ་གཉིས་
 ནི། ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་དག་ཕན་ཚུན་སྤངས་
 ཏེ་གནས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་བྱེད་པ་
 དག་ཡིན་ནོ། །གང་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། ཡུང་

པོ་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལུས་ཅན་དང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་
ལ་སོགས་པའི་བྱེད་བྱ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས།

འོ་ན། མཐོང་བ་བརྟན་པ་འང་ནམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་དབྱེ་བ་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་
དུ་ཡོད་དེ། སྒྲིལ་དང་པོས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡང་ལོག་གཉིས་
དང་། སྒྲིལ་གཉིས་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡུལ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་
སུ་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནམས་གྱི་ངོ་བོ་འང་ཡོད་དེ། འཕྲལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱུ་
གཞི་དཔེ་མེད་པའི་དབང་ཤེས་དང་། དེའི་གཞི་དཔེ་མེད་པའི་དབང་ཤེས་གཉིས་ནི་རིམ་
པ་བཞིན་དུ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡང་ལོག་གཉིས་དང་། ཡུལ་
ཅན་དེ་གཉིས་གྱི་ཡུལ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡུལ་
ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ན་ཡང་ལོག་གཉིས་ཡོད་
ཀྱང་། དབྱེ་བ་དེ་དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་ལ་མི་འཇོག་སྟེ། རང་འབྲེལ་ལས། འཕགས་
པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ནམ་བཤད་འདིར། འཕགས་
པ་ཞེས་པ་དང་། དབུ་མའི་ལུགས་ཞེས་པ་ནི་འདིར་དོན་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་
ཤེས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་ལོག་གཉིས་
སུ་མེད་པའི་དོན་དུ་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་ལ།
འཕྲལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱུ་གཞི་དཔེ་མེད་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཡང་དག་པ་དང་། གཞི་
པ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལོག་པར་འཇོག་པ་མི་འཐད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི།
རང་ལུགས་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་ཡོད་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་

ཞེས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་པ་ངོས་འཛིན་པ་ནི། སྒོང་ཐུན་ཆེན་མོར། དེས་ན་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ན་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་ཅེས་པ་ཡང་། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོ་
 ལྟན་སྦྱེས་རང་དགའ་བས་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། འཇིག་
 རྟེན་པའི་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་གཏན་མ་ཡིན་ཏེ། ཆད་
 མས་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཁས་ལྷངས་ནས། རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་ནི་ཞེས་སྒྲུབ་ནི་
 རིགས་པ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལས་འདས་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་སོགས་ནམས་
 འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོ་གང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ངོ་ན་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནི་བདེན་
 འཛིན་ཡིན་པས་ཆད་མར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོ་ལྟན་སྦྱེས་
 རང་དགའ་བ་ཁོ་ན་ལ་བཤད། དེ་ནི་རེ་ཞིག་ངང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྟད་
 པའི་ཆད་མ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་ལོག་གཉིས་འཇོག་ཀྱང་། ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མས་ཡང་
 ལོག་གཉིས་སུ་འཇོག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་ལོག་པར་
 རྟོགས་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོ་ལྟན་སྦྱེས་རང་དགའ་བས་ལོག་པར་རྟོགས་པས་མ་ཁུབ་པའི་
 ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། གངས་ཅན་གྱིས་ལོག་པར་བཏགས་པའི་སྤྱི་གཙོ་བོ་སོགས་སྣང་
 བའི་ཤེས་པ་དང་། སྤྱི་གཙོ་བོ་སོགས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས།
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མངོན་དུ་མ་སྤྱོད་པའི་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མས་ལོག་པར་རྟོགས་ན། འཇིག་
 རྟེན་པའི་ཤེས་པས་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་ཐ་སྟད་
 པའི་ཆད་མས་ལོག་པར་རྟོགས་པས་སོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། གྲུབ་
 མཐའ་ངན་པས་བཏགས་པ་ནི་གྲུབ་མཐས་སྒོ་བསྐྱར་བ་ཁོ་ནས་ལོག་པར་བཏགས་པའི་
 གཙོ་བོ་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོ་རང་དགའ་བས་མི་

ཉོགས་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་
 ལྟོས་ནས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཡང་དག་བདེན་པ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་བའི་དེ་ཡིན་ན་
 ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་བྱུང་སྟེ། སྐྱེས་བུའི་བྱད་བཞིན་ལྟ་བུ་ཆན་པོ་བད་
 བྱང་གི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་པ་ཡིན་ཞིང་། བདག་འཇོན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་
 ཡུལ་ལྟ་བུ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོ་ལྟན་སྐྱེས་རང་དག་འབ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་ཡང་དག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ལོག་པ་ཡིན་ན། ཐ་སྙད་
 བདེན་པ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་བའི་དེ་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་བདེན་པ་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་བྱུང་
 པར་བྱུང་སྟེ། བྱངས་ཅན་གྱིས་ལོག་པར་བཏགས་པའི་སྤྱི་གཙོ་བོ་སོགས་འཇིག་རྟེན་
 པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ལ་ལྟོས་ནས་ལོག་པ་ཡིན་ཞིང་། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་
 ལྟ་བུ་ཆན་པོ་བད་བྱང་གི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ལོག་པ་དང་། ཐ་སྙད་བདེན་པ་གཉིས་
 ཀར་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། འབྲེལ་པར། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་དེ་དང་གང་
 ཞིག་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་བརྟན་པ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་ཆན་པོ་བད་བྱང་གི་ཤེས་ངོར་བྱད་
 བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་བརྟན་པས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་
 པ་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ལྟོང་ཐུན་ཆུང་བར། ལྷ་བའི་ཞབས་རང་ལུགས་
 ལ་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་དང་། ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་བཞེད་ཅེས་ཟེར། ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་
 དེ། རིགས་པས་གནོད་ཅིང་རྣམ་བཤད་ཀྱི་གསུང་དང་འགལ་བས་སོ། །དང་པོ་རིགས་
 པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཀྱན་རྫོབ་ལ་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་དང་། ལོག་པའི་ཀྱན་
 རྫོབ་གཉིས་སུ་དབྱེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཀྱན་རྫོབ་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལྟར་བྱུང་མ་བྱུང་

གཉིས་སུ་དབྱེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་ངེ་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་
 པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དག་དང་། ཀུན་རྫོབ་འགལ་བའི་ཕྱིར། འོན། ཀུན་
 རྫོབ་དང་བདེན་པ་འགལ་བས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་
 བཤད་གཏན་མི་མཚུངས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་འཛིན་ལ་
 བཤད་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྣམས་བཤད་ཀྱི་གསུང་དང་འགལ་བ་ནི། དེ་ཉིད་
 ལས། གལ་ཏེ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མི་འདོད་པས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་བྱེད་ཀྱང་།
 མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་
 འཛིན་ཅེ་ན། ཀུན་རྫོབ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ལོག་པའི་ཀུན་
 རྫོབ་འཛིན་ན་ཡང་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་འཛིན་དགོས་ན། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་བསྐྱད་
 པ་ནི་འཁྱུལ་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་མི་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་
 ཤེས་ལ། དོན་ནི་ཁོ་ན་རེ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མི་འདོད་པས་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་
 གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་བྱེད་མོད། བདག་འཛིན་གཉིས་ལྟ་བུ་ཡུལ་ཅན་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་
 དང་། དེ་ལ་ཡུལ་བདག་གཉིས་སུ་སྤང་བ་ལྟ་བུ་ཡུལ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་
 མི་འཛིན་ཅེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཛིན་ན། དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་རྟོག་པའི་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་དེར་འཛིན་དགོས་པ་
 གང་ཞིག་ དེ་དག་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གང་ཟག་དེའི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་འཛིན་
 མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱིར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་འཛིན་ན་ཐ་སྙད་པའི་
 ཆད་མས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་རྟོག་
 པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་བདག་འཛིན་གཉིས་ལོག་ཤེས་སུ་ཉོགས་

མི་རྒྱུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་འཛིན་གཉིས་ལོག་ཤེས་སུ་ཆད་མས་ཉོགས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་ན། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཆད་མས་ཁེགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་བཤད་པར་བྱ་ཡི། བདག་འཛིན་གཉིས་ལོག་ཤེས་སུ་སྒྱུར་ཐ་
 རྟེན་པའི་ཆད་མས་མ་ཉོགས་པའི་དོན་དུ་མི་བྱ་སྟེ། བདག་འཛིན་གཉིས་ལོག་ཤེས་ཡིན་
 པ་ཐ་སྟེན་དཔྱིད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མའི་རྟེན་དོན་ཡིན་པས་སོ། །རྣམ་བཤད་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་
 ཤེས་པར་འདོད་པ་ཡོད་ན་དགའ་བར་གྱིས་ཤིག དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་ན་དབུ་མ་
 རང་རྒྱུད་པས་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཆད་མས་ཁེགས་པར་ཐལ་ཏེ། རང་
 རྒྱུད་པས་དེ་གཉིས་འབྲུལ་ཤེས་སམ། ལོག་ཤེས་སུ་ཉོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱུད་
 པས་བདག་འཛིན་གཉིས་ལ་སྤང་བ་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཉོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་
 རྒྱུད་པས་བདག་འཛིན་གཉིས་ལ་བདག་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྒྱུ་བདག་གཉིས་སུ་སྤང་བ་སྤང་
 བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཉོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྲུབ་པ་ཚངས་པས་ཀྱང་བསྐྱབ་མི་རྒྱས་
 སོ། །དེ་ལྟར། ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་གཏན་མི་འདོད་དམ་སྟུམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་གཅིག་
 ཟླ་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་དང་། དེ་ལ་ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་སྤང་བ་ལྟ་བུ་ལོག་
 པའི་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཐ་སྟེན་པའི་ཆད་མས་འཛིན་རྒྱས་པས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་སྒྱུར་ཡང་
 དག་ཀྱན་རྫོབ་དང་། ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་མི་འཛིན་ཀྱང་། འཛིན་ཉེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་
 ལྟོས་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འཛིན་གོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། འཛིན་ཉེན་གྱི་ཤེས་ངོ་
 ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་
 དང་། རྣམ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པར་ཡང་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བརྗོད་ནས། མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་

དམིགས་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གིས་སྐབས་དོན་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། གཏི་
 མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་
 ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། གལ་ཏེ་འཛིག་ཏེན་ཆད་མ་ཡིན་ན་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་དྲུག་གིས་
 གཞན་སྒྲིབ་གཤམ་པ་ལ་འཛིག་ཏེན་གྱིས་གཞོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པ་དང་། འཛིག་
 ཏེན་དོན་ནི་འཛིག་ཏེན་གྲགས་ཉིད་ཀྱིས། །ཞེས་པ་ཀྱང་པ་གཉིས་ཀྱིས་གང་བཀག་པ་
 ལ་འཛིག་ཏེན་གྱིས་གཞོད་པའི་གཞོད་ཚུལ་དེ་བསྟན་པ་ཡིན་མོ། །དང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེས་
 འཛིག་ཏེན་པའི་ངོ་བོར་ས་བོན་ལས་མུ་གུ་སྒྲིབ་ལྟ་བུ་གྲུབ་ཏུ་ཚུགས་ཀྱང་། དེས་དོན་དམ་
 པར་ས་བོན་ལས་མུ་གུ་སྒྲིབ་བཀག་པ་ལ་མི་གཞོད་པ་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲིག་དང་པོས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་དང་། གཉིས་པས་དོན་
 དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེས་དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་
 པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་ཉིད་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པར་
 བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཀུན་རྫོབ་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་འཛིན་དེའི་ངོ་བོར་
 བདེན་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལང་ག་ཞེགས་ལས། དངོས་
 རྣམས་སྒྲིབ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་
 འབྱུང་པ་གང་། དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས། བཅོས་མར་གྱུར་
 པའི་དངོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་ཉན་རང་དག་
 བཅོས་གཉིས་དང་། དག་ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་ངོར་མི་བདེན་པའི་
 ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གསུམ་པོ་དེས་གཟུགས་སོགས་
 བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པ་འདྲུ་བྱེད་གཟུགས་བརྟན་
 ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འདྲ་བར་གཟེགས་པ་ནམས་ལ་ནི་བཅོས་མའི་རང་བཞིན་
 ཡིན་གྱི། བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་བདེན་པར་མངོན་པར་རྫོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས། བདག་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་དེ་ལ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་མ་རིག་
 པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། དེ་དག་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་
 རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ནམས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བྱེད་པ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས་རེ་གིག་
 སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་
 གིས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ནམ་པར་གཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པས་འགྲུབ་ཅིང་། དེར་
 མ་ཟད་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་རིག་པའི་འདི་དག་ལས་འཇུག་སྟེ། བཞི་
 བརྒྱུ་པ་ལས། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། །གཏི་མུག་ཀྱན་ལ་གནས་འགྱུར་ཏེ།
 ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གཏི་མུག་ནི་དེ་ནམས་ཇི་ལྟར་བདེན་པར་རྟོགས་པ་ལས་རྫོངས་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དངོས་པོ་བདེན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལྷག་པར་རྫོ་འདོགས་པར་རབ་དུ་
 འཇུག་གོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་གཏི་མུག་གིས་ཀྱན་དུ་བཏགས་པའི་
 དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལ། ལྷག་པ་དང་མི་ལྷག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་རྫོ་
 འདོགས་པར་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཏི་མུག་ལས་ཐ་མི་དད་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་
 ཞིང་། གཏི་མུག་ལ་བརྟེན་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། གཏི་མུག་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཡང་རུང་བའི་གནས་
 རྟོན་ནས། ཉོན་མོངས་སྤྱལ་གདུག་གཡོ་ཅན་གྱིས། ཟིན་པར་འགྱུར་རོ་གང་གི་སེམས།

གནས་མེད་དེ་དག་ཟིན་མི་འགྱུར། ཁྱེས་དང་། གནས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ལྡན་
ལ། རྟོན་མོངས་དྲུག་ཆེན་ཅིས་མི་འབྱུང་། ཁྱེས་སོགས་གསུངས།

འོན། འཁོར་བའི་རྩ་བ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་འཛིན་སྤངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་
ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། ཁྱེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། ཆོས་
ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་འཛིན་སྤངས་སམ། རྣམ་པ་མཐུན་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།
རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་
འཛིན་པའི་སྒོ་ཁས་མི་སྤང་། དེ་ལྟར་ན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་འཛིན་སྤངས་མི་མཐུན་པ་
གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་པའི་སྦྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་རང་རྒྱུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་
དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟན་སྦྱེས་ཡོད་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་། གང་ཟག་ཕྱང་པོ་དང་
མཆན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གཞན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟན་སྦྱེས་ནི་མེད་དོ། གང་
ཟག་ཏག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟན་སྦྱེས་མེད་པ་གང་ཞིག དེ་
གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དེ། ཕྱང་པོ་མི་ཏག་ཅིང་ཆ་དང་བཅས་པ་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་
ཀྱི་དབང་དུ་སོང་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་
ཏག་འཛིན་ཏོག་པ་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱང་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་ནི། གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་ཤན་
བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ།

འོན། བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པར་འཛིན་ན། ལྷགས་
འདིས་ཤེས་སྦྱིབ་གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། རང་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་
ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ནི་ལྷས་དང་ངག་གི་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་དེ། མ་

རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཡང་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལ་ལྡོག་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པས་ཤེས་ལ། དོན་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཉིད་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་
 དེ་དོན་བག་ཆགས་དེ་ཉིད་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ཡིན་ན། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་འོས་མེད་
 ནའང་། དེ་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་བཅོམ་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་
 བཅོམ་པ་ལ་སྤྱུ་ལྟར་མཆོངས་པའི་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། གཞན་ལ་མངས་
 མོ་ཞེས་སྒྲིབ་པའི་ངག་གི་གནས་ངན་ལེན་གཉིས་ཡོད་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཡོད་
 པའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་བག་ཆགས་སུ་བཞག་
 པ་ཅིག་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་མ་ཡིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་གཉིས་
 ཡོད་པ་ལས། ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཛོག་པ་ནི་སྤྱི་མ་ཡིན་པ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན།
 ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་
 ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པར་བཞེད་པས་
 གཞན་ཏུ་བསམ་པར་མི་བྱ་ལ། ཁ་ཅིག་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་
 བྱེད་ཏུ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པ་འགོད་པ་ཡང་བཞད་
 གཤམ་གྱི་གནས་སུ་ཤེས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་བཟོད་
 ཅེ་ན། རང་འགྲེལ་ལས། གང་གིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འབག་པར་བྱེད་ཅིང་བསྐྱོ་བར་
 བྱེད་ལ། ཇེས་སུ་བགྱོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བག་ཆགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་མུར་ཐུག་
 པ་དང་། གོམས་པ་དང་། རྩ་བ་དང་། བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ན་ནམ་གངས་དག་གོ། །
 དེ་ནི་ཐག་པ་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རང་

སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་སྤང་བར་མི་རྒྱས་ཏེ། ཏིལ་མར་དང་མེ་ཏྲོག་ལ་སོགས་པ་བསལ་དུ་
 ཟེན་ཀྱང་། བུམ་པ་དང་སྐམ་བུ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ལ་དེ་དང་ཕྱད་པས་ཡིན་ཏན་ཕྱ་
 མོ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བརྟན་ཏེ་གོ་སྤོའོ། །སློབ་པ་འཕགས་
 པ་ནམས་ལ་རྗེས་ཐོབ་དུ་སྤང་བཅས་ཀྱི་ཏྲོག་པ་དང་། མཉམ་གཞག་དུ་སྤང་མེད་དུ་
 འགྱུར་བའི་རེས་འཛོག་ཡོད་ལ། སངས་རྒྱུ་ནས་ནི་རེས་འཛོག་མེད་དེ། སེམས་སེམས་
 བྱུང་གི་རྣམ་ཏྲོག་གི་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་གཏན་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། རྣམ་
 པར་ཏྲོག་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡིན་ན་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ནི་རྣམ་
 པར་ཏྲོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་མདོ་ལས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་
 ན། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡང་མེད་ན། ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་སློབ་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས། ཞེས་སོགས་སློབ་ཀྱི་
 གཅིག་གིས་དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་བརྟན་པ་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན། མིག་རབ་རིབ་
 ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་མཐུ་ཡིས་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ཡང་། མིག་དག་པས་དེ་དག་
 མ་དམིགས་པ་བཞིན་དུ་དོན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཕྱང་སོགས་བདེན་གྲུབ་དུ་སྤང་
 ཡང་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་སྤངས་པའི་ཤེས་པས་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་གཟིགས་
 པའི་ངོར་ཕྱང་སོགས་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཙམ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་བརྟན་
 པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་སློབ་སྤང་བའི་ཕྱང་སོགས་ཀྱན་རྩོབ་
 པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སངས་
 རྒྱུ་ལ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། རབ་རིབ་དང་བྲལ་

བའི་ཐ་མལ་པའི་མིག་ཤེས་ལ་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྒྲུབ་བའི་སྒྲུབ་ཤད་དུ་སྒྲུབ་བ་མེད་པ་བཞིན་
 མོ། རྩ་བར་འདོད་ན། མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་
 འདོད་ན། སེམས་ཅན་དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་པ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
 པ་ཡང་བཞག་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེན་སྦྱོན་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 གྱིས་ཤེས་བྱ་མཆོན་ཚུལ་བཤད་པས། ཁྱོད་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཐལ་བ་གཉིས་པ་ལ་བྱུང་
 པ་མེད་པའི་ལན་འོས་མེད་དུ་ཉོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཆོན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།
 དེ་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པའི་ཤེས་བྱ་མཆོན་ཚུལ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཤེས་བྱ་
 མཆོན་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་བདེན་
 པ་གཉིས་སྒྲུབ་རྒྱུ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཆོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དོན་དམ་བདེན་པ་མཆོན་
 པ་གང་ཞིག་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་དང་བཅས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོན་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པ་གཉིས་སྒྲུབ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཆོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པ་སྒྲུབ་ནས་མཆོན་པ་གང་ཞིག་ དེ་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་རྒྱུ་པའི་སྒྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་གྲུབ་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོན་པས་མཆོན་ན། མཆོན་པ་དེ་ལ་སྒྲུབ་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། མཆོན་པ་དེ་ལ་ཤུགས་ཉོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྤྱོད་འཇུག་དང་ཕར་
 ཕྱེན་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལྟར་མཆོན་པ་ཤུགས་ཉོགས་བཤད་པ་དང་མི་མཐུན་ནོ། །ཞེ་
 མོ། སྦྱོན་མེད་དེ། རེ་ཞིག་ཁྲིམས་ལྟར་དོན་དུ་འགྲེལ་བས་སོ། །དེ་ཡང་སྒྲོབ་
 ལམ་དུ་མཉམ་རྗེས་རེས་འཇོག་བྱེད་པ་དང་མི་འདྲ་བར་མཆོན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་

མ་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་
 གླིང་པོའི་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །ཤེས་
 གྱའི་དགྲིལ་འཁོར་ཀྱན་བྱབ་ཅན། །ཞེས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་
 མཁྱེན་གྱིས་ཕུང་སོགས་གཟིགས་པའི་དུས་དེར་ཕུང་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་གཟིགས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཕུང་སོགས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་མེད་པ་མ་
 ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་དེ་དག་གིས་དེ་གཟིགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། བདེན་མོད་ཀྱི།
 འོན་ཀྱང་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དག་གིས་དེ་གཟིགས་སོ། །ཞེས་བརྗོད་དེ། ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། ཞེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཕུང་
 སོགས་གཉིས་སྒྲིང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་ཤིང་། གཟིགས་ཚུལ་དེ་ལྟར་
 ཕུང་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་གཟིགས་པར་གཉིས་སྒྲིང་བྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་
 པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་འོར་ཇི་སྟེད་པ་མ་གཟིགས།
 ཇི་སྟེད་པ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་འོར་ཇི་ལྟ་བུ་མ་གཟིགས་པ་སོགས་ལ་དགོངས་ནས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་རང་
 བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མངོད་པས་དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་
 ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་ཆོས་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་ཆོས་ཉིད་འབའ་ཞིག་ཐུགས་སུ་ཆུད་
 པར་གསུངས་པ་དང་། སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་གཟུགས་རྣམས་མི་མཐོང་ཆོར་བ་དག་ཀྱང་
 མི་མཐོང་ཞིང་། །འདྲུ་ཤེས་མཐོང་བ་མེད་ལ་སེམས་པ་མི་མཐོང་ཞིང་། །གང་ལ་
 རྣམ་པར་ཤེས་དང་སེམས་ཡིད་མཐོང་མེད་པ། །འདི་ནི་ཆོས་མཐོང་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པས་བསྟན། རྣམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཆོག་ཏུ་རབ་བརྗོད་པ། རྣམ་
 མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་དེས་འདི་བདག་པར་གྱིས། རྟེན་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྟན་པར་རྣམས་མ་ཡིན།
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ལ་འབྲུག་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ལྷའི་བྱ་གལ་
 ཏེ་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལུས་དང་ངག་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་
 བཞིན་དུ་འགྱུར་ན་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སྤྱི་འགྲོ་སྟེ། ཀྱན་
 རྗོད་ཀྱི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། འོན་ཀྱང་ལྷའི་བྱ་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་ནི་ཐ་སྟངས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ། བྱེ་བྲག་མེད་པ་མ་སྦྱེས་པ་མ་འགགས་
 པར། སྤྲོ་བར་བྱ་བ་དང་སྤྲོ་བ་དང་། ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའོ།
 ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གནད་འདི་རྣམས་མ་
 རྟོགས་པར་བྲངས་མ་ཐག་པའི་ལུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་རྣམ་མཁའ་ཀྱིས་ཕུང་
 སོགས་བདེན་གྲུབ་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་ཞེས་
 པ་དང་། ཕུང་སོགས་བདེན་གྲུབ་སྤངས་བ་ལ་མ་རེག་པར་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་ཞེས་
 འཆད་པ་ཡོད་ཀྱང་དགོངས་པར་སོང་སྟམ་པ་མེད་དོ། །

ཅུ་ཏགས་བཞི་པ། གལ་ཏེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་བརྟེན་གྱུར་ན། ཞེས་པ་ནས།
 རྟོང་ཉིད་དག་ལས་རབ་ཏུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱེ་
 བ་འགར་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ་གྲུབ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་སྦྱེ་བ་གང་གིས་
 ཡིན་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་འདོད་
 པ་དགག་པ་དང་། དངོས་པོ་རྟོང་པ་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ། ཞེས་སོགས་སྒྲོ་

ཀ་མྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ཚུད་པ་སྟོང་བ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 བྱུང་སྟེ། མྱོ་ཀ་དང་པོས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དངོས་པོའི་འཛིག་རྒྱར་ཐལ་བས་
 དགག་པ་དང་། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་ནམ་དཔུང་ན། །ཞེས་སོགས་མྱོ་ཀ་གཅིག་
 གིས་ཐ་སྟངས་བདེན་པ་རིགས་པས་དཔུང་བཅོད་དུ་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། དེ་ཉིད་
 སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། །ཞེས་སོགས་མྱོ་ཀ་གཅིག་གིས་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་
 བ་མི་ཞིགས་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་བརྟན་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་ཚུལ་
 ཉིད་ དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་ན་རེ། དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་འདོད་པས་བདག་སྐྱེ་དང་།
 དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་དགག་རིགས་མོད། ཐ་སྟངས་དུ་གཞན་སྐྱེ་འགོག་མི་རིགས་ཏེ། གཟུགས་
 དང་ཆོར་བ་སོགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པར་མངོན་སུམ་
 ཀྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འོ་ན། གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་ན་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་
 གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱོད་དམིགས་དགོས་པ་ལས། དེས་ཁྱོད་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་གཉིས་པ་ཕ་རོལ་པོས་ཀྱང་ཁས་སྐྱེས། དང་པོ་མ་བྱུང་ན་སྟོང་། དེར་ཐལ།
 ཁྱོད་ཡོད་ན། ཁྱོད་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དགོས། དེ་ལྟར་ན་ཁྱོད་དོན་དམ་
 པར་ཡོད་དགོས། དེ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་དེས་ཁྱོད་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས་
 སྐྱེས། རྩ་བར་འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་
 མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེས་གཟུགས་ཆོར་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱར་པ་བཏབ་པའི་ཚུལ་
 ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་གཟུགས་ཆོར་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་
 པ་གང་ཞིག་གཟུགས་ཆོར་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་དེ་ནམས་མེད་དགོས་པའི་

བྱིར། ཉགས་ཕྱི་མ་ཁས། འདོད་ན། ཡེ་ཤེས་དེ་གཟུགས་ཚོར་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་
 རྒྱར་ཡོད་ཕྱིས་མེད་པར་བྱེད་པའི་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ། ཞེས་པའོ། །ཁ་ཅིག དེའི་
 འཕྲུལ་མཆོམས་ལ། གཟུགས་ཚོར་སོགས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་ན། ཁྱོད་སྟོབ་པ་
 འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་ན། ཁྱོད་
 བདེན་པར་ཡོད་དགོས། བདེན་པར་ཡོད་ན་བདེན་པ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་ཡེ་ཤེས་
 དེས་དམིགས་དགོས་པའི་བྱིར། ཞེས་སྒྲུབ་ནི། ཐལ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་འདྲེས་པའི་
 སྟོན་ཡིན་ཏེ། ལུགས་འདི་ལ་ཉགས་ཕྱི་མ་དེ་སྒྲུབ་པར་དཀའ་བའི་བྱིར་ཏེ། སྟོབ་
 རྒྱུ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྱུ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཟུགས་
 སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སམ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་ལུང་ལས་ཀྱང་གསུངས་
 ཏེ། དཀོན་བཙུགས་ལས། འོད་སྤངས་གཞན་ཡང་དབྱུ་མའི་ལམ་ཚོས་རྒྱུས་ལ་ཡང་
 དག་པར་སོ་སོར་ཉོགས་པ་ནི། གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་རྒྱུས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་
 དེ། ཚོས་རྒྱུས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བཞི་བརྒྱུ་པ་ལས་
 ཀྱང་། སྟོང་མིན་སྟོང་ལྡན་མཐོང་མིན་ཏེ། བྱུང་འདས་བདག་གིར་གྱུར་ཅིག་ཅེས།
 ལོག་ལྟས་སྒྲུང་ན་མི་འདའ་བར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱུས་ཀྱིས་གསུངས། ཞེས་
 དང་། ཅུ་ཤེ་ལས། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ནི། །ངེས་པར་འབྱེན་པར་རྒྱལ་བས་
 གསུངས། །གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བ། །དེ་དག་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད་པ་གསུངས། ཞེས་
 གསུངས་པས་ཀྱང་མདོའི་དོན་དེ་ཉིད་འཆད་པའི་བྱིར། ཉགས་གཉིས་པ། གང་བྱིར་
 དངོས་པོ་འདི་དག་རྒྱུད་ན་ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གིས་ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་
 པས་དབྱེད་བཟོད་དུ་ཐལ་བས་དགག་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་

གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་ཡོད་མེད་བཅའ་བའི་ཆོ་རྒྱེད་པར་ཐལ། ཐ་
 ལྷན་བཏགས་ཅམ་གྱིས་མ་ཆོམ་པར་བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་ཆོ་རྒྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་
 མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཐལ་ཞེས་པའི་
 ཐལ་བ་འཕེན་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གསུམ་པ། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་
 ཞིག་གིས། ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གིས་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཁགས་པར་ཐལ་བས་
 དགག་པ་བཟུན་ཏེ། གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་
 ཐ་སྙད་དུ་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷགས་འདི་
 ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་ཅམ་ནས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བས། དེ་ལ་ཐ་སྙད་
 དུ་ཞེས་སྐྱར་མ་སྐྱར་འདྲ་བར་བཞེད་པའི་དབང་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་གསལ་
 ལས། འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གདོན་མི་བར་ཁས་སྐྱང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན།
 ཀུན་རྫོབ་འཐད་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་འདི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས། ཉགས་གཉིས་པ། དངོས་པོ་སྟོང་པ་གཟུགས་
 བརྟན་ལ་སོགས་པ། ཞེས་སོགས་གྱིས་དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ཚུད་པ་སྟོང་བ་བཟུན་ཏེ།
 རང་རྒྱུད་པས་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བ་མེད་པར་ཐལ། རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཚུད་པ་ལ་བརྟན་པའི་གཟུགས་བརྟན་ལས་བརྟན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
 གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དཔེར་བཀོད་ནས། རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་རྒྱ་
 ལས་དེས་སྟོང་པའི་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བར་བཟུན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐལ་བ་ལ་བྱབ་པ་མེད་པའི་
 ལན་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་བརྟན་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་
 དང་འབྲས་བྱའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་། ཤེས་བཞིན་དུ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་གཟུགས་

དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པར་གནས་པ་ནམས་ཡོད་
 པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་དམིགས་པས། རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་ངེས་པར་བྱེད། དེའི་ཕྱིར་
 ཡོད་པར་དམིགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོར་བ་མེད་དོ། ཇི་སྐད་དུ། མེ་ལོང་གིན་ཏུ་
 ཡོངས་དག་ལ། ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། །གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་དེ་བཞིན་
 དུ། །རྩོན་པ་ཆོས་ནམས་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་།
 བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། དངོས་པོ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྦྱོར་བའི་ལྟར་ན་ནི་
 ཇི་སྐད་དུ་དངོས་པོ་དེའི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་སྐད་དུ། དེ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་ཡིན་
 པ་ཉིད་ལ། གང་གི་ཆེ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བུལ་བ་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་དངོས་པོ་དེ་ནམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བོང་བུའི་རྩ་དང་འབྲ་བས་གཉིས་སུ་སྦྱོར་བ་ལས་མ་འདས་པའི་
 ཕྱིར། འདིའི་མངོན་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འགྲིག་དཀའ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 དངོས་པོ་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པ་དང་རང་ངོས་ནས་མེད་ཕྱིན་ཆད་ཡེ་མེད་
 དུ་བརྟན་ན་སྦྱོར་སྦྱར་གྱི་མཐའ་ལས་མ་འདས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཅ་ཏགས་ལྡེ་པ། བདེན་པ་གཉིས་སུ་འང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པ་ནས། ཡོད་ཅེས་ངང་དོན་ཉིད་དུ་བརྟན་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བདེན་པ་
 གཉིས་ཆར་དུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་སུ་འང་
 ཞེས་པ་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ལ་ཏག་ཆད་གྱི་ལྟ་
 བ་སྤོང་སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་དང་། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། ཞེས་
 པ་མན་ཆད་ཀྱིས་དེ་བཀག་པ་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེས་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་
 པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲི་ཀ་དང་པོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འདོད་

པ་ལ་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པར་བརྟན་པ་དང་། མི་ལམ་དམིགས་པའི་
 ཡུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི། །ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གིས་ལས་འགན་པ་ལས་འབྲས་
 གུ་འབྲུང་པའི་དཔེ་བརྟན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ཡུལ་ནི་ཡོད་ཉིད་མིན་མཚུངས་ཀྱང་། །ཞེས་
 པ་ནས། བྱང་དོན་ཉིད་དུ་བརྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྤར་བཤད་པ་ལ་རྩོད་
 པ་སྤོང་བ་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་ཚུལ་ནི། རང་སྤེལ་ཁ་ཅིག་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་
 ཀུན་གཞིའི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་བསྐྱོས་པས་ལས་ཀྱི་ནམ་སྒྲིན་འབྱེན་པར་འདོད། །ཁ་
 ཆེ་བ་ལས་གཞན་པའི་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་ཁ་ཅིག་ གུ་ལོན་གྱི་ཡི་གེ་དང་འདྲ་བའི་ལས་གཉིས་
 ལས་དོན་གཞན་པའི་ཚུད་མི་ཟ་བ་ཞེས་པས། ལས་ཀྱི་ནམ་སྒྲིན་འབྱེན་པར་འདོད། བྱེ་
 སྒྲ་ཁ་ཅིག་ ལས་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་པའི་ལས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དེས་ལས་
 ཀྱི་ནམ་སྒྲིན་འབྱེན་པར་འདོད། །ཁ་ཆེ་བྱེ་སྒྲ་དང་། མདོ་སྤེལ་པ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡིད་
 ཀྱི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་བསྐྱོས་པ་ལས་ནམ་སྒྲིན་འབྱེན་པར་འདོད་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་།
 དབྱུ་མ་པ་རང་ལྷགས་ལ་དེ་ཐམས་ཅད་ཁས་མ་སྦངས་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཐད་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་སྦངས་ཀྱང་ལས་ཞིག་པས་རང་གི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། གཞུང་འདིའི་སྤྱི་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་རང་
 བཞིན་མེད་པས་ཉག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བ་རྒྱུད་རིང་དུ་སྤངས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་
 ཀྱི་ལས་ནམས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་ཡང་ལས་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་
 འབྲེལ་བ་ནི། ཀུན་གཞི་ནམ་པར་ཤེས་པ་དང་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དང་ཚུད་མི་ཟ་བ་དང་
 ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་མེད་པར་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

སྐབས་འདིའི་རྣམ་བཤད་ལས། འཕགས་པའི་གཞུང་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཙམ་མེད་ཀྱང་། གྲུབ་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་བཞག་པས་ཆོག་
 པའི་འགྲེལ་ཚུལ་གྱི་ལྷགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་
 གྲུབ་མཐའ་འགྲེལ་གྱིས་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་དུ་ཡོད་དེ། དེ་གང་ཞེ་
 ན་རེ་ཞིག་གཙོ་བོ་རྣམས་བརྗོད་ན། ཆོགས་དུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀྱན་གཞི་རྣམ་
 ཤེས་དང་། རང་རིག་འགོག་ལྷགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་
 བས་སྦྱར་ཚོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་སྦྱེད་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་གསུམ་དང་། ཤེས་
 པ་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་ལྷ་གྱི་དོན་ཡང་ཁས་སྦྱང་དགོས་པ་དང་། ཉན་རང་ལ་
 དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་
 སུ་འཛིག་པ་དང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དུས་གསུམ་
 ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་སྟེ། སོགས་ཁོངས་
 རས་འདོན་རྒྱ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཤེས་སྒྲིབ་མཚམས་གང་ནས་སྤྱོད་བ་
 མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་གྲུབ་མཐའ་བརྒྱུད་ཅེས་པའི་ངེས་པ་གོ་བ་ཆེ་རྒྱ་མེད་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་འང་ཁས་མི་ལེན་པ་འདི་གྲུབ་མཐའ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་
 པས། དང་པོར་འདིའི་བྱུང་པར་བཤད་ན། གྲུབ་པའི་མཐའ་འདི་ཉིད་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་
 ཀྱིས་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཀྲལ་བ་ཡིན་པ་ལ། ལེགས་ལྷན་དཔོན་
 སྒྲོབ་ཀྱིས་མ་དགོངས་པར་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
 འདོད་པ་འོས་མེད་དུ་མཛད། བོད་ཀྱི་དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་ནི། ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་

རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་བཞེད་པས་ལྷ་བ་ལ་ཡང་སྤྱོད་རགས་ཀྱི་བྱུང་པར་མི་
 འབྱེད། ཅེས་ཟེར། མི་འབྱེད་དེ། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་ནམ་དུང་ན། ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དུ་གཞན་སྦྱོར་ན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་
 གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་ཅིག་ཕྱོགས་སྤར་མཛད་ཅིང་། དེ་འདྲ་རང་རྒྱུད་པ་ལས་འོས་མེད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས་ཀྱང་། ཀུན་བཏགས་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་མིང་
 དང་ཉོག་པ་རང་མཆན་གྱིས་མེད་ན་གཞན་དབང་ལ་སྦྱར་འདེབས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཡང་ཀུན་གཞིའི་ནམ་ཤེས་མི་འདོད་པ་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་ཐུག་སྟེ།
 རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་པས་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྒོ་བའི་
 གཞིར་འཛོག་ཐུབ། དེ་ཐུབ་ན་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཀུན་
 གཞི་འདོད་པ་ནམས་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་
 པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤངས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཉེན་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་
 ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་ནམ་ཤེས་ནི་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཟག་མེད་
 ཡིན། དབང་ཤེས་དེའི་ཉེན་དུ་མི་རིགས། གཟུགས་ཀྱང་དེའི་ཉེན་དུ་མི་རིགས། ཀུན་
 གཞིའི་ནམ་ཤེས་ནི་ཁྱོད་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཉིད་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་ཉོག་པས་སེམས་དཔའ་དེར་
 བཏགས་པའི་ང་ཙམ་དེ་ཉིད་བག་ཆགས་དེའི་ཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤངས་གཉེན་གཞན་
 ལ་ཡང་། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁོ་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་
 ཡིན་མོད། རང་རྒྱུད་པ་གཞིར་བཞག་ལ་སེམས་དཔའ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤངས་ཀྱི་བག་
 ལ་ཉལ་གྱི་ཉེན་བཞག་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཉིད་གདགས་གཞིར་

བྱས་ནས་ཏྲོག་པས་སེམས་དཔའ་དེར་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་མི་འཐད། སྤར་བཀོད་པའི་
 ཏགས་ནམས་ལུགས་དེ་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཡང་མ་བྱུང་སྟེ། མཐོང་ལམ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རང་ལྡོག་དེ་ཀ་སྒྲོམ་སྤངས་ཀྱི་བག་ལ་
 ཉལ་དེའི་ཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་
 དཔའི་རང་ལྡོག་བཏགས་ཡོད་དང་། གཞི་ལྡོག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་ནམ་པར་ཤེས་པ་
 རྫས་ཡོད་དུ་འཛོག་པ་བཞིན་ནོ། །སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོར། ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་འདོད་ལན་
 མཛད་དེ་བཏག་གོ། །ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱིས་གང་ཟག་འཛོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པ་ཤེས་ན། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་ཟག་མེད་ལ་གནས་པའི་
 ཆོ་གང་ཟག་དེ་ནམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གང་ཟག་དེ་ནམས་སུ་མི་རུང་ཞིང་།
 ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་དེ་ནམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་པ་
 གཞན་མེད་པས་གང་ཟག་གསུམ་གྱི་འགོ་བ་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ་སྒྲམ་པ་དང་། སྤྲིད་
 ཕྱིའི་འཕགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སར་གཏོགས་པའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
 པའི་ཆོ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱིས་སར་གཏོགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྤྲིད་ཕྱིའི་གང་ཟག་ཏུ་
 མི་རུང་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡང་མེད་པས་འཕགས་པ་དེ་
 དག་གི་འགོ་བ་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ་སྒྲམ་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་གཞོད་པར་མངོན་ཏེ།
 གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་ཟག་མེད་མཉམ་གཞག་ལ་གནས་པའི་ཆོ་
 མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་ཏྲོག་པས་གཟུགས་མེད་དང་པོ་
 གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་བཏགས་པ་འབའ་ཞིག་པའི་ང་ཙམ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་
 དེ་ནམས་སུ་འཛོག། སྤྲིད་ཕྱིའི་འཕགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སར་གཏོགས་པའི་ཟག་མེད་

མཉམ་གཞག་ལ་གནས་པའི་ཆོ། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གདགས་གཞིར་བྱས་
 ནས་རྟོག་པས་སྲིད་ཚུའི་འཕགས་པ་འམ་གང་ཟག་ཏུ་བཏགས་པ་འབའ་ཞིག་པའི་ང་ཙམ་
 དེ་ཉིད་སྲིད་ཚུའི་འཕགས་པ་འམ་གང་ཟག་ཏུ་བཏགས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། བཤད་སྟོལ་
 འདི་སྟོན་ཆད་པོད་དུ་མ་ཐོན་པ་ལ་དགོངས་ནས། རྣམ་བཤད་ལས། ལམ་དེ་དག་
 ཀྱང་བདག་འདྲ་བས་ལྷགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བརྟེན་པར་ག་ལ་རྟུག།
 འོན་ཀྱང་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འཇོག་ཤེས་པའི་
 ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་ལྷགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁེངས་བསྐྱུངས་
 པའི་གསུངས་སུ་སྦྱལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཤིག་ཆེན་གྱི་གསུང་དེ་
 རྣམས་ཀྱིས་ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་རྟོག་སྟོ་ཡོད་
 པ་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། གོ་བ་ཆགས་པ་ཉུང་བར་སྦྱང་ངོ་། །ཡང་རང་རིག་
 མི་འདོད་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་ཐུག་ཏེ། ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཞེགས་པས་ཡུལ་གྲུབ་པ་ལ་སྟོས་ནས་ཡུལ་ཅན་འཇོག་
 པར་གྲུབ། དེ་གྲུབ་པས་ཡུལ་འཇུག་གི་ལས་ལོགས་སུ་ཡུལ་ཅན་འཇུག་གི་རང་
 རིག་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མི་འདོད་པ་རང་མཆོན་
 ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་ཐུག་ཏེ། དེ་ཞེགས་པས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་མེད་པར་གྲུབ་ཅིང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཡང་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པ་ལ་སྐར་བཤད་
 པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་དོན་འདོད་པ་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་ཐུག་ཏེ།
 དེ་ཞེགས་པས་འཇོག་རྟོག་གི་ཐ་སྐད་ལ་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་ནང་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱིས་
 མ་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་སོགས་ཡོད་པར་གྲུབ། དེ་གྲུབ་པས་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་

བྱིས་ཀྱི་ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉོགས་པར་འདོད་པར་རང་མཚན་གྱི་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་བྱུག་སྟེ། དེ་ཁོགས་པས་གང་ཟག་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་ལྷ་མོ་དང་། གང་ཟག་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྟོང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུབ། དེ་གཉིས་གྲུབ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ས་པོན་དང་བཅས་པ་སྟོང་བ་ལ་གང་ཟག་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉོགས་དགོས་པར་གྱུབ། དེ་གྲུབ་པས་ཉན་རང་འཕགས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉོགས་པར་འགྲུབ་པའི་བྱིས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཉོན་སློབ་དུ་འདོད་པ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་བྱུག་སྟེ། དེ་ཁོགས་པས་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་དེ་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པར་གྱུབ། དེ་གྲུབ་པས་བདེན་འཛིན་ཉོན་སློབ་དུ་འགྲུབ་པའི་བྱིས་ཀྱི་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་བྱུག་སྟེ། དེ་ཁོགས་པས་རང་དོས་ནས་མེད་ཀྱང་མིང་རྒྱང་ཙམ་གྱིས་དངོས་པོ་འཛིན་ཤེས་པར་གྱུབ། དེ་གྲུབ་པས་སྙུ་གུའི་ཞིག་པ་ལྟ་བུ་གུའི་ངོ་བོ་སྤར་ཡོད་ལོག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་མ་ཡིན་པར་མེད་དགག་དེ་ཉིད་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་སྙུ་གུའི་ཞིག་པ་ཞེས་པའི་དངོས་པོ་ཅིག་མིང་གི་ཤར་བཏགས་ནས་འཛིན་པ་དང་། དངོས་པོ་དེ་དག་ཀྱང་སྙུ་གུའི་འཛིན་རྒྱུར་གང་སོང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་བྱིས་ཀྱི་

འོ་ན། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཆོག་གསལ་ལས་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་དང་པོ་ལུང་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བརྒྱ་པའི་མདོ་

ལས། རྒྱུ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ཀྱི་ཞེས་ཞི་བ་དངོས་པོར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་འཆི་བ་
 ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉི་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། འདྲ་བྱེད་འཇིག་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་།
 ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་རྒྱུ་མི་ཆད་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱེན་པའོ། །ཞེས་སེམས་ཅན་འཆི་བས་
 དངོས་སུ་རང་འབྲས་སེམས་ཅན་གྱི་བ་བསྐྱེད་ཅིང་། རྒྱུ་ནས་རང་འབྲས་རྒྱུ་བ་ཕྱི་
 མའི་མ་རིག་པ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་
 གུའི་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་གུའི་འཇིག་པ་དངོས་པོ་གང་ཞིག་རྒྱ་མཆོན་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱ་གུ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འགག་པ་དངོས་
 པོ་ཡིན་ན། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འགག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་
 གུའི་ཞིག་འཇིག་གཉིས་ཀ་དངོས་པོར་མཚུངས་པ་ལ་བསམ་ནས་སྤྱིར་དེ་གཉིས་གཅིག་
 ཏུ་བབྱུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། རྒྱ་གུའི་འཇིག་པ་རྒྱ་གུའི་ཞིག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སོ། །འདིའི་
 ཞིག་པའམ་འགགས་པ་ནི། གཉིན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་འགགས་པ་དང་
 མི་འདྲ་སྟེ། དེ་ནི་རིགས་འདྲ་རྒྱུ་ཆད་པའི་སྟོན་ནས་འགགས་པ་ལ་བརྗོད། འདི་ནི་
 རིགས་འདྲ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་ཞིང་། ལས་དེའི་འགགས་པ་ལས་དེའི་རྒྱུ་
 ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་ཞིག་པ་
 དངོས་པོར་གསུངས་ཏེ། རྩ་བར། རྒྱ་ཟད་ཉིད་ལས་ཞི་བ་ནི། །ཟད་ཅེས་བྱ་བར་
 དམིགས་པ་སྟེ། ཞེས་མར་དང་སྟིང་པོ་ཟད་པ་མར་མེ་གི་བའི་རྒྱར་གསུངས་པ་དང་།
 འགྲེལ་པར། མ་འོངས་པའི་རྒྱུ་མེད་པ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་ན། གལ་ཏེ་རྒྱུ་མེད་
 པར་མ་གྱུར་ན་གདོན་མི་ཟ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བས་ན་མི་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་རྒྱ་
 ཉིད་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མ་འོངས་པ་ཡང་དངོས་པོར་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། འཛིག་ཉེན་གྱི་གྲགས་པས་ཀྱང་ཞིག་པ་དངོས་པོར་གྱུ་བ་སྟེ། འཛིག་ཉེན་ན་ཟས་
ཟད་པ་རང་འབྲས་བྱ་གི་བའི་རྒྱ་དང་། རྒྱ་ཟད་པ་རང་འབྲས་ལོ་ཏོག་ཉེས་པའི་རྒྱར་
གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟས་དང་རྒྱ་མ་ཟད་པ་བྱ་འཚོ་བ་དང་། ལོ་ཏོག་ལེགས་པའི་རྒྱར་
གྲགས་པས་སོ། །

འོ་ན། དུས་གསུམ་གྱི་འཛིག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་
པ་ལས། དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ནི་ད་ལྟར་བའི་དུས་སུ་མ་ཕྱིན་པའོ། །འདས་པ་ནི་དེ་ཉིད་
ལས་འདས་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་
ད་ལྟར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི་མ་འོངས་པ་དང་ཀལ་བ་དག་གིས་མ་འོངས་
པ་དང་འདས་པའི་དུས་གཉིས་ན་མ་པར་འཛིག་པ་ནི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་
པས་ཤེས་ལ། རོན་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ ཐལ་ཟེན་པ་འདས་
པའི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། རྒྱ་གུ་རང་གྱུ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པ་
ལྟ་བུ། དེ་གང་ཞིག་དུས་གསུམ་གང་རུང་ཡང་ཡིན། ཐལ་མ་ཟེན་པ་དང་། ད་ལྟར་
བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མ་འོངས་པའི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། རྒྱ་གུའི་རྒྱའི་དུས་
སུ་རྒྱ་གུ་མ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ། དུས་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་གང་ཞིག་ སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་
ད་ལྟར་བའི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། རྒྱ་གུ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་གུའི་འདས་པ་ལྟ་བུ།
རྒྱ་གུའི་འདས་པ་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱ་གུ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་འོངས་པ་དང་། རྒྱ་གུའི་མ་འོངས་
པ་ལྟ་བུ། རྒྱ་གུའི་མ་འོངས་པ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱ་གུ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། རྒྱ་
མ་རྒྱ་གུའི་འབྲས་བྱ་དང་། ཕྱི་མ་རྒྱ་གུའི་རྒྱར་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཉགས་གསུམ་པ། ཇི་ལྟར་ཡུལ་ནི་ཡོད་ཉིད་མིན་མཚུངས་ཀྱང་ཞེས་པ་ནས།

ཡོད་ཅེས་དང་དོན་ཉིད་དུ་བརྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྤར་བཤད་པ་ལ་རྩོད་
 པ་སྤོང་བ་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་ཀ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནམ་སྒྲིན་གྲག་མེད་དུ་འབྲིན་
 པའི་རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། །ཞེས་སོགས་
 སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གིས་ཀུན་གཞི་སོགས་སྟོན་པའི་མདོ་དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པར་
 བརྟན་པ་དང་། འཛིག་ཚོགས་ལྟ་དང་བུལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་སྒྲོ་
 ཀ་གཅིག་གིས་དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པའི་དཔེ་དེ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་གྲུབ་སྟེ། ས་རོལ་པོས་ཀུན་གཞི་མེད་ན། ལང་ག་ཤེགས་དགོངས་འགྲེལ། ཆོས་
 མངོན་པའི་མདོ་སོགས་ལས་ཀུན་གཞི་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་རྩོད་པའི་ལན་དུ། མདོ་
 དེ་ནམས་དང་། དགེ་སྤྲོད་དག་ཕྱང་པོ་ལྡན་ཁྲར་རོ། །ཁྲར་ཁྲར་བ་པོ་ནི་གང་ཟག་གོ།
 ཞེས་གང་ཟག་གི་བདག་སྟོན་པའི་མདོ་དང་། ཕྱང་པོ་བདེན་གྲུབ་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་ནམས་
 རེ་ཞིག་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་མི་རྒྱས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་
 ཞེས་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྒྱ་པ་ལས། གང་ཞིག་གང་གང་ལ་དགའ་བ། །དེ་ཡི་དེ་
 དེ་སྤར་དཔུང་བྱ། །ཉམས་པར་གྱུར་པ་དམ་ཆོས་ཀྱི། །སྤོད་ནི་ཅིས་ཀྱང་མ་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་ལ་ཀུན་གཞི་སྟོན་མི་སྟོན་
 གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བརྒྱུས་གསུམ། དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པའི་སྤྲོད་པོའི་
 མདོ། འཕགས་པ་དཔལ་འཕྲེང་གི་མདོ། སྒྲོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བརྟན་པའི་མདོ་ནམས་
 སུ་ཀུན་གཞི་མ་གསུངས། ལང་ག་ཤེགས། དགོངས་འགྲེལ་འོག་དུ་དངས་འགྱུར་གྱི་
 མདོ་ནམས་སུ་ཀུན་གཞི་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་བཙུན་བུམས་པ་དང་།
 འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཞུང་ལའང་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། འབྲེད་གཉིས་དང་། མདོ་

འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། རྟོན་དང་སེམས་ཅན་བདག་ཅུམ་རིག། ལྷང་
 བའི་ཅུམ་པར་ཤེས་པ་ནི། །རབ་ཏུ་སྐྱེ་བོ་དེ་དོན་མེད། །དེ་མེད་པས་ན་དེ་ཡང་མེད།།
 ཅེས་གསུངས་སོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ཅུམས་ཀྱི་ཕྱིར་ན་སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད། སྐྱེ་
 རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས། ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོ་ཅུམས་ཕྱི་དོན་མི་འགོག་ཅིང་ཀུན་གཞི་
 མི་བཞེད། །ཀ་མ་ལ་ཤི་ལའི་གཞུང་དུ་ནི། ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་ཁོ་ན་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་དང་ཉིང་
 མཚམས་སྒྱུར་བའི་རྣམས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ། ཆད་དང་མཚམས་སྒྱུར་འདོད་
 ཆགས་བྲལ། །ཉམས་དང་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་ནི། །ཡིད་ཀྱི་ཅུམ་ཤེས་ཁོ་ནར་འདོད། །ཅེས་
 མཛོད་ཀྱི་ལུང་དངས་ནས་ཀུན་གཞི་འགོག་པར་མཛོད། སྒྲོབ་དཔོན་ནི་བ་འཆོ་དཔོན་
 སྒྲོབ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། འཕགས་སེང་གི་གཞུང་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་
 རོ། །དེ་ནི། ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་མེད་དམ་སྐྱུ་མ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ལམ་
 རིམ་ལས། ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་དང་། ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 དེ་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་ཅན་གོ་མི་དང་། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་གཞུང་ལས། ཀུན་
 གཞི་གསུངས་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་བདག་གི་སྒྲ་མས་གསུང་།

གཉིས་པ་གཟུང་བ་མེད་པར་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། ཞེས་པ་ནས། ལྟོང་
 ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སེམས་ཅན་པའི་ལྷགས་
 གྱེ་བྲག་ཏུ་འགོག་པ་བརྟན་ཏེ། འདི་ནས་བཟུང་སྟེ། སྒྲོ་ཡང་མེད་ཅེས་དོན་འདི་ཤེས་
 པར་གྱིས། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་
 པ་དང་། གལ་ཏེ་གཟུང་མེད་འཛིན་པ་ཉིད་བྲལ་ཞིང་། ཞེས་པ་ནས། ཕྱི་ནས་སྒྲོབས་
 ལྡན་བདག་གིས་བརྟེན་པར་བྱ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་

པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་དགག་པ་དང་། མངོན་གྱུར་མངོན་ཕྱོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཡིས། །ཞེས་པ་ནས། དེས་དོན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས། །སེམས་ཙམ་དུ་
 གསུངས་པའི་ཙམ་སྐྱས་ཕྱི་དོན་འགོག་པ་མ་ཡིན་པར་བཞུན་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ནས་བཟུང་སྟེ། ཡོད་དང་སྤྱོད་ཀྱིན་ཡུལ་མིན་རང་བཞིན་ཡོད།
 །ཞེས་པའི་བར་གྱིས། །སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། །ཕྱི་རོལ་མེད་སེམས་
 དཔེ་ནི་གང་དུ་ཡོད། །ཅེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་དེ་འགོག་པར་
 མཇུག་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་ཆུལ་ནི་སེམས་ཙམ་པ་ན་རེ། །ཁྱོད་ཀྱིས། འདིར་རྟེན་
 འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་སྟེ། །ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་འཕྲོབ་པར་འགྱུར།
 །ཞེས་བྱང་སེམས་ས་དུག་པ་བས་རྟེན་འབྱུང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་
 གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པའི་སྒྲོན་སྤྱན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྒྲོམས་ཐོབ་པར་བཤད་
 པ་མི་འཐད་དེ། །བྱང་སེམས་དེ་ཉིད་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་
 པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པས་སོ། །གཟུང་
 འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའང་ཡིན་ཏེ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་། །ཀུན་གཞིའི་
 བག་ཆགས་གོམས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། །རྒྱང་
 གིས་བསྐྱལ་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཆུ་རྒྱབས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་དོན་སྣང་
 གི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། །བྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
 པར། །ཕྱི་དོན་གཟུང་དུ་མེད་པར་ཡང་སྐྱེ་བ། །སྐྱོད་གིས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་སྤྱོད་པ་
 དང་བྲལ་བ་སྟེ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཟེར།

གཉིས་པ་དེ་འགོག་ཆུལ་ནི། །ཕྱི་རོལ་མེད་སེམས་དཔེ་ནི་གང་དུ་ཡོད། །ཅེས་

པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བརྟན་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་དེ་ཡོད་མིན། །ཞེས་པའི་
 བར་གྱིས་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཔེ་དགག་པ་དང་། གང་
 ཕྱིར་མཐོང་བ་དག་ལ་སྒྲོ་ལུས་ནི། །ཞེས་པ་ནས། འགར་ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་མ་
 བརྟན་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བག་ཆགས་ཀྱི་ལུས་པ་ལས་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཤེས་
 པ་སྐྱེ་བའི་དོན་དགག་པ་དང་། ལལ་འབྱོར་པ་ཡིས་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལས། །ཞེས་པ་
 ནས། རྩ་འབབ་རྒྱུང་ལ་ཡི་དྲགས་ནག་སྒྲོ་ཡང་། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས། དེ་ལྟར་བཀག་
 པ་དང་། མི་སྤྲུག་པ་སྒྲོམ་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་བརྟན་པ་དང་། མདོར་ན་རི་ལྟར་
 ཤེས་བྱ་མེད་དེ་བཞིན། །ཞེས་པ་ཀང་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྤར་བྱས་པར་བཀག་པ་ནམས་
 ཀྱི་མཇུག་བསྐྱུས་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ནས་བཟུང་སྟེ། དེ་
 འདྲ་ཕྱི་རོལ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས། ཆེ་ལམ་གྱི་དཔེས་ཤེས་པ་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་འགྲུབ་པ་དང་། གལ་ཏེ་གཉིད་ན་མིག་སྒྲོ་མི་སྲིད་པས།
 །ཞེས་པ་ནས། རྣ་སོགས་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་འང་སྐྱེ་བ་མེད། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས། ཆེ་
 ལམ་གྱིས་དཔེས་སད་དུས་སུ་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པ་དང་། ཆེ་ལམ་རི་ལྟ་
 བཞིན་སད་འདིར་ཡང་། །ཞེས་པ་ནས། གཏི་མུག་གཉིད་སད་ལས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །
 །ཞེས་པའི་བར་གྱིས། ཆེ་ལམ་གྱི་དཔེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བརྟན་པར་འགྲུབ་པ་དང་།
 དབང་པོ་རབ་རིབ་བཅས་པ་སྒྲོ་གང་གིས། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡོད་མིན་ཞེས་པའི་བར་
 ཀྱིས། གླ་གད་མཐོང་བའི་དཔེ་དགག་པ་བརྟན་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་ཉགས་གསུམ་པ། ལལ་འབྱོར་པ་ཡིས་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལས། །ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས། ཕྱི་དོན་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་དང་། མི་སྤྲུག་པ་

སྒྲོམ་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་བརྟན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཚུལ་ནི་ཁོ་ན་རེ། ས་
 གཞི་ཀོང་རུས་ཀྱིས་བྱུང་བར་སྒྲོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་
 གཞི་ཀོང་རུས་ཀྱིས་གང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་མེད་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་
 ལྷང་གི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཏགས་ཁས་ཟེར། དེ་འགོག་
 པ་ནི། འོ་ན་ས་གཞི་ཀོང་རུས་ཀྱིས་བྱུང་བར་སྒྲོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ས་གཞི་ཀོང་
 རུས་ཀྱིས་བྱུང་བར་སྒྲུབ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཉིད་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཏགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་དགོས་
 པས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཉིད་ཡང་དག་པ་ཡིད་བྱེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་
 བེད། དེ་འདོད་ན། མདོ་ལས། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཉིད་ལོག་པ་ཡིད་བྱེད་དུ་གསུངས་
 པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ས་གཞི་ཀོང་རུས་ཀྱིས་གང་བར་སྒྲུབ་པའི་མི་སྟུག་པའི་
 ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བ་ས་གཞི་ཀོང་རུས་ཀྱིས་གང་བར་སྒྲོམ་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་ཐལ། ཏིང་
 ངེ་འཛིན་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་ན་རེ། སྐྱུ་མའི་ཏ་
 གྲང་ཏ་གྲང་དུ་སྒྲུབ་པའི་མིག་ཤེས་དང་། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་
 དུ་སྒྲུབ་པའི་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱུ་མའི་ཏ་གྲང་ཏ་གྲང་དང་། བྱད་
 བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་མེད་ན་ཕྱི་
 རོལ་དོན་སྒྲུབ་གི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཏགས་ཁས་སྒྲངས།
 ཞེས་ཤིང་ལ་ཡང་རིགས་པ་སྤྲ་མས་ཁེགས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། རབ་རིབ་དང་ལྷན་དབང་
 པོ་ཅན་མཚུངས་པ། ཞེས་གསུངས། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྒྱ་ལྷང་ནག་ཁྲག་དུ་སྒྲུབ་པའི་
 ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱ་ལྷང་ནག་ཁྲག་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་སྟེ། ཕྱི་དོན་མེད་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། ཞེས་ཚོལ་བ་འགོག་པ་ལ། རྒྱ་འབབ་ལྷུང་ལ་ཡི་དྲགས་ནག་མོ་
 ཡང་། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་རྒྱ་ལྷུང་ནག་ཁྲག་ཏུ་མེད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྤང་བའི་
 ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བ་དེ་ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་། ཕྱི་རོལ་དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཔེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྤང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་
 རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་མ་གྲུབ་ན་མིག་ཤེས་དེ་སྐྱེ་བ་ཡི་དྲགས་ཀྱིས་
 ལས་ངན་བསགས་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རྒྱ་ལྷུང་ནག་ཁྲག་ཏུ་སྤང་
 བའི་ལས་ངན་མ་བསགས་པའི་ལྷ་མི་གཉིས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་ཡང་རྒྱ་ལྷུང་ནག་ཁྲག་ཏུ་
 སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་མི་སྟེག་པ་སྟོམ་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་ས་གནི་ཀོང་རུས་
 ཀྱི་གང་བར་སྤང་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་དང་། རྒྱ་ལྷུང་ནག་ཁྲག་ཏུ་སྤང་
 བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ། རྒྱ་
 མ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སྤང་། ཕྱི་མ་མིག་ཤེས་ལ་སྤང་བས་སོ། །མཐའ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་
 བ་ན། ཁོ་ན་རེ། རྒྱ་ཁྲག་ཡིན་མིན་མི་འགལ་ཞིང་། ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་
 མེད་པར་ཐལ། ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་གྱིས་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་ཤོར་པ་གང་ལ་ཅིག་
 ཅར་བརྟུས་པའི་ཆོ། འགྲོ་བ་གསུམ་ཀའི་མིག་ཤེས་ཆད་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་མིག་
 ཤེས་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་ཤོར་པ་གང་པོ་བདུད་ཅི་དང་། རྒྱ་
 རང་དགའ་བ་དང་། རྒྱ་ཁྲག་ཏུ་མཐོང་བས་སོ། །ཞེ་ན། དེའི་ཆེ་མིག་ཤེས་གསུམ་
 ཀྱིས་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་ཤོར་པ་གང་པོ་དེ་ཉིད་བདུད་ཅི་སོགས་སུ་མཐོང་བ་དང་། ཤོར་
 པ་གང་པོ་དེ་ཉིད་བདུད་ཅི་སོགས་གསུམ་གྱི་གནི་མཐུན་དང་། ཤོར་པ་གང་གི་གོ་སར་

བདུད་ཅི་ཐོར་པ་གང་དང་། རྣམ་ཐྱག་ཐོར་པ་གང་སོགས་ཡོད་པར་མི་འདོད་དོ། །འོ་
 མ་ཅི་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་གསུམ་གྱིས་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་ཐོར་པ་གང་ལ་ཅིག་ཅར་བཞུགས་
 པའི་ཆོ། མིག་ཤེས་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན། ཐོར་གང་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་བདུད་
 ཅི་དང་། རྒྱ་རང་དགའ་བ་དང་། རྣམ་ཐྱག་མཐོང་ཞིང་འཇལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་
 ཉེར་ལེན་ཐོར་གང་པོ་དེའི་ཆ་ཤས་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ལྟེན་ལས་ལས་བྱུང་བའི་བདུད་
 ཅི་ལྟེན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་འཇལ། ཉེར་ལེན་སྔ་མ་བཞིན་ལ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་མིའི་
 ལས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་རང་དགའ་བ་མིའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་འཇལ། ཉེར་ལེན་སྔ་མ་བཞིན་
 ལ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ལས་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་ཐྱག་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་
 ཤེས་ཀྱིས་འཇལ། མིག་ཤེས་གསུམ་པོ་གཅིག་གིས་གྲུབ་པ། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
 མ་ཡིན། གཅིག་གིས་གྲུབ་པ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་འགོག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 ན། ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བ་ལ་རེག་གྱང་མི་འཆོག་པའི་རིགས་སྒྲགས་བརྒྱས་པའི་
 རྒྱས་ལག་པ་བཀྱས་པའི་གང་ཟག་གི་ལྷས་ཤེས་ཀྱིས་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་རེག་
 བྱའི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་གང་བའི་རེག་བྱ་འཇལ། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་སྒྲགས་སྒྲོས་པ་
 དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་གི་ལྷས་ཤེས་ཀྱིས་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་རེག་བྱའི་ཆ་
 ཤས་སུ་གྱུར་པའི་ཆ་བའི་རེག་བྱ་འཇལ། རེག་བྱ་གཉིས་ཀ་ལྷགས་གོང་གཅིག་པུའི་
 རེག་བྱར་ནི་བྱ་དགོས། ལྷས་ཤེས་གཉིས་པོ་གཅིག་གིས་གྲུབ་པ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་གྲུབ་
 པ་མ་ཡིན། གཅིག་གིས་གྲུབ་པ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་འགོག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་
 ནི་ཐེག་བརྒྱས་ལས། ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོ་མི་རྣམས་དང་། །ལྷ་རྣམས་ཇི་ལྟ་རིགས་
 རིགས་སུ། །དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་

གསུངས་པ་དང་། དེའི་བཤད་སྒྱུར་དག་བསྟེན་བཅུན་པས་མཛད་པར། རྒྱ་ཡུང་གི་
 དངོས་པོ་ལ་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་ནམ་སྟེན་གྱི་དབང་གིས་ཡི་དྲུགས་ཀྱིས་ནག་ལ་སོགས་
 པས་གང་བར་མཐོང་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་དུད་འགོ་ཉ་ལ་སོགས་པས་གནས་ཀྱི་སྟོས་
 གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་ནམས་ཀྱིས་ནི་མངར་བ་དང་དྲངས་པ་དང་བསེལ་བའི་
 རྒྱ་རྟོག་ཅིང་ཁྱས་བྱེད་དོ། །འབྲུང་ངོ། །དེར་འདུག་གོ། །ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་
 རྒྱུ་མཆེད་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་རྩ་ནམས་ཀྱིས་ནི་ནམ་མཁའ་མཐོང་སྟེ། གཟུགས་
 ཀྱི་འདུ་ཤེས་ནམ་པར་གཤིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་དང་ཤིན་
 ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་ཤོར་གང་ལ་འགོ་བ་གསུམ་གྱིས་མ་བཟུས་
 གོང་དུ་བདུད་ཅི་དང་། རྟག་ཁྲག་མེད་ཀྱང་། བཟུས་པའི་ཆེ་ཤོར་གང་པོའི་ཆ་གས་
 སུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་གསུམ་གསར་དུ་སྒྱུ་ཞིང་། ལྟན་ཅིག་ཏུ་འོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི།
 བཟུ་བྱ་ཐུན་མོང་བར་སོང་བའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ལ། ལྟའི་ལག་ཏུ་བྱངས་ཏེ་ཁར་སྟེབ་
 པ་ན་ཆ་ཐམས་ཅད་བདུད་ཅིའི་ནམ་པ་ཅན་དང་། ཡི་དྲུགས་ཀྱི་ལག་ཏུ་བྱངས་ཏེ་ཁར་
 སྟེབ་པ་ན་ཆ་ཐམས་ཅད་ནག་ཁྲག་གི་ནམ་པ་ཅན་དུ་སྒྱུ་བ་ནི། འགོ་བ་སོ་སོའི་སྟོད་ཡུལ་
 དུ་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་སོ། །འདི་ནམས་ལ་བརྟེན་ནས་བཤེས་སྤྱིང་དུ། ཡི་དྲུགས་ནམས་
 ལ་སོས་ཀའི་དུས་སུ་ནི། །ཟླ་བའང་ཆ་ལ་དགུན་ནི་ཉི་མའང་གང་། །སྟོན་ཤིང་འབྲས་
 བྱ་མེད་འགྱུར་འདི་དག་གིས། །བཟུས་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷང་ཡང་སྐམས་པར་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་དོན་ཡང་ཤེས་པར་རྒྱས་ཏེ། །སོས་ཀའི་དུས་སུ་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་ལུས་ལ་ཟླ་
 འོད་འཕྲོག་པའི་ཆེ་ཆ་བའི་ནམ་པ་ཅན་དང་། དགུན་དུས་སུ་ཉི་འོད་འཕྲོག་པའི་ཆེ་གང་
 བའི་ནམ་པ་ཅན་དུ་སྒྱུ་ཞིང་། །ཉི་ཟླ་སོ་སོའི་སྟོང་དུ་ཆ་གང་གི་རེག་བྱ་གཉིས་གཉིས་

བཞག་དགོས་པ་དང་། ཡི་དྭགས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་དང་ཐུན་པའི་ཤིང་དང་། རྩ་ལྷང་
 འབབ་པའི་གཞིར་བཞུས་པའི་ཆོའ་བྲས་བུ་དང་། རྩ་མི་མཐོང་བར་ཤིང་གི་ཡལ་ག་
 དང་། གུམ་པ་སྒྱུ་འཛིན་མཐོང་བ་ཡང་ལས་དབང་གིས་ཡིན་པར་གོ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།
 ཞོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་རྣམས་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་ཅན་གཅིག་གིས་གཟུགས་
 ཅན་གཞན་གྱི་གོ་ས་མི་འགོག་པར་ཐལ། ཞེས་པ་དང་། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མིས་རང་
 གི་བཟའ་བཏུང་གི་སྒྲིབ་དུ་སྐྱོད་པར་མཐོང་བའི་ཆོ། སྐྱོད་གསར་དུ་སྐྱེས་པར་ཐལ་
 ཞེས་པ་དང་། འུག་པས་ཉི་མའི་འོད་ལ་བཞུས་པའི་ཆོ། ཉི་འོད་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་ཐུན་པའི་
 རྩ་གསར་དུ་སྐྱེས་པར་ཐལ། ཞེས་པ་རྣམས་འཕེན་ན་སྒྱུན་དང་པོ་མེད་དེ། ཆ་ཅན་
 བརྒན་ཞིང་གཤེར་བ་ཐོར་གང་གི་གོ་སར་ཐོར་ཆད་དུ་ཡོངས་པ་གསུམ་ཡོད་ན་སྒྱུན་དེར་
 འགྱུར་ཡང་། ཆ་གས་སུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་གསུམ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱེད་པ་ལ་ཁ་ན་
 མ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཐུན་པོ་གཅིག་གི་གོ་སར་ཆ་ཅན་ཐུན་པོ་གཉིས་
 མེད་ཀྱང་། ཐུན་པོ་གཅིག་པོ་དེའི་ཆ་གས་སུ་གྱུར་པའི་ཐུན་པོ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་འགལ་
 བ་མེད་དོ། སྒྱུན་གཉིས་པ་མེད་དེ། སྐྱོད་མཐོང་བའི་འབྲུལ་རྩ་ནི་འཕྲལ་གྱི་འབྲུལ་
 རྩ་ཡིན་ཞིང་། ཡི་དྭགས་ལྟ་བུས་རྩ་ལྷང་གི་ཆ་གས་སུ་གྱུར་པའི་རྣག་ཁྲག་མཐོང་བའི་
 འབྲུལ་རྩ་ནི་སྤར་བསགས་ཀྱི་ལས་ངན་པའི་འབྲུལ་རྩ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྱུན་གསུམ་པ་
 ཡང་མེད་དེ། འུག་པས་ཉི་འོད་ལ་བཞུས་པའི་ཆོ། ཆ་ཟེར་གྱིས་ཉི་མའི་སྤྲོད་དུ་སྤྲང་
 བ་སྒྲོབས་ཅན་པ་མཐོང་བའི་གོ་བཀག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ཉི་འོད་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་ཐུན་པ་གསར་
 དུ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པས་ངེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་
 ན་རེ། ཁྱེད་ཀྱིས་ཇི་སྐད་གོང་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། ཡི་དྭགས་ཀྱིས་རྩ་ལྷང་ལ་

བཟུས་པ་ན། རྒྱ་ཁྱིམ་གྱི་འབྲུལ་པ་ལ་སྤང་བའི་འབྲུལ་སྤང་ཙམ་མ་གཏོགས་དངོས་
གནས་ལ་གྲུབ་པ་ཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་དུལ་བ་ལྟས། དེ་
ལ་ནི་རྒྱ་ཐིག་པ་འགའ་ཡང་མེད་ན་རྒྱ་གིས་གང་བའི་རྒྱུང་ག་ལ་ཡོད་དེ། ལས་ཀྱི་
རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་དབང་གིས་ནི་དེ་དག་གིས་དེ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་འབྲུང་བ་དང་། སྤྱོད་
འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་མཆོན་ཆ་རྣམས། །སུ་ཞིག་གིས་ནི་ཆེད་དུ་བྱས། །
ལྷགས་སྟེགས་ས་གཞི་སུ་ཡིས་བྱས། །མེ་ཆོགས་དེ་དག་ཅི་ལས་བྱུང་། །དེ་འདྲ་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སྤྱི་སེམས་བྱུང་བར་བྱབ་པས་གསུངས། །ཞེས་འབྲུང་བའི་
ཕྱིར། ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། ལུང་ལྷ་མ་རྩལ་ཕྱན་ཆ་མེད་བསགས་པའི་རགས་པ་ཕྱི་
རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་གི་ཐིག་པ་དང་། དེས་གང་བའི་རྒྱུང་མེད་པ་ལ་དགོངས།
ལུང་ཕྱི་མ་དཔྱལ་བའི་མཆོན་ཆ་དང་། ལྷགས་སྟེགས་ཀྱི་ས་གཞི་རྣམས་དབང་ཕྱག་
སོགས་གཞན་གྱིས་སྒྲོ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་སྤྱི་སེམས་དང་བཅས་
པའི་ལས་ལས་བྱུང་བ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྩ་རྟགས་གཉིས་པ། གལ་ཏེ་གཟུང་མེད་འཛིན་པ་ཉིད་བྲལ་ཞིང་། ཞེས་པ་
ནས། ཕྱི་ནས་སྟོབས་ལྡན་བདག་གིས་བརྟེན་པར་བྱ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས། གཞན་
དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཆོད་མ་འགོག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བརྟེན་པ་གྲུབ་
སྟེ། འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་གཞན་ལ་མོ་གཤམ་བྱས་གནོད་ཅི་ཞིག་བསྐྱལ། ཞེས་པའི་
བར་གྱིས། གཞན་དབང་གི་སྐྱབ་བྱེད་རང་རིག་དགག་པ་དང་། གང་ཆེ་གཞན་དབང་
ཅུང་ཟད་ཡོད་མེན་ན། ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གིས་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་བདེན་
པ་གཉིས་ཆར་ལས་ཉམས་པར་བརྟེན་པ་དང་། སྐྱོབ་དཔོན་གྱི་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་

རྟེན་ རྟེན་པ་ནས། དེ་ནི་རྣམ་ཏོག་ལོག་པས་ལམ་ངན་ཞུགས། རྟེན་པའི་བར་གྱིས།
 ལྷ་ལྷུང་གི་ལུགས་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་འབྲང་རིགས་པར་བརྟན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་བྱོད་གྱིས་
 གཞན་དབང་དངོས་འདོད་ལྟར། རྟེན་པ་ནས། སྤྱི་ནས་སྟོབས་ལྡན་བདག་གིས་བརྟེན་
 པར་བྱ། རྟེན་པའི་བར་གྱིས། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་
 དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་འགོག་པ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་བརྟན་པ་སོགས་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གལ་ཏེ་གཟུང་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱང་པ་ལྡས་གཞན་དབང་
 གི་སྤྱུང་བྱེད་དྲིས་ནས་དེ་མི་འཐད་པར་བརྟན་པ་དང་། གལ་ཏེ་སྤྱི་དྲུས་དྲན་པ་ལས་
 འགྲུབ་ན། རྟེན་པ་ནས། འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཚུལ་ལུགས་ཡིན། རྟེན་
 པའི་བར་གྱིས། དེ་ལ་གཞན་གྱི་ལན་དགག་པ་དང་། དེ་སྤྱིར་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ན། རྟེན་སོགས་སྒྲིལ་གཅིག་གིས་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རང་རིག་མི་འཐད་
 པར་བརྟན་པ་དང་། གལ་ཏེ་སྤྱི་བ་མེད་ཅིང་མ་ཤེས་པའི་རྟེན་སོགས་སྒྲིལ་གཅིག་གིས་
 གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མོག་ཤམ་གྱི་བྱ་དང་མཚུངས་པར་བརྟན་པ་སོགས་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར། དང་པོའི་ཚུལ་ནི། བྱོད་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་མེད་པའི་སྤྱིར།
 རྩལ་སྟེ། ཆད་མས་མ་བཟུང་བར་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་མི་རིགས་པའི་སྤྱིར། འགྲུབ་བྱེད་
 གྱི་ཆད་མ་ཡོད་ན་གང་ཡིན་ཞེས་དྲི་བར་བྱའོ། ཁོ་ན་རེ། བྱོད་བྱེད་རང་རིག་གིས་
 འགྲུབ་པོ། རྟེན་མི་འཐད་དེ། ཤེས་པ་ཇི་ལྟར་གསལ་ཡང་རང་ཉིད་གྱིས་རང་ཉིད་
 གཉིས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་སྤྱིར་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན། རལ་གྱི་ཇི་ལྟར་
 རྣོ་ཡང་རང་གིས་རང་མི་གཅོད། སོར་མོ་ཇི་ལྟར་རིང་ཡང་རང་གིས་རང་ལ་མི་རེག་

སྒྲེས་བྱ་ཇི་ལྟར་ཅུ་ཆེ་ཡང་རང་གིས་རང་གི་སྤྲལ་པ་ལ་མི་བཞོན། མེ་ཇི་ལྟར་ཆ་ཡང་
 རང་གིས་རང་མི་སྒྲེག་མིག་ཇི་ལྟར་གསལ་ཡང་རང་གིས་རང་ལ་བཏུ་བར་མི་བྱེད་པའི་
 བྱེད་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཛིན་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། བདག་ཉིད་ལ་
 བྱེད་པ་འགལ་བའི་བྱེད་རོ། །འདི་ལྟར་རལ་གྱི་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མི་གཅོད་ལ།
 སོར་མེད་ཅེ་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ལ་མི་རེག་ཅིང་། ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་གཡེར་
 ཤིང་ཡང་ཐོར་ཅན་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་སྤྲལ་པ་ལ་བཞོན་པར་མི་རྒྱས་ཤིང་། མེས་རང་
 གི་བདག་ཉིད་མི་སྒྲེག་ལ། མིག་གིས་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་བཏུ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པའི་ཚུ་ལ་ནི་སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པ་བརྟོད་པ་ན་ཉོག་གི་
 འབར་བར་སེམས་ཅམ་པས་རྣམ་ཤེས་ནི་གཉིས་སུ་སྒྲུང་སྟེ། རང་སྒྲུང་བ་དང་། ཡུལ་
 ཏུ་སྒྲུང་བའོ། །ཡུལ་ཏུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་བྱེ་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་ནས་
 རང་སྒྲུང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་ཕྱོགས་སྔ་མ་བཀོད་པ་སྟེ།
 ཆད་མ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱ་སྟེ། ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས་བཀོད་
 པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ལ། དོན་ནི། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྟངས་ན་ཡུལ་ཅན་གཟུགས་
 འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་ཡུལ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒྲོ་གཅིག་
 དང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་ཡུལ་ཅན་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་
 བས་དེ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱབ་པའི་སྒྲོ་གཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་གཟུགས་
 འཛིན་མིག་ཤེས་དང་གཟུང་རྣམ་ཏུ་འཛོག་ཅིང་། བྱེ་མ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་སྟོང་
 བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་དང་འཛིན་རྣམ་ཏུ་འཛོག་ དེ་དག་ཀྱང་དྲན་པའི་ཉགས་ཀྱིས་འགྲུབ་
 པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྔར་གཟུགས་མཐོང་ནས་བྱེས་གཟུགས་

མཐོང་བ་ན་ངས་མཐོང་ངོ་སྟེ་དུ་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་དང་། གཟུགས་འདི་མཐོང་སྟེ་
 དུ་ཡུལ་དྲན་པ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡུལ་གཟུགས་དྲན་པ་འབྱུང་བ་
 དེ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་གྱིས་སྤར་གཟུགས་མཐོང་བའི་དུས་སུ་མིག་ཤེས་དེའི་སྟེང་
 ན་གཟུང་ནས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན། ཡུལ་ཅན་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དྲན་པ་
 འབྱུང་བ་དེ། མིག་ཤེས་དེས་གཟུགས་མཐོང་དུས་སུ་མྱོང་བྱེད་འཛིན་ནས་ཡོད་པའི་
 དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ་དྲན་པ་ནི་མྱོང་བ་ཇི་ལྟ་བུའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྤར་
 མ་མྱོང་བ་ལ་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་མི་འབྲད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རང་རིག་ཡོད་དེ་ཞེས་ནི་མི་
 འགོད་དེ། ཕྱི་གོ་ལ་ལ་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར། འོ་
 ན། ཇི་ལྟར་འགོད་ཅི་ན། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། མྱོང་མྱོང་བྱེད་ཡོད་
 དེ། མྱོང་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པ་ཡིན་ཉེ། རྟགས་དེ་
 གྲུབ་པས། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་མྱོང་བྱེད་རང་རིག་ཡོད་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། དེ་གྲུབ་པས་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་རང་མྱོང་ཡོད་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
 དེ་གྲུབ་པས་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་མྱོང་བྱེད་ཡོད་པར་འགྲུབ། གཞན་མྱོང་རིགས་
 པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་མི་ཁེགས་ན་མྱོང་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་
 དང་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཡུལ་ལ་མི་འཕོ་བར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉེ།
 གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་རང་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་མྱོང་བྱེད་དོན་གཞན་གྱིས་མྱོང་
 ན། དེ་ཡང་རང་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་མྱོང་བྱེད་དོན་གཞན་གྱིས་མྱོང་དགོས་པས་
 ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དོན་གཞན་གྱིས་མྱོང་ན་
 དེ་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མས། དེ་སྐད་ཅིག་སྤར་མ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་

འཛིན་མིག་ཤེས་སྒྲིབ་ཅིག་ཕྱི་མ་གཟུགས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་སྒྲོ་ནས་གཟུགས་
 ལ་མི་འཕྲོ་བར་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་སྒྲིབ་ཅིག་
 རྩ་མ་ཁྱོང་པའི་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་། གཟུགས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་
 གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བས་སྒྲོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་
 མི་འཐད་དེ། མདོ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་རེ་རེ་བའོ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། འགྲེལ་པར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཨུད་པ་ལའི་འདབ་
 མ་བརྒྱ་འབྲེགས་པ་ལྟར་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་རྣམས་འདུག་པ་མུར་བས་ཅིག་ཅར་དུ་འདུག་
 པ་ལྟ་བུར་མདོན་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། རྩ་ཡ་ཨན་རྩ་ན་རེ། ས་
 རོལ་པོས་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡུལ་ཁྱ་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་རྩ་ཐ་དད་པ་ཁྱ་
 ཡོད་པར་ཐལ། གར་མཁན་གྱི་གདོང་དང་། སྒྲ་སོགས་ཡུལ་ཁྱ་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་
 ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲེབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཕྱོགས་སྒྲ་བཀོད་ནས་ལན་དུ་སྒྲོན་མེད་དེ། ཤེས་
 པ་ཁྱ་པོ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ཡང་འདུག་པ་མུར་བས་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲེབ་པར་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན། མདའ་གཅིག་གིས་ཨུད་པ་ལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་ཕྱག་པའི་ཆོ། རིམ་གྱིས་
 ཕྱག་པ་ཡིན་ཡང་། འབྲེགས་པ་མུར་བས་ཅིག་ཅར་དུ་འབྲེགས་པར་སྒྲང་བ་བཞིན་ཞེས་
 ཟེར། མི་འཐད་དེ། རང་རིག་སྒྲུབ་པའི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་སེམས་ཅན་རྣམས་
 ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་རེ་རེ་བའོ། ཞེས་པའི་དོན་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་
 ཤེས་རིགས་མཐུན་རྩ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྒྲེབ་པའི་དོན་དུ་འཆད་ཀྱི། རྣམ་
 ཤེས་རིགས་མི་མཐུན་རྩ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྒྲེབ་མི་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་
 འགྲེལ་ལས། དེ་རྣམས་རིགས་མཐུན་པ་ཉིད་ལས། འབྲུལ་པ་པོས་པར་འགྱུར་པ་ཡིན།

ཞེས་དང་། དེ་ཕྱིར་སློན་ཅིག་ཅར་འགྱུར། ཞེས་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་འདྲུག་
 ཤེས་དྲུག་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་བཤད་པས་སོ། །ཡང་པོད་ཀྱི་དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་
 ན་རེ། ཟ་འོག་ལ་བཏུ་བའི་ཆོ། དཀར་དམར་སྣ་ཚོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་རྒྱས་ཐ་
 དད་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་པའི་ལན་དུ་ཤེས་པ་དེ་རྣམས་རིམ་གྱིས་
 འབྱུང་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་སྣང་བ་བཞིན་ཞེས་ཟེར། མི་འཐད་དེ། མདོ་སེམས་
 ཀྱི་འདོད་པ་མ་ལོན་པ་སྤར་བཤད་པ་ལས་མ་འདས་ཤིང་། བླ་པོ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་
 ཀྱང་འཛིག་མི་ཤེས་པའི་གཏམ་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། འགྲེལ་ཆོག་གི་དོན་ཅི་ཡིན་
 ཞེ་ན། རྣམ་བཤད་དུ། དེས་ན་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་རྩོད་པའི་
 ལན་དུ། དེ་རྣམས་འདྲུག་པ་མུར་བས་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་མངོན་
 ཞེས་འཆད་དགོས་པ་འདྲ་བཞིག་སྣང་ཡང་། རང་རིག་སྐྱབ་མཁན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འདྲུག་
 པ་མུར་བཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་དུ་བཀག་པས་ན། གཞུང་
 འདི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སུ་འཛིག་དཀའ་བར་སྣང་སྟེ། སལ་ཆེར་རྒྱ་དཔེ་མ་དག་པའི་
 སྒྲིན་ཡིན་ནམ། འོན་ཀྱང་སློབ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་བྱའོ། ཞེས་
 གསུངས། དགོངས་པ་འཆད་པ་ན། རྗེས་འབྲངས་ཁ་ཅིག་རྒྱ་དཔེ་མ་དག་པའི་སྒྲིན་
 མེད་ཅིང་། མགལ་མེ་ལ་སོགས་མུར་འདྲུག་པའི། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་གནོད་པ་ཅན།
 མིག་ལས་འཁོར་ལོ་འབྱུང་སྐྱེ་ཡི། དེ་མཐོང་མཆམས་སྒྲོར་ལས་མ་ཡིན། ཞེས་
 རྣམ་འགྲེལ་དུ། འདྲུག་པ་མུར་བཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་པའི་རྒྱར་བཤད་པས། རྣམ་བཤད་
 ཀྱི་གསུང་བྱང་དོན་ནོ། ཞེས་ཟེར། མི་འཐད་དེ། དཔྱད་པ་ཞིབ་ཏུ་མངོན་པའི་གསུང་
 འདིའི་རིགས་པོར་མི་འོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་རྒྱ་དཔེ་དག་པར་བྱས་ནས།

རྣམ་བཤད་ལས། རྣམ་འགྲེལ་དུ་འཇུག་པ་མྱུར་བ་ཅིག་ཅར་དུ་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་
 བཀག་པར་གསུངས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་དགོངས་ཞེས་ཟེར། མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་
 རྣམ་འགྲེལ་པར་འཇུག་པ་མྱུར་བས་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུར་མངོན་ཞེས་གསུངས་
 པ་ཡང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་འཆད་དགོས་པས་རྒྱ་དཔེ་དག་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་དང་
 འགལ་བའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ནི། འགྲེལ་པར་འཇུག་པ་མྱུར་བ་ཅིག་ཅར་དུ་འབྲུལ་
 བའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་བཤད་པས་རྒྱ་དཔེ་མ་དག་པ་སོར་གནས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་
 དུ་ཡང་འཇུག་པ་མྱུར་བ་ཅིག་ཅར་དུ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ལ་
 དགོངས་ནས། རྣམ་བཤད་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཞེས་སྒྱུར་ན་འགྲིག་གམ་སྟེ་དཔྲད་
 པར་བྱའོ། །མདོ་སེམས་སུ་མ་ཟད་ནི་འཆོ་དཔོན་སྟོབ་འཕགས་སེང་དང་བཅས་པའི་
 གཞུང་ལས་ཀྱང་རང་རིག་བཤད་ཅིང་། ལེགས་ལྡན་གྱིས་ནི་སྤར་རྟོག་གེ་འབར་བའི་
 ལུང་དངས་པ་ལྟར་སེམས་ཙམ་པ་ཕྱོགས་སྤར་བཀོད་ནས་དབུ་མ་སྟོང་པོར། ཡུལ་དུ་
 སྒྲུང་ལས་གཞན་གྱུར་པའི། །སེམས་ཉིད་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་སྒྲུང་། །ཞེས་རང་རིག་འགོག་
 ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོས་ཀྱང་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་དུ་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་ཀྱིས་དབེན་པའི་
 རོ་པོ་རིག་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དང་། དེ་མེད་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལྟ་མ་
 ཡིན་ན། མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རང་རིག་འགོག་པར་མངོན། ལྷགས་འདིས་
 ཕྱོགས་སྤར་མའི་རང་རིག་འདོད་པ་འགོག་ཚུལ་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་དྲན་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 ལས་རང་རིག་སྒྲུབ་པ་མི་འཐད་དེ། དྲན་པ་རང་མཚན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་རང་རིག་མི་
 འགྲུབ། ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་པའི་རྟགས་ལས་ཀྱང་རང་རིག་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
 རྟེན་ རང་རིག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་གྱུར་པའི་དྲན་པ་རང་མཚན་པ་མི་སྤྲོད་

པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཉགས་སུ་བཀོད་པའི་དྲན་པ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་བཅའ་བའི་ཆོ། རང་
 རིག་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་གྱུར་པའི་དྲན་པ་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན།
 སྒྲ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཉགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་ཞེས་འཆད་
 པ་ལ། གལ་ཏེ་ཕྱིས་དུས་དྲན་པ་ལས་འགྲུབ་ན། །ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གསུངས།
 ཅ་ཉགས་ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། ཟློང་བ་སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དང་། སྡོན་པོ་དྲན་པའི་དྲན་
 ཤེས་གཉིས་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པས་འབྲེལ་མེད་དུ་ཁས་སྦངས་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན། བུམས་པས་ཟློང་བའི་ལས་ཉེར་སྐྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དྲན་པ་མི་འབྱུང་
 བ་བཞིན། ཁོ་ན་རེ། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། རྒྱུད་གཅིག་དང་། རྒྱུད་ཐ་དད་ཀྱི་
 རྒྱད་པར་ཡོད་པས་སོ། །ཞེ་ན། ཟློང་དྲན་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་
 གཉིས་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། རང་རིག་
 པ་ནི་གྲུབ་ལ་རག་མོད་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གསུངས་ལ། གོང་དུ་ཡང་། གང་
 དག་རང་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ། །དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་ཉོགས་པར་རིགས་མ་ཡིན།
 ཞེས་གསུངས། འོ་ན། ཟློང་བ་ལས་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྐྱེས་
 བུ་ལྟས་བྱིན་ལྟ་བུས་སྤར་སྡོན་པོ་མཐོང་ནས། ཕྱིས་སྡོན་པོ་མཐོང་བའི་ཆོ། ངས་སྡོན་
 པོ་མཐོང་སྟམ་དུ་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཆོན་ཡོད་དེ། དེའི་ཆོ་སྡོན་པོ་མཐོང་
 བའི་མིག་ཤེས་དང་། ཕྱིས་སྡོན་པོ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་གཉིས་ཡུལ་སྡོན་པོ་གཅིག་ལ་
 དམིགས་ཤིང་། རྒྱུད་གཅིག་གིས་བརྒྱས་པ་གང་ཞིག་མཐོང་མཁན་གྱི་ཟློང་བ་དང་།
 སྡོན་པོ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་གཉིས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཟློང་བ་ལས་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་དེ་ཉིད་བཞེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་གྲུབ་སྟེ། ཡོད་པ་

གང་ཞིག་ ཐ་སྟད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་ཆོ་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
འཆད་པ་ལ། གང་ཕྱིར་གང་གིས་ཡུལ་མྱོང་གྱུར་དེ་ལས། ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་
གསུངས་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས་རྒྱུ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་རིག་དང་
བླན་པ་བཀག་པའི་འོག་དུ། འོན་ཏེ་འཛིན་ཉེན་གྱི་ཐ་སྟད་ཀྱི་དབང་དུ་ཡིན་ན་ནི། དེ་
ལྟ་ན་ཡང་རང་རིག་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་བླན་པ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་ཐ་སྟད་དུ་འང་རང་
རིག་བཀག་ཅིང་། རང་རིག་མེད་པར་བླན་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་སྟོན་པར་འབྱུར་
རོ། ། ཞེས་རང་རིག་མེད་ཀྱང་མྱོང་བ་ལས་བླན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་སྐབས་འདིར་སྟོན་པར་
གསུངས་སོ། གཞུང་གཞན་འདི་ནས་བཤད་པའི་རང་རིག་འགོག་ཚུལ་ཡིན་ལ།

གཞུང་གཞན་སྟེན་འདུག་ལས་གསུངས་པའི་རང་རིག་འགོག་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་
ལས། གལ་ཏེ་རང་རིག་ཡོད་མིན་ན། རྣམ་ཤེས་བླན་པར་ཇི་ལྟར་འབྱུར། ཞེས་
གསུངས། དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཕྱིས་སྡོམ་འཛིན་མངོན་སུམ་བླན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། སྤར་གྱི་སྡོམ་འཛིན་མངོན་སུམ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་མ་མྱོང་བའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། ལན་དུ། གཞན་མྱོང་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། བླན་འབྱུར་གྱི་བའི་དུག་
བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཐལ་འབྱུར་གྱི་ཁྲབ་པ་མ་དེས་ཏེ། ལྷས་བྱིན་
ལྟ་བུས་ངས་སྡོན་པོ་མཐོང་སྟམ་དུ་བླན་པའི་ཤེས་པས་སྡོམ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཡང་བླན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྡོན་པོ་སྡོམ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བླན་པའི་ཕྱིར། བྱི་བའི་
དུག་བཞིན་ནོ། ཞེས་པས་སྤར་མའི་དཔེ་བཞུག་ཚུལ་ཡོད་དེ། དགུན་གྱི་དུས་སུ་བྱི་བས་
ལུས་ལ་རྒྱགས་པ་ན། བྱི་དུག་ཞུགས་ཀྱང་རྒྱགས་པ་བླན་གྱི་དུག་ཞུགས་པ་མ་བླན། ཕྱིས་
འབྱུག་སྐྱོམས་པ་ན་རྒྱགས་པའི་ཆོ་དུག་ཞུགས་འདུག་སྟམ་དུ་བླན་པ་བཞིན་དུ། སྡོམ་འཛིན་

མངོན་སུམ་གྱི་དུས་སུ་ཡུལ་སྡོན་པོ་མཐོང་ཡང་སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་རང་ཉིད་རང་ཉིད་
 གྱིས་མ་སྐྱོང་། ངས་སྤར་སྡོན་པོ་མཐོང་སྐྱམ་དུ་ཡུལ་སྡོན་པོ་དན་པའི་དན་པ་འབྱུང་
 བ་ནི་ཡུལ་སྡོན་པོ་དན་པ་ཉིད་གྱིས་སྤར་གྱི་ཡུལ་ཅན་སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་རང་ཉིད་
 གྱིས་རང་ཉིད་མ་སྐྱོང་ཡང་སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དན་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བཅོམ་ཅུན་
 འདས་གྱི་ལུང་གིས་ཀྱང་རང་རིག་མེད་པར་གྱུབ་སྟེ། ལང་ག་ཤེགས་ལས། ཇི་ལྟར་
 རལ་གྱི་རང་གི་སོ། །མི་གཅོད་དེ་བཞིན་སོར་མོ་ནི། །རང་ལ་རེག་པར་མི་བྱེད་པ།།
 རང་རིག་སེམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱིས་ཞུས་པའི་
 མདོ་ལས་ཀྱང་། སེམས་གྱིས་སེམས་མི་མཐོང་ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་ལ་དགོངས་
 ནས་སྦྱོད་འཇུག་དུ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ནི་མགོན་པོ་ཡིས། །སེམས་གྱིས་སེམས་མི་མཐོང་
 ཞེས་གསུངས། །ཞེས་བཤད། དེ་ལྟར་རང་རིག་བཀག་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྡོ་འཛིན་
 མངོན་སུམ་དང་། སྡོན་པོ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་ཆད་མས་མ་གྱུབ་
 པར་འབྱུར་རྟེ། རང་ཉིད་གྱིས་རང་གྱུབ་ན་རང་རིག་བཀག་པ་དང་འགལ། ཤེས་པ་
 རོན་གཞན་གྱིས་གྱུབ་པ་ཡང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། མངོན་སུམ་
 དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་དེ་དག་གིས་ཡུལ་སྡོན་པོ་དང་། སྡོན་པོ་མི་རྟག་པར་
 གྱུབ་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཡུལ་ཅན་རང་ཉིད་གྱུབ་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་དེ་གཉིས་གྱུབ་པའི་
 སྟོབས་གྱིས་ཡུལ་གཉིས་ཀྱང་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཕན་ཚུན་
 སྟོས་ནས་གྱུབ་པ་མ་གཏོགས། རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྱུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཆོག་གསལ་
 ལས། དེ་དག་ཀྱང་ཕན་ཚུན་སྟོས་ནས་གྱུབ་པར་འབྱུར་རྟེ། ཆད་མ་དག་ཡོད་ན་གཞལ་
 བྱའི་དོན་དག་དུ་འབྱུར་ལ་གཞལ་བྱའི་དོན་དག་ཡོད་ན་ཆད་མ་དག་དུ་འབྱུར་གྱི། ཆད་

མ་དང་གཞལ་བྱ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐོང་བ་
 རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་འཛིན་ཉེན་པ་ཉིད་ལ་རག་སྟེ་ཞེས་གསུངས། དེ་བཞེན་དུ་གཞལ་བྱ་
 ལ་མངོན་གྱུར་དང་། རྟོག་གྱུར་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་དབང་གིས་ཚད་མ་ལ་མངོན་རྟེན་
 གྱི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་འཛིན་ཅིང་། ཚད་མ་གཉིས་པོ་རང་གི་གཞལ་བྱ་གཉིས་
 གྲུབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་ཡང་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཚད་མའི་གྲངས་
 འདུག་པ་གཞལ་བྱའི་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞལ་བྱའི་རྣམ་པའི་རྟེན་
 སུ་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་རྟོག་པའི་ཚད་མ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་
 པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྟོག་སྟེ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་རང་ལས་ཚད་མ་
 གྲུབ། །གཞལ་བྱ་རྣམས་ལ་མ་རྟོག་པར། །ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་མ་གྲུབ་འགྱུར་འདིར། །གཞན་
 ལ་མི་རྟོག་པར་གྲུབ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས། འོན་ཏེ་ཚད་མ་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་
 མོད། རྟོག་པ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་གཤམ་དང་། བདག་འཛིན་གཉིས་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་མི་
 འགྲུབ་སྟེ། དེ་དག་རང་གི་གཞལ་བྱ་གྲུབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་རང་ཉིད་གྲུབ་པ་
 མི་འཐད། རང་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དང་པོ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟོག་པ་གཉིས་སྣང་གི་
 དབང་གཤམ་ལ་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་དབང་གཤམ་དེའི་གཞལ་བྱ་དང་། བདག་འཛིན་
 གཉིས་ལ་བདག་གཉིས་སུ་སྣང་བ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཞིང་། ཡུལ་
 གཉིས་པོ་དེ་གྲུབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་རྟོག་པ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་གཤམ་དང་། བདག་
 འཛིན་གཉིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་
 ཀྱིས་ཚད་མའི་སྐད་དོད་པ་སྤྲུལ་ཞེས་པའི་པྱ་དང་པོ་དང་། སྤྲུལ་འཇལ་བ་ལ་བྱས་ནས་

དང་པོ་སྟེ་གསར་དུ་འཇལ་བས་ཚད་མ་ཞེས་འཆད་ཀྱང་། འདིར་བྲག་ཚོ་བོ་ལ་འཇུག་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་འཛིག་བྱེད་
 དུ་མཇད་ཅིང་། གཞལ་བྱ་ལ་མངོན་གྱུར་དང་སྟོག་གྱུར་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་
 ཉགས་ལས། ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་
 གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པ་ཡང་གྲུབ་པོ། །ཁ་ཅིག་གིས། རང་གི་གཞལ་བྱའི་གཙོ་བོ་དེ་
 རང་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་ནས་དེ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་
 ཉིད། རང་གི་རྟེན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་
 སྟོག་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་སྤྱི་བའི་ཞེན་རིག་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་
 ཞེས་ཟེར། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་མི་ཉག་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་
 ཚད་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག སྤྱི་མི་ཉག་པ་དེ་རྟོགས་པ་དེ་ལ་མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་ཞིང་།
 རྟོག་པ་དེས་སྤྱི་མི་ཉག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་རྟེན་གཏན་ཆོགས་
 ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པས་ཁྱབ། དེ་ལྟ་ན་རང་གི་རྟེན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ལ་རྟེན་ཞེས་
 བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་འཕངས་
 པ་ལ་རྟེན་ནས་སྦྱེས་པའི་ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ།
 འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་གྲུ་བདེན་གྲུ་འདོད་
 པའི་ལོག་རྟོག་ཞེགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་
 རང་རྒྱུད་ལ་དངོས་སུ་སྟེ་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་འགྱུར་བས། ལྷ་གྲུ་བདེན་

པར་གྲུབ་བཅུ་མ་གྲུབ་སྒྲིམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་སྤྱི་ཚོལ་མེད་པར་
 འགྱུར་བའི་སྤྱིར། དེས་ན་སྒྲོན་གསལ་གྱི་མཆན་བྱ་དང་སྟོང་བྱན་ཆེན་མོ་གཉིས་ཀར་
 རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་རྟེན་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པས་
 རྒྱབ་པར་གསུངས་པས་གཞན་གྱི་རག་རྗེས་མ་འབྲང་ཞིག་རང་གི་ལུགས་ནི་རང་གི་
 རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་མ་བརྟེན་པའི་མི་སྤྱི་བའི་ཞེན་རིག་དང་། རང་
 ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་རང་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོན་ནས་དེ་ལ་མི་སྤྱི་བ་གང་རུང་དུ་གྱུར་
 པའི་ཤེས་པ། མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད། རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲོག་གྱུར་ལ་མི་སྤྱི་བའི་ཞེན་
 རིག་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་དུ་འཛིག་སྟེ། ཆོག་གསལ་ལས། གལ་
 ཏེ་མཆན་གཞིའམ་རང་གི་མཆན་ཉིད་དམ་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་རུང་སྟེ། འཛིག་རྟེན་
 ན་ཡོད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྒྲོག་དུ་མ་གྱུར་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་མངོན་སུམ་
 ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། ཞེས་གསུངས་པས་དང་པོ་དང་། སྒྲོག་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་
 ཅན་རྟགས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་ལས་སྤྱིམ་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ།
 ཞེས་པས་སྤྱི་མ་བཞུན་པའི་སྤྱིར། མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ལ་དབྱེ་ན་དབང་པོའི་མངོན་
 སུམ་གྱི་ཆད་མ་དང་། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
 གྱི་ཆད་མ་དང་གསུམ། རང་གི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཀྱིན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་
 པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་། རང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་རང་ལ་མངོན་
 དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོན་ནས་དེ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་གཟུགས་

འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ནས་རེག་བྱ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་
 གྱི་ཚད་མའི་བར་ཁྱ་ཡོད། རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་
 རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ལས་བྱུང་བའི་མི་སྤྱི་
 བའི་ཞེན་རིག་དང་། རང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་རང་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོན་ནས་དེ་ལ་
 མི་སྤྱི་བ་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་སྒྲོ། ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད།
 དབྱེ་ན་སྤྱུ་མ་བཞིན་ཁྱ་ཡོད། མཚན་ཉིད་ཟུར་གཉིས་ལྡན་སྒྲོས་པ་ནི་སྤྱར་བཤད་པ་
 བཞིན་སྤྱི་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མར་བཞག་
 དགོས་པའི་གནད་གིས་སོ། །ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་འཛིན་ཚུལ་ཚད་མ་པ་དང་མི་འདྲ་
 རྟེན་། སོ་སྤྱིའི་རྒྱུད་གྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་
 གྱི་སྤྱི་རོལ་དུ་གཟུགས་དངོས་སུ་རིག་ སོ་སྤྱིའི་རྒྱུད་གྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་
 གྱིས་སྤྱི་མ་དབང་མངོན་དེའི་སྟོབས་གྱིས་གཟུགས་རིག་ཅིང་། དེའི་སྒྲོན་ནས་གཟུགས་
 ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་གྱི་ཚད་མར་སོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་མངོན་དེ་གཟུགས་
 ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཡིད་མངོན་དེས་གཟུགས་འཛིན་དབང་
 མངོན་གྱིས་གཟུགས་རིག་པ་ལྟར་དུ་གཟུགས་མ་རིག་ དེས་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་
 བ་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གྱིས་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་
 གསུམ་མྱོང་བ་ལྟར་དུ་ཡང་གཟུགས་མ་རིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས།
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་གྱིས་དོན་གཅིག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ནི་ཡུལ་
 གྱི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པར་སྟེ་གང་དང་པོར་སྤྱོད་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་དངོས་
 སུ་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྟོབས་

གྱིས་དེ་ལྟར་ཉོག་ཅིང་སྒྲེ་བ་ན། དེས་ཀྱང་དོན་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་ཉེ་བར་འདོགས་
 སོ། ། ཞེས་དང་། ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 ལ། གཟུགས་དང་སྒྲེ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་བྱ་
 བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་ལུང་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་
 གྱི་སྒྲོ་བས་གྱིས་ཡུལ་རིག་པའི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ལྟ་བུ་དྲན་ཤེས་སུ་གསུངས་
 ལ། ཡིད་མངོན་གང་ཡིན་དྲན་ཤེས་སུ་ངེས་སམ་སྒྲུལ་ན་མ་ངེས་ཏེ། བདེ་སྤྱད་བཏང་
 སྒྲུལ་སྤྲུལ་གསུམ་ཉམས་སུ་སྒྱུང་བའི་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་ལྟ་བུ་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་
 དུ་ལུང་སྤྲུལ་མས་བཞུན་པ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཀྱིན་དུ་གྱུར་
 པའི་ནི་ལྟག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བྱུང་བེད་རང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་བདེན་པའི་
 རྣམ་པའམ་བདག་མེད་སྤྲ་རགས་གང་རུང་ལ་དམིགས་པའི་ཉོག་བྲལ་གྱི་མི་སྒྲུབའི་རིག་
 པ་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་མི་ཉལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་
 དུ་ཉོགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡིད་གྱིས་སྒྲོང་
 པར་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ། སྒྲོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་
 པའི་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་གསུམ། དང་པོ་གཉིས་སོ་སྒྲེའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཡིད་པར་
 བཤད་ཟིན་པ་སྟེ་ལུགས་འདིའི་བྱུང་ཆོས་སོ། །ཡང་ཆད་མ་ལ་སྤྲུལ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོང་
 དུ་དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཆད་མ་དང་ལུང་ཆད་མ་དང་བཞིར་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡང་
 ཆད་མ་ལ་མངོན་རྣམས་ཀྱི་ཆད་མ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ།
 སྤྱི་མ་གཉིས་རྣམས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མར་འཛིན་པའི་སྤྱིར། མཆོན་གཞི་ཡང་དཔེ་ལ་
 བཞེན་ནས་དོན་སྒྲོག་གྱུར་ཉོགས་པའི་ཞེན་སྒྲོ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། ཡིད་ཆེས་རྣམས་དཔག་

ལྟ་བུ་གཉིས་པར་བྱ་སྟེ། ཚིག་གསལ་ལས། འདྲ་བ་ལས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་དོན་རྟོགས་
 པ་ནི་ཉེ་བར་འཇལ་བ་སྟེ། དཔེར་ན། བ་མེན་ནི་བ་ལང་དང་འདྲ་བའོ་སྟམ་པ་ལྟ་བུའོ།།
 ཞེས་དང་། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རིག་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལུང་ངོ་། ཞེས་གསུངས། དོགས་པ་རུང་བ་དང་དཔྱད་ན་ཁ་ཅིག་སྟོང་
 ཐུན་ཆུང་བའི་ན་ཡམས་ཀྱི་ཚིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཆད་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་
 ཅེས་ཟེར། རྗེས་འབྲང་པ་ལ་མོ་ཆེ་ནི། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཆད་མ་ཡིན་པས་
 ཁྲབ་སྟེ། དེའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོར་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་འཛོག་ཅིང་། དེ་ཡིན་ན་རང་གི་སྒྲུང་
 ཡུལ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ལྷགས་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་
 བཤད་ལས། བདག་གཉིས་དང་བདག་མེད་གཉིས་དང་། གཟུགས་སོགས་རྟག་མི་
 རྟག་སོགས་ལ་ཆད་མར་འགྲོ་མི་འགྲོའི་བྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས། སྟོ་ལ་ཆད་མ་དང་
 ཆད་མེན་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པའང་འགྲུབ་པོ། ཞེས་བདག་འཛིན་གཉིས་དང་། སྟོ་
 རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ཆད་མ་ཡིན་པ་བཞག་ལ། དེའི་དགོངས་པ་ཡང་ཆད་མ་ཡིན་
 ན་དྲ་རང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་ཆད་མར་སོང་དགོས་ཤིང་། བདག་འཛིན་གཉིས་དང་།
 སྟོ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་བདག་གཉིས་དང་། སྟོ་རྟག་པ་ལ་ཆད་མར་
 མ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཉེ། བདག་གཉིས་དང་སྟོ་རྟག་པ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པས་
 སོ་དྲ་ཤོ་ན་རེ། དེ་རྣམས་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཆད་མར་སོང་བའི་
 གཞལ་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། འོ་ན། སྟོ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་མངོན་
 སུམ་གྱི་ཆད་མར་ཐལ། དེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཁྲབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་རང་གི་སྒྲུང་བའམ་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་

ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྒྲུང་བའམ་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་སྦྱར་མངོན་
 སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་
 ཕྱིར། ལུགས་གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། རྩ་གཅིག་རྩ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་དེ་
 རང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་ཚད་མར་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་གཅིག་རྩ་གཉིས་ཡིན་པ་
 དབང་ཤེས་དེའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་གང་ཞིག དབང་ཤེས་དེ་དེ་ལ་ཚད་མར་མ་སོང་
 བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་ཏག་པ་རྩ་ཏག་འཛིན་རྟོག་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་གང་
 ཞིག རྩ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དབང་ཤེས་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས། མ་བྱུང་། ཁ་ཅིག ཏགས་
 མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་བྱེད། དེ་མི་འཐད་དེ། དབང་ཤེས་དེ་རང་ལ་རྩ་གཅིག་རྩ་གཉིས་སུ་
 སྒྲུང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་མཚན་ཉིད་པ་དང་། མངོན་སུམ་བཏགས་པ་བར་
 བྱ་ཞིང་། དབང་ཤེས་དེ་ལ་རྩ་གཅིག་རྩ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་དབང་ཤེས་དེ་ལ་མངོན་སུམ་
 གྱི་ཚད་མ་བཏགས་པ་བ་དང་། མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་པར་འཛིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་
 གསལ་ལས། རྩ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་
 རྟོས་ནས་མངོན་སུམ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟོས་ནས་ནི་མངོན་
 སུམ་ཉིད་ཁོ་ན་འོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིན་བྱ་བ་དག་འཛིན་གཉིས་དང་། རྩ་ཏག་
 འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ཡང་རང་གི་སྒྲུང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་མཚན་ཉིད་པ་དང་།
 མངོན་སུམ་བཏགས་པ་བར་བྱ་ཞིང་། བདག་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྦྱིད་དང་། རྩ་ཏག་པའི་
 དོན་སྦྱི་ལྟ་བུ་བདག་འཛིན་གཉིས་དང་། རྩ་ཏག་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་
 མ་བཏགས་པ་བ་དང་། མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་པར་ཁས་སྐྱང་བར་བྱའོ། །འོ་ན། ཁྱོད་

གྱིས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དང་། ལྷོང་ཐུན་ཆེན་མོར་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་གྱི་སྒྲུང་ཡུལ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་རང་གི་སྒྲུང་
ཡུལ་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་མི་མཐུན་ནོལེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། བར་
ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཉིད་གྱི་ཡུལ་ལམ་གཞལ་བྱའི་གཙོ་བོ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པ་ལ་
ཚད་པ་མེད་ཅིང་། དེ་ཡིན་ཕྱིན་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྒྲུང་བ་མེད་པས་སྒྲུང་ཡུལ་ཡང་
དོན་དམ་བདེན་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ན་གསུང་
བློན་ལྟར་གཉིས་སྒྲུང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཞེས་ཞིབ་ཆ་བསྟན་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར།

རྩ་རྟགས་གསུམ་པ། མངོན་གྱུར་མངོན་ཕྱོགས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས།
ཞེས་པ་ནས། ལྷོང་ཉིད་དོན་ཅན་ངས་དོན་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སེམས་
ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ཙམ་གྱི་སྒྲས་ཕྱི་དོན་འགོག་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་སོགས་ཡིན་
ཏེ། འདི་ནས་བཟུང་ན། བཞོག་གི་གཟུགས་ནི་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་བར་
གྱིས་ས་བརྩུ་པ་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་དང་། འཛིག་
ཉིན་པ་ཡི་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ལ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཉིད་མ་སྐྱེས་འཛིག་ཉིན་སྐྱེས་རིག་
བྱ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཕྱི་རོལ་དང་ནང་གི་སེམས་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་
བསྟན་པ་དང་། མདོ་སྤྲེལ་གང་ལས་ཕྱི་རོལ་སྒྲུང་ཡོད་མིན། ཞེས་པ་ནས། ངས་དོན་
ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ལང་གཤེགས་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་
དགོངས་པ་བཤད་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡིན་ཏེ། སྒྲི་ཀ་དང་པོས་ཙམ་གྱི་
སྒྲས་ཕྱི་རོལ་མི་འགོག་པ་ས་བརྩུ་པའི་ལུང་གིས་སྒྱུབ་པ་དང་། དེ་ཕྱིར་སྒྲོ་ལྟན་སྒྲོ་ནིའི་
འཕེལ་བྱའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཉིས་གྱིས་དོན་དེ་ཉིད་མདོ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་སྒྱུབ་

པ་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱས་ལ་སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་བཞིན། ཞེས་པ་ནས། བཞོག་གི་
 གཟུགས་ནི་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཙམ་སྐྱས་སེམས་གཙོ་བོ་ཉིད་
 སྐྱབ་པར་བརྟན་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་ཚུལ་ནི་ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་
 མེད་པར་བཤམ། ས་བརྩུ་པའི་མདོ་ལས། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲུབ་སྟེ། འདིའི་ཙམ་སྐྱས་སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་
 པ་པོ་འགོག་གི་ཕྱི་དོན་མི་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བརྩུ་པ་ལས། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་
 ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ་སྟོན་པའི་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་པོ་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
 རབ་ཏུ་ཕྱེ་སྟེ་བཀའ་རྩལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟན་པ་དག་གོ་ཞེས་ཡན་
 ལག་བརྩུ་གཉིས་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི་ཚུལ་ནི་
 ས་བརྩུ་པ་ལས་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ། ཞེས་པའི་ཙམ་སྐྱས་ཕྱི་དོན་
 མི་འགོག་པ་ས་བརྩུ་པ་ལས་གཞན་པའི་མདོས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། ལང་གཤེགས་ལས། གང་
 ཟག་རྒྱན་དང་ཕྱང་པོ་དང་། །དེ་བཞིན་རྒྱན་དང་རྩལ་དག་དང་། །གཙོ་བོ་དབང་
 ལྷག་བྱེད་པོ་རྣམས། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། ཞེས་འབྱུང་ཞིང་མུ་སྟེགས་
 བྱེད་དང་། སངས་རྒྱས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། གང་ཟག་རྒྱན་དང་ཕྱང་པོ་སོགས་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་སྐྱས་པ་དེ་དག་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པར་གཟིགས་ནས་རྒྱལ་བས་སེམས་
 ཙམ་ཞིག་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི་ཚུལ་ནི། ས་
 བརྩུ་པ་ལས་སེམས་ཙམ་མོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཙམ་སྐྱས་ཕྱི་དོན་མི་འགོག་པར་འཛིག་
 རྟེན་འབྱུང་པ་ལ་གཟུགས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཉིད་གཙོ་བོར་བརྟན་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྟོ་རྒྱས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་གཙོ་བོར་སྐྱ་མི་

མདོན་པར་བྱས་ནས་མདོ་ལས་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་འགོག་པར་བྱེད་ན། མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདྲ་
 བྱེད་ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་འདི་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་གཉིས་སེམས་
 དང་བཅས་པའི་ལས་ལས་སྦྱེས་པར་གསུངས་པ་སོགས་སྒྲོ་བ་མ་ནས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 ཅུ་རྟགས་གཉིས་པ། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་
 དང་ནང་གི་སེམས་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུང་པོ་ལྷ་ཐ་སྟོད་
 ཏུ་ཡོད་མཉམ་དང་སྦྱོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་ངོར་མེད་མཉམ་ཏུ་
 བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་དོན་མེད་པ་དང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་ཁྲུངས་
 ན་བདེན་པ་གཉིས་ལས་ཉམས་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་རྟགས་གསུམ་པ། མདོ་སྡེ་
 གང་ལས་ཕྱི་རོལ་སྤང་ཡོད་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས། ལང་ག་ཤེགས་ལས་སེམས་
 ཙམ་ཏུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ནས་བཟུང་སྟེ། དང་པོར་
 ཤེས་བྱ་དགག་པ་མཛད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་སེམས་ཙམ་
 ཏུ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་ཏུ་བརྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་ལུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་བྱས་ཏེ། ཞེས་
 སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གིས་མདོ་སྡེའི་དྲང་ངེས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་བརྟན་པ་སོགས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་གང་ལས་ཕྱི་རོལ། ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཉིས་
 ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་སེམས་ཙམ་ཏུ་གསུངས་པའི་མདོ་དྲང་དོན་ཏུ་ལུང་གིས་གྲུབ་ཚུལ་
 དེ་བརྟན། ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བསལ་བ་ནི། ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གིས་སེམས་
 ཙམ་ཏུ་གསུངས་པའི་མདོ་དྲང་དོན་ཏུ་རིགས་པས་གྲུབ་ཚུལ་དེ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོའི་ཚུལ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་དེ། ལང་ག་ཤེགས་ལས། ཕྱི་རོལ་སྤང་

བ་ཡོད་མིན་ཏེ། །སེམས་ནི་སྒྲ་ཚོགས་ནམས་སུ་སྒྲུང་། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གནས་
 འདྲ་བ། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེ་ན། སྤྱོན་
 མེད་དེ། །ལུང་དེས་སྤྱི་དོན་བཀག་ཀྱང་། །དེ་ནི་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་ནམས་
 གྱི་ཞེན་པ་སྒྲོག་པའི་སྤྱིར་དུ་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པ་དང་། །དེར་
 མ་ཟད་དགོངས་འགྲེལ་ལས། །སྤྱི་དོན་མེད་པའི་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་དང་། །རོ་
 བོ་ཉིད་གསུམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་སྤྱེ་ནས་གསུངས་པ་དང་། །ཀུན་གཞི་
 སྤྱོན་པའི་མདོ་དང་། །མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་སྤྱོན་པའི་མདོ་ནམས་དྲང་
 དོན་དུ་འཆད་འགྱུར་གྱི་ལུང་འདི་ནམས་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། །དགོངས་
 འགྲེལ་ལས། །བཙམ་ལྡན་འདས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་དེ་ཅི་
 སེམས་ལས་ཐ་དད་པ་ཞེས་བགྱི་འམ་ཐ་དད་པ་མ་ལགས་པ་ཞེས་བགྱི། །བཙམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྦྱེལ་པ། །བུམས་པ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་
 ན། །ནམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དམིགས་པ་ནམ་པར་རིག་ཙམ་གྱིས་རབ་དུ་སྤྱེ་བ་ཅན་ཡིན་
 བོ་ཞེས་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་སྤྱི་དོན་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ལང་གཤེགས་ལས།
 །ཇི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ། །སྒྲན་པ་སྒྲན་ནམས་གཏོང་བ་ལྟར། །སངས་བྱུང་དེ་བཞིན་
 སེམས་ཅན་ལ། །སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་རབ་དུ་བཤད། །ཅེས་པས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ།
 །དགོངས་འགྲེལ་ལས། །རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་སྤྱེ་ནས་
 གསུངས་པ་ཉིད། །ལང་གཤེགས་ལས། །འདི་ནི་མདོ་སྤྱི་གང་དུ་འང་རྩད་སྟེ། །དེ་དག་
 ཏུ་དོན་འདི་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་དྲང་དོན་ཏུ་འགྲེལ། །དགོངས་འགྲེལ་
 ལས། །ལེན་པའི་ནམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ཟུ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་

འབབ། །བདག་ཏུ་ཉོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །བྱིས་པ་ནམས་ལ་ངས་ནི་དེ་མ་
 བརྟན། །ཞེས་ཀྱན་གཞི་གསུངས་པ་ཉིད་ཏག་བརྟན་གྱི་སྤྲིང་པོ་སྟོན་པའི་མདོ་དང་དོན་
 ཏུ་འགྲེལ་པའི་མདོས་དང་དོན་ཏུ་འགྲེལ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། མཐར་ཐུག་ཐེག་
 པ་གསུམ་ཏུ་གསུངས་པ་ཉིད་དོན་ཏུ་འགྲེལ་ཚུལ་འགྲེལ་པར་མ་བཞོད་ཀྱང་། མདོ་
 ཀྱན་ལས་བརྟན་སོགས་ལ་བརྟན་ནས་དང་དོན་ཏུ་འགྲེལ་རྒྱས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།
 ཏག་བརྟན་གྱི་སྤྲིང་པོ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡང་སྔ་མ་ཁ་ཅིག དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་
 པོའི་མདོ་ལ་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་མི་ལེགས་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས། བཙམ་ལྷན་འདས་
 གྱི་མདོ་བརྗོད་པ་ཞེས་མདོ་བྱུར་པ་ཞིག་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཏག་པ་བརྟན་པ་ཐེར་བྱག་པ་མཆོན་སོ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་
 རུས་བརྒྱན་པའི་སྤྲིང་པོ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཞིག་ལ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནི་ལང་
 གཤེགས་ལས། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ནམ་པར་དག་
 པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ནམ་པར་དག་པ་ཉིད་མཆོན་སུམ་རུ་ཅ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་མཆིས་པར་བརྗོད་དེ། ཞེས་པ་ནས། སློ་གྲོས་ཆེན་
 པོ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམས་ཀྱིས་མུ་སྟེགས་བྱེད་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་མདོན་པར་
 ཞེན་པ་ནམས་དང་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོ་བརྟན་པས། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོ་བརྟན་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་མདོ་ནམས་ཡིན་ལ། དེ་ནམས་
 དང་དོན་ཏུ་འགྲེལ་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། མདོ་སྔ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་བཞིན་
 བརྟན་པ་བརྗོད་བྱ་འབྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ནའི་གཏམ་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། སླེག་
 རྒྱ་ནི་ཁྱུར་མེད་པས་ཁྱུར་ཞེན་པའི་རི་དྲགས་བསྐྱབ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཙམ་ལྷན་འདས་

གྱི་མདོ་ཞེ་ཁ་ཅིག་ལས་སྤར་བཞིན་གསུངས་པ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པར་བཟུང་ན་རི་དྲགས་གྱིས་
 སྒྲིག་སྐྱེ་ལ་ཆུར་ཞེན་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་སོ། །འོ་ན། ཉག་
 བརྟན་གྱི་སྒྲིང་པོ་གསུངས་པ་དང་དོན་དུ་བརྟན་པས་ཀུན་གཞི་སྟོན་པའི་མདོ་དང་དོན་
 དུ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་ཅེ་ན། དེ་འགྲུབ་སྟེ། ཀུན་གཞི་སྟོན་པའི་མདོ་དང་། ཉག་བརྟན་གྱི་
 སྒྲིང་པོ་སྟོན་པའི་མདོ་གཉིས་ཀ་དགོངས་གཞི་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་ལ་དགོངས་ནས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྐྱས་གསུངས་པ་གང་ཞིག་
 མདོ་དེ་གཉིས་དགོངས་གཞི་མི་གཅིག་ན། སྒྲིང་པོ་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྐྱས་གསུངས་པར་
 མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱན་རྒྱལ་པོ་བཀོད་པ་ལས། ས་རྣམས་སྒྲ་
 ཚོགས་ཀུན་གཞི་སྟེ། །བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་དགེ་བའང་དེ། །སྒྲིང་པོ་དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་
 སྐྱས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་སྟོན་པར་མཇུག། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལང་
 གཤེགས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བསྐྱབས་
 པར་ རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་དང་བཅས་པ་ཞེས་དེ་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གངས་སུ་གསུངས་
 པ་དང་། དེ་ལ་དགོངས་ནས། རང་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་
 གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱས་བརྟན་
 པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པའི་ཚུལ་ནི་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་
 པའི་མདོ་དང་དོན་ཡིན་པར་རིགས་པས་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཕྱི་དོན་མེད་པར་དངོས་སུ་
 བརྟན་ན་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བསལ་བ་ཉིད་བདེ་སྐྱབ་དུ་ཉོགས་སྐྱ་བའི་ཕྱིར་
 ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་ཞེས། །ཐུབ་
 པ་ཡིས་ནི་གང་གསུངས་པ། བྱིས་རྣམས་སྐྱག་པ་སྒྲོང་དོན་ཏེ། །དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་

མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། ཙ་ཏགས་གཉིས་པ། དེ་ལྟར་ལུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་བྱས་ཏེ།
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོའི་དྲང་ངེས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་བརྟན་པ་གྲུབ་སྟེ། ཀྱན་
 རྩོལ་བདེན་པ་དངོས་བརྟན་བརྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པ་འཇམ། སྤྱི་བཞིན་
 པ་མ་ཡིན་པ་གང་རུང་གི་མདོ་དྲང་དོན་ཀྱི་མདོའི་འཛིག་བྱེད་དང་། དོན་དམ་བདེན་
 པ་དངོས་བརྟན་བརྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་ངེས་དོན་ཀྱི་མདོའི་འཛིག་
 བྱེད་དུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། སྟོང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་
 པས་བརྟན་པ་ལྟར། །ངེས་དོན་མདོ་སྤྲེད་གཤིག་གི་བྱེད་བྲག་ཤེས། །གང་ལས་སེམས་ཅན་
 གང་ཟག་སྦྱིས་བྱ་བརྟན། །ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་དུ་ཤེས། ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་ཏེ། རྒྱུ་པར་གཞན་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འོ་ན། དགོངས་འགྲེལ་ལས། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་བཤད་པ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་
 ན་རང་ལུགས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་འཛིག་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན་བཤད་དུ་ཡོད་
 དེ། གཟུགས་སོགས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གཞན་དབང་། དེ་རྣམས་བདེན་པར་
 གྲུབ་པ་ཀྱན་བཏགས། དེ་རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་དུ་བྱས་པའི་
 རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཁྱད་གཞི་སྦྱུལ་དེ་ཐག་
 ཁྲའི་སྟོང་དུ་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲོས་བརྒྱུད་བ་ཀྱན་བཏགས་དང་། སྦྱུལ་དངོས་ཀྱི་སྟོང་དུ་
 གནས་ཆོད་ལ་གྲུབ་པས་ཡོངས་གྲུབ་དུ་འཛིག་པ་བཞིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དཔེར་
 ན། སྦྱུལ་ནི་ཐག་པ་བརྟོགས་པའི་ཉེན་ཅིང་འགྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་དེ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྦྱུལ་དངོས་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཀྱན་དུ་མ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་ཡང་གཞན་ཀྱི་

དབང་བྱས་པ་ཅན་ལ་ནི་ཀུན་རྟུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་དག་ནི་བཙུགས་མིན་
 དང་། །གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བས་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་བྱས་པ་ཅན་
 མ་ཡིན་ཅོ། །བཟུང་བཞིན་པའི་ཉིན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བྱས་པ་ཅན་གཟུགས་
 བརྟན་དང་འདྲ་བ་ལ་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ནི་
 དངོས་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྟུ་མ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་
 པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མངོན་པས་དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་
 སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་དང་གཞན་གྱི་དབང་དང་།
 ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྟོགས་པར་བྱས་
 རས་མདོའི་དགོངས་པ་རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

ཅ་རྟགས་གསུམ་པ། གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་གང་གི་
 ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གིས་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་བརྟན་པ་གྲུབ་ཏེ།
 གཅེར་བུ་པས་རྩ་བུམ་འཛིམ་པ་དང་རྩ་མཁན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བས་བདག་གཞན་གཉིས་
 ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ལ་བདག་གཞན་རེ་རེ་བ་ལ་བརྗོད་པའི་གཞོད་པ་འཇུག་པ་དང་།
 བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་འདི་འཛིག་ཉིན་ལས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དོན་དམ་
 དུ་ཡང་མེད་པའི་སྟོན་སྟེ་རིགས་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་བཞི་པ། གལ་
 ཏེ་རྒྱ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་ལྟ་ཞིག་འགྱུར་ན་ནི། ཞེས་པ་ནས། མ་བཤད་འབྱུང་བ་འདི་
 དག་ལྟ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་
 བརྟན་པ་གྲུབ་ཏེ། རྒྱང་འཕྲུལ་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ལ་
 རྒྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང་། རྟོན་

ཐོག་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་འབད་པ་
 དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་པའི་སྒྲོན་ས་འགོག་པ་དང་། འཛིག་ཏེན་པ་རོལ་མེད་པར་
 ལྟ་བ་རྒྱུ་འཕེན་ཉིད་ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བལྟ་བ་སོགས་སུ་བསྟན་པའི་
 སྤྱིར། དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མེན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག་ཅེས་པ་ནས།
 འདིའི་བར་གྱིས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་བཀག་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དངོས་
 པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ན་འཛིག་ཏེན་
 རང་དགའ་བས་ཀྱང་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་དུ་ཉོགས་པར་འགྱུར་རོ།
 ཞེན། དེ་མི་ཉོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཏི་མུག་གིས་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་དེ་
 ལྟར་མི་ཉོགས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། གང་གིས་སྤྱིན་ཆོགས་དང་མཚུངས་གཏི་
 མུག་སྐྱུག་པོ་འཛིག་ཏེན་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། དངོས་པོ་རྣམས་མི་
 སྐྱེ་བར་ཐལ། དེ་རྣམས་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་ཞེན། མ་ཁྲུབ་
 རྟེན། དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་ཐ་སྟད་དུ་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར། ཞེས་འཆད་པ་
 ལ། གང་སྤྱིར་རྒྱ་མེད་པ་དང་དབང་ཐུག་གི་ ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ལྟར་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ལ་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་སྤོང་སྒྲ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཅེས་ཉོན་
 པ་ལ། གང་སྤྱིར་དངོས་པོ་བཞེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།
 བསྟན་བཅོས་སུ་དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་མཛད་པ་རྣམས་གདུལ་བྱས་རྣམ་གྲོལ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་
 དུ་ཡིན་གྱི། ཚུད་པ་ལ་ཆགས་པའི་སྤྱིར་མཛད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་འཆད་པ་ལ། སོ་སོ་
 སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་ཉོག་པས་བཅིངས། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་། དེ་སྤྱིར་ཉོན་
 འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། ལྟ་བུ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། ཅེས་པས་

དངོས་པོ་ནམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱེ་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་ཏེན་འབྱུང་གི་རིགས་
 པ་བསྐྱུགས་པ་ནི། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། དེ་དང་དེ་བཞིན་གང་འབྱུང་བ། །རང་
 གི་ངོ་བོ་དེར་མ་སྦྱེས། །རང་གི་ངོ་བོར་གང་མ་སྦྱེ། །དེ་ནི་སྦྱེས་ཞེས་ངི་ཏྲ་བྱ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་། །ཅ་ཤེ་ལས། ཏེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྦྱོང་
 པ་ཉིད་དུ་བཤད། །དེ་ནི་རྒྱུར་བྱས་གདགས་པ་སྟེ། །དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་འབྲ་བར། མདོ་སྡེ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྦྱེས་པ་དེ་མ་
 སྦྱེས། །དེ་ལ་སྦྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྦྱོང་པར་བཤད། །
 གང་ཞིག་སྦྱོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་
 སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་དང་། ལང་ག་ཤེགས་ལས། སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་
 མ་སྦྱེས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྦྱེས་པའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་
 སངས་རྒྱུས་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་དགོངས་པ་སྤངས་ནས་གསུངས། ཡང་མདོ་ལས།
 མཁས་པས་ཏེན་འབྱུང་ཆོས་ནམས་ཡོངས་ཤེས་ནས། །མཐར་ཏྲ་བ་ལ་བཞེན་པར་ཡང་མི་
 བྱེད། །རྒྱ་དང་བཅས་ཤིང་རྒྱུན་བཅས་ཆོས་ཤེས་ཀྱི། །རྒྱ་མེད་རྒྱུན་མེད་ཆོས་ཉིད་ཡོད་མ་
 ཡིན། །ཞེས་པས་ཀྱང་ཏེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་ལ་བསྐྱུགས་པར་མང་དོ། །

ཅ་ཏགས་གཉིས་པ། ཉོན་མོངས་སྦྱོན་ནམས་མ་ལུས་འཇིགས་ཆོགས་ལ། །ཞེས་
 པ་ནས། དེ་སྐད་སྤར་བཤད་ལྷག་མ་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་
 བར་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྒྱུས་པར་བསྟན་པ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲི་ཀ་དང་པོས་ཐར་འདོད་
 ཀྱིས་ཐོག་མར་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དགག་དགོས་པར་བསྟན། །ཟེ་པོ་
 ཏག་དངོས་བྱེད་པོ་མིན་པའི་བདག །ཅས་པ་ནས། མ་བཏགས་གྲགས་པར་གཏི་མུག་

ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། གང་
 ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ཅན་ལས་མེད་པ། །ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གིས་བདག་གི་བ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། བུམ་པ་སྒྲུལ་བྱ་རེ་རྩེ་དམག་དང་ནགས་ཚལ་འབྲེང་
 བ་ཚྲོན་གིང་དང་། །ཞེས་པ་ནས། སྤྱོད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་
 བར་གྱིས་བདག་དང་། །གིང་རྟའི་དབྱུང་པ་དངོས་པོ་གཞན་ལ་ཡང་བསྐྱེ་བར་བཞུན་
 པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་ཚུལ་ནི་ཐར་འདོད་ཀྱི་ནུལ་འབྱོར་པས་ཐོག་མར་
 བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་དགོས་ཏེ། ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་
 བདག་འཛིན་སྤྱོད་དགོས། བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 མ་བཀག་པར་བདག་འཛིན་སྤྱོད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་སྟེ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཡུལ་
 ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྤྱིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཆོས་
 དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། མཆོག་ཏུ་སེམས་ནི་སྤྱོད་བྱེད་པའི། །ཆོས་ནི་རང་བཞིན་
 མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདི་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་མེད་པར་ནི། །དེ་
 སྤྱོད་བར་ནི་རྣམས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དགོངས་པ་མཐུན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཉིད་ཀྱིས་གང་ཟག་
 གི་བདག་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་དང་། །རྩན་སྤྱེས་གཉིས་ཀའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་ཞིང་
 བདག་འཛིན་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱོད་འདོགས་ཆོད་པ་རྩ་གཤེད་རྣམས་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་
 པས། དེང་སང་ཁ་ཅིག་ བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་སུན་འབྱེན་དཀའ་སྤྱིའི་
 ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དང་། བདག་འཛིན་གཉིས་ལ་སྤྱོད་འདོགས་གཅོད་དཀའ་སྤྱིའོ་ཡོད་པར་
 འདོད་པ་ནི་མཐའ་མ་ཆོད་པའོ། །རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཟ་པོ་རྟག་དངོས་ཞེས་

པ་ནས། དེས་ན་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་འགའ་མེད། ཁྱེས་པའི་བར་གྱིས་གཞན་
 སྒྲེས་བརྟགས་པའི་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་དགག་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལས་
 གཞན་བདག་གྲུབ་མེད་པའི་སྒྱུར། ཁྱེས་པ་ནས། གྱེ་མ་གཞན་གྱི་གནམ་པོར་འགྱུར་
 ཉིད་དོ། ཁྱེས་པའི་བར་གྱིས་རང་སྒྲེས་བརྟགས་པའི་ཕུང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་འདོད་པ་
 དགག་པ་དང་། ཕུང་པོར་བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བདག་ལ་ཡང་། ཁྱེས་པ་ནས། ཅེ་མོ་
 མཐོ་བར་གྱུར་པ་འདི་དག་གོ ཁྱེས་པའི་བར་གྱིས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲག་མའི་ཕྱོགས་ཉེན་
 བརྟེན་པ་སོགས་གསུམ་དགག་པ་དང་། ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་ཉེན་མི་ཉེན། ཁྱེས་
 པ་ནས། དེ་སྒྱུར་བདག་མེད་དངོས་ཚོས་དང་བྲལ་སྒྱུར། ཁྱེས་པའི་བར་གྱིས་དེ་ཉིད་
 དང་གཞན་ཉིད་ཏུ་བརྗོད་ཏུ་མེད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་དགག་པ་དང་། དེ་སྒྱུར་ངར་
 འཛིན་ཉེན་ནི་དངོས་པོ་མིན། ཁྱེས་པ་ནས། འཛིན་ཉེན་གྲགས་པའི་ཀྱན་རྫོང་མ་བརྒྱག་
 ཅིག ཁྱེས་པའི་བར་གྱིས་བདག་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་ཙམ་ཏུ་བཞག་པ་དཔེ་དང་བཅས་
 པ་དང་། རྣམ་བདུན་གྱིས་མེད་གང་དེ་ཇི་ལྟ་བུར། ཁྱེས་པ་ནས། གཉི་མུག་ལས་
 ཡིན་ནོ། ཁྱེས་པའི་བར་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྟེན་པ་ལ་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་སྒྲོང་སྒྲ་བའི་
 ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་བརྟེན་པ་སོགས་ཡིན་པའི་སྒྱུར། དང་པོའི་རྒྱུ་ལ་ལ་འདོད་པ་བརྗོད་
 པ་ནི། ཟ་པོ་ཉེན་དངོས་ཁྱེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གངས་ཅན་པ་ན་རེ། བདག་
 དེ་ཁྱད་ཚོས་ལྟ་ལྟན་ཡིན་ཏེ། བདེ་སྤྱུག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བ་བ་པོ་ཡིན་པ། ཉེན་དངོས་
 ཡིན་པ། རྣམ་འགྱུར་གྱི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ། ཡོན་ཏན་གསུམ་ཏུ་མེད་པ། ཁྱབ་
 པའི་སྒྱུར་ན་བྱ་བ་མེད་པ་སྟེ་རྣམ་དང་རྣམ་པའི་སྒྱུར། ཁྱེས་ཟེར། བྲེ་བྲག་པ་ན་རེ། བདག་
 ཡོན་ཏན་དགུ་ལྟན་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་དང་། བདེ་བ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་། འདོད་པ་

དང་། ལྷ་བ་དང་། འབད་པ་དང་། ཆོས་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱ་བའི་
 རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། བྱེ་བྲག་པ་ཁ་ཅིག་གཞན་འདྲ་བ་ལ་
 བསྐྱམ་པ་དང་། རྒྱུ་བའི་བྱ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། རིག་བྱེད་པ་ན་རེ།
 བུམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཀྱང་ནམ་མཁའ་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། རྟེན་
 ལུས་ཐ་དད་ཀྱང་། བརྟེན་པ་བདག་གཅིག་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར། དེ་དག་ཐུན་མོང་
 དུ་འགོག་པ་ལ་མོ་གཤམ་བུ་ལྟར་སྦྱེ་བ་དང་བྲལ་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་
 ནོ། །གཉིས་པའི་ཚུལ་ལ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། ཡུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་གྲུབ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་མང་བཀྱར་བ་ཁ་ཅིག་ བདག་ལྟ་ལྟན་
 སྦྱེས་ཀྱི་དམིགས་ནམ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དམིགས་པ་ནི། ཡུང་པོ་ཁོ་ནའི་སྤྲོད་ནས་འཛིན་
 ཅེས་ཟེར། ཡང་མང་བཀྱར་བ་ཁ་ཅིག་ ཡུང་པོ་ལྟ་ཆར་བདག་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར།
 ཡང་མང་བཀྱར་བ་ཁ་ཅིག་ ནམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཕུ་བདག་ཡིན་ཟེར་ཏེ། རྩེ་པ་
 ཐ་དད་ལྷགས་པའི་འཁོར་ལོ་ལས། །ས་སྒྲོག་རི་རབ་བསྐྱང་བ་པ། །གནས་མ་བུ་པའི་
 རྩེ་ནམས་ནི། །མང་པོས་བཀྱར་བ་ནམ་པ་གསུམ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀྱི་མང་
 བཀྱར་བ་གསུམ་ཀྱི་འདོད་པ་སྦྱར་ཞེས་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་གསུངས། ཡང་ན་དང་པོ་མང་
 བཀྱར་བ་སོགས་སྒྲོགས་སྒྲ་སྒྲ་བ་སྦྱིའི་འདོད་པ་ལ་སྦྱར་ཞིང་། བྱེ་མ་གཉིས་མང་བཀྱར་
 བའི་ནང་ཆོན་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ་མི་རུང་བ་མེད་དོ། །སྒྲོབ་དཔོན་
 ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ལ་སོགས་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པ་མཐའ་དག་
 ཀྱང་། ཡིད་ཀྱི་ནམ་པར་ཤེས་པ་བདག་ཏུ་འདོད་དེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་སོགས་སྐྱ་གསལ་
 བས་སོ། །མང་བཀྱར་བའི་འདོད་པ་དེ་ནམས་འགོག་པ་ལ། གལ་ཏེ་ཡུང་པོ་བདག་ན་

དེ་ཕྱིར་དེ། ཁྲིམ་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་བདག་ཚུལ་ཅན། ཏུ་མར་ཐལ། སྤང་པོ་
 རྩ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་སྤང་པོ་རྩ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་གང་ཞིག ཁྱོད་
 དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན། ཁྱོད་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟྱེ་མ་དེར་
 ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན། ཁྱོད་དེ་དང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་
 གཅིག་ཡིན་དགོས། ཁྱོད་དེ་དང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན། ཁྱོད་
 དེ་དང་ཐ་དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཏུགས་ཁས། རྩ་བར་འདོད་ན། མི་འཐད་དེ། མདོ་
 ལས། འཛིག་ཏེན་སྒྲེ་བ་ན་གང་ཟག་ཉག་གཅིག་སྒྲེའོ། ཁྲིམ་གསུངས། བདག་རྩལ་
 ཡོད་ཡིན་པར་ཐལ། སྤང་པོ་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། མདོ་ལས།
 དགོ་སྤྱོད་དག་རྩ་པོ་འདི་དག་ནི་མིང་ཙམ། ཐ་སྙད་ཙམ། བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ། གང་
 འདི་ལྟ་སྟེ། འདས་པའི་དུས་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་དང་། རམ་མཁའ་དང་། ལྷ་
 ངན་ལས་འདས་པ་དང་། གང་ཟག་གོ་ཁྲིམ་གསུངས། གཞན་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་
 འཛིན་ལྟ་སྟེ་ཚུལ་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་འཛིན་སྐྱོངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་གཤམ་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་རྩལ་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་གང་ཞིག བདག་རྩལ་ཡོད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཟྱེ་མ་ཁས། འདོད་ན། སྒྲུལ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་ས་
 བོན་དངོས་སུ་མི་སྤྱོད་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཐོབ་པའི་
 ཆེ་བདག་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་མེད་པ་གང་ཞིག ཟག་
 བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་བདག་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 སྒྲེ་འཛིག་བྱེད་པར་ཐལ། ལྷག་མེད་མུང་འདས་ལ་ཁྱུགས་པའི་སྤྱོད་དུ་སྤང་པོ་སྐད་ཅིག་

རེ་རེ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་གང་ཞིག སྤང་པོ་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ང་
 དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་དོ། །ཞེས་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་དང་།
 རང་གིས་བསགས་པའི་ལས་རང་གིས་མི་སྤྱོད་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། སྤང་
 པོ་ལྔ་བདག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤང་པོ་ཚོགས་ཙམ་བདག་གི་གདགས་གཞི་དང་། བདག་
 དེ་སྤང་པོ་ཚོགས་ཙམ་གདགས་གཞིར་བྱས་པར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་མདོ་ལས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་ནམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་
 ཏྲ་བརྟེན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྤང་པོ་ནམས་བརྟེན་ནས། །ཀྱན་རྫོབ་སེམས་ཙན་ཞེས་
 བརྟེན་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང་། མདོ་ལས་སྤང་པོ་བརྟེན་
 ནས་ཡིན་གསུངས་པ། །དེ་ཕྱིར་སྤང་པོ་འདུས་ཙམ་བདག་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས།

ལྔ་པ་དེ་ཕྱིར་ང་འཇིན་ཏེན་ནི་དངོས་པོ་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདག་བརྟེན་
 ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་དཔེ་དང་བཅས་པར་འཆད་ཚུལ་ནི་ཤིང་ཏྲ་རང་གི་ཡན་
 ལག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་དོས་ནས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་
 ཏྲའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་ཤིང་ཏྲ་མ་ཡིན། ཤིང་ཏྲའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཡང་ཤིང་ཏྲ་མ་
 ཡིན། ཤིང་ཏྲའི་ཡན་ལག་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡང་ཤིང་ཏྲ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་
 དུ་བདག་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་དོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་
 དེ། སྤང་པོ་རེ་རེ་བ་བདག་མ་ཡིན། སྤང་པོ་ཚོགས་ཙམ་བདག་མ་ཡིན། སྤང་པོ་
 ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡང་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ།

དུག་པ། ནམ་བདུན་གྱིས་མེད་གང་དེ་ཇི་ལྟ་བུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་
 བརྟེན་པ་ལ་མཐར་འཇིག་གྱི་ལྟ་བ་སྤོང་སྤོང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་འཆད་ཚུལ་ནི། ནམ་

འབྱོར་པས་ཤིང་ན་མཐའ་བདུན་དུ་བཅུ་ལ་བས་མ་རྟེན་པར་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་
 རྟེན་དོན་དམ་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཀུན་རྫོབ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཉམས་
 པར་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་མཐའ་བདུན་དུ་མེད་པ་ནི། ཤིང་རྟ་རང་
 གི་ཡན་ལག་དང་གཅིག་ཏུ་མེད་པ། ཤིང་རྟ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ། ཤིང་རྟ་རང་གི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་
 མ་གྲུབ་པ། ཤིང་རྟ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ། ཤིང་
 རྟའི་ཡན་ལག་ཤིང་རྟ་ལ་བརྟེན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་
 ཚོགས་ཅུམ་ཤིང་རྟ་མ་ཡིན་པ། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་མ་ཡིན་པ་རྟེ་
 བདུན་ནོ། །འདིས་བདག་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཅུ་ལ་བས་མ་རྟེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་
 གི་དོན་དམ་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་བདག་
 མཐའ་བདུན་དུ་བཅུ་ལ་བའི་ཆེ་མ་རྟེན་པ་དེ་བདག་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། དེ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བདག་གི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་དེ། བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
 ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་དེ་གནས་ལུགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་
 གྱིས་སྒོང་པ་ཡང་གནས་ལུགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མཐའ་བདུན་དུ་
 བཅུ་ལ་བའི་ཆེ་མ་རྟེན་པ་དེ་གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ།
 གང་ཟག་མཐའ་བདུན་དུ་བཅུ་ལ་བའི་ཆེ་མ་རྟེན་པ་དེ་གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཐའ་བདུན་དུ་བཅུ་ལ་བས་མ་རྟེན་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གིས་

གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་སྒྱུབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ནམ་དག་ཡོད་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཕྱི་ཚོལ་ནམ་དག་དེས་བདེན་མེད་ཆད་མས་
 རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། འདོད་ན། དེས་བདག་མེད་ཆད་མས་
 རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་རྟོགས་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་ཀྱང་ཆད་མས་མ་རྟོགས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱང་ཆད་མས་མ་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་ཆད་མས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
 ན། དེང་སང་ཆེན་འབྲེལ་གྱི་རྟོགས་ཀྱིས་མུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་སྒྱུབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་
 པའི་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་གཟུགས་བརྒྱན་བདེན་མེད་དུ་དང་། ཆེན་འབྲེལ་བདེན་མེད་དང་། སྤྱིར་
 བདེན་མེད་ཆད་མས་ངེས་པར་འདོད་པ་ནམས་ཀྱིས་ལན་གདབ་པར་དཀའ་ལ། རང་ལྷགས་
 ཁྲབ་མེད་ཀྱི་ལན་འདེབས་པ་འོས་སམ་བཤད་པ་ལྟར་དང་། གཞན་དུ་ཡང་བཤད་ཡོད་
 པས་ངེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་གདགས་གཞི་དང་། གང་ཟག་གདགས་ཆོས་
 སུ་བྱས་ནས་ཕན་ཚུན་རྟོག་གྲུབ་དུ་འཛོག་སྟེ། གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་རྟོག་ནས་གྲུབ། ཕུང་
 པོ་ལྔ་ཡང་གང་ཟག་ལ་རྟོག་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མེ་དུ་གཉིས་རྟོག་གྲུབ་དུ་འཛོག་
 པ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་པ་ནམས། རྟོག་ཕྱིར་འབྲས་བྱ་ཉིད་དུ་བཟོད། ཅིས་མེ་དུ་བ་
 ལ་མེ་རྟོག་པར་འདོད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་མེ་ལ་རྟོག་ནས་གྲུབ། མེ་ཡང་དུ་བ་ལ་
 རྟོག་ནས་གྲུབ་པར་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། རྟོག་གྲུབ་འདི་ལ་གཉིས་
 ཀ་ཕན་ཚུན་རྟོག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཛོག་ལྷགས་ཡོད་པ་ནམས་ཤེས་དགོས་པར་
 ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུང་འདི་ལ་བཞེན་ནས་ཆོས་གང་ཕན་ཚུན་རྟོག་
 གྲུབ་གང་ཡིན་ཕན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་སུ་བཞེད་པ་ཡོད་དོ། །རེ་ཤིག་མ་སྤྲོས་སོ། །

སེམས་བསྐྱེད་བདུན་པ་རིང་དུ་སྲིང་བ།

༥ ས་དུག་པར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ས་བདུན་པར་ཐབས་གྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རིང་དུ་སྲིང་འདྲིར་འདི་ནི་སྐྱད་ཅིག་དང་། །སྐྱད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འཇུག་འགྱུར་ཞིང་། །ཐབས་གྱི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལེགས་འབར་བའང་ཐོབ་ཅེས་གསུངས། རོན་ནི། ས་བདུན་པ་འདྲིར་དེ་ལྟར་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་དུག་པར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་གོམས་པའི་སྟོབས་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐབས་མཁས་གྱི་ཕར་ཕྱིན་དུ་འཛོག་པའི་ཐབས་མཁས་དེ་ལ་ཡང་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་དེ། རིང་དུ་སྲིངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་རྣམས་འགྲུབ་པ་ལས་བརྒྱམས་པའི་ཐབས་མཁས་དུག་དང་། ཕྱིའི་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་ལས་བརྒྱམས་པའི་ཐབས་མཁས་དུག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷན་འདྲིའི་འགོག་པ་ཡུལ་ཅན་ལ་མི་བྱེད་པར་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཡང་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་ཟུང་འདས་ཞེས་བཤད་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་གསུངས་པའི་ཡང་དག་མཐའ་རྣམས་དོན་གཅིག་པར་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སེམས་བསྐྱེད་བརྒྱུད་པ་མི་གཡོ་བ།

༥ འོན། ས་བདུན་པར་ཐབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་ཚུལ་དེ་ལྟར་
 ཡིན་ན། ས་བརྒྱུད་པ་འདིར་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་རི་
 ལྟར་ཐོབ་ཅི་ན། དེ་ཡང་གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཡང་ཡང་སྤར་དགེ་ལས་
 ལྷག་ཐོབ་བྱུང་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་ལྷས་ས་འདིར་སྒྲོན་ལམ་ལྷག་ཅིང་འགོག་
 པ་ལས་སྒྲོང་ཚུལ་བསྟན། ཆགས་པ་མེད་པའི་སྒྲོ་ནི་སྒྲོན་ནམས་དག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་
 གནས་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གིས་ས་འདིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་
 བསྟན། འཁོར་བ་འགགས་ཀྱང་དབང་ནམ་བུ་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་དག་གིས།
 ཞེས་པ་ཀྱང་པ་གཉིས་ཀྱིས་ས་འདིར་དབང་བུ་ཐོབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་
 ཚུལ་ནི་ས་འདིར་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། ས་བདུན་པར་ཐབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ་པ་ལས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བརྒྱུད་པར་འགོག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་
 གཞག་པའི་ཆེ་རྒྱལ་བ་ནམས་ཀྱིས་མཉམ་གཞག་དེ་ལས་སྒྲོང་བར་མངོན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ནི། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསོག་པ་ལ་བསྐྱུལ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། ས་
 བུ་པའི་མདོ་ལས། འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བཟོད་པ་ཡང་ཡིན་ན། འོན་ཀྱང་རིགས་
 ཀྱི་བྱ་གང་ངེད་ཀྱི་སྟོབས་བུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་དེ་བྱེད་ལ་མེད་ཀྱི། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་ཕུན་སུམ་
 ཆོག་པ་དེ་ཡོངས་སུ་བཅ་ལ་བའི་ཕྱིར་སྒྱུར་བ་བྱོས་ཤིག། བཙུན་འགྲུས་ཚུལ་ཤིག།
 བཟོད་པའི་སྒྲོ་འདི་ཉིད་ཀྱང་མ་འདོར་ཅིག། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གནད་འདིའི་
 རིགས་ཉིགས་ན་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་སྒྲིའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་པ་དང་མི་ལྡན་པར་རྗེས་ཐོབ་
 ཏུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་པ་བསོག་པ་ལ་ངེས་པ་སྟེར་བར་འགྱུར་རོ། །

སེམས་བརྒྱད་དགྲ་པ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས།

ལྟེ འོ་ན། ས་བརྒྱད་པར་སྒོན་ལམ་གྱི་པར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྟག་ཚུལ་དེ་
 ལྟར་ཡིན་ན། ས་དགྲ་པ་འདིར་སྟོབས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྟག་པར་ཐོབ་
 ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དགྲ་པ་ལ་ནི་དེའི་སྟོབས་ལྟ་ཞིག་མཐའ་དག་རྫོགས་པར་དག་
 འགྱུར་ཞིང་། །དེ་བཞིན་ཡང་དག་རིག་ཆོས་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པའང་
 ཐོབ། །ཅེས་པ་རྟེན་པ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། རོན་ནི། ས་འདིར་སྟོབས་ཀྱི་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་
 ལེན་ཆེས་ལྟག་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བརྒྱད་པར་སྒོན་ལམ་གྱི་པར་ཕྱིན་
 གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྟག་པ་ཐོབ་པའི་སྟོབས་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོབས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་
 ཏུ་འཛིན་པའི་སྟོབས་བརྒྱུ་ནི་ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱུ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་པའི་སྟོབས་
 དང་། ལྟག་པའི་བསམ་པའི་སྟོབས་དང་། གཟུངས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་
 གྱི་སྟོབས་དང་། ཡང་དག་པར་འབྱོར་བའི་སྟོབས་དང་། དབང་གི་སྟོབས་དང་། སྟོབས་
 པའི་སྟོབས་དང་། སྒོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་དང་། ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྟོབས་དང་། བྱམས་
 པ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་དང་། སྤང་རྩེ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་དང་།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱིན་གྱིས་སྟོབས་པའི་སྟོབས་ཏེ་བརྒྱ་གསུམ་དུ་
 གསུངས་ཀྱང་གྲངས་བརྒྱུ་བ་ལས་འོས་མེད་དོ། །

སེམས་བསྐྱེད་བརྩུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན།

ཕྱི་ལོ་ན། ས་དགུ་པར་སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ་
 པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ས་བརྩུ་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་
 པར་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བརྩུ་པའི་ས་ལ་དེ་ཡིས་ཀྱན་ནས་སངས་རྒྱུ་
 རྣམས་ལས་དབང་བསྐྱར་བ། །དམ་པ་ཐོབ་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ལྷག་པར་མཆོག་ཏུ་བྱུང་བར་
 གྱུར་པའང་ཡིན། །ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གསུངས། དོན་ནི། ས་འདིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་དགུ་པར་སྟོབས་
 ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་སྟོབས་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཡང་ས་བརྩུ་པར་གཞིན་ནའི་ས་དང་། དགུ་པར་རྒྱལ་ཆ་བཞུགས་ཀྱི་ས་དང་། བརྩུ་པར་
 རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་པ་ཐོབ། འཕྲོ་ཚུལ་ནི་བྱང་སེམས་
 འདིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གངས་མེད་པ་འབྱུང་ཕྱག་བརྩུ་ཐོབ་པའི་ཐ་མ་ལ། ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བྱུང་པར་མེད་པར་དབང་བསྐྱར་བ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
 ཏིང་ངེ་འཛིན་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྟོང་གསུམ་འབྱུང་ཕྱག་བརྩུ་
 གཏོས་དང་མཉམ་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་པར་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་
 དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྒྱུ་པར་སྟོང་གསུམ་འབྱུང་ཕྱག་བརྩུ་པར་ཆང་བའི་རྩལ་
 སྤྲོ་བ་ཀྱི་རྩལ་སྟེད་ཀྱི་པར་འཁོར་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་སེམས་

དེའི་ལུས་ཀྱང་དེ་དང་འཁོམ་པར་གནས་སོ། ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་པར་
 དེ་ལ་འདུག་པར་ཀུན་ཏུ་སྒྲུང་ངོ། །དེ་དེ་ལ་འདུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་
 གྱི་ཞིང་ཀུན་ནས་གདན་འཛོམ་པ་ནམས་གྱི་མཛོད་སྤྲུལ་ནས། འོད་ཟེར་བྱང་ནས་བྱང་
 སེམས་དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་མཛད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ས་བརྒྱ་པ་ལས་གསུངས་
 པ་ལྟ་བུའོ། ། ॥

འབྲས་བུའི་ས་ཡི་ནམ་བཞག

༥ དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་ནི་སྟོན་པར་རྟེན། །ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་
 རྒྱུའི་ས་བུ་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་བཤད་ནས་འབྲས་བུའི་ས་འཆད་པའི་དབང་དུ་མཛད་
 དེ། གང་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་ལ་ཆེ་སྒྲིང་གསལ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། འོག་མེན་དུ་ནི་ཞེས་པའི་གསུང་ལས། ཀྱན་མཆེན་ཡེ་
 ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་གསུང་དུ་བརྟེན་པའི་གནས་ཡིན་ན་འོག་མེན་ཡིན་དགོས་པར་བརྟན་
 པ་དང་། མཆེན་བཟང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐུགས་སུ་ཆུད། །ཅེས་
 པའི་གསུང་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྩི་རྩི་
 སྟོན་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཆེན་པར་གྱུབ། དེ་ལྟར་ཀའང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་མཉམ་རྩིས་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་ཡོད་དེ། རྒྱུད་ཐ་མ་ལས། ཤེས་རབ་
 ཡེ་ཤེས་ནམ་གྲོལ་ནམས། །གསལ་དང་འཕྲོ་དང་དག་སྦྱར་དང་། །ཐ་དད་མེད་སྦྱར་
 འོད་དང་ཟེར། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནམས་དང་མཚུངས། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་
 དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མངའ་བའི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
 ཤེས་རབ་ནི། ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་པའི་མུན་པ་སེལ་བར་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར།
 འོད་གསལ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། །དེའི་རྩིས་ལ་ཐོབ་པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་ནི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འདུག་པས་ན་འོད་ཟེར་གྱི་
 དྲ་བ་འཕྲོ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས། ཤེས་བྱ་མཆེན་ཚུལ་རྩི་རྩི་བ་

ལ་ལྟོས་ཏེ་ཇི་སྟེད་པ་མི་མཁྱེན། ཇི་སྟེད་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཇི་ལྟ་བུ་མི་མཁྱེན་པ་སྤར་བཤད་
 པ་བཞིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། བརྟགས་པའི་ངོ་བོས་དབེན་པ་ཡིས། །ཇི་ལྟར་
 སྤར་བ་འདི་ཁོ་ན། །བདེན་ཏེ་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མངོན་
 སུམ་གཟིགས། །ཞེས་དང་། གང་ཆེ་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དང་། །བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་
 མི་མཐོང་བ། །དེ་ཆེ་མཚན་མ་མི་འབྱུང་ཕྱིར། །གནས་པ་བརྟན་ཕྱིར་མི་བཞེངས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ས་བཙུ་རིམ་གྱིས་བཟོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 འོག་མིན་དུ་ཆོས་སྐྱེ་མངོན་དུ་བྱ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་
 པའི་ངང་ནས་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་བ་ཐེར་འབུམ་བཞུ་སྟེ་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱན་
 མི་ཆད་དུ་བསྐྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འདིར་སྒྲུས་པ།

ཐུབ་དབང་གྲུ་སྐྱབ་གསུང་རབ་ཤིང་ཉི་ཤོལ། །
 ཟླ་བས་བཀྲལ་བ་ཉི་མས་བསྐྱར་བའི་གཞུང་། །
 ཇི་བཙུན་བཙོང་ཁས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་བཞིན། །
 དེར་འདིར་ཁོ་བོས་ཀྱང་ནི་ལེགས་པར་བཤད། །

འཁོར་མང་དབུས་སུ་མཁས་པར་བཙོས་པ་ཡིས། །
 རྩོམ་པ་རྒྱར་ལེན་ཡི་གེ་སྤར་མའི་གཟུགས། །
 འདྲ་མིན་རྩུང་ཟད་སྒྲིག་པ་དེ་དག་ལ། །
 འགྲན་ནས་སྐྱར་བར་སེམས་ན་གད་མོའི་གནས། །

ཕལ་ཆེར་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གཟི་བྱིན་གྱིས། །

དེང་དུས་སྐྱ་པོ་མཁས་ཚྭ་བརྒྱ་ཕྱག་ནི། །

སྟན་ཅིག་ཁྱུ་དང་འདར་དང་སྦྱངས་པ་ཡི། །

ནམ་འགྱུར་གཡོན་སྒར་ཡང་གད་མི་བྱོ། །

གཅིག་དུ་མཁས་པའི་བཤེས་ལ་དག་བཞིན་སྤང་། །

ལེགས་བཤད་སྤང་གིའི་མདུན་གྱི་ཚུ་བཞིན་འདོར། །

འཁོར་སྤང་སེའུའི་འབྲུ་བཞིན་བྱེད་པ་ཡི། །

སྐྱ་པོའི་གཟུགས་ཅན་དེ་བཞིན་སྤང་ཡང་རྗེ། །

འཆད་ན་ང་སྟེ་ཐོགས་མེད་སྐྱ་མཆེད་ཉིད་གྱིས་གོང་དུ་འགོད་པར་དགོངས་ནས་ཞིང་
གཞན་གཤེགས་པའི་མཛད་པ་བརྟན། རྩོད་ན་ང་སྟེ་ཕྱོགས་སྒྲང་གྲགས་པའང་གཞུང་
ལྷགས་དཔང་བཙུགས་བཞུགས་ཞིང་བཏགས་ན་རྩོད་པའི་ཐོལ་གྱིས་འབྲུལ་ཐབས་མཛད།
ཚུམ་ན་ང་སྟེ་མཁས་མཆོག་དཔའ་བོ་འཁྲུ་ཞིང་ཅོ་འདྲི་གངས་ཅན་སྤྱོདས་འདིར་ལེགས་
བཤད་སྟེལ་ལ་ཟླ་དང་བྲལ། མཁས་པ་ང་སྟེ་ཀྱལ་བའི་གསུང་རབ་རབ་འབྲུམས་ཀྱན་
ལ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པས་ཅི་དགར་འོལ་འདི་ཨེ་མ་མཛར། །

ཇི་སྟེད་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ནམ་དཀར་གྱི། །

ཕུང་པོ་གངས་རིའི་དྲོག་ལྷར་མཛེས་པ་དེས། །

ངོ་མཚར་ཕན་བདེའི་གཞིར་གྱུར་བརྟན་པ་ནི། །

སྦྱིས་དགྲའི་བསོད་ནམས་དཔལ་དུ་འབར་གྱུར་ཅིག།

བདག་ཀྱང་སྔོན་བྱོན་དམ་པའི་ནམ་ཐར་བཞིན། །
 རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མདོ་རྒྱད་རིན་པོ་ཆེ། །
 རྣམ་མང་ཐབས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་འདིར་གསལ་བ་ལ། །
 སྤྱིང་སྤྱོད་པ་ཡར་འོང་ཆེ་བཞིན་འཕེལ་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་དབུ་མ་ལ་འདུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་དགོངས་
 པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བཀའ་དྲིན་མཉམ་
 མེད་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་འདམ་དབྱངས་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྷན་པའི་ཞལ་སྤྲུལ་ལྷན་
 རིང་དུ་བསྟེན་ཏེ། ཅ་འདུག་གི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ། སྤྱིང་བྱུན་
 སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་སོགས་ལ་འདྲིས་པར་བྱས་ཤིང་། དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་
 རྩེ་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོ་དང་། འདམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ལ་བརྟེན་
 རས། མདོ་སྤྲུགས་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དཔལ་རྣམ་དཔྱད་མཆོག་
 གི་སྤེས་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲངས་ཆོས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་མི་འགྱུར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་
 ལག་ཁང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལོ་ཉིས་སྟོང་སྐུ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཅ་གསུམ་ལ་ཉེ་བ་
 ཀྱན་འཛིན་ཞེས་པ་ས་པོ་བྱེ་བ་ལོའི་ཚུལ་ཞུགས་ཆེ་བའི་ཡར་ཆོས་བཟང་པོ་ལ་ཆང་བར་
 སྦྱར་བ་འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་ནས་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དར་
 ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །

དབུ་མ་ལ་འདུག་པའི་བཀལ་ལན་ཟབ་དོན་ཡང་གསལ་
ཐོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །གང་སྐྱུ་མཚན་དཔེ་དཔལ་འབར་ཞིང་། །

གང་གསུང་དྲག་ཅུ་བཞི་ཡིས་ལྷག །

གང་ཐུགས་ཚུལ་ཀུན་མ་ལུས་གསལ། །

ཐུབ་དབང་བསྟན་པའི་གཙོ་བོར་འདུད། །

བདུད་དཔུང་ཟ་ཡང་འཇུག་ཞལ་ཅན། །

མི་འཇིགས་བརྟེན་ཀྱང་རལ་གི་འཕྱར། །

ཚུལ་ཀུན་མཁྱེན་ཡང་སྒྲེགས་བམ་འཇིན། །

འཇམ་དབྱངས་གཞིན་ནུ་བྱིད་ཐུག་འཆལ། །

བདེ་གཤེགས་བསྟན་པའི་ལྷ་ལམ་གཞིར། །

སྐྱུ་སྐྱུ་བ་བྱད་རྟེན་ཉི་ཤར་བས། །

འཇིག་རྟེན་གཏི་མུག་མུན་པ་ལས། །

གྲོལ་ཞེས་སྟན་པ་འཇིག་རྟེན་སྒྲིགས། །

བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་ཟུང་འབྲེལ་དག །

དུས་ཀྱི་རྒྱབ་རིར་སོན་པའི་ཆོ། །

ཟླ་གྲགས་མཁྱེན་བརྟེན་འོད་དཀར་གྱིས། །

ཐུབ་བསྟན་ཀྱི་མུད་སྲིད་པར་འཇུག། །

ཀྱ་གར་ཚུ་མཆོའི་ཁྲོང་འཁོར་ནས། །

ཟབ་གཞུང་ནོར་བུའི་ཆོགས་གླངས་ཏེ། །

བོད་ཁམས་འགོ་བློའི་དབུལ་སེལ་བ། །

དེད་དཔོན་པ་ཆབ་ལོ་རྩུ་ཀྱལ། །

བྱེད་པོས་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །

མཁྱེན་བརྩེའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་ནམས། །

བཤེས་གཉེན་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ལྟའི། །

རྗེ་བརྩན་ཚོང་ཁའི་ཞབས་པད་མཆོད། །

ཡབ་རྗེའི་མདོ་སྒྲགས་གསུང་རབ་ནམས། །

ནམ་དཔྱིད་ཀྱལ་མཆན་ཅེར་བཀོད་ནས། །

ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་ཆར་འབེབས་པ། །

ཀྱལ་ཆབ་ནམ་གཉིས་མཆོག་ཏུ་ཀྱལ། །

ཐལ་འགྱུར་ལུགས་བཟང་དཀའ་བའི་གནད། །

ཇི་བཞིན་འགྲོལ་བྱེད་ངོ་མཚར་གཏམ། །

རིགས་ལམ་ཕྱ་མོའི་སྐྱེད་བྱངས་ཤིག །

སློ་གསལ་ན་བའི་རྒྱན་དུ་བྱ། །

དབུ་མ་ལ་འདུག་པ་ཞེས་པ་ལ། ངག་དོན་ནི། བརྟན་བཅོས་འདི་ཆོས་ཅན།

བྱིད་ལ་དབུ་མ་ལ་འདུག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། བརྟན་བཅོས་རྩ་བ་ཤེས་

རབ་ལ་དབུ་མ་ཞེས་བྱ་ལ། ཁྱོད་དེ་ལ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒྲོན་ས་འདུག་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབུ་མ་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་ནམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དེ་དབུ་
 མ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་གྱིས་དེ་བཞུན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བཞུན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར། ཆོས་ནམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། དབུ་
 མ་དངོས་ཡིན་ཏེ། ཉག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁ་
 ཅིག་དབུ་མ་ལ་དབྱེ་ན། གཞི་དབུ་མ། ལམ་དབུ་མ། འབྲས་བུ་དབུ་མ་དང་གསུམ་
 གྲུ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་གསུམ་རེ་རེ་ནས་དབུ་མ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་
 དེར་ཐལ། བདེན་པ་གཉིས་པོ་དབུ་མ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དབུ་མ་ཡིན་ན་
 འོན་ཏེ་མ་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཡིན་ན་སྟོང་
 ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དབུ་མ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར།
 ཉག་ས་ཁས་ཞེ་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཡིན་ན་ལྟ་བ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་སྟེང་། སྟོང་
 ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡིན་ན་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་བྱིར། བྱི་མ་དེར་ཐལ། ཡུལ་གྱི་ལྟ་
 བ་ཡིན་ན་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་བྱིར་ཏེ། ལྟ་བ་ཡིན་ན་ཡུལ་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན་
 དགོས་པའི་བྱིར། བཞུན་བཙོས་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྩ་བ་ཤེས་རབ་པའི་སྒྲོན་ས་འདུག་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གྱིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འདོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྒྱས་པར་བཞུན་
 པའི་སྒྲོན་ས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བཞུན་བཙོས་འདིས་
 འོན་ཏེ་མ་བདེན་པ་རྒྱས་པར་བཞུན་པའི་སྒྲོན་ས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་པ་དེ། དེ་དེ་ལ་ཟབ་
 པའི་སྒྲོན་ས་འདུག་ཚུལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་ཟབ་པའི་འདུག་ཚུལ་དེ་འཐད་པའི་

ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིར་མ་བྱུང་། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
 རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་འདུག་པ་ལས་རྩ་ཤེ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་བྱུང་མཆོམས་
 ལུ་མ་བྱུང་པར་ཐལ། རྩ་ཤེས་བདེན་གཉིས་རྒྱས་པར་མ་བཟུན་པ་དང་། འདུག་པས་
 དེ་གཉིས་རྒྱས་པར་བཟུན་པའི་བྱུང་པར་འཐད་པ་གང་ཞིག་ རྩ་ཤེས་དོན་དམ་བདེན་
 པ་རྒྱས་པར་མ་བཟུན་པ་དང་། འདུག་པས་དེ་རྒྱས་པར་བཟུན་པའི་བྱུང་པར་མི་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། རྩ་ཤེས་བདེན་གཉིས་རྒྱས་པར་མ་བཟུན་པ་དེར་ཐལ། རྩ་ཤེས་ཀྱན་རྫོབ་
 བདེན་པའི་འཛོག་ཚུལ་རྒྱས་པར་མ་བཟུན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩ་ཤེས་ཆོས་རྣམས་
 བདེན་ནས་བཏགས་ཚུལ་རྒྱས་པར་མ་བཟུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བཟུན་པ་ལ་
 དགོངས་ནས། ཆོག་གསལ་དུ་ཆོས་རྣམས་བདེན་ནས་བཏགས་ཚུལ་འདུག་པ་ལ་ཞལ་
 འཕངས་མཇད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་རྣམས་བདེན་ནས་བཏགས་པའི་ཚུལ་
 བེད་བྱུ་མ་ལ་འདུག་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 གཞུང་འདིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྒྱས་པར་བཟུན་པའི་སྒོ་
 རས་རྩ་ཤེ་ལ་འདུག་པ་དེ། གཞུང་འདི་རྩ་ཤེ་ལ་ཟབ་པའི་སྒོ་ནས་འདུག་ཚུལ་ཡིན་པར་
 ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། ལུགས་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། ཞེས་མཁས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱའོ། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་སྤངས་
 པས། དེའི་ཕྱིར་བཟུན་བཅོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཟུན་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་དབུ་མའི་བཟུན་བཅོས་ལ་འདུག་པ་འདི་སྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། རྣམ་བཤད་ལས། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་བཟུན་བཅོས་དེར་ཀྱན་རྫོབ་དང་
 དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་མ་བཟོད་ལ། འདིར་དེ་གཉིས་རྒྱས་པར་བཟུན་པས་

དེ་ལ་འདུག་གོ། ཞེས་ཟེར་རོ། ཞེས་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ལུགས་ཕྱོགས་སྤར་བཞོད་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་ལུགས་ལ་ཡང་ཙུ་ཤེས་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་
 རྒྱས་པར་མ་བཞུན་པ་དང་། འདུག་པས་དེ་གཉིས་རྒྱས་པར་བཞུན་པའི་བྱད་པར་འཐད་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོའི་བསམ་དོན་ནི། ཙུ་ཤེས་ཀྱན་
 རྫོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་མ་བཞུད་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་ཡང་རང་བཞིན་རྒྱས་
 པར་མ་བཞུད་ཅིང་། འདུག་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་སོ་སོར་རྒྱས་པར་བཞུད་ཅེས་
 པ་ཡིན་པས། དེ་འགོག་བཞེད་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ འདུག་པས་དབྱུ་མ་
 རང་རྒྱད་པ་མན་ཆད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་
 རྒྱས་པར་བཞུན་པའི་སྒྲོན་ས་རྩ་ཤེ་ལ་འདུག་པ་དེ། དེ་དེ་ལ་ཟབ་པའི་སྒྲོན་ས་འདུག་
 ཚུལ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། རང་རྒྱད་པ་མན་ཆད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་ཚུལ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་
 འདུག་པ་ལས་རྩ་ཤེ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
 རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་འདུག་པ་ལས་རྩ་ཤེ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འགྲེལ་བ་ཆོག་
 གསལ་གྱིས་དབྱུ་མ་རང་རྒྱད་པ་མན་ཆད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་
 བཞིན་མེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཞུན་པའི་སྒྲོན་ས་རྩ་ཤེ་ལ་འདུག་པ་དེ། དེ་དེ་ལ་ཟབ་པའི་
 སྒྲོན་ས་འདུག་ཚུལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་ཞིག་ རྒྱ་མཚན་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དོན་དམ་བདེན་པ་རྒྱས་པར་བཞུན་པའི་སྒྲོན་ས་
 རྩ་ཤེ་ལ་འདུག་པ་དེ། དེ་དེ་ལ་ཟབ་པའི་སྒྲོན་ས་འདུག་ཚུལ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀས་དོན་དམ་བདེན་པ་རྒྱས་པར་

བརྟན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་བརྟན་བཅོས་འདིས་ནམ་རིག་པའི་ལྷགས་
 དགག་པ་རྒྱས་པར་བརྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྩ་ཤེལ་འདུག་པ་དེ། དེ་དེ་ལ་ཟབ་པའི་སྒོ་ནས་
 འདུག་ཚུལ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། འོན། དབུ་མ་སྤྱིང་པོ་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་རྩ་ཤེལ་ཟབ་པའི་
 སྒོ་ནས་འདུག་ཚུལ་ཞིག་འཆད་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་གང་ཞིག་དབུ་
 མ་སྤྱིང་པོ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་ནམ་རིག་པའི་ལྷགས་དགག་པ་རྒྱས་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། ཐུ་
 མ་དེར་ཐལ། དེ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་ནམ་རིག་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་དགག་པ་རྒྱས་པར་བརྟན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་སུ་རང་རིག་དང་བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་པའི་ནམ་རིག་པའི་གྲུབ་
 མཐའ་ལ་དགག་པ་རྒྱས་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཞུང་འདིས་ནམ་
 རིག་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་དགག་པ་རྒྱས་པར་བརྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྩ་ཤེལ་འདུག་པ་དེ། དེ་
 དེ་ལ་ཟབ་པའི་སྒོ་ནས་འདུག་ཚུལ་ཡིན་པར་ཐལ། ནམ་རིག་པའི་ལྷགས་དགག་པ་རྩ་
 ཤེལ་དང་ཆོག་གསལ་ལས་འདུག་པ་འདིར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། ནམ་རིག་
 པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་དགག་པ་རྒྱས་པར་བརྟན་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་དང་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ནམས་རང་བཞིན་མེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བརྟན་པ་གཉིས་ཆོགས་
 ཀྱི་སྒོ་ནས་རྩ་ཤེལ་འདུག་པ་ཅིག་མེད་ན། རྩ་ཤེལ་ཟབ་པའི་སྒོ་ནས་འདུག་པ་གོ་མི་
 ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུག་པ་ལ་བརྟན་ནས་རྩ་ཤེལ་དགོངས་པ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་
 སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་ཀ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་དེ་འདུག་པ་བརྟམས་པའི་
 དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་འདིས་བདེན་གཉིས་རྒྱས་པར་བརྟན་པའི་སྒོ་
 ནས་རྩ་ཤེལ་འདུག་པ་དང་། ཆོས་ནམས་བརྟན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཅིང་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྟལ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་རྒྱས་པར་བརྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྩ་ཤེལ་

ལ་འདྲུག་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་
བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་དང་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་དགག་པ་རྒྱས་པར་བརྟན་པའི་སྒྲོན་ས་
རྩ་ཤེལ་འདྲུག་ཅེས་པ་རྣམས་གནད་གཅིག་པས་དེ་དག་གཞུང་འདི་རྩ་ཤེལ་ཟབ་པའི་
སྒྲོན་ས་འདྲུག་ཚུལ་དུ་སྦྲ་སྟེ་གོ་བ་ཆགས་པ་ཉུང་བར་སྦྱང་ངོ། །

བརྟན་བཅོས་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒྲོན་ས་འདྲུག་
པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སོ་སོ་སྦྱོར་བའི་ཆོས་གསུམ། འཕགས་པ་སྒྲོབ་པའི་ས་བཅུ། འབྲས་
བུའི་ས། ས་ལྔ་པ་དང་དུག་པའི་གོ་རིམ་གྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཞི་གནས་ལ་བརྟན་
ནས་བདག་མེད་གཉིས་ཉོགས་པའི་སྟག་མཐོང་སྒྲོམ་པ་རྣམས་རྒྱས་པར་བརྟན་པའི་སྒྲོ་
ནས་རྩ་ཤེལ་འདྲུག་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྩ་ཤེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་མ་བརྟན་ཟེར་བ་
མི་འཐད་དེ། དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཐེག་ཆེན་
གྱི་མི་སྒྲོབ་ལམ་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་
ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་རྩི་ཆེན་པོ་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གིས་ཐུགས་བརྩེའི་
ཉེར་བཟུང་ནས། །ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་བརྟན་བུའི་གཙོ་བོར་ནི་མི་བྱེད་
དོད་ །ཡང་ཁ་ཅིག་རྩ་ཤེས་ཆོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱི་ལམ་འགྲོད་
པའི་རིམ་པ་རྣམས་དངོས་སུ་བརྟན་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་གཞུང་འདིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་
རྒྱས་པར་དངོས་སུ་བརྟན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞུང་དེས་
བརྟན་པའི་ལམ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གཞན་ཁ་བསྐྱང་ནས། དབུ་མ་ལ་འདྲུག་པས་
འཆད་མི་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མངོན་ཉོགས་རྒྱན་གྱིས་
ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་ཚུལ་དངོས་སུ་རྒྱས་པར་བརྟན་པར་ཐལ། རྩ་བའི་དམ་

བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་གྱི་དངོས་བཞུན་
 ལྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ལ་ཅ་ཤེད་དང་། སྤྱོད་དོན་མངོན་ཏོགས་ཀྱི་རིམ་
 པ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ལ་མངོན་ཏོགས་རྒྱན་བཅམས་པའི་ནམ་དབྱེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 གཞུང་དེ་གཉིས་རེ་རེས་ཀྱང་སྤྱོད་དོན་མངོན་ཏོགས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། དངོས་བཞུན་
 ལྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་ཆོགས་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་
 དབུ་མ་ཅ་ཤེད་བཞུན་དོན་ལ་དངོས་བཞུན་ལྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་སྤྱོད་དོན་མངོན་
 ཏོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་རིགས་པར་ཐལ། ཅ་བའི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཅ་ཤེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་རྒྱས་པར་དངོས་སུ་བཞུན་པར་ཐལ། དེས་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོབ་ལམ་དངོས་སུ་བཞུན་པ་གང་ཞིག་མི་སྒྲོབ་ལམ་ཡང་དངོས་སུ་བཞུན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་པོ། འོ་ན། ཅ་ཤེས་སངས་རྒྱས་སུ་བཞུང་
 པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ནམས་བཞུན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་རྒྱས་པར་བཞུན་
 པར་ཐལ། ཅ་བའི་དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཅ་ཤེ་དེ་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་བཞུན་
 བཅོས་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཞུན་བཅོས་སུ་སོང་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཅ་ཤེ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་དངོས་
 སུ་སྟོན་པའི་བཞུན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཞུན་བཅོས་སུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོ་བཞུན་པ་ཡང་རིགས་པ་ཉིད་དེ། རྒྱས་པར་བཞུན་པ་བརྗོད་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་དུའང་། ཅ་ཤེ་ལས་ཟབ་མོའི་ཕྱོགས་མ་
 གཏོགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་མ་བཞུན་ཀྱང་། གཞུང་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་

ཆུང་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐེག་ཆེན་པའི་དབང་དུ་མངོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར། གང་ལྟར་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་འཛོག་མཆོམས་ཅུང་ཟད་ཕྱ་བར་སྒྲུང་བས་དཔྱད་
དགོས་པར་འདུག་གོ།

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པའི་འཇུག་གྱུར་དབུ་མ་དོས་འཛིན་ལ། ཁ་ཅིག་ ལྷོང་
ཉིད་ཡིན་ཞེས་སྒྲ་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ རིགས་ཆོགས་དུག་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་མི་
འཐད་དེ། རང་འགྲེལ་དུ་དབུ་མའི་བརྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་འདི་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
འབྱུང་བས་དབུ་མའི་བརྟན་བཅོས་ལ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ཅ་ཤེ་བྱངས་སུ་མངོན་པ་ན་
དབུ་མ་ལས་ཞེས་མང་དུ་གསུངས་པས་ཅ་ཤེ་ཉིད་ལ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ལ་
འཇུག་པ་ཞེས་པའི་གཞུང་གི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་དབུ་མ་ཡིན་ན། ཅ་ཤེ་
ཡིན་པས་མ་བྱུང་བ་འདྲ་སྟེ། འཇུག་པ་རང་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་དབུ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་འཇུག་བྱེད་དབུ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཅ་འཇུག་གཉིས་ཆོས་ཅན། གཞུང་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་
བརྟན་པའི་དབུ་མ་དངོས་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་
དབུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞུང་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་དབུ་
མ་དངོས་གནས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞུང་དེའི་སྐབས་
ནས་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་དབུ་མ་དེ། དབུ་མ་བཏགས་པ་བར་འཆད་མི་རིགས་པར་
ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིར་མ་བྱུང་། ཡང་ཅ་འཇུག་གཉིས་གཞུང་དེའི་
སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་དབུ་མ་དངོས་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་
གཞུང་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་དབུ་མ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་

ཐལ། དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དབུ་མ་བཏགས་པ་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག།
མཚན་གཞི་ཟུར་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་པོ། །

ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་ནམས་ཐུབ་དབང་སྦྱིས། །ཞེས་པར་ངག་དོན་ནི།
ཐེག་པ་ཆུང་དུའི་དག་བཅོམ་དང་། ཐེག་པ་འབྲིང་གི་དག་བཅོམ་ཆོས་ཅན། རང་
རྒྱ་ཐུབ་དབང་ལས་སྦྱིས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གསུང་གིས་ཉེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་བསྟན་
པ་ལས་སྦྱིས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆུང་དུའི་དག་བཅོམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཉན་ཐོས་
ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་ཉན་པ་སྡོན་དུ་བཏང་
ནས། དོན་དེ་གཞན་ལ་ཐོས་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཉན་
ཐོས་ཡིན་ན། བཀོད་པའི་ཉགས་དེ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་དེ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉེན་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར་འདོད་ན། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་སྒྲ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། ཐལ་འགྱུར་
དང་པོ་ལ་མ་བྱུང་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཞེས་པའི་སྒྲ་འདུག་པའི་གཞི་ཡིན་ན་སྒྲ་བཤད་པའི་
གཞི་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆོ་སྦྱིས་ཞེས་པའི་སྒྲ་འདུག་པའི་གཞི་ཡིན་ན་
སྒྲ་བཤད་པའི་གཞི་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལྷན་ལས་སྦྱིས་པའི་པར་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆོ་སྦྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེ་ཉོག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མཆོ་ལས་མ་སྦྱིས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཐེག་པ་ཆུང་དུའི་དག་
བཅོམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཐོས་སྒྲོགས་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡོད་
སངས་རྒྱས་ལས་ཐོས་ནས། གཞན་ལ་སྒྲོགས་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
ཉགས་དེ་ཡིན་ན་ཐོས་སྒྲོགས་ཡིན་པས་ནི་མ་བྱུང་སྟེ། བྱང་འཕགས་ཀྱང་ཉགས་དེ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོས་སྒྲོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་ཉམས་ལེན་
 གྱུར་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པོ་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱུ་འབྱེད་ཞེས་པ་འགྱུར་མི་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཏ་ཏུ་བྱུང་ཏེ་ཞེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉོགས་པ་ལ་ཡང་འདྲུག་པས། གང་ཟག་གསུམ་ཀ་
 ལ་ཡོད་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར་ན། ཉན་ཐོས་དེ་ཉོགས་འབྱེད་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྦྲེས།
 ཞེས་བསྐྱར་བ་ལེགས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་དཔགས་ནས་ཁ་ཅིག་ ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱུ་
 འབྱེད་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྦྲེས། ཞེས་པ་འདྲུག་པའི་རང་གཞུང་མ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། དེ་ལྟར་ན་འདི་ལྟར་བསྐྱར་བའི་ཆོ་འདྲུག་གཞུང་མ་ཆང་བའི་སྦྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལྟ་བུར། ཀུན་རྫོབ་པ་ཡི་དངོས་རྣམས་ལ། ཞེས་པ་འགྱུར་
 མི་ལེགས་ཀྱང་རང་གཞུང་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ སངས་རྒྱུ་འབྱེད་
 ཞེས་པ་འགྱུར་ལེགས་པར་འདོད་པ་མི་ལེགས་ཏེ། རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་སངས་རྒྱུ་
 འབྱེད་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་སངས་རྒྱུ་ཆུང་དུ་དང་། བྱང་འཕགས་སངས་
 རྒྱུ་ཆེན་པོར་ཐལ་བའི་སྦྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་རྣམས་
 ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉོགས་པ་འབྱེད་པའི་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉོགས་པ་ཉན་ཐོས་ལས་ལྷག་ སངས་
 རྒྱུ་ལས་དམན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ལས་ལྷག་པ་
 ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་ཆེན་བརྒྱུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་པའི་ཆ་
 རས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུ་ལས་དམན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོགས་གཉིས་རྒྱུ་པོ་ཆེ་
 དང་། རྩིང་རྩི་ཆེན་པོ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་སོགས་མེད་པའི་ཆ་རས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག་ ཉན་རང་ལ་ཆོགས་གཉིས་མེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་ཆོགས་གཉིས་ཕལ་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་

གཉིས་ལ་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱ་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་ཀྱི་སྐྱ་འདུག་པའི་གཙོ་བོ་ནི་མེད་དེ།
 རྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་ཚོགས་བསོག་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་ལས་དམན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ལམ་དུ་ནམ་མཁུན་འཐོབ་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་བཤད་དུ་སངས་རྒྱས་ལས་དམན་
 པའི་སྐྱབ་བྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རྒྱལ་རང་ལམ་དུ་ནམ་མཁུན་འཐོབ་པ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱལ་གྱིས་ནམ་མཁུན་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སངས་རྒྱ་པའི་
 ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྒོ་བ་ལམ་དུ་ནམ་མཁུན་ཐོབ་པ་ནི་མེད་དོ། །ཁ་
 ཅིག་ན་རེ། རང་རྒྱལ་ནམས་ཉན་ཐོས་ལས་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་བདེན་མེད་དུ་
 ཉོགས་པ་མེད་ཀྱང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཉོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
 བ་མི་འཐད་དེ། ཉན་རང་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉོགས་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ན་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉོགས་པས་ནི་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་དམན་
 ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པར་གྱུར་པའི་དེ་གཉིས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་ཡིན་
 ན་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པ་བཞིན་པ་ཡིན་པས་
 མ་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཉོགས་པ་བཞིན་པ་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱང་
 འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་སྒོ་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པའི་བྱང་
 འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་བྱང་
 འཕགས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་སྒོ་མེད་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ལ་དེ་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་པ་གང་ཞིག གློ་ཡིན་ན་མངོན་
 གྱུར་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུ་ལ་སྟོང་
 ཉིད་ཉོགས་པའི་སྟོང་དང་། བདེན་འཛིན་གཉིས་མངོན་གྱུར་དུ་ཅིག་ཅར་དུ་ཆོགས་པ་
 ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གློ་དེ་གཉིས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་
 དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་གྱི་སྟོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་ཉོགས་མྱོང་གི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 དང་། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་མྱོང་གི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། གཉིས་
 ཀ་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཐོབ་མྱོང་གི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་ཁས། ཡང་
 ཁོ་ན་རེ། བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་སྟོང་ཉིད་
 ཉོགས་པའི་སྟོ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་ལ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་
 འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་སྟོ་མ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུ་
 ལ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 ཟེར་ན་ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་མ་ཁུབ་སྟུང་སྟེ་དཔུང་དོ། །

སངས་རྒྱུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་ཤིང་། །ཞེས་པར་ངག་དོན་
 རི། ཁུབ་པའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རྒྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་བྱང་
 བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་ཀྱང་བྱང་

རང་གི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་ཀྱང་བྱུང་བའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། ཁྱོད་དང་མཉུན་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་
 ཉེར་ལེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐུམ་གྲུབ་ཏེ། ཁྱོད་དང་མཉུན་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་ཁྱོད་སྐྱོད་
 བྱེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐུབ་དབང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་སྐྱེས་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐུབ་དབང་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྒྱལ་
 བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རྒྱལ་བའི་སྤྲས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱལ་སྤྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་མ་ཁྲུབ། དེར་ཐལ།
 བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲུབ་མཆོམས་སུ་མ་ཁྲུབ་པར་ཐལ། མཆོ་སྐྱེས་
 ཡིན་ན་མཆོ་ལས་སྐྱེས་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཐུབ་དབང་ལས་འབྲུངས་ཚུལ་ཞིག་ཀྱང་སྐབས་འདིར་འཆད་རིགས་པར་ཐལ།
 བྱང་སེམས་དེ་རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཐུབ་དབང་ལས་བྱུང་། དེ་རང་གི་ལྷན་
 ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དུ་གྱུར་པའི་ཐུབ་དབང་ལས་ཀྱང་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་པ་ཁས་ཞེ་ན།
 ཉུགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཐུབ་དབང་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རིགས་འདྲ་སྤྲུལ་གྱི་ཐུབ་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། ཐུབ་དབང་གི་ཉུགས་པ་སྡོན་སོང་གི་བྱང་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར།

སྤྱིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་། ཞེས་པ་ཀྱང་པ་གཉིས་ལ་ངག་
 དོན་ནི། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སྤྱིང་ཉིད་ཉུགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་ཀྱི་དམིགས་ནམ་སྟོང་བའི་སྟོགས་མཆོས་ཅན། རང་འབྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག དེ་གསུམ་སྒྱིར་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འབད་དེ། རྫོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 དེ་དེ་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་
 རྫོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྒྱལ་གྱིས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་
 བས། དེ་རྗེས་རྫོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཚོལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡང་དག་དད་པའི་
 རྗེས་འབྲང་བ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོགས་
 ལམ་ཐོབ་པ་ལ་རྫོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣམས་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། འོ་ན། རྫོང་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཐོབ་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་
 པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྒྱལ་གྱིས་དེ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འབད་པར་ཐལ། རྫོང་ཉིད་རྟོགས་མ་
 ཟོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྫོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐབས་ཤེས་
 ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་མ་ཟིན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་ཤེར་
 ཕྱིན་ཡིན་ན་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་འདིར་
 མ་ཁྲབ་སྟེ། ཟིན་བྱེད་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ན། རྫོང་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་སོགས་ལའང་བཤད་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རིན་ཆེན་འབྲེང་

བ་དང་བརྟན་བཅོས་འདི་ལས་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚྲོན་དུ་སྟོང་ཉིད་ཉིགས་
 པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣམ་ཁོ་
 ནའི་དབང་དུ་མངོན་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱིད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན་བརྟན་བཅོས་གཉིས་ནས་གསུངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་བཟོད་ཚུལ་
 རྣམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣམ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་མངོན་ནས་གསུངས་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། འདིར་མ་བྱལ། ཡང་བརྟན་བཅོས་གཉིས་ནས་གསུངས་
 པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་བཟོད་ཚུལ་གཙོ་བོར་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣམ་ཁོ་
 ནའི་དབང་དུ་མངོན་ནས་གསུངས་པར་ཐལ། ཞེས་འཕེན་ན་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཐལ་
 འགྱུར་ཐོག་མ་ལ་བརྟན་བཅོས་གཉིས་ནས་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚྲོན་དུ་སྟོང་
 ཉིད་ཉིགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པ་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་
 དབང་རྣམ་ཁོ་ན་ལ་གསུངས་པར་ཐལ་ཞེས་འཕེན་ན་བྱལ་མེད་ཀྱི་ལན་གདབ་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྟུལ་ལ་ཡང་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་བརྟན་བཅོས་གཉིས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་པལ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 རིགས་ཅན་དབང་རྟུལ་ལ་ཞར་བྱང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩོ་གྲོས་ཞིབ་མོས་དཔུང་
 དགོས་པར་སྤང་ངོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟོང་ཉིད་ཉིགས་པའི་ཤེས་རབ་
 བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གསུམ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ།
 ཞེས་འགོད་པ་མི་འཐད་དེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། ཞེས་པའི་
 བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་ལ་དགོངས་པ་མ་གཏོགས་སེམས་
 བསྐྱེད་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚྲོན་དུ་འགོ་

བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་སྒོམ་པའི་སྐབས་ལ་དགོངས་ཀྱི། བསྒོམས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྒྱུན་མེད་དེ། ལམ་མ་ཞུགས་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་ཡོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་འདི་དང་དངོས་སུ་འགལ་
བ་གང་ཞིག བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་དུ། ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་སེམས་དེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་
རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་བྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་སེམས་
བསྐྱེད་ཆོག་ཙམ་དུ་སོང་ན། དེའི་ཐེག་ཆེན་པའང་ཆོག་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་
བསྐྱེད་བཅོས་མིན་དུ་སོང་ན། ཐེག་ཆེན་པའང་བཅོས་མིན་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

གང་ཕྱིར་བཙེ་ནི་ད་ཀྱི་ལ་བའི་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྟ་སྟེ་ཆོག་ལས་འདི་ལ། །ཞེས་སོགས་ལ་ངག་
དོན་ནི་རྒྱ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ལ་བའི་སྟོབས་སོགས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པ་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག་ན་རེ། དང་པོར་གལ་ཆེ་བ་ས་བོན་ལྟ་བུའི་སྟོང་རྗེ་དང་། བར་དུ་གལ་ཆེ་བ་
ཆུ་ལུང་ལྟ་བུའི་སྟོང་རྗེ་དང་། ཐ་མར་གལ་ཆེ་བ་སྒྲིན་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་རྗེ་དང་གསུམ་
འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ཡིན་ན། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་དགོས། བར་པ་
ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་དགོས། ཐ་མ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱུས་འཕགས་
པའི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་དགོས་པ་རྣམས་མི་འཐད་པར་
ཐལ། དེ་གསུམ་ཀ་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་གསུམ་
དོན་གཅིག་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་པོ་ཡིན་ཡང་

ཕྱི་མ་གཉིས་མ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིང་རྩེ་བར་པ་ཡིན་ཀྱང་ཐོག་མཐའ་
 གཉིས་མ་ཡིན། སངས་རྒྱུ་འཕགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཕྱི་མ་ཡིན་ཀྱང་དང་པོ་གཉིས་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་
 གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣོན་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཙོ་བོར་གསུངས་པར་ཐལ། དེ་གཙོ་བོར་གསུངས་པའི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་ཞིག་ཡོད། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣོན་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཙོ་བོར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། གང་
 ཕྱིར་བརྟེན་ཉིད་ཅེས་སོགས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་གཞུང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣོན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། གདུལ་
 བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣོན་གྱིས་དང་པོར་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས། དེ་
 རྩེ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཛོལ་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་འདིར་མ་
 ཁྱབ། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེས་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་
 རྩེ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡང་དག་ཤེས་འཛོལ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་
 སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་མཆོམས་སུ་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་
 པོ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བར་གསུངས་པ་དེ་གཙོ་བོར་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དབང་
 དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཤས་
 མི་བཟོད་པ་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་ལ་ཐུག་པས་བདེན་འཛིན་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་

པར་མཐོང་ཞིང་། དེ་སྤོང་བ་ལ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་འགོག་དགོས་པར་དགོངས་ནས་སྤོང་
 ཉིད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་ལ་ངང་གིས་འདུག་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདིས་རྗེས་འབྲང་མང་པོ་ཞིག་གི་སྒོ་ཐུན་བསལ་ཡོད་དོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་ནི་རྩལ་ཅི་ཡིན་ཡང་སྤོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 གྱི་སྤྱོད་དུ་སྤོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་འགོ་དགོས་པ་མི་འབྲད་པར་ཐལ། དེ་
 ཅི་ཡིན་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྤོང་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་བསྐྱེད་
 པ་ལ་སྤྱོད་དུ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཐར་པ་དོན་
 གཉེར་གྱི་སྒོ་བཙུག་མ་མ་ཡིན་པ་བསྐྱེད་པ་འགོ་དགོས་པ་གང་ཞིག ཐར་པ་དོན་གཉེར་
 གྱི་སྒོ་བཙུག་མེན་སྤྱད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཐར་པ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་སྤོང་ཉིད་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་དེར་ཐལ། ལམ་རིམ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་སྟེང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ།
 ཐར་པ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པར་དེ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་བཙུག་མེན་སྤྱད་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་དེར་ཐལ། ཐར་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགོག་བདེན་དོན་
 དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་
 དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་རིམ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་བཙུག་
 མེན་ཐོབ་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཕྱ་བའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཉོགས་
 པའི་ལམ་རིམ་ཐོབ་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཉོགས་
 པའི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་རིམ་མཆན་ཉིད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གང་
 ལྟར་ཀྱང་དཔྱད་པ་མཛོད་ཅིག ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བར། དེ་ཡི་ཙུ་

བ་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཞེས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་བཏགས་པ་བ་ལ་བྱེད་
 རིགས་པར་ཐལ། གཞུང་འདིར་གསུངས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་སེམས་བསྐྱེད་
 བཏགས་པ་བ་ལ་བྱེད་རིགས་པ་གང་ཞིག དེ་ཡི་ཙུ་བ་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཞེས་པ་དང་།
 བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་ཞེས་འདིར་གསུངས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་
 འདིར་ཆོས་གསུམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱར་འཛིག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། རིན་ཆེན་འཕྲུང་བའི་
 གཞུང་འདི་བྱངས་པ་གང་ཞིག གཞུང་དེར་གསུངས་པའི་སྟོང་རྗེ་དང་། སྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། གཞུང་འདིར་གསུངས་པའི་ཆོས་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་
 ཕྱིར། ཙུ་བར་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། རི་དབང་ལྟར་བཏན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟོགས་གཞིར་ཆེ་འདུག་ཀྱང་། འདིའི་སྔ་མ་ལ་ཁུབ་མེད་ཀྱི་ལན་
 བྱེད། །འོ་ན། དེ་ཡི་ཙུ་བ་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཞེས་པ་ཤེས་བྱེད་དུ་འདྲན་པ་མི་རིགས་
 པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། གཞུང་དེས་སྔ་མེད་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་རྒྱར་སེམས་བསྐྱེད་
 དངོས་གནས་པ་ཅིག་དགོས་པར་བརྟན་པས། བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པའི་རྒྱར་བྱང་
 ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དམིགས་ནམ་སྟོང་བའི་སྟོ་ཅིག་དགོས་པར་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ། གཉིས་སུ་མེད་སྟོ་ཞེས་པའི་
 གཉིས་མེད་ཀྱི་སྟོ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་ལེགས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། གཉིས་སུ་མེད་པའི་
 སྟོ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་
 རབ་པོ། ཞེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བཞད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག དོན་
 དམ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དེ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། སྐབས་འདིའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྟོ་འདུག་
 པའི་གཙོ་བོའི་གདུལ་བྱས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོགས་ལམ་ཀྱི་སྟོན་དུ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གུར་ཅིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་བཞི་ལ་ངག་
 འོན་ནི། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ལ་ཕྱག་
 འཆལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྒོ་གསུམ་གྱིས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདུད་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་གཡོ་
 བའི་ཚུ་ཡི་ནང་གི་ལྷ་བ་ལྟར། ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་གཉིས་ལ་ངག་འོན་ནི། དེ་ཆོས་
 ཅན། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྒོ་གསུམ་གྱིས་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་འདུད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དམིགས་མེད་ཀྱི་སྤྱིང་རྩེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་
 བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྒོ་གསུམ་གྱིས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདུད་པའི་ཕྱིར། མཐའ་དབྱེད་པ་
 ལ་༥ ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་
 འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྱིང་རྩེ་དེ། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་རིགས་
 ཏེ༥ ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིང་རྩེ་ཆད་མེད་དེ། མཆན་ཉིད་དེ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་
 པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་
 ལས་སྦྱོབ་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་འདིའི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་
 པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཉན་རང་གི་སྤྱིང་རྩེ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་
 བཤད་ལས། འདིའི་སྤྱིང་རྩེ་གསུམ་ནི། དམིགས་པ་གསུམ་པོ་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་ལས་སྦྱོབ་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
 ཡིན་པས་ཉན་རང་གི་སྤྱིང་རྩེ་དང་ཁྱད་པར་ཉིན་ཏུ་ཆོའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ༥ དེའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་རྣམ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྤྱིང་
 རྩེ་དམན་པ་ཉིད་ཕྱིར་དང་། ཞེས་དང་། འོན་གསལ་ལས། སྤྱིང་བརྩེ་བ་དང་བྲལ་

བའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་མཐོང་ཁྲི་གཞི་ཆེན་ལས་དེ་ཡོད་པར་བཤད་
 པས་འགོག་མི་རིགས་སོ། །ཞེ་ན། འགོག་རིགས་པར་བཤམ། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཁྲི་གཞི་
 ཆེན་གཞན་ནམས་ལས་བཀག་ཅིང་མ་བཤད་པ་དང་། རྒྱུད་མཐོང་ཁྲི་གཞི་གསུང་དེ་ཡང་
 དཔུང་གཞིར་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་གསལ་ནའང་དེ་ཉིད་ལས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་
 བརྟགས་བཤད་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་མཚུངས་པས་དྲང་དོན་དུ་བཀྲལ་ཆོག་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁ་ཅིག དེ་དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་ནམ་པ་སྟུག་
 བསྐྱལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྒོ་དེ། སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་རིགས་
 ཏེ། སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོ་སེམས་དེ་མཆན་ཉིད་དེ་ཡིན་པ་གང་
 ཞིག སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན་སེམས་བྱུང་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུགས་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱལ་དང་བྲལ་
 བར་འདོད་པའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་བརྟེན་པ་དེ། སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་
 གསུམ་ཡོད་པ་ལས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གང་
 ཞིག སེམས་ཅན་མི་ཉག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སེམས་ཅན་བདེན་མེད་
 དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གང་རུང་གིས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པ་དེ། སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་
 དམིགས་པའི་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་སེམས་ཅན་མི་ཉག་པར་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་དེ་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཆན་
 ཉིད། དེ་གང་ཞིག་སེམས་ཅན་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་
 པ་དེ། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཆན་ཉིད་ཟེར། དང་པོ་མི་
 འཐད་པར་བཤམ། སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་

ཟུར་དུ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲིང་རྩི་ཆེན་པོ་ཞེས་སྒྲོས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲིང་རྩི་ཆེན་པོ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་
 པའི་སྤྲིང་རྩི་ཆེན་པོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་དུ་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་
 པའི་སྤྲིང་རྩི་ཆེན་པོ་འཆད་པ་ན་ཆོག་བསྐྱབ་མཛད་ནས། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་
 སྤྲིང་རྩི་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲིང་རྩི་ཆེན་པོ་དང་། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲིང་རྩི་
 ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲིང་རྩི་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེ་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་གང་ཞིག་སྤྲིང་རྩི་ཆེན་པོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། ཡང་དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲིང་རྩི་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཉིས་ཀ་ཞེ་འདོད་ལ་མ་
 རྟོགས་པས་བྱུང་མེད་ཀྱི་ལན་བྱའོ། །མཆན་ཉིད་ཕྱི་མ་གཉིས་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲིང་རྩི་ཆེན་པོ་ཡིན་ན། སྤྲིང་རྩི་ཕྱི་མ་གཉིས་གང་ཡང་
 མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་སྤྲིང་རྩི་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་ཅེས་སྐྱར་ནས་
 མཆན་ཉིད་སྤྲར་ལྟར་འདོག་དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་
 པའི་སྤྲིང་རྩི་ཆེན་པོ་ཡིན་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྲིང་རྩི་ཆེན་པོ་ཡིན་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲིང་རྩི་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲིང་རྩི་ཆེན་པོ་ཡིན་
 པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་
 རྒྱུད་ལ་སྤྲིང་རྩི་ཆེན་པོ་དང་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཅིག་
 ཅར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་

པའི་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་བཤམ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། བྱི་མ་དེར་བཤམ། བྱང་
 རྒྱུ་མེམས་དཔའ་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྣང་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་
 ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་བཤམ། ཆོས་ལ་དམིགས་
 པའི་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ཏེ། རྗེས་སྤྱི་མ་དང་གཉིས་མགོ་མ་ལ་
 བརྟེན་པའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་མི་རྟག་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དང་བདེན་མེད་དུ་གྱུར་
 པའི་སེམས་ཅན་གང་ལ་ཡང་མ་དམིགས་པར་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བ་
 ལ་དམིགས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཅན་གྱི་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ།
 སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཆན་ཉིད། མི་རྟག་པར་གྱུར་པའི་
 སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཅན་གྱི་སྣང་རྗེ་ཆེན་
 པོ་དེ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཆན་ཉིད། བདེན་མེད་དུ་གྱུར་པའི་
 སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཅན་གྱི་སྣང་རྗེ་
 ཆེན་པོ་དེ། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཆན་ཉིད་ཟེར། དེ་མི་
 ལེགས་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པར་གྱུར་པའི་
 སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་བདེན་མེད་དུ་གྱུར་
 པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་
 ཀའ་དེར་བཤམ། དེ་ལྟར་དུ་དབྱུ་མ་པས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཙམ་པས་སེམས་
 ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
 པའི་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་དགོས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གཟུགས་ལ་ཆོད་མ་
 ཡིན་ན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ལ་ཆོད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཁས་

ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་ཉོག་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་
 པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སྤྲུལ་བའི་
 ཤེས་པ་ཆད་མ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་ཉོགས་པའི་ཆད་
 མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལ་ཁོ་ན་རེ། དངོས་སྤྲུལ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་པར་མེད་པའི་གཟུགས་ཉོགས་པའི་ཆད་མ་
 མེད་པར་ཐལ། བདེན་པར་མེད་པའི་གཟུགས་ཉོགས་པའི་དངོས་སྤྲུལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲ་བའི་དངོས་སྤྲུལ་བ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཞལ་བྱ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ།
 རང་གི་གཞལ་བྱ་ཉོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉམས་ཁས། འདོད་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་པའི་གཟུགས་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
 འདྲ་བའི་དངོས་སྤྲུལ་བའི་གཞལ་བྱ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིའི་
 རྩ་མ་ལ་མ་བྱུང་བོ། །རང་གི་ལུགས་ནི། མི་ཉམས་པ་དང་བདེན་པར་མེད་པ་གང་གིས་
 གྲང་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་
 བྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བརྩེ་བ་དེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྣང་རྩི་ཆེན་
 པོའི་མཆན་ཉིད། བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་
 མ་ཡིན་པར་མི་ཉམས་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་
 སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བརྩེ་བ་དེ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྣང་
 རྩི་ཆེན་པོའི་མཆན་ཉིད། བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་དམིགས་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བརྩེ་བ་དེ། དམིགས་
 མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྣང་རྩི་ཆེན་པོའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མི་འཐད་

པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན། མི་ཏྟག་པས་བྱང་
 པར་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་དགོས། དེ་ཡིན་ན་བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱང་པར་
 དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཏྟགས་གཉིས་ཀ་དེར་ཐལ།
 དེ་ཡིན་ན་མི་ཏྟག་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་དགོས། དེ་ཡིན་ན་བདེན་མེད་
 དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། བྱང་པར་
 དུ་བྱས་ནས་ཞེས་པ་ལ་རྒྱས་པ་རྣམས་པོ་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་ཏྟག་པས་བྱང་པར་
 དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་མི་ཏྟག་
 པས་བྱང་པར་དུ་བྱས་ནས་དམིགས་པས་བྱབ། བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་ནས་
 སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱང་
 པར་དུ་བྱས་ནས་དམིགས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཏྟགས་གཉིས་ཀ་དེར་ཐལ། མི་ཏྟག་
 པས་བྱང་པར་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ན་སེམས་ཅན་མི་ཏྟག་པ་ལ་དམིགས་
 པས་བྱབ། བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ན་སེམས་
 ཅན་བདེན་མེད་ལ་དམིགས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྣང་རྗེ་གསུམ་དམིགས་པའི་སྣོ་
 རས་སྟེ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། མི་ཏྟག་པས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
 ན་སེམས་ཅན་མི་ཏྟག་པ་ལ་དམིགས་དགོས་པར་ཐལ། བྱང་པར་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 འདོད་དེ། དེ་ཡིན་ན་མི་ཏྟག་པས་བྱང་པར་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཀྱང་དབྱུང་པ་མཛོད་ཅིག

ས་མཚམས་ལ། ཁ་ཅིག་ས་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྣང་
 རྗེ་མེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ས་བདུན་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྣང་རྗེ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། དེའི་བར་དུ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་རེས་ཀྱིས་མི་ཏྲག་པ་དང་བདེན་མེད་གང་རུང་གིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་དམིགས་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་སངས་ཀྱིས་སངས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སངས་འཕགས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་ན་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། སྤྱིར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་ཀྱིས་འཛིན་པར་དུ་དང་། ས་བདུན་པའི་རྗེས་ཐོབ་བར་དུ་སྙིང་རྗེ་གསུམ་ཀ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་གཅིག་པུ་ཡོད་དོ། །དེ་ནམས་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཅན་བདེན་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སློབ་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱིར་སློབ་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་རང་ཡུལ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག དེ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སློབ་པའི་སྙིང་རྗེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སློབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་རང་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སངས་ཀྱིས་ཐོབ་བྱར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་ཐོབ་བྱར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཅུ་ཏྲགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། བདེན་འཛིན་དང་འཛིན་སྐྱངས་འགལ་བའི་སློབ་པའི་སྙིང་རྗེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམས་སོགས་སྐྱོངས་དང་འགལ་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སློབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། སངས་ཀྱིས་ཐོབ་བྱར་རྟོགས་པའི་སློབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སློབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྙིང་རྗེ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཚད་མིན་གྱི་སློབ་པ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག ལོག་རྟོག་དང་བྲེ་ཆོམ་གང་ཡང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དག་ས་གསུམ་ན་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་གཅིག་པུ་ཡོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་ན་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དེ་གསུམ་ན་སེམས་ཅན་མི་ཏག་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲིང་རྗེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསུམ་
ན་སེམས་ཅན་བདག་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲིང་རྗེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག རྣམ་པ་ཀུན་
དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། ཐལ་འགྱུར་བྱེ་མའི་ཏགས་བྱེ་མ་ལ་ཏགས་
མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་
ན་ནི། ཐལ་འགྱུར་བར་པ་ལ་ཁྲབ་མེད་ཀྱི་ལན་གདབ་པར་བྱའོ། །

དེ་ཆོ་འདི་ཡི་སོ་སོ་སྒྲུབ་པའི་ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཟད། །ཅེས་པ་ལ། བྱང་
སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སོ་སྒྲུབ་པའི་མེད་དེ། ཁྱོད་འཕགས་
ལམ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་
ཕྱིར་མི་འོང་འཕར་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འདུག་ཟག་བཅས་མེད་པར་ཐལ། འདོད་
པ་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཐལ་འགྱུར་བར་པ་ལ་མ་ཁྲབ། འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་
ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་ཉེར་བར་བཞུགས། །ཞེས་པ་ལ་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་
ཞུགས་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་རང་དང་འཆོམ་པའི་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་འཐོབ་པར་འགྱུར་
ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་རང་དང་འཆོམ་པའི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་འཐོབ་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་
རང་དང་འཆོམ་པའི་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་རང་དང་འཆོམ་
པའི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པ་མི་འཐད་
དེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ལ་སྤངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་

གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྤངས་པ་མེད་པའི་
 སྤྱིར། ཁྱབ་སྤྱོད། ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ལ་གནས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་
 ཞུགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། ཁོ་ན་རེ། བརྒྱ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་རྒྱུན་
 ཞུགས་ཞུགས་པ་མེད་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་ཤེས་ལ་གནས་
 པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡོད་པས་སྒྲིན་མེད་དོ། །ཞེ་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉན་
 ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་སྒྲིབ་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་སྒྲིབ་པ་གང་ཞིག རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་སྤྱིར།
 ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལྷག་པ་འདྲིའི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་དེ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལ་བྱེད་མི་
 རིགས་པར་ཐལ། དེ་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་
 ལས། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་དཔེའི་སྒྲིན་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་རྒྱུན་
 ཞུགས་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་རྩ་མ་ཡིན་ན། རང་འགྲེལ་ལས། སྒྲིན་
 དང་བྲལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 དམ་བཅའ་གང་ཞིག རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་གྱི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྒྲོར་
 གསུམ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཐོབ་ཟེན་པའི་སྤྱིར། འོ་ན། ལྷགས་འདི་ལ་འདོད་པའི་
 སས་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཉོན་ཐྱོབ་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་ནས་
 རིགས་སྒྲིབ་ལ་འདོད་ཉོན་བཞི་པ་སྤངས་པ་དང་། སྤྱིར་འོང་ལ་འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་སྤངས་
 པ་དང་། སྤྱིར་མི་འོང་ལ་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པ་ཇི་ལྟར་འཛིན་ཅེ་ན། བཞག་
 ཏུ་ཡོད་དེ། རིམ་པ་བཞིན། འཛིན་ཏེན་པའི་སྒྲིམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་བཞི་

པ་དང་། རྒྱལ་པ་དང་། དགུ་པ་སྤངས་པའི་སྒྲོན་ས་འཛོག་ །འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་
པའི་སྒྲོམ་སྤངས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། འདོད་ཉོན་སྤངས་ན་སྲིད་ཉོན་སྤངས་དགོས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྟ་དང་པོ་ལ་གནས་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་
པ་གསུམ་ལ། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་རྣམས་རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་
ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
དེ་དོ། འདུན་ལྡན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་
ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་
སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་
སྟོས་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་ལས། ལྷག་པའི་བསམ་པ་
ཡོངས་སུ་དག་པའི་མིག་གི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ། ཞེས་པ་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
གཤོག་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
ལ་བྱེད་དགོས་པ་གང་ཞིག་ དེ་བྱས་ན་རྫོགས་པའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རེས་
པར་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མདོ་ཆོན་གོང་མར་
སྟིང་རྩེ་འདྲ་བའི་གིས་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག་ ལུང་སྲ་ཕྱི་གཉིས་དཔེ་སོ་སོ་བ་ཙམ་
མ་གཏོགས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་འདུས་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་ལྷག་བསམ་
དག་པའི་མིང་གིས་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེས་རྫོགས་བྱངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་

དེ་ལྟ་བུ་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་
 ལས་གསལ་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པ་ལ་ས་དང་པོ་
 རེས་པར་ཐོབ་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེས་ཀྱང་ཉན་རང་རིགས་ཀྱི་
 སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ཉན་རང་ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་
 ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གནོན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ་
 སྐྱེའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟམ་མི་རིགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱོད་པ་ཉམས་ལེན་
 གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟམ་མི་རིགས་པར་བསྐྱབ་བདུས་
 སུ་མདོ་དྲངས་ནས་བསྐྱབས་པ་གང་ཞིག ས་ཐོབ་ནས་སྐྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་
 དངོས་སུ་མ་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ས་ཐོབ་ནས་
 སྒོན་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒོན་སེམས་ཀྱི་ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་
 ཁོ་ནར་འཛོག་པར་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་སོགས་ནས་གསུངས་པ་དང་ཁོག་གཅིག་པའི་
 ཕྱིར། འོ་ན། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་དུ་ས་ཐོབ་ནས་སྒོན་སེམས་ཡོད་པར་བཤད་
 པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྒོན་མེད་དེ། ལྷགས་དེ་སྐབས་འདིར་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་
 བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འདུག་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཁ་མའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་
 ལམ་པ་དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འདུག་སེམས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔར་མི་འགྱུར་
 བར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འདུག་སེམས་སུ་མི་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་དེར་ཐལ། འདུག་སེམས་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་སེམས་དཔར་
 རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་འདུག་སེམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ།
 དེའི་རྒྱུད་ལ་སྒོན་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཁ་ཅིག ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་

དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་ལྟ་བུ་པའི་
 མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་
 ཡིན་པས་ཀྱང་མ་ཁྲབ་སྟེ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན་གཙོ་བོའི་སེམས་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བྱེད་
 པའང་མི་རིགས་ཏེ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
 གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན་སེམས་བསྐྱེད་
 མ་ཡིན་དགོས་པར་སྟོན་འཇུག་ཁྲི་ཤ་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སངས་
 རྒྱུ་ཀྱི་སར་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་མི་འགལ་ཟེར་
 བ་མི་འཐད་དེ། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན་ཐབས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པས་
 ཁྲབ་ཅིང་། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པས་
 ཁྲབ་པས་འགལ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ནི་རིང་དུ་སོང་བར་སློབ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་ལ་ངག་དོན་ནི། བྱང་
 སེམས་ས་དང་པོ་བཙུགས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ས་བདུན་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཉན་རང་དག་བཙུགས་
 སྟེ་སྟོན་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ས་བདུན་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་
 ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་ཅུང་གཉིས་ཀ་རྣམས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉན་རང་དག་བཙུགས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ས་བདུན་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོད་སྟོན་སྟོན་ནས་ཟེལ་གྱིས་
 མི་གཞོན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོག་ཅིང་། ཁོ་རང་གི་

ལུགས་ལ་ཆོས་ཅན་དང་། བསལ་བ་གོང་དང་འདྲ་བ་ལ། འདྲུག་ལྔ་གཉིས་ཀ་རྣམས་
 པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད། འོ་ན། ཉན་རང་དག་བཅོམ་སངས་
 རྒྱས་པའི་དུས་མེད་པར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེས་ས་བདུན་པ་ཐོབ་པའི་ཆོ། དེ་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་
 པའི་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ས་
 བདུན་པ་ཐོབ་པའི་ཆོ། ཁྱོད་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་ཀྱིས་ས་བདུན་པ་ཐོབ་པའི་ཆོ། ཁྱོད་བྱ་རྩྭ་གསུམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཉིད་
 ལ་མངོན་སུམ་དུ་འདྲུག་ལྔ་གཉིས་ཀ་རྣམས་པའི་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་
 གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ས་བདུན་པ་ཐོབ་པའི་ཆོ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉན་རང་
 དག་བཅོམ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་
 གསུམ། ཡང་ཁ་ཅིག་ས་དང་པོ་བས་ས་བདུན་པ་ཐོབ་པའི་ཆོ་ན་ཉན་རང་དག་བཅོམ་
 སྒྲིལ་སྒྲིལ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་རྒྱས་ཀྱང་དེའི་ཆོ་ན་ས་དང་པོ་བས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་
 སྒྲིལ་སྒྲིལ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་མི་རྣམས། ཞེས་ཞིབ་ཆ་བྲེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེས་ས་བདུན་
 པ་ཐོབ་པའི་ཆོ་ན། ཐོབ་མ་ཐག་པ་དེ་བྱང་སེམས་ས་བདུན་པ་བར་གྱུར་ཟེན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་
 ས་དང་པོ་བས་ཀྱང་ཉན་རང་དག་བཅོམ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་རྣམས་ཏེ། གློ་ཀྱན་
 རྩོལ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་རྣམས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ཁྲུབ་པ་ཤིན་
 ཏུ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་དག་བཅོམ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་རྣམས་མི་རྣམས་
 དཔྱེད་པའི་སྒྲོ་དེ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག་བྱང་སེམས་

དེས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་སྒོའི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་རྣམས་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ས་བརྩུ་པའི་མདོར། རང་གི་སྒོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནམ་པར་
 དབྱུང་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྒོ་དང་། རང་གི་སྒོའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་ཞེས་པའི་
 སྒོ་དེ་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་སྒོ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཉན་རང་
 ལ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་
 སྤང་པོ་བདེན་མེད་དུ་ཉོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་ཉོགས་
 པ་གང་ཞིག་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 ཉོགས་པ་གང་ཞིག་གང་ཟག་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་བཀག་པའི་
 སྟོང་ཉིད་ཕྱ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པའི་
 བདེན་འཛིན་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤང་པོ་བདེན་
 པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པ་གང་ཞིག་རྒྱ་མཚན་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྲུབ་ཟེར་བ་མི་
 རིགས་ཏེ། དབུ་མའི་རྩ་བ་ཐོག་མར་འཆོལ་བའི་ཆོ། དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེའི་རིགས་པ་གཞན་ལ་སྦྱོར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་
 ཁ་ཅིག་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྲུབ་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། མེ་ལོང་
 རང་གི་བྱུང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བདེན་མེད་དུ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 ན། གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། ད་ལྟ་གཟུགས་བརྟན་བདེན་མེད་དུ་མ་ཉོགས་ཀྱང་། ལྷུང་བར་གཟུགས་
 བརྟན་བདེན་མེད་དུ་ཉོགས་པའི་སྒོ་རང་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་ནས། དེ་རྗེས་གང་ཟག་བདེན་
 མེད་དུ་ཉོགས་པའི་སྒོ་རང་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གང་
 ཉེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་བདེན་པར་མེད་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱུང་བཞིན་
 གྱི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། གང་ཟག་ཀྱང་ཉེན་འབྲེལ་ཡིན་ནི་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་
 དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་སྤྱི་ཚུལ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་
 སྤྱི་ཚུལ་རྣམ་དག་ཅིག་ནི་ཡོད། དེས་གཟུགས་བརྟན་བདེན་མེད་དུ་ཉོགས་མ་ཟིན་པའི་
 སྤྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། སྤྱི་ཚུལ་དེའི་ངོར་གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཉེགས་
 ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་མ་བབ་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་ གཅིག་གི་ལྟ་
 པོ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་ལྟ་པོ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཁས་སྲུང་དགོས་པའི་
 སྤྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་བརྟན་བདེན་མེད་དུ་ཆོད་མས་ཉོགས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་ན། གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་ཆོད་མས་ཉོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
 རྩ་མ་ཆོད་མས་ཉོགས་པའི་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་ཉེགས་ཀྱིས་གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་དགོས་
 ཀྱི་སྤྱི་ཚུལ་རྣམ་དག་ཡིན་ན། སྤྱི་མ་ཉོགས་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། མ་བྱུང་ན། རྩ་
 མ་དེ་ཆོད་མས་ཉོགས་པའི་དེ་འདྲའི་སྤྱི་ཚུལ་རྣམ་དག་མེད་པའི་སྤྱིར།

འོ་ན། སྤྱི་ཚུལ་དེའི་ངོར་གཟུགས་བརྟན་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཉེགས་ཡང་
 དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཚུལ་དེས་
 གང་ཟག་དང་གཟུགས་བརྟན་གཉིས་ཀ་བདེན་མེད་དུ་ཉོགས་པའི་སྤྱིར་དུ་གཏན་ཚིགས་
 དེ་བཞེད་པའི་སྤྱིར། དེ་འདྲ་མི་སྤྱིད་དམ་སྟུམ་ན། སྤྱིད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་འབྲེལ་གྱི་

མཆན་བྱར་ལྟའི་གངས་ངེས་ལ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཉན་རང་
 དག་བཅོམ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་
 ཟད་པར་སྤངས་པ་གང་ཞིག དེ་སྟོང་བ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་ངེས་པར་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བརྩ་བྱ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་ཙམ་
 བསྐྱེམས་པས་ཉོན་མོངས་སྟོངས་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་
 བསྐྱེམས་པས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྟོང་རྣམས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བསྐྱེམས་
 པས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྟོང་རྣམས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་
 བྱུང་སྟེ། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བཅོམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 ན། སྤྱིར་དེ་མངོན་གྱུར་བཅོམ་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མངོན་པ་ནས་
 བཤད་པའི་དག་བཅོམ་དག་བཅོམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མངོན་པ་ནས་བཤད་
 པའི་དག་བཅོམ་ཡིན་ན་དག་བཅོམ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྟོན་
 པ་ཤུག་ཐུབ་པ་ཆོས་ཙན། དག་བཅོམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་
 དག་བཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་གང་ཞིག དག་
 བཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་མ་བྱུང་། ཡང་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་
 མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་པའི་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཙན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རགས་
 དེར་ཐལ། ཆོས་ཙན་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། མངོན་པ་ནས་བཤད་
 པའི་དག་བཅོམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་
 རང་རྩ་བུ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་པའི་དག་བཅོམ་
 དག་བཅོམ་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་ལྟ་བུའི་དག་བཅོམ་དེ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་

ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་པའི་དག་བཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉལས་དང་པོ་དེར་
 ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་དག་བཅོམ་དང་དག་བཅོམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཙ་ཉལས་
 གཉིས་པ་དེར་ཐལ། གང་ཟག་རང་རྩ་བ་པའི་རྩ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་མངོན་
 གྱུར་བ་ཙ་སྤངས་པའི་དག་བཅོམ་དེ། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་
 གྱུར་བ་སྤངས་པའི་དག་བཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་མ་ཁྲབ་བྱས་པས། འོ་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དག་བཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉལས་
 ཁས། འདོད་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། དག་བཅོམ་ཡིན་ན་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀ་ཟད་
 པར་སྤངས་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཙ་བའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་མ་ཁྲབ། ཡང་སྟོན་པ་
 ལྷན་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དག་བཅོམ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་
 པའི་སྡེ་སྟོན་ནས་བཤད་པའི་དག་བཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ།
 ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་རྩུལ་འབྱེད་བསྐྱུ་གསུམ་ནས་བཤད་པའི་དག་བཅོམ་ཡིན་པ་གང་
 ཞིག དེ་གསུམ་མངོན་པའི་སྡེ་སྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཙ་བའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྲབ་པ་
 ཡོད་པར་ཐལ། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དག་བཅོམ་ཡིན་ན། མངོན་པ་གོང་འོག་
 གང་རུང་ནས་བཤད་པའི་དག་བཅོམ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉལས་ཤིན་
 ཏུ་ཡང་མ་གྲུབ་པོ། འོ་ན། མདོ་སྡེ་པས་ཁས་ལེན་པའི་དག་བཅོམ་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དག་བཅོམ་ཡིན་ན་དག་བཅོམ་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། ཉལས་ཁས། འདོད་ན། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་
 བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་ཤིང་། དེ་རང་རྩ་བ་པའི་རྩ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་
 མངོན་གྱུར་བ་ཙ་སྤངས་པའི་དག་བཅོམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་

གུབ་ན། དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས་དག་བཅོམ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་དག་བཅོམ་ཡིན་པའི་
 ཟུར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་དག་བཅོམ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་དག་བཅོམ་
 ཡིན་པའི་ཟུར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་
 རང་ནས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་དག་བཅོམ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་དག་བཅོམ་ཡིན་པའི་ཟུར། དེ་
 དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རང་ནས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་དག་བཅོམ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཟུར་
 ཏེ། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ཞིག་ཡོད། མཚན་གཞི་བྱུར་པ་གཞན་མེད་པའི་ཟུར། རྟགས་
 དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རང་ནས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་གུབ་
 མཐའ་ཡོད་པའི་ཟུར། གཞན་ཡང་། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཁམས་གསུམ་རང་
 བཞིན་མེད་པར་རྟགས་པའི་འཕགས་པ་དེ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ དེ་ཡོད་ན་དེ་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཟུར། དང་པོ་མ་གུབ་ན་
 མོང་། དེར་ཐལ། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཁམས་གསུམ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་
 བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་དག་བཅོམ་ཡོད་པའི་ཟུར། དེར་ཐལ། མངོན་པ་ནས་བཤད་
 པའི་དག་བཅོམ་དང་དག་བཅོམ་མཚན་ཉིད་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཟུར། རྟགས་
 ཁས། ཁོ་ན་རེ། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདེན་པར་
 འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་དག་བཅོམ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདེན་པར་འཛིན་
 པའི་བདེན་འཛིན་ཡོད་པའི་ཟུར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་བདེན་པར་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་
 ཡོད་པའི་ཟུར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གུབ་པའི་ཟུར་ཞེ་ན། རྟགས་བསལ་དེ་རྣམས་
 ལ་སྟོས་པའི་ཆོས་ཅན་སྟུན་ཅན་ཡིན་པས་སྟོང་པོ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། མདོ་
 སྡེ་པས་ཁས་ལེན་པའི་སྟོན་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན། མདོ་སྡེ་པས་ཁས་ལེན་པའི་སྟོང་

ཉིད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྩོན་པོའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན་སོང་། མདོ་སྡེ་པས་ཁས་ལེན་པའི་རྩོན་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མདོ་སྡེ་པས་ཁས་ལེན་པའི་རྩོན་པོ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཙ་བར་འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མདོ་སྡེ་པས་ཁས་
 ལེན་པའི་ཤེས་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ། དེས་ཁས་ལེན་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་
 ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མདོ་སྡེ་པས་ཁས་ལེན་པར་
 ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པས་ཤེས་བྱ་མེད་པ་ཁས་ལེན་པར་
 ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག དེས་ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དགོས་པར་འདོད་
 པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་སྟོན་ཅན་གྱི་ལན་རིམ་པས་སོང་། ཡང་ཁ་ཅིག རང་རྒྱུད་པ་
 བཞིན་དུ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་སོ་སྟེའི་རྒྱུད་ལ་ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མེད་
 ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མི་ཉག་སོགས་བརྩ་དུག་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་སོ་སྟེ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགོག་ལམ་གྱི་ནམ་པ་བརྒྱད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་སོ་
 སྟེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་ཡོད་ན་སྤྱུག་ཀྱན་གྱི་ནམ་པ་བརྒྱད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་
 པའི་དེ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། གང་ཟག་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམས་
 ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་མངོན་གྱུར་བ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ། ཞི་བ། གྲུ་མོ་
 དེས་འབྱུང་གི་ནམ་པ་བཞི་དང་། གང་ཟག་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་
 མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་ལམ། རིགས་པ། སྤྱུབ་པ། དེས་འབྱེན་གྱི་ནམ་པ་བཞི་སྟེ་
 བརྒྱད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་སོ་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འགོག་བདེན་

དང་ལམ་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲིལ་ཡོད་པར་བཤམ། མི་རྟག་སོགས་བརྩ་
 གྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲིལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག མི་རྟག་སོགས་ཞེས་པའི་སོགས་
 ཁོངས་ནས་འགོག་བདེན་དང་ལམ་བདེན་གཉིས་ཀྱང་འདོན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟགས་
 ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་སོགས་ཁོངས་ནས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་འགོག་ལམ་གྱི་རྣམ་
 པ་བརྒྱད་འདོན་པ་གང་ཞིག གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་
 པ་མངོན་གྱུར་བ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་ཡིན་ན། འགོག་བདེན་ཡིན་པས་མ་བྱུང་། གང་
 ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་ཡིན་ན་
 ལམ་བདེན་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ལྷགས་འདི་ལ་འཕགས་པ་ཡིན་
 ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ས་བཙུང་འཛིན་
 ཐོབ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 དེར་བཤམ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་བཤམ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་མེད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་
 པའི་བྱང་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་སྒྲིལ་མེད་ཀྱང་། དེས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟེར་བའི་ཞིབ་ཆ་སྟོན་
 པ་མི་འཐད་དེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མྱོང་གི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲིལ་རང་
 རྒྱུད་ལ་ཡོད་མྱོང་གི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁ་ཅིག རང་རྒྱུད་པ་གཞིན་དུ་ལམ་གསུམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གསུམ་པོ་འགལ་

ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དེ་དེ་གསུམ་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་
 པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
 དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་
 ཐོས་འཕགས་པ་མཐའ་དག་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ཟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེས་རང་རྒྱལ་ལ་རིགས་འགྲེ། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་འགལ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ཐེག་ཆེན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རྒྱས་པར་རྟོགས། ཐེག་དམན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རིགས་པ་མངོན་
 བསྟུས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་རྒྱས་པར་རྟོགས་པའི་རྟོགས་
 རིགས་དང་། སྟོང་ཉིད་མངོན་བསྟུས་ནས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་གཉིས་མི་འགལ་
 པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་
 ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟོམ་བུའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོམ་པའི་བྱང་སེམས་
 འཕགས་པ་དང་། ཉོན་སྐྱབ་སྤང་བུའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤང་བའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་
 པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྐྱབ་ངེས་པར་ཡོད་དེ། བར་
 ཆད་མེད་ལམ་དེ་རྣམས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་སྐྱབ་སྤང་བུའི་
 གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་སེམས་དཔའ་དེ་རྣམས་
 ཀྱིས་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་སྤང་བུའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤང་ན། བར་ཆད་མེད་
 ལམ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཡོད་པར་

ཐལ་བའི་སྒྲིན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་མ་
 ཟད་པར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་ནི་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་
 སྤོང་ངོ་། །ཞེས་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་
 ཡིན་ན། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་བྱབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁ་ཅིག ས་བཙུ་པའི་མདོར། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་དུ་ཞེས་གསུངས་པའང་།
 བུམས་པའི་རྣམ་ཐར་ལས། སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ། ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་འདྲ་བར། རོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འདི་
 རྣམ་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པར་རྣམ་བཤད་འདིར་གསལ་བའི་ཕྱིར། དེ་
 ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་
 དཔའ་དེ་རྣམ་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་
 བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྣམ་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་ལྷན་མ་
 ཐག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྣམ་བསམ་
 དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྲེས་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཅུ་བར་མ་བྱུང་སྟེ། མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་སེམས་
 དཔའ་དེ་རྣམ་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་
 ཁ་ཅིག དེ་ནི་རིང་དུ་སོང་བར། ཞེས་པའི་གཞུང་རྒྱུང་པ་གཅིག་ཕུ་འདིས་བྱང་
 སེམས་ས་བདུན་པ་བས་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་
 དུ་འཇུག་ལྡང་གཉིས་ཀ་རྣམས་པའི་ཚུལ་གཙོ་བོར་བརྟན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེས་བྱང་
 སེམས་ས་བདུན་པ་བའི་ཡོན་ཏན་གཙོ་བོར་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་བྱང་

སེམས་ས་དང་པོ་བའི་ཡིན་ཏན་གཙོ་བོར་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུང་དེ་ས་
 དང་པོ་བ་བྱད་གཞིར་བཟུང་ནས། ས་བདུན་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཉན་རང་སྒྲིའི་སྒྲིན་ས་ཟེལ་
 གྱིས་གཞོན་པའི་ཡིན་ཏན་གཙོ་བོར་འཆད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག བྱང་
 སེམས་སོ་སྒྲུ་ཡིན་ན། བྱ་ཚྭ་གས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཉིད་ལ་འདུག་ཡང་གཉིས་
 ཀ་མི་རྒྱས་པས་བྱབ། ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དམན་ལམ་སྒྲིན་མ་སོང་གི་བྱང་
 སེམས་མོས་སྒྲིད་པས་དེ་ལྟར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་བྱ་ཚྭ་གས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
 མ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཉིད་ལ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་འདུག་ཡང་གཉིས་ཀ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། མ་
 བྱབ་ན། བྱ་ཚྭ་གས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཉིད་ལ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་འདུག་
 ཡང་གཉིས་ཀ་རྒྱས་ན། དུས་དེར་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འདུག་ཡང་གཉིས་ཀ་རྒྱས་
 པས་བྱབ་པར་ཐལ། མ་བྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་
 རྟོགས་ན། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག བྱང་
 འཕགས་ཡིན་ན་བྱ་ཚྭ་གས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཉིད་ལ་འདུག་ཡང་གཉིས་ཀ་
 རྒྱས་པས་བྱབ་ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ས་དང་པོ་ནས་དུག་པའི་བར་གྱི་མཉམ་གཞག་
 ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
 རྣམས་ཀྱི་དུས་དེར་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འདུག་ཡང་གཉིས་ཀ་མི་རྒྱས་དོན་སྤྱིའི་
 ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། ས་
 འོག་མ་རྣམས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སེམས་དཔའ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་
 ཚུལ་གྱིས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ས་དང་པོ་ནས་དུག་པའི་བར་གང་

རུང་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན་བྱ་ཚྭ་གས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཉིད་
 ལ་འདུག་ལྟར་གཉིས་ཀ་མི་རྒྱས་པས་བྱུང་། ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ས་དང་པོ་ནས་
 དུག་པའི་བར་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱིས་དུས་དེར་ཆོས་ཉིད་
 ལ་འདུག་ལྟར་གཉིས་ཀ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དུས་དེར་ཆོས་ཉིད་ལ་དོན་སྤྱིའི་
 ཚུལ་གྱིས་འདུག་ལྟར་གཉིས་ཀ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རུང་སེམས་མོས་སྤྱོད་
 པས་དེ་རྒྱས་ན་ས་ཐོབ་ནས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ས་དུག་པ་མན་ཆད་
 གྱི་མཉམ་གཞག་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱིས་བྱ་ཚྭ་གས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་
 ལ་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འདུག་ལྟར་གཉིས་ཀ་རྒྱས་པར་ཐལ། དེས་བྱ་ཚྭ་གས་
 ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་རིང་མཐའ་གཅིག་ལ་དེ་ལྟར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། འོ་
 ན། རུང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་སྒྲིའི་སྒྲོན་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་
 ཐལ། དེས་དེ་སྒྲོ་ཀྱན་ཚྭ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་སྒྲོན་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 བྱ་ཚྭ་གས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་དེ་ལྟར་རྒྱས་ན། དེའི་ཐུང་མཐའ་གཅིག་ལ་དེ་ལྟར་
 རྒྱས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རུང་སེམས་ས་བདུན་པ་བས་ཀྱང་བྱ་ཚྭ་གས་
 ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཐུང་མཐའ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འདུག་ལྟར་གཉིས་
 ཀ་རྒྱས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཉིད་
 ལ་མངོན་སུམ་དུ་འདུག་ལྟར་གཉིས་ཀ་བྱེད་མི་རྒྱས་པ་གང་ཞིག་ བྱ་ཚྭ་གས་ཀྱི་སྐད་
 ཅིག་མའི་ཐུང་མཐའ་ཡིན་ན་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་
 དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་སྐད་ཅིག་མའི་ཐུང་མཐའ་ཡིན་དགོས། སྐད་ཅིག་མའི་ཐུང་
 མཐའ་ཡིན་ན་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། བྱ་

རྟོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ན་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིར་ཤིན་
 ཏུ་ཡང་མ་ཁྱབ་སྟེ། འོ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐེག་པ་དམན་པའི་འཕགས་ལམ་གྱི་
 ཡ་མཐའ་ཡིན་ན། འཕགས་ལམ་གྱི་ཡ་མཐའ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་པ་དམན་
 པའི་འཕགས་ལམ་ཡིན་ན་འཕགས་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་
 ན། རང་རྒྱལ་གྱི་མི་སློབ་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ།
 བྱོད་ཀྱི་གོང་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཕགས་ལམ་མཐའ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་ཐེག་
 དམན་གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བདེན་འཛིན་ཉོན་ལྗོངས་ཡིན་པ་དང་།
 ཐེག་དམན་དག་བཙུང་པས་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ། མངོན་
 རྟོགས་རྒྱན་ལས། འཛིན་པ་མི་སྤང་ཕྱིར་དང་ནི། ཞེས་རང་རྒྱལ་དག་བཙུང་པས་
 ཤེས་པ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་
 ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱི། ཞེས་བདེན་འཛིན་ཤེས་སྤྱིབ་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་
 རྟོགས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་རང་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་
 ན། སྟོན་མེད་དེ། གོང་དུ་བྲངས་པའི་རྒྱན་གྱི་གཞུང་ཆོག་ལྷ་ཕྱི་རྣམས་དབུ་མ་རང་
 རྒྱུད་པ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས། སྐབས་དང་པོར། རྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་
 བྱག་གིས། དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བཞེད། ཅེས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་གང་
 ཟག་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མྱོང་དུ་གསུངས་པ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་
 བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་གང་ཞིག ཕྱི་མ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པར་སོང་
 བའི་ཕྱིར། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཞིར་བཞག་ལ་ཡང་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ལ་སྟོང་
 ཉིད་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པ་གཉིས་སུ་བྱ་སྟེ། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀས། རྟོན་པའི་

ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས། བརྟན་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་
 པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། འཛིན་པ་མི་སྟོང་ཕྱིར་དང་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་
 ནས་བརྟན་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པས་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འབྲད་པར་ཐལ། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་
 ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཚུང་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་བྱན་ཆེན་
 མོར་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན་སོགས་
 ལས་མ་བྱུང་པར་གསུངས་པས། སྟོང་བྱན་གྱི་གསུང་དེ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁོ་ན་རེ། བདེན་འཛིན་ཉོན་ལྷོ་ཡིན་པ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་སུ་མི་འབྲད་
 པར་ཐལ། རྒྱུད་ཆར། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་
 པར་འདོད། །ཅིས་བདེན་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱན་བརྟགས་སུ་གསུངས་པ་གང་ཞིག་ རྒྱུད་
 རྒྱ་ཐལ་འགྱུར་བའི་རང་གཞུང་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། མངོན་
 རྟོགས་རྒྱན་ལས་བཤད་པ་དང་འདྲ་བར་རྒྱུད་རྒྱ་ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་ཡིན་ཀྱང་། གོང་
 དུ་དྲངས་པའི་གཞུང་ཆོག་དེ་རང་རྒྱུད་པ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཡང་ན་འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་
 ཡིན་ཞེས་བཤད་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་མངོན་
 རྟོགས་རྒྱན་ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་འཕགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཚུང་ཡིན་པས་བྱུང་པ། མདོ་དང་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པར་བཀྲལ་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་འཕགས་པ་གསུམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པ་མདོ་དང་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པར་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། འཕགས་སེང་

གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྦྱར་འཕགས་པ་གསུམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 ལམ་ཐོབ་པ་དང་། འཕགས་པ་ལ་དེ་ཐོབ་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་དཔྱེ་མི་རྒྱས་སོ། ། ཞེས་ནན་གྱིས་ཆོལ་བ་དག་སྤྱད་དེ། རང་
 རྒྱུད་པའི་གྲུབ་མཐའི་ནང་སྟོན་ཡིན་པས་སེམས་བདེ་བར་གྱིས་ཞིག དེ་ལྟ་མ་ཡིན་
 ན་འཕགས་སེང་གཉིས་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ཞི་འཆོ་དཔོན་སྟོབ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་མཆོན་གཞི་མེད་པར་ཐལ།
 འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་
 པར་ཐལ། འཕགས་པ་ཡིན་ན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་
 ཁྲབ་སྟེ། ལུགས་འདྲའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིས་ཀྱི་དངོས་སྟོབ་
 སོ་སྟེ་སྟོབ་དཔོན་གྲོལ་སྡེ་ལ་འཕགས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

སྦྱོན་པ་སྦྱོན་བྱ་ལེན་པོ་གཏོང་པོས་གཏོང་། ཞེས་སོགས་ལ་ངག་དོན་ནི། བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྦྱོན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དཔྱེ་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་འཛིག་རྟེན་
 པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོན་པ་
 གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ། ཁ་ཅིག སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་མ་ཟེན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོན་པ། འཛིག་རྟེན་པའི་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྦྱོན་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་དངོས་སུ་ཟེན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོན་པ། འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དམན་
 ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་སྦྱོན་པ་དེ། འཛིག་རྟེན་པའི་བྱང་སེམས་

གྱི་སྦྱིན་པ་གང་ཞིག དེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་བེན་པའི་ཕྱིར།
 ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བེན་པ་གང་ཞིག དེ་དེས་
 བེན་ན་དེ་དེས་དངོས་སུ་བེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་
 སྦྱར་ལམ་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་མ་བེན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དེ་དང་པོའི་མཆོན་
 ཉིད། དེས་དངོས་སུ་བེན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་
 མི་འཐད་དེ། དེས་དངོས་སུ་བེན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། དེ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་མཉམ་རྗེས་གང་གི་སྐབས་སུ་འང་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། ས་བརྩའི་མཉམ་གཞག་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་སྦྱིན་པ་མེད།
 རྗེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལྷགས་ནི། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་མ་བེན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དེས་བེན་པའི་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་འཛོག་གོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ས་བརྩའི་རྗེས་
 ཐོབ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་ཕྱི་མ་དེར་
 ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཙ་
 བར་འདོད་ན། བྱང་སེམས་དེ་ནམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་
 རབ་དེ་མེད་ཀྱང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱིན་པ་མཉམ་གཞག་གི་རྩིས་བེན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག སྦྱོར་ལམ་ན་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།

ཕར་ཕྱིན་བརྒྱ་ཀ་སངས་རྒྱུ་གི་ས་ཁོ་ནར་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་
འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕར་འགམ་དང་
ངོགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་རང་བཞིན་མངའ་
བའི་སངས་རྒྱུ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སློབ་ལམ་ན་སྤྱིན་པའི་ཕར་
ཕྱིན་སོགས་ཡོད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྤྱིན་མེད་དེ། ཕར་
ཕྱིན་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སེམས་བརྒྱད་དང་པོའི་དཀའ་བའི་གནད། །

འགྲོལ་བྱེད་ཐལ་འགྱུར་ཐེང་བ་འདི། །

སློ་གྲོས་མགུལ་པར་སྤྲོས་འཆང་བ། །

དེ་འདྲ་མཁས་རྣམས་ལྟར་མོའི་གནས། །

༥ གལ་ཏེ་དེ་ནི་བྲིམས་དག་རང་བཞིན་ལྟ། །ཞེས་སོགས་ལ། ངག་དོན་ནི།
སོ་ཐར་ལས་བརྒྱམས་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དག་ཅིང་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་དགེ་སྟོང་ཆོས་
ཅན། ཁྱིད་ལ་ཚུལ་བྲིམས་མ་དག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བདེན་འཛིན་
ལ་ཚུལ་འཆལ་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་སྤྱན་མ་ཕུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་
པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཚུལ་བྲིམས་དག་པའི་དགེ་སྟོང་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་
བྱབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བའི་གང་
ཟག་དང་། ཚུལ་བྲིམས་དག་པའི་དགེ་སྟོང་གི་གཞི་མཐུན་མང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༦ ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་མ་ལུས་བསྐྱེད་པའི་མེའི། །ཞེས་སོགས་ལ་ངག་དོན་
ནི། ས་གསུམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱིད་ལ་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་

ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་མཉམ་གཞག་དུ་གཉིས་སྒྲུབ་གི་སྒྲིམ་པ་ནི་པའི་འོད་འབྱུང་བས་དེ་
 ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ས་འདིར་རྒྱལ་སྤྱི་བསམ་གཏན་མངོན་གྱིས་དང་། ཞེས་སོགས་
 ལ་ངག་དོན་ནི། བྱང་སེམས་ས་གསུམ་པ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བཟོད་པར་མ་ཟད་
 ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་གཞན་ཡང་ཐོབ་སྟེ། བསམ་གཏན། གཟུགས་མེད། ཆོད་
 མེད། མངོན་གྱིས་སོགས་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དུག་
 གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་བསྐྱབས་པ་དང་ལྟན་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་
 འབྱུག་དང་། སྒྲོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་ལམ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔལ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་འཛོམས་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་
 ཏེ། སལ་ཆེར་བརྒྱ་གྲིན་སོགས་སུ་སྒྱུ་བ་བཟུང་ནས་འདོད་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའི་འདོད་
 ཆགས་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་འདིར་དུག་གསུམ་གྱི་
 ཉོན་མོངས་སྒྲོང་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ས་འདིར་སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་འབྲིང་
 སྒྲོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་སྐྱོར་གསུམ་དང་། འབྲིང་
 སྐྱོར་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དམན་ལམ་སྡོན་མ་སོང་གི་ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་
 བར་གྱིས་སྒྲོང་བའི་སྤང་གཉིན་སྒྲོར་རྒྱུ་ལ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། སྒྲོམ་
 སྤངས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ལྟན་སྒྲིམ་ཆེ་འབྲིང་དུག་ས་གཉིས་པ་ནས། བདུན་པའི་བར་གྱིས་
 སྒྲོང་བའི་ས་འདིའི་སྤང་བྱ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གསུང་
 འདིས་ལུགས་འདི་ལ་ས་དང་པོས་བརྒྱས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་མེད་པར་བརྟན་ཟེར་གྲང་། ཟུང་
 རྒྱུ་ལྟེན་རྣམ་བཤད་ལས་ཡོད་པར་བཤད་པས་དབྱེད་དོ། །འོ་ན་བདེན་འདོན་ལྟན་སྒྲིམ་
 རྒྱུ་དང་སྐྱོར་གསུམ་ས་གང་དུ་སྒྲོང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་དེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་

མི་བྱེད་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་ཆེན་པོ་སྐོར་གསུམ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་གསུམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱིས་སྔོང་བའི་རྣམ་གཞག་མི་བྱེད་དོན་ཞེ་
 ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམན་ལམ་སྔོན་མ་སོང་གི་བྱང་མེམས་ས་བདུན་
 པ་བས་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཆུང་དུ་སྐོར་གསུམ་སྔོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིར་
 དེ་གསུམ་སྤང་བྱ་ཡིན་པས་དེ་གསུམ་སྤངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱབ་བཞག་དགོས། དེ་བཞག་
 ན་བྱང་མེམས་དེས་སྐྱེད་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་
 འབྲིང་གི་ཆུང་དུ་ལ་སྤྲ་རགས་གཉིས་སུ་བྱས་ནས། རགས་པ་ས་བདུན་པའི་རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་ནས་སྤངས། སྤྲ་མོས་བདུན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་
 དངོས་སུ་སྔོང་ཞིང་། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་ཟད་པར་སྤངས་
 ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ན། རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་
 པའི་ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལས་བྱང་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་བརྒྱུ་པ་
 མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་ལ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ས་དུག་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་མེམས་དཔས་བདེན་
 འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་འབྲིང་གི་ཆུང་དུ་སྔོང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་
 ཞི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྤང་བྱ་དེའི་དངོས་གཉེན་དུ་བསྐྱེད་མི་རྒྱས་པས་ས་དུག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 སུ་བྱ་ཞིང་། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་འཛིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་དུག་པ་ནས་བདུན་པར་འཕོ་བའི་ཆེ་མཉམ་གཞག་ནས་མཉམ་གཞག་
 ཏུ་འཕོ་ཞི་དགོས། མཉམ་གཞག་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་ཟུར་པ་
 མེད་པས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་མི་འོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱེད་ཀྱི་ལྷགས་དེ་མི་

འཐད་པར་ཐལ། ས་བཞི་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་ས་བཞི་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་འཛིག་ལྟ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས།
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེས་ས་བཞི་པའི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་འཛིག་ལྟ་སྤངས་པར་གསུངས་པ་
 གང་ཞིག དེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། ལན་མེད་དོ།
 ཁོ་ན་རེ། གཞན་སྤར་བཞིན་ལ། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 གྱིས་ཟད་པར་སྤངས་པས་སྦྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན་མི་འཐད་དེ། ས་བདུན་པའི་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་ཡིན་ན། རང་གིས་དངོས་སུ་དྲངས་པའི་ས་བདུན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡོད་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་བདེན་འཛིན་ལྟ་སྦྱོས་ཚུང་དུ་སྒྲོར་གསུམ་གྱི་དངོས་གཉིན་
 དུ་གྱུར་པའི་ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གསུམ་དང་། དེ་གསུམ་
 གྱི་དངོས་སུ་དྲངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གསུམ་སྦྱེ་ཞིང་། དེའི་རྗེས་སུ་
 ཤེས་སྒྲིབ་དངོས་སུ་སྤྲོང་བའི་མགོ་ཚུམ་པ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ས་བརྒྱད་པའི་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཏུ་ཅང་མངས་པའི་སྦྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དམན་ལམ་སྡོན་མ་སོང་གི་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཅིག་ཕུ་
 དེས་བདེན་འཛིན་ལྟ་སྦྱོས་ཚུང་དུ་སྒྲོར་གསུམ་རིལ་པོ་དངོས་སུ་སྤྲོང་ཞིང་། དེ་ལས་
 དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དངོས་སུ་འདྲན་ནུས་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཤེས་སྒྲིབ་
 སྤྲོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལས་སྤང་བྱ་དངོས་སུ་
 སྤྲོང་བའི་ནུས་པ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རིམ་པ་བཞི་པའི་
 དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་དང་ལྟ་སྦྱོས་
 གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་སྤྲོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ས་བརྒྱད་པ་ལ་ངོ་

མ་དེ་དག་ཙུ་བཅས་ཉེ་བར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པ་ཐལ། ས་
བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་ཉོན་ཐྱིབ་སྤངས་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ།
དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ངེས་པར་ཉོན་ཐྱིབ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཐོབ་པ་
ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་ཉོན་ཐྱིབ་སྤངས་པས་བྱུང་
པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་
དེ། དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་ཉོན་ཐྱིབ་སྤངས་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་དག་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་ཉོན་ཐྱིབ་མ་སྤངས་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དག་བཙུག་
གྱི་ཉོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་མ་དག་ས་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཤེས་ཐྱིབ་གྱི་ངོས་འཛིན་ལ་ཁ་ཅིག་ ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་
དེ་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་ཐྱིབ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་པར་
གྱུར་པའི་ཤེས་ཐྱིབ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་ཐྱིབ་ཀྱི་བདག་སྟེང་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་
མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་དེ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མ་
རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མ་རིག་པ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་
པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་
པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་དུ་བྱུང་འགྲེལ་གྱི་མཆན་བྱུར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཉོགས་ན་ལོ་རྒྱུ་བ་ཤེས་རིན་པས། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་མ་
རིག་ཡོད་པ་དང་། །ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་ཐྱིབ་མེད་པར་འགལ། །ཞེས་སྒྲས་པའི་
ལན་ལོན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། ཤེས་ཐྱིབ་ཡིན་ན་དེ་ལ་མ་རིག་
པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་

པ་ལྷར་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
 ནཱ་ ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་གྱི་ཉོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་ས་དང་པོ་བདུན་གྱི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་ནམས་ཀྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྐྱབ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་
 པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ནམས་ཀྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་སྐྱབ་པ་མེད་
 པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག དེ་ནམས་ཀྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཉོན་
 སྐྱབ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ནམས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་ནམ་གྲོལ་ལམ་
 བཞག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤིན་ཏུ་འང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་
 ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་གྱི་ཉོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་པའི་རྒྱུད་ལ།
 དེས་ས་གཉིས་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་
 ཉོན་སྐྱབ་མེད་པ་གང་ཞིག ཤེས་སྐྱབ་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་
 རྟེན་ དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དེ། དེས་ས་གཉིས་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་
 དུ་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བྱང་སེམས་དེས་ས་ཕྱི་མ་དགུ་ཐོབ་པ་
 ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བྱང་སེམས་དེས་ས་ཕྱི་མ་དགུ་
 ཀྱན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་དང་བཅས་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དེ་བྱང་སེམས་དེས་ཀྱན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་
 ན་རེ། བྱང་སེམས་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་
 དེས་ས་གཉིས་པ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆོ་ན་ཁྱོད་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཐོབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱང་
 སེམས་དེས་ས་གཉིས་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 མ་ཁྲུབ་སྟེ། འོ་ན། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པས་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་

བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཚོས་ཅན། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པས་སྒྱོར་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེན་ཁྱིེད་
 སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཐོབ་པར་བཤམ། ཁྱིེད་བྱང་སེམས་དེས་སྒྱོར་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་བར་
 ཏུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་སོ། །ཡང་བྱང་སེམས་ས་གཉིས་
 པ་བའི་རྒྱུད་ལ་ས་གཉིས་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་ཏུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པར་བཤམ། ས་
 གཉིས་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་ཏུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 གྱིས་དངོས་སུ་སྤོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་བཤམ། དེ་ཐོབ་པ་ལ་བར་ཏུ་གཙོད་བྱེད་
 ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཕྱ་ཞིང་ཕྱ་བ་དེ། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་དངོས་སུ་སྤོང་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟུང་། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་
 ན་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་མི་དགོས་པར་བཤམ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱན་བརྟགས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེར་བཤམ། དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་སྤང་བ་ལྟར་ཏུ་འཐད་
 སྟུང་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཏུ་རྒྱུད་ཐ་
 རྟེན་ཆེན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། རྗེ་ཡབ་སྲས་གཞན་གཉིས་ཤེས་
 སྒྲིབ་ཀྱན་བརྟགས་མི་བཞེད་པས། རྒྱུད་ཐ་རྟེན་ཆེན་གསུངས་དེ་དྲང་དོན་ཏུ་འགྲེལ་པས་
 ཚོག་པའི་ཕྱིར། ཡང་། ཤེས་བྱའི་བྱུང་ཤིང་མ་ལུས་བསྐྱེད་པའི་མའི་ཞེས་པའི་གཞུང་
 དོན་མ་གྲུབ་པར་བཤམ། ས་གསུམ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དོས་སྒྲུལ་གྱི་སྤང་བྱའི་
 ཤེས་སྒྲིབ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡང་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་
 ཀྱི་བྱུང་ཤིང་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་དངོས་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 བཤམ། དག་སར་འབྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་དེའི་སྔ་ལྟས་སུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འོད་
 ས་གསུམ་པ་ནས་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་བདེན་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་

ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲུབ་བ་ཡང་ཤེས་
 གྲིབ་མ་ཡིན། དབང་ཤེས་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲུབ་བ་ཡང་ཤེས་གྲིབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲུབ་
 བ་ཤེས་གྲིབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་གཟུགས་སྒྲུབ་བ་ཤེས་གྲིབ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག
 དེ་ལ་གཟུགས་སྒྲུབ་བ་ན་ངེས་པར་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲུབ་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྟོང་
 ཐུན་ཆེན་མོར། འདུག་ཤེས་དྲུག་ལ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་པའི་བདེན་
 སྒྲུབ་གི་ཆ་ལ་ཤེས་གྲིབ་མངོན་གྱུར་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། རྟོན་
 མེད་དེ། ཤེས་གྲིབ་མངོན་གྱུར་བས་ཤེས་གྲིབ་ཀྱི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། རྣམ་
 བཤད་ལས་བག་ཆགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཉིས་སྒྲུབ་འབྲུལ་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཤེས་གྲིབ་
 ཏུ་བརྟུ་བར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། རྟོན་མེད་དེ། ཤེས་གྲིབ་
 ཀྱིས་བརྟུས་ན་ཤེས་གྲིབ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་བག་ཆགས་ཀྱི་གྲིབ་
 པ་དེ་ས་བརྩའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དུས་སུ་མེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ས་བརྩའི་
 མཉམ་གཞག་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་ང་ཙམ་གྱི་རྟེན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ས་བརྩའི་མཉམ་གཞག་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྟེན་ལ་བག་ཆགས་ཀྱི་གྲིབ་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྟེན་ལ་སྒྲོམ་སྤངས་ཀྱི་གྲིབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། དེའི་རྟེན་ལ་སྒྲོམ་སྤངས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟེན་ལ་དེའི་
 རྟེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་བག་ཆགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཉིས་སྒྲུབ་འབྲུལ་པའི་ཆ་ས་
 བརྩའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དུས་སུ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་མཉམ་གཞག་

དེ་ནམས་ཀྱི་སྤྲོ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་མཉམ་གཞག་དེ་ནམས་ལ་གནས་པའི་
 སེམས་དཔའི་ང་ཙམ་ཀྱི་སྤྲོ་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། མཉམ་གཞག་
 ཡེ་ཤེས་དེ་ནམས་ལ་གནིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་ཆ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནམས་ཆོས་ཉིད་
 ལ་གནིས་སྤང་རྒྱལ་པའི་ཕྱིར། གནིས་པ་དེར་ཐལ། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ནམས་
 ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་གནིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་ཆ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་གནིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་སྤྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་
 ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་སྤོང་ཉིད་ལ་གནིས་སྤང་རྒྱལ་པའི་སྤྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲལ་ན། ཁྲལ་
 པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྤོང་ཉིད་ལ་གནིས་སྤང་རྒྱལ་པ་དང་མ་རྒྱལ་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་
 པ་མང་པོ་བརྒྱ་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱབ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྒྱན་མཐའི་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་པའི་རྒྱུད་ལ་གནིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་
 ཡོད་པར་ཐལ། ས་བརྩའི་མཉམ་གཞག་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲལ་སྟེ། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་གནིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་
 བག་ཆགས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ས་བརྩའི་མཉམ་གཞག་
 ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤངས་ཀྱི་བག་ཆགས་དེས་མཉམ་གཞག་
 ཡེ་ཤེས་ནམས་བསྐྱད་པར་ཐལ། དེ་ས་བརྩའི་མཉམ་གཞག་ནམས་ཀྱི་དུས་དེར་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཡང་མ་ཁྲལ།

རང་དུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། །ཅེས་པ་ལ་ངག་དོན་ནི། ས་བཞི་
 པའི་ནམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། སྤངས་པའི་བྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། ས་བཞི་པའི་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་ཀྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་སྤངས་པའི་བྱད་པར་

དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་འཇིག་ལྷ་རགས་པ་ངོས་འཛིན་ལ། ཁ་ཅིག་གང་
 ཟག་ཕྱང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྷ་ལ་བྱེད་པ་མི་
 འཐད་དེ། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་སློ་ལྷན་སྦྲུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་
 ལྷག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་སློ་ལྷན་སྦྲུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། གང་
 ཟག་ཕྱང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་འཛིན་པའི་དོན། གང་ཟག་ལྷག་གཅིག་རང་
 དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱང་པོ་དེ་མི་ལྷག་པ་
 དང་། ཆ་བཅས་དང་། གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལྷགས་ནི། གང་
 ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡིད་དུ་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྷ་ལྷན་སྦྲུམ་སམ་གང་ཟག་དབང་
 བསྐྱར་བ་པོ་དང་ཕྱང་པོ་དབང་བསྐྱར་བྱུང་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྦྲུམ་དེ་སྐབས་
 འདིའི་འཇིག་ལྷ་རགས་པར་འཇོག་ ཁ་ཅིག་ས་བཞི་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་དེ་ལྟར་
 འཛིན་པའི་འཇིག་ལྷ་ལྷན་སྦྲུམ་སྤངས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དམན་ལམ་སྡོན་མ་སོང་གི་
 ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་དེ་ལྟར་དུ་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྷ་ལྷན་
 སྦྲུམ་དང་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྦྲུམ་གཉིས་ཀའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་
 ཅིག་དེ་འདྲ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡིད་ཀྱིས་སྡོང་
 པར་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། དེ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམ་
 ཡིད་དུ་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྷ་འདི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་བཞད་གད་
 གྱི་གནས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡིད་དུ་འཛིན་པའི་སློ་
 དང་། གང་ཟག་ལྷག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་སློ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། དེ་
 གཉིས་ཀར་འཛིན་པའི་སློ་ཡིད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་ཕྱང་པོ་དང་མཚན་

ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་མ་བྱུང་སྟེ། འོ་ན། སྤྱི་ཏྲག་འཛིན་ཏྲིག་པ་དང་། སྤྱི་
 མི་ཏྲག་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀར་འཛིན་པའི་ཏྲིག་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། འདོད་ན། ཏྲིག་པ་དེ་དག་སེལ་འཇུག་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་ཏྲག་འཛིན་ཏྲིག་པ་ལྟན་སྦྱེས་མེད་པར་ཐལ། གང་
 ཟག་ཏྲག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟན་སྦྱེས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས།
 འདོད་ན། སྤྱི་ཏྲག་འཛིན་ཏྲིག་པ་ལྟན་སྦྱེས་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན་༥ རྣམ་འགྲེལ་རྣམས་བཤད་དུ། དེ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་
 ན་༥ སྦྱོན་མེད་དེ། གུབ་མཐའ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
 ཅིག གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་དེ། གང་ཟག་གི་
 བདག་འཛིན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པ་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་
 འཛིན་རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། བྱུང་པ་འགལ་ལོ། །ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། གང་
 ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་ཡང་བྱུང་པ་འགལ་
 ལོ༥ ༥ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་བྱུང་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྗེའི་གསུངས་རབ་ལས། བདག་
 འཛིན་རགས་པ་ལ་ཀུན་བཏགས་སུ་བཤད་པ་དང་། ཀུན་བཏགས་ལ་རགས་པར་བཤད་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་ཡང་མ་བྱུང་སྟེ། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་རྣམས་བདེན་

འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལས་སྤངས་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་
 ཡིན་ན་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་ན་བདེན་འཛིན་རགས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ།
 བྱིད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམན་ལམ་སྡོན་དུ་མ་སོང་པའི་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤངས་བྱུང་པའི་བདེན་འཛིན་
 ཕྱ་མོ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་བདེན་
 འཛིན་ཕྱ་མོའི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཕྱ་མོ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག
 ང་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལ་ང་མི་སྤངས་ཞེས་བཅས་པ་མི་འཐད་དེ། ངར་
 འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ང་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སོ་སྐྱེའི་ཤེས་པ་ལ་ང་སྤངས་པའི་ཆེ་ངེས་པར་
 བདེན་གྲུབ་དུ་སྤངས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྩ་གཅིག་རྩ་གཉིས་སུ་སྤངས་པའི་དབང་
 ཤེས་ལ་རྩ་གཅིག་སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། སོ་སྐྱེའི་ཤེས་པ་ལ་རྩ་
 གཅིག་སྤངས་པ་ན་ངེས་པར་རྩ་གཉིས་སུ་སྤངས་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར།

རྩོ་བཟང་བདེན་རང་བཞིན། ཞིབ་མོ་རྟོགས་ལའང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཐོབ། །
 ཅེས་པར་ངག་དོན་ནི། ས་ལྔ་པ་བའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་
 དང་ལྷན་ཏེ། བདེན་བཞི་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་
 ན་རེ། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། བདེན་པ་བཞི་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་བྱུང་སྟེ། འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། གཞན་གསུམ་
 ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཉིན་
 པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤངས་བྱའི་དྲི་མ་བཀག་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་
 གྲུབ་བཀག་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་གང་ཞིག་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ འགོག་

བདེན་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡིན་ན་དོན་དམ་བདེན་
 པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འགོག་བདེན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་དོན་
 དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན། གློ་བུར་ནམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་སྐྱེ་དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉགས་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་
 ནམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་མི་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། གཞན་
 ཡང་ཕར་ཕྱིན་ནམ་བཤད་དུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་འགོག་བདེན་དང་ཆོས་ཉིད་ཐ་
 དད་དུ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འགོག་བདེན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
 ཁས། གཞན་ཡང་། མཐོང་ལམ་ནམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་
 གྱི་སེམས་མཐོང་སྤངས་བདེན་འཛིན་དང་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ།
 དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་དེའི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་
 གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་དེའི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་གྱི་
 གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟ་བུའི་
 བྲལ་བ་དེ་སྐྱེར་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། ཆོས་ཅན་གང་གི་འང་ཆོས་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དོ་
 ཞེ་ན། འོ་ན། གློ་བུར་ནམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་དེ་ཆོས་ཅན་གང་གི་འང་
 ཆོས་ཉིད་དུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། བྱང་འཕགས་
 ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མྱོང་ཡིན་དགོས་པར་
 ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་མངོན་

སུམ་དུ་རྟོགས་མྱོང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་ཉིད་
 ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན་རང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མྱོང་གི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པས་བྱབ་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མྱོ་བྱར་ནམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། རོན་དམ་
 བདེན་པ་ཡིན་ན་དགག་བྱ་བདེན་གྱུ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་པའི་རོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་
 པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཆོས་
 ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་རང་
 གི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པས་བྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 རྟོག་ཆེན་དང་འགལ་ཞིང་འགོག་བདེན་ཀུན་གྱིས་མ་ངེས་སོ། །གཞན་ཡང་། འགོག་
 བདེན་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 བྱབ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་དེ། དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེ་དག་གི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱའོ་ཞེས་པའི་
 སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་ཡང་དག་མཐའ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེའི་སྐབས་
 ནས་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་དགོས་པར་ཕར་
 ཕྱིན་ཁྱེད་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་འཐད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་
 མ་གྱུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མྱང་འདས་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྱུབ་པ་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མྱང་འདས་མཆོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་།
 དེ་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་འགོག་པར་འདུག་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་པའི་སྐབས་
 ནས་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་འགོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཅུ་བའི་མ་གྱུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་

ནམ་ ཁྱོད་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་འགོག་སྒྲིམས་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་དམན་ལམ་སྡོན་དུ་
 མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ས་བདུན་པ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
 ནམ་ བེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷག་བསྐལ་བདེན་པ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་དམན་ལམ་སྡོན་
 མ་སོང་གི་ས་བདུན་པ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་དག་
 གི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བརྟན་
 པའི་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་ན། རང་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་
 ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་པས་དེ་དགོས་པར་འདོད་པ་གང་ཞིག་ ཐལ་རང་
 གཉིས་འདིར་བརྟན་པའི་ཡང་དག་མཐའ་དངོས་འཛིན་ལ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་
 ཐལ། ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་བྱལ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་ལྷག་བསྐལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་
 དེ་འདིར་བརྟན་པའི་ཡང་དག་མཐའ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཏགས་ཁས། ཅུ་བར་འདོད་
 ནམ་ དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཏགས་གྲུབ་སྟེ། སར་ཕྱིན་རྣམ་
 བཤད་དུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་འཆད་པ་ན། བེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་སྐབས་འདིར་བརྟན་
 པའི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དེ་བཞིན་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཐེག་དམན་དག་
 བཅོམ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་སྐྱེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་
 དེ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཐེག་
 དམན་དག་བཅོམ་མེད་པ་སྐད་སྒྲས་ནས། འགོག་བདེན་ཆོས་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ནང་འགལ་
 བ་ཡིན་ཏེ། བེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷག་མེད་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཉན་ཐོས་
 དག་བཅོམ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པར་ཐལ། དེས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། དེ་འདྲའི་དག་བཅོམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་མངོན་དུ་
 བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་
 མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་
 ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་
 མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཉོན་ལྷོབ་སྤངས་པའི་
 འགོག་བདེན་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 བེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་དེར་ཐལ། ཉོན་ལྷོབ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་དེ། དེ་འདྲའི་
 ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་མངོན་དུ་བྱས་པ་གང་ཞིག དེ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཕྱི་མ་ད་ལན་གྱི་ཕྱི་ཆོལ་དུ་མ་ཟད། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་དབུ་མ་པ་མི་མངས་ལ་སོང་ངོ་།
 དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལྷག་མེད་མུང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་དུ་བྱས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱིས་མངོན་དུ་
 བྱས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་
 མངོན་དུ་བྱས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། འདིར་མ་ཁྲབ་པའམ། ཡང་ན་སྤྲ་
 མ་མི་མཚུངས་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་འགོག་བདེན་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་
 ཉིད་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད། ཆོས་ཉིད་ལ་དེ་ལྟར་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་
 ཐལ། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་འགོག་བདེན་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་
 སུ་དབྱེ་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་འགོག་བདེན་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་དགག་
 བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཙམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་གཉིས་སུ་དབྱེ་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགོག་
 བདེན་དེ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཙམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དགག་

གུ་ཤེས་གུ་ལ་མི་སྤྲོད་པའི་སྒོར་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་རྣམ་བཤད་ལས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལེགས་པར་སོམས་ཤིག ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་
 ཅན། དམན་ལམ་སྒོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་རྫོགས་སྒྲིན་སྤངས་
 གསུམ་མ་གྲས་པར་སྒྲིད་མངོན་དུ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤམ། སྒྲིད་དེ་དག་གི་ཡང་དག་པའི་
 མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཡང་དག་
 མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་གདམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཞེ་ན། མ་བྱབ་སྟེ། མདོ་དཔེ་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་
 ན། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་རྫོགས་སྒྲིན་སྤངས་གསུམ་མ་གྲས་པར་རང་
 ཉིད་ལ་ཡུན་རིང་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་རྒྱས་པས་བྱབ་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། ཤེས་གུ་ཆོས་ཅན། འགོག་བདེན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ལུགས་དེ་མི་འཐད་པར་
 བཤམ། ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན་ས་བརྩའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། དེར་བཤམ། རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེས་ས་བརྩའི་མཉམ་གཞག་ལ་ཆོས་ཉིད་མཐོང་
 བ་ལ་བྱད་པར་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཤམ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་མ་བྱབ་པོ་ཞེ་ན།
 ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་བདེན་འཛོན་སྤངས་
 པའི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། ས་བརྩུ་ཀའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་
 བཤམ། ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏགས་སྒྲིད་ལ་སོང་། འདོད་ན། ས་དང་པོའི་
 མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་བཤམ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེས་ས་བརྩའི་མཉམ་གཞག་ལ་འགོག་བདེན་མཐོང་བ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་
 པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་བཤམ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ས་བརྩའི་མཉམ་

གཞག་ལ་འགོག་བདེན་མཐོང་བ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་ནམ་གྲོལ་ལམ་ལྟ་བུས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་
 བྱར་གྱུར་པའི་སྦྱིབ་པ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ཉིགས་ཀྱང་མཐོང་ལམ་ནམ་གྲོལ་ལམ་
 གྱིས་ནམ་གྲོལ་ལམ་དེས་ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་
 གྱུར་པའི་སྦྱིབ་པ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་མ་ཉིགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། དེ་ལ་གོ་བྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགོག་བདེན་མཐོང་ཚུལ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་པའི་
 སྦྱབ་བྱེད་དུ་འགོག་བདེན་མ་ཡིན་པ་མ་ཉིགས་པ་བཀོད་འདུག་པའི་ཕྱིར། རྟོང་བྱུན་
 ཆེན་མོ་ལས་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་ཡང་འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་གསུངས་
 པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཡབ་སྲས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་
 གསུང་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། འགོག་བདེན་
 ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་སྦྱ་བ་ནི་མཐའ་མ་ཆོད་པའོ། །ཞེས་པའི་ནམ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་
 པ་འཆད་པ་ན་རྟོང་བྱུན་ཆེན་མོར་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་འཐད་པའི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པར་བཤམ། ཇིག་ཆེན་གྱི་གསུང་
 དེ་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པའི་ལྷགས་ལ་སྦྱར་བ་གོང་གི་བཤད་པའི་བབས་ལས་
 ཤེས་ལྷན་པའི་ཕྱིར། རྩོམ་གྲིས་དང་ལྡན་པ་ནམས་ལ་དཔྱད་པའི་སྒྲིབ་ཅུ་མ་ཞིག་བཞུག་
 གྱི། ད་དུང་ལྷགས་འདི་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་སོགས་ཡིན་པས་བྱབ་
 མ་བྱབ་ཞིབ་དུ་དཔྱད་པར་བྱའོ།

༥ མདོན་དུ་ཕྱོགས་པར་མཉམ་གཞག་སེམས་གནས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་
 པ་བཞི་ལ། ངག་དོན་ནི། བྱང་སེམས་ས་དུག་པ་བ་ཆོས་ཅན། འགོག་པའི་སྒྲིམས་

འདུག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པས་ཟིན་པའི་
 འཕགས་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། ས་དྲུག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་
 པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བདེན་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་
 དུ་གྱུར་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐོབ་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་
 དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་
 པ་འདིའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་དགོག་པ་དང་། འོག་གི་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་
 འགོག་པར་འདུག་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་འགོག་
 པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། འདིར་བརྟན་པའི་འགོག་པ་ཡུལ་ཅན་
 འགོག་པའི་སྒྲིམས་འདུག་ལ་བྱེད་ཅིང་། འོག་གི་འགོག་པ་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག འགོག་སྒྲིམས་ཡིན་ན་མཐར་གནས་སྒྲིམས་འདུག་དགའི་ནང་
 ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འགོག་སྒྲིམས་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡིན་ན་དགག་
 བྱ་ཆོག་སྟེ། རྒྱལ་རགས་པ་འཁོར་བཅས་བཀག་པས་རབ་ཏུ་སྒྲེ་བའི་འགོག་པའི་སྒྲིམས་འདུག་
 ཡིན་པས་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགོག་སྒྲིམས་ཡིན་ན་ཐུན་མོང་བའི་འགོག་སྒྲིམས་ཡིན་
 པས་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྒྲིམས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། འགོག་སྒྲིམས་ཡིན་ན་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པས་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་
 མ་དེར་ཐལ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་འགོག་སྒྲིམས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། འགོག་སྒྲིམས་ཡིན་ན། མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་འགོག་སྒྲིམས་
 ཡིན་པས་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷགས་འདི་ལ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་
 གྱི་འགོག་སྒྲིམས་ལས་ཆེས་ཕྱ་བའི་འགོག་སྒྲིམས་བཞག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་

ཅིག འགོག་སྒྲིམས་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་མཉམ་
 གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་བ་མི་འཐད་དེ། འགོག་སྒྲིམས་ཡིན་ན་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྒྲིམས་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུན་མོང་པའི་འགོག་སྒྲིམས་
 རྩན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཞིག་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཐར་
 གནས་སྒྲིམས་འཇུག་དགའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་འགོག་སྒྲིམས་ཞིག་བཞག་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ལྷགས་འདི་ལ། དེ་ནམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་དང་།
 མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་དགའི་པོ་དེ་དག་ནམ་པར་སྤྱེ་ཞིང་། ཞེས་
 པའི་མདོའི་དགོངས་པ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྱེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་
 དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཡར་སོང་ཐོད་ཀླུ་ལ་སྒྲིམས་པར་
 འཇུག་པའི་སྤེལ་ཆོས་འགོག་སྒྲིམས་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་གཞག་
 པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱེད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་འཕགས་
 པས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་རྩལ་སྤྱང་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐོད་ཀླུ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་
 སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐུན་མོང་པའི་འགོག་སྒྲིམས་སྤེལ་ཆོས་སུ་བྱེད་པ་
 འཐད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་
 ཡིན་ན་འགོག་སྒྲིམས་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་བ་མི་འཐད་དེ། ས་དང་པོ་ལྡེའི་མཉམ་གཞག་
 ཡེ་ཤེས་འགོག་སྒྲིམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཐུན་མོང་པའི་འགོག་སྒྲིམས་
 མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྒྲིམས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་དེར་ཐལ། དེ་རྩན་མིན་འདུ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་ཤེར་
 ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆོས་ལྷག་པས་བེན་པའི་འགོག་སྒྲིམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐུན་

མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྒྲིམས་ཀྱི་མ་མཐའི་ས་མཆོམས་ས་དྲུག་པ་ནས་འཛིན་པར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས་སྤྲོད་པ་ཉི་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་དང་།
 རྟེན་རྒྱུ་ལྟེན་པའི་འགོག་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་ནས་ཐོབ་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་
 སྒྲིམས་དང་། ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནས་ཁས་ལེན་པའི་འགོག་སྒྲིམས་དོན་གཅིག་ཅིང་།
 ཐུན་མོང་པའི་འགོག་སྒྲིམས་དང་། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་དང་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་
 པའི་འགོག་སྒྲིམས་དོན་གཅིག་ཅེས་ཟེར། དམ་བཅའ་དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྒྲིམས་ཡིན་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནས་ཁས་ལེན་པའི་འགོག་སྒྲིམས་
 ཡིན་པས་བྱུང་། ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནས་ཁས་ལེན་པའི་འགོག་སྒྲིམས་ཡིན་ན་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྒྲིམས་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། རང་
 རོས་ནས་མ་བྱུང་པའི་མཐར་གནས་སྒྲིམས་འཇུག་དགྱའི་ནང་ཆོན་གྱི་འགོག་སྒྲིམས་དེ་
 ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནས་ཁས་ལེན་པའི་འགོག་སྒྲིམས་གང་ཞིག ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 འགོག་སྒྲིམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་བྱུང་མཐའ་སྒྲིབ་བ་བཞིའི་ནང་
 ནས་ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནས་ཁས་ལེན་པའི་འགོག་སྒྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བྱུང་མཐའ་
 སྒྲིབ་བ་བཞིའི་ནང་ནས་ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནས་འགོག་སྒྲིམས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པས་ཟིན་པའི་བྱང་སེམས་
 གྱི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་བའི་དམ་བཅའ་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་དང་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་འགོག་སྒྲིམས་ཡིན་
 ན་ཐུན་མོང་པའི་འགོག་སྒྲིམས་ཡིན་པས་བྱུང་། ཐུན་མོང་པའི་འགོག་སྒྲིམས་ཡིན་

ན་པར་དེ་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་
 མཐར་གནས་སྒྲིམས་འདུག་དགུའི་ནང་ཆོན་གྱི་འགོག་སྒྲིམས་ཀྱིས་མ་ངས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ས་རྒྱལ་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནས་
 ཁས་ལེན་པའི་འགོག་སྒྲིམས་ཡིན་པར་ཐལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྒྲིམས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་
 པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དེ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནས་ཁས་ལེན་པའི་འགོག་སྒྲིམས་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནས་ཁས་ལེན་པའི་
 འགོག་སྒྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་ཐལ། ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐལ་འགྱུར་
 བ་ཁོ་ནས་འགོག་སྒྲིམས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 འགོག་སྒྲིམས་ཡིན་ན། ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཁྱེས་པའི་
 སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་འགོག་སྒྲིམས་ཡིན་པས་ཁུབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྔ་
 མ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ས་བདུན་པ་ཡན་ཆད་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད། ཕྱི་མ་ཡིན་ན།
 ས་རྒྱལ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ས་བདུན་པ་ཡན་ཆད་
 ཏུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པས་ཟེན་པའི་འགོག་སྒྲིམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་
 ན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པས་ཟེན་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་
 པར་གཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྒྲིམས་ཀྱི་མཆོན་
 ཉིད། ས་མཆོམས་ས་རྒྱལ་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་
 ལེན་ཆེས་ལྷག་པས་ཟེན་པའི་ས་རྒྱལ་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་
 སུ་བརྟན་པའི་འགོག་སྒྲིམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ཉམས་ལེན་དེས་ཟེན་ཅིང་དམན་ལམ་

སྒྲིལ་མ་སྤང་གི་སྤྱད་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་སྐབས་འདིར་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བརྟན་
 པའི་འགོག་སྒྲིམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་འདས་ལམ་དང་། སྲིད་ཅིང་
 སེམས་ལ་བརྟན་ནས་ཐོབ་ཅིང་། སྲིད་ཅིང་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་
 བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཐར་གནས་སྒྲིམས་འདུག་དགའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་ཐུན་
 མེན་འདུ་བྱེད་དེ་ཐུན་མོང་བའི་འགོག་སྒྲིམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཡང་ན་དེ་མཐར་གནས་
 སྒྲིམས་འདུག་དགའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་འགོག་སྒྲིམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་འཛིག་གམ།
 འོན་ཀྱང་། ཐུན་མོང་བ་འདིའི་དོགས་གཙོད་དགོས་པ་རྣམས་ཤར་ཕྱིན་གྱི་སྐབས་སུ་
 བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མང་པོ་ཞིག་གིས་འདྲེས་སྒྲུང་བས་དཔྱོད་ཅིག

དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མེན་གཞན་དག་ལས་རྩ་ག་ལ་ཞིག་ །ཅེས་པ་རྟེན་པ་གཉིས་
 ལ་དྲུག་དོན་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་
 མི་སྟེ་སྟེ། དེ་ལས་སྟེ་བ་ལ་འོག་ནས་འཆད་འགྱུར་གྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་གཞོད་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་ཆོས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟེ་སྟེ། མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྟེ་
 བའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པ་མི་འཐད་དེ། གཞུང་རྟེན་པ་གཉིས་པོ་འདིས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་
 པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་མེད་དུ་དངོས་སུ་མ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདིས་
 ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་བཞི་ལས་སྟེ་བ་དངོས་སུ་བཀག་པའི་ཤུགས་ལ་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་མེད་པ་དེ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། འདིར་མ་ཡིན་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་རང་ལས་སྟེ་བ་དང་འབྲེལ་གྱི་ཡོད་པ་དང་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་དགག་པ་དོན་གྱིས་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབུ་
 མ་རང་རྟེན་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་དོས་འཛིན་ལ་ཁ་ཅིག་ ཆོས་རྣམས་ཉོག་པའི་

དབང་གིས་བཞག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་
 ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློབ་བྱེད་པ་མི་འབད་དེ། རང་རྒྱུད་པས་ཆོས་རྣམས་ཉོག་
 པའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་དུ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ཆོས་རྣམས་འཛིན་
 པའི་ཉོག་པ་ཆོས་རྣམས་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 ཉུགས་སྒྲུ་མ་དེར་ཐལ། དེས་ཆོས་རྣམས་བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱུད་ཙམ་དུ་མི་བཞེད་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྟངས་འཛིན་ཚུལ་
 དེ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐལ་རང་གཉིས་ཐ་སྟངས་འཛིན་ཚུལ་རྣམས་པ་ཀྱུན་
 ཏུ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐལ་རང་གཉིས་བདེན་འཛིན་ལྟ་
 གྱུར་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ལ་བྱུང་པར་བྱུང་བའི་ཁྱད་པར་ཐལ། བྱུང་གི་རྩ་བའི་དམ་
 བཅའ་གང་ཞིག དེ་ལས་སྤྱི་བའི་བདེན་འཛིན་གྱི་མཚན་གཞི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་
 ལ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཐལ་རང་གཉིས་སྟོང་ཉིད་ངོས་འཛིན་ཚུལ་
 ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་
 རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བས་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་པས་དེ་ལྟར་
 དུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། རང་རྒྱུད་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་
 དང་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། དེས་གཞན་སྤྱི་ཐ་སྟངས་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་
 འདི་དག་རྣམ་དཔུང་ན། །ཞེས་པའི་མཚམས་སྒྱུར་དུ། གཞན་སྤྱི་དོན་དམ་པར་མེད་
 ཅིང་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་ཅིག་སྤྱོད་ཀྱིས་སྒྲུ་མ་མཛད་པ་གང་
 ཞིག དེ་འདྲ་རང་རྒྱུད་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རང་རྒྱུད་པའི་

ལུགས་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་ལུགས་ལ་ཀླན་བཏགས་འདོགས་
 གྱེད་ཀྱི་མིང་དང་ཉོག་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤེས་
 རབ་སྒྲོན་མར་དེ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་གཞན་དབང་ལ་སྦྱར་པ་བཏབ་
 པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཆོས་རྣམས་མིང་
 གིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ལུགས་ལ་སྒྲིའི་དབང་གིས་བཞག་
 པའི་སྔོན་ལུགས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པ་ཅིག་ངེས་པར་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། རྟེན་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་ན་སྒྲོ་ལ་སྦྱར་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྔོན་
 ལུགས་མེད་ཀྱང་། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་སྔོན་ལུགས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་
 མ་ཡིན་པ་ཅིག་ཡོད་པ་ལུགས་འདི་ལ་མི་འགལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མིག་སྟེ་
 རས་ལྟོས་ཤིག་དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐལ་རང་གཉིས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་ཆོས་རྣམས་མིང་
 ཙམ་བད་ཙམ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ཙམ་གྱི་སྒྲས་གང་གཅོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་
 མི་མཐུན་པ་ཅིག་ཡོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་མིང་ཙམ་
 བད་ཙམ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འདོད་པར་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། རང་
 རྒྱུད་པས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་གོ་ཡང་ཙམ་སྒྲས་གང་གཅོད་ཐལ་
 འགྱུར་བ་དང་མི་མཐུན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་རྒྱུད་པས་ཙམ་སྒྲས་
 ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་གཅོད་པར་འདོད་ཀྱང་། ཆོས་རྣམས་རང་ངོས་ནས་
 གྲུབ་པ་གཅོད་པར་མི་འདོད། ཐལ་འགྱུར་བས་ཙམ་སྒྲས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མ་ཟད་ཆོས་
 རྣམས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡང་གཅོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུགས་ནི། ཆོས་
 རྣམས་སྒྲོ་གཞོད་མེད་ལ་སྦྱར་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ཐུན་མོང་

མ་ཡིན་པའི་སྔོན་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློང་བདེན་འཛིན་དང་ཆོས་
 ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་སུ་འཛོག་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ། བདག་འཛིན་
 ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་སློང་གཞི་མེད་
 ཡིན་ན་དབང་གེས་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། དེར་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་
 ན་རེ། ཆོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་སྔོན་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློང་བདེན་འཛིན་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོན་གྱི་རྩ་བའི་དམ་བཅའ་གང་ཞིག་སྐབས་འདིའི་
 སློང་གཞི་མེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་རྣམས་རྟོག་
 པའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྔོན་ལུགས་ཀྱི་
 ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློང་བདེན་འཛིན་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། གཞི་གྲུབ་ན་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པས་
 བྱུང་ཀྱང་། རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཐལ་འགྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ནི། ཆོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་
 གིས་བཞག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློང་བདེན་འཛིན་དང་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་འཛོག་དབྱེ་ན། ཀྱན་བཏགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་སུ་ཡོད།
 གང་ཟག་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་
 པའི་སློང་བདེན་འཛིན་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་འཛོག་དེ་ལ་ཡང་ཀྱན་བཏགས་
 དང་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་སུ་ཡོད། ཁ་ཅིག་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ན་འཛོག་ལྟ་
 ལྟན་སྐྱེས་ཡིན་པས་བྱུང་བེད་བ་མི་འཐད་དེ། ལྟ་སྐྱེན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཆོད་སྐྱེན་ལ་དམིགས་

ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་
 པ་གང་ཞིག་འཛིན་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་འཛིན་ལྟ་ཡིན་ན་
 འཛིན་ལྟ་ལྟན་སྤྱིས་ཡིན་དགོས་པ་ལ་འཛིན་ལྟ་ལྟན་སྤྱིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། འཛིན་ལྟ་ལྟན་སྤྱིས་ཡིན་ན་ངའོ་སྤྱི་མ་པའི་སྒོ་ལྟན་སྤྱིས་ཡིན་དགོས་པ་གང་
 ཞིག་ ལྟ་སྤྱིན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མཚོད་སྤྱིན་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྤྱི་མ་པའི་སྒོ་ངང་གིས་སྤྱི་
 བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ཤེས་ན་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱུས་འཕགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་འཛིན་
 ལྟ་ཡོད་ཟེར་བ་ཞིག་སྟེ། སོ་སྤྱིའི་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་འཕགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་འཛིན་ལྟ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ ལྟ་རི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་དོན་ཇི་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བལྟན་པའི་འཛིན་ལྟ་ཀྱན་བཏགས་
 ཉི་ཤུ་འཛིན་ལྟ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འཛིན་ལྟ་ཡིན་ན་བདག་འཛིན་ཡིན་དགོས་
 པ་གང་ཞིག་ དེ་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། འཛིན་ལྟ་ལྟན་
 སྤྱིས་ཡིན་ན་བདག་འཛིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ འཛིན་ལྟ་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་
 ན་འཛིན་ལྟ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་། ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལྟ་སྤྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་ཀྱན་བཏགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། གྲུབ་མཐས་སྒོ་བསྐྱར་བའི་ལྟ་སྤྱིན་གྱི་རྒྱུད་ལ། དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པ་འཐད་སྤྱི་ལྟ་ལྟན་ལྟ་སྤྱིས་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། འཛིན་
 ལྟ་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་ན་འཛིན་ལྟ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འཛིན་ལྟ་ཡིན་ན་བདག་འཛིན་
 ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག་ བདག་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་ན་བདག་འཛིན་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། ཏགས་གཉིས་ཀ་ཁས། འདོད་ན། ལྟ་རི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དོན་ཇི་ཡིས།

ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བརྟན་པའི་འཛིག་ལྟ་ཀྱན་བརྟགས་ཉི་ཤུ་ཚེས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་དེར་ཐལ། ལྟ་རི་བདག་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གི་སྐབས་
 རས་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་འཛིག་ལྟ་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིར་མ་བྱུང་།
 ལྟོང་ཐུན་ཆུང་བར་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྦྱེས་དེ། འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྦྱེས་
 ཡིན་ཞིང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་མུར་མཇད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་
 གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིག་
 ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། དུམ་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་
 འཛིག་ལྟ་ཡོད་པར་ཐལ། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ཡིན་ན། ང་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ང་ཡི་བ་གང་ཟག་
 ཏུ་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ང་ཡི་བའི་མིག་ན་སོགས་ང་ཡི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ང་ཡི་བའི་མཆོན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ འདིར་བྱུང་མེད་ཀྱི་ལན་བྱེད་པ་མི་
 འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ང་ཡི་མཆོན་གཞི་ཡིན་ན་ཡང་ང་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པར་ཐལ་བའི་
 ལྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་དང་། ང་ཡི་བ་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཀྱང་ང་
 ཡི་བ་གང་ཟག་ཏུ་མི་འདོད་ཅིང་། ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཆོས་ཀྱང་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། དེ་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཏུ་ཐལ་བའི་ལྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ང་ཡི་བ་ཉིད་འཛིག་ལྟ་གཉིས་པོ་དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་
 ང་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་དམིགས་ལུ་ལ་

ཏུ་གྱུར་པའི་ང་ལ་གཞིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་བཤད་
 མ་ཐག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤར་བཤད་པ་ནམས་ལས་ངའི་མིག་ན་སོགས་འཛིན་ཏུ་གཉིས་
 གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་ཞིག་ཏེ། འཛིན་ཏུ་དང་ཚོས་གྱི་བདག་འཛིན་ནམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་འགལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གངས་ཅན་གྱིས་བདག་སྐྱེ་ཁས་མི་
 ལེན་ཏེ། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་བདག་གི་འབྲས་
 བྱ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བྱ་རྒྱ་འབྲས་གང་ཡང་མ་
 ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁོ་རང་གི་གཞུང་ལས། སྐྱེས་བྱ་རང་
 བཞིན་མ་ཡིན་ནམ་འགྱུར་མིན། ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་
 ལ་མ་བྱལ་སྟེ། གངས་ཅན་གྱིས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་དཔྱད་པའི་བདག་
 དང་། དེས་བདག་གི་འབྲས་བྱ་ཡོད་མེད་དམ། བདག་རྒྱ་ཡིན་མིན་དཔྱད་པའི་བདག་
 གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤ་མ་སྤུ་གྱ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་
 ས་བོན་ཏུ་བྱ་ལ་བྱེད། ཕྱི་མ་ཤེས་རིག་དང་མིང་གི་ནམ་གངས་སུ་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བྱ་
 ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་པ་གཞིར་བཞག་ལ་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་
 ལ་བསམས་ནས་བདག་ཀྱང་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལས་འབྲས་ཀྱི་ཉེན་གཞིར་
 གྱུར་པའི་བདག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བདག་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་གི་འབྲས་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། བདག་ལས་འབྲས་བྱ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ཞེ་ན། མ་བྱལ་སྟེ། བདག་
 གི་འབྲས་བྱ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་བདག་དང་། བདག་ལས་འབྲས་བྱ་སྐྱེ་བ་ཡོད་མེད་
 དཔྱད་པའི་བདག་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤ་མ་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཉེན་གཞིར་

གྱུར་པའི་བདག་ལ་བྱེད། སྤྱི་མ་ས་པོན་དང་མུ་གུ་ལྷ་བུ་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ལ་བྱེད་
 པའི་སྤྱིར། བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱིས། དངོས་པོ་
 རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་
 དང་གིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་
 རྣམས་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་རྣམ་ཡང་མི་སྐྱེ་
 བ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ན་རེ། དངོས་
 པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་མི་འཐད་དེ། སྤྱིར་བ་དེས་དངོས་པོ་
 རྣམས་བདག་སྐྱེ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་
 མ་བཅོད་པའི་སྤྱིར་དང་། གཞན་གངས་ཅན་གྱིས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་
 པའི་དོན། རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་མངོན་པར་གསལ་ཟེན་པའི་འབྲས་བུ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་
 བར་ཐལ་བ་འཕེན་ན་འདོད་ལན་དང་། རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་
 རྒྱལ་གྱིས་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་དེར་ཐལ་བ་འཕེན་ན་བྱབ་པ་འགལ་ཞེས་སྐྱོན་བཅོད་སྐྱེས་
 བྱུང་བའི་ཆོན་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྤྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། འགྲེལ་ཆོག་འདིས་
 སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་སྐྱེ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བརྟན་པར་ཐལ། འདིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་མཐུན་
 དཔེ་ཡང་དག་ཅིག་བརྟན་པ་གང་ཞིག་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཏུ་མ་བརྟན། བདག་སྐྱེ་ཡོད་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཐུག་མེད་ཀྱང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཏུ་མ་བརྟན་པའི་སྤྱིར། རྟགས་དང་པོ་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱི་ལ་སོང་། བར་
 པ་གོ་སྤྱི། སྤྱི་མ་དེར་ཐལ། བདག་སྐྱེ་ཡོད་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཐུག་མེད་ཡིན་པས་བྱབ་

པ་ཚེད་གཞིའི་སྤྲོད་དུ་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཚེད་གཞི་བདག་སྐྱེ་མ་ཡིན་
 པར་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་འབུད། ཙ་བར་འདོད་
 ན། བྱིད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆོག་འདིས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་
 བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་བརྟན་པར་ཐལ།
 འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ལས་གཞན་པའི་
 སྐྱེ་བ་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་སྐྱེ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་སྐྱེ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་
 བྱ་ཡིན་ན་མེད་དགག་ཡིན་དགོས་པའི་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་
 ཟེར་ཞིང་། ཐལ་འགྱུར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་འགྲེལ་ཆོག་འདིས་དངོས་པོ་རྣམས་
 ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ། རང་རྒྱའི་དུས་སུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་
 དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། རང་རྒྱའི་དུས་སུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
 ཐལ་འགྱུར་གཉིས་བརྟན་པར་ཐལ། འགྲེལ་ཆོག་འདིས་གངས་ཅན་གྱིས་བདག་སྐྱེ་
 ཁས་སྦངས་པ་ལ་འཕེན་རྒྱའི་ཐལ་འགྱུར་ཅིག་བརྟན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་
 ན་སྤོང་། འགྲེལ་ཆོག་འདིས་སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་བཅས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་
 མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་བརྟན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ཐལ་འགྱུར་
 གཉིས་པོ་དེའི་བརྒྱུག་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་
 དང་འགལ་བ་སྤར་བཞིན་འཕེན། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་ཆོག་གསལ་ལས་སྐྱོན་སྤོང་
 མང་ད་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ།
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་ཆོག་འདིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་

ཡང་དག་བཟན་ན། རྒྱུ་བ་དོན་དང་ཐུག་བཅས་དེ་རྒྱབ་ཀྱི་ཉག་ས་ཡང་དག་ཏུ་བཟན་
 པས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། འགྲེལ་ཆོག་དེས་ཡོད་པ་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་སྤར་ཡང་རྒྱུ་བ་
 དོན་མེད་དུ་རྒྱབ་པའི་ཉག་ས་ཡང་དག་དང་། ཡོད་པ་དངོས་པོ་རྣམས་སྤར་ཡང་རྒྱུ་
 བ་ཐུག་མེད་དུ་རྒྱབ་པའི་ཉག་ས་ཡང་དག་ཏུ་བཟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་འགྲེལ་ཆོག་དེས་
 དངོས་པོ་རྣམས་བདག་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་རྒྱབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་བཟན་ན། དེས་དངོས་
 པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་གྲུབ་
 ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་བཟན་པས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། འགྲེལ་ཆོག་དེས་
 དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྤར་ཡང་རྒྱུ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་
 གྲུབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། དེ་ཆོས་ཅན། སྤར་ཡང་རྒྱུ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་
 ཐལ། རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་གྲུབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་བཟན་པའི་
 ཕྱིར། ཁྱད་པར་འགྲེལ་ཆོག་འདྲིའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བཟན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་
 ན་བརྒྱུན་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འཕུལ་བར་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བརྒྱུན་
 དོན་མི་འཐེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། ཐལ་འགྱུར་རང་ཉིད་ཀྱི་
 བརྒྱུན་དོན་དབྱུ་མ་པས་ཁས་ལེན་ཞིང་། ས་རོལ་གངས་ཅན་གྱིས་ཁས་ལེན་པ་ཞིག་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོག་གསལ་ལས། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བརྒྱུན་པའི་
 དོན་དང་ཡང་ས་རོལ་པོ་ཉིད་འགྲེལ་གྱི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་དམ་བཅའ་
 བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེ་ནི་ལེགས་ལྡན་
 འབྲེད་ཀྱིས་དེ་དག་གི་རྒྱུ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་འགྲེལ་ཆོག་
 གི་བརྗོད་བྱ་ལ་སྤར་ཡང་གི་དོན་ཡོད་པ་དགོངས་པར་བཞེད་ཀྱང་མི་ལེགས་ཏེ། ལེགས་

ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆོག་འདི་དང་། ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཅེས་པའི་འགྲེལ་
 ཆོག་གཉིས་མདོར་བཟུང་བྱས་པ་ཤད་དུ་མ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་རབ་སྒྲིན་མར་
 འགྲེལ་ཆོག་སྔ་མ་དང་ས་སྐྱེ་མ་མ་དང་ས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སྤྲེལ་ཡང་གི་དོན་དགོངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལེགས་
 ལྡན་གྱི་རྒྱུད་ལ། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། སྤྲེལ་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ།
 རང་རྒྱུའི་དུས་སྟུག་བཞེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་བརྒྱུག་དོན་སངས་རྒྱུ་
 བསྐྱེད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་ནས་སྤྲེལ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྤྱོད་ཅི་
 ཤེས་ཅི་མ་བཤད་ལས། རྒྱ་བས་ཐལ་བ་བརྒྱུག་པའི་དོན་དང་རང་མ་འབྲེལ་བར་བཟུང་
 པ་འདིས་ནི་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་སྤྲེལ་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་
 པ་མ་དགོངས་པར་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་མེད་དུ་འཕངས་པར་བཟུང་ནས། བརྒྱུག་
 དོན་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་སྤྲེལ་པར་བཟུང་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུངས་
 འདིས་མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེ་དཔོན་སྤྱོད་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སྤྲེལ་ཡང་གི་དོན་དགོངས་
 པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བརྒྱུག་པའི་དོན་དང་ཡང་ཞེས་སོགས་ཆོག་གསལ་
 གྱི་ལུང་འདྲེན་པ་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། མི་འཐད་དེ། ལེགས་
 ལྡན་གྱིས་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་ཆོག་ལ་སྤྲེལ་ཡང་གི་
 དོན་ཡོད་པར་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྤྱིར་ལེགས་ལྡན་གྱིས་
 འགྲེལ་ཆོག་དེ་ལ་རྩོད་པ་མ་མཛད་པས་ཉགས་སྒྱུབ་དཀའ་ལ། མཛད་པ་ཤར་ན་ཆོག་
 ལ་བསྒྲིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ན་བྱ་བ་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དངོས་པོ་ནམས་
 ཞེས་པ་ནས། ཤེས་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་གྱི་འགྲེལ་ཆོག་ལ་

རྩོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱིས་སྦྱས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྦྱོན་ཡང་མེད་དེ། གངས་
 ཅན་གྱིས་ས་བོན་གྱི་དྲུས་སྤྱུ་མངོན་པར་གསལ་བེན་གྱི་སྤྱུ་གྱ་ས་བོན་ལས་སྦྱར་ཡང་སྦྱེ་
 དགོས་པར་མི་འདོད་པས། དེ་མཐུན་དཔེར་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་གཏན་ཆོགས་དང་ཐལ་
 འགྱུར་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ཅན་དུ་མི་འཛིན་ལ། གངས་ཅན་གྱིས་ས་བོན་གྱི་དྲུས་སྤྱུ་མངོན་
 པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པའི་སྤྱུ་གྱ་ས་བོན་ལས་སྦྱར་ཡང་སྦྱེ་དགོས་པར་འདོད་
 པས། དེ་ཐལ་འགྱུར་དང་གཏན་ཆོགས་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་
 ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། གངས་ཅན་པ་དག་མདུན་ན་གནས་པའི་བྲམ་པ་མངོན་པར་
 གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ནི་མང་མངོན་པར་གསལ་བར་མི་འདོད་ཅིང་། དེ་ཉིད་
 འདིར་དཔེ་ཉིད་དུ་གྱུབ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། རྒྱས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་ཅིང་མངོན་
 པར་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྦྱེ་བ་བཀག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ནི་བསྐྱབ་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཁ་ཅིག་ ཡོད་པ་དེ་ས་བོན་གྱི་དྲུས་སྤྱུ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པའི་
 སྤྱུ་གྱ་སྦྱར་ཡང་སྦྱེ་བ་དོན་མེད་ཐུག་མེད་དུ་སྦྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཟེར་བ་མི་
 འཐད་དེ། ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྦྱབ་པའི་རྟེན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཆོད་མས་
 མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གངས་ཅན་གྱིས་ས་བོན་གྱི་དྲུས་སྤྱུ་མངོན་པར་མི་གསལ་
 བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་སྤྱུ་གྱ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན་ཆོག་སྦྱོན་ཆོད་པར་འགྱུར་
 རོ། ། གངས་ཅན་གྱིས་ས་བོན་གྱི་དྲུས་སྤྱུ་མངོན་པར་གསལ་བེན་པར་འདོད་པའི་སྤྱུ་
 གྱ་བདག་སྦྱེ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཐུན་དཔེར་གསུངས་ཚུལ་ཡོད་དེ། དངོས་
 པོ་ནམས་ཞེས་པའི་མང་ཆོག་གི་ཁོངས་ནས་གདོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནད་

འདི་མ་ཤེས་ན་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར་དཔེ་མ་བཟོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འབྲུང་བ་ལ་ལན་
གདབ་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དངོས་པོ་ནམས་ཆོས་ཅན།
སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། རང་རྒྱའི་དུས་སུ་རྫོགས་པར་གྲུབ་
ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་དངོས་པོ་ནམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་འགལ་བཟོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱའི་དུས་སུ་རྫོགས་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་དེ། སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་
དང་ཐུག་བཅས་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་པ་དེ་སྐབས་འདིའི་འགལ་
བཟོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་སུ་འགོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འོ་ན།
ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ནམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་
ནས་བརྟན་པའི་འགལ་བཟོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཐལ་འགྱུར་རང་གི་
བརྒྱུན་དོན་གངས་ཅན་གྱིས་ཁས་ལེན་པས་མ་ཁྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་གངས་ཅན་
ཀྱི་ཁས་ཁྲུངས་དགས་སུ་བཀོད་ནས་མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་
པས་མ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཐལ་འགྱུར་རང་
ཉིད་ཀྱི་དགས་དབུ་མ་པས་ཁས་ལེན་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དངོས་
པོ་ནམས་ཆོས་ཅན། སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་།
རང་རྒྱའི་དུས་སུ་རྫོགས་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་
དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ནམས་ཆོས་ཅན། སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཐུག་
མེད་དུ་ཐལ། རང་རྒྱའི་དུས་སུ་རྫོགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་

སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་འགལ་བཅོམ་གྱི་ཐལ་འགྱུར་མ་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་པར་
 ཐལ། རང་རྒྱུ་དུས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུ་བཟུང་དང་། སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཐུག་
 བཅས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པས་དེ་གཉིས་འགལ་ཞེས་བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། བསལ་བ་དེར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དེས་ཡོད་པ་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཐུག་
 བཅས་དང་འགལ་བར་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ཡོད་པ་དེ་དང་འགལ་བར་
 འཕངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་འཕངས་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། དེ་བདག་སྐྱེ་འགོག་གྱེད་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དངོས་པོ་
 རྣམས་ཆོས་ཅན། སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་འགལ་
 བཅོམ་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པ་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་
 ཐུག་བཅས་དང་འགལ་བར་བཅོམ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དེ་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཐུག་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་
 ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྱུ་བཟུང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
 རྟགས་ཀྱིས་ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། གང་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་བདེན་པ་མེད་པས་ཁུབ། དཔེར་ན། མེ་ལོང་ནང་གི་
 བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། ལྷ་གྲུ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་ཞེས་པའི་སྐྱབ་
 ངག་དེ་སྦྱར་བ་སྦྱར་གཅིག་པོ་དེའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེར་ཟེར། རྟགས་
 གཞི་ཆེ་ཙམ་འདུག་ན་ཡང་། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་མ་ཁུབ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིའི་

གཏན་ཆོག་ས་མ་གྲུབ་སྟེ། ལྷགས་འདི་ལ་སྐྱབ་ངག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་ཁས་ལེན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། འཆད་པའི་ཆོ་སྐྱབ་ངག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་འགོད་པ་
 ཡིན་ཀྱང་། ཚུད་པའི་ཆོ་སྐྱབ་ངག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྔ་འགོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 དགོས་ཏེ། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་ནི་ཆོག་གི་སྒྲིན་ཡོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་
 ཡིན་གྱི། དོན་གྱི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་བརྟེན་ན་སྐྱབ་པོ་
 ལ་ལྔ་ཀར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཆད་མའི་སྐྱར་དུ་གསུངས་པ་འདིར་ཡང་རྒྱ་མཚན་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག ཤེས་རབ་སྒྲིན་མར་གསུངས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་
 གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་ཞེས་པ་གཞན་སྐྱེ་ལ་མི་བྱེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་
 སྐྱེ་བ་ལ་བྱེད་པ་གང་ཞིག འགྲེལ་པ་དེའི་ལྷགས་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་གཞན་སྐྱེ་ཡིན་པས་
 རྒྱབ་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་
 གཞན་དང་། གཞན་སྐྱེའི་གཞན་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། སྤྲ་མ་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་
 བཅད་ཙམ་ལས་གཞན་ལ་འཆད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚུ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་
 ལས། བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མིན་པ་བརྒྱུག་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཤེས་རབ་སྒྲིན་མའི་འགྲེལ་ཆོག་དེའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ན། སྐྱན་རས་གཟིགས་
 བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས། སྐྱོབ་དཔོན་གྱི་ལུང་ལས་གཞན་སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་བཅས་
 མི་བཞེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཞེས་བཤད། འདི་ལ་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོའི་རྗེས་
 འབྲང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷགས་ལྔ་འབྱེད་རང་ཉིད་གཞན་སྐྱེ་
 ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་འཕགས་པའི་དགོངས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་
 འགྱུར་སྐྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་འཕེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྐྱན་རས་གཟིགས་

བརྟུལ་ཞུགས་དེས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་རང་གི་མཆན་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ཆོག་གསལ་ལས། འོན་ཏེ་ཕ་རོལ་པོ་རང་གིས་ཁས་སྦངས་
 པ་དང་འགལ་བས་ཚུད་པས་ཀྱང་མི་སྒྲིག་ན་ནི་དེའི་ཆོ་ངོ་ཆ་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་གཏན་
 ཆོགས་དང་དཔེ་གཉིས་གྱིས་ཀྱང་བསྒྲིག་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པའི་དགོངས་པར་བསམས་ནས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་རྟེན་གཏན་
 ཆོགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྤར་
 ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། རང་རྒྱུ་དུས་སུ་རྒྱུ་གས་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པའི་འགལ་བ་རྒྱུ་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་འཕངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་
 པོ་རྣམས་བདག་སྐྱེ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་
 བ་མི་འཐད་དེ། སྒྲོན་གསལ་གྱི་མཆན་བྱར། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་ཡིན་ན།
 རང་གི་རྟེན་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པས་བྱུང་བར་གསུངས་ཤིང་། སྟོང་ཐུན་
 ཆེན་མོར་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་ཡབ་སྐུ་གཉིས་ཀའི་གསུང་དང་འགལ་བའི་སྒྲོན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཆོག་གསལ་གྱི་ལུང་ཤེས་བྱེད་དུ་འདེན་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། གོང་དུ་བརྗོད་པའི་འགལ་བ་རྒྱུ་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་འཕངས་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་སྐྱེར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་ཁེགས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་ན། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་སྐྱེ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་
 རང་རྒྱད་ལ་དངོས་སུ་སྐྱེ་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱི་
 ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་འམ་མི་སྐྱེ་སྤྱི་པའི་བེ་ཆོམ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་

པའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་གྲས་པར་ཐལ། ཉག་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས། སྒྲ་མི་ཉག་ཉོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་
 སྒྲུབ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱིད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་
 ཐལ་འགྱུར་ཅམ་འཕངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་ཉག་པར་འདོད་པའི་ལོག་ཉོག་ཁེགས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་ན་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་ཉག་ཉོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་རང་
 རྒྱུད་ལ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་ནས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། གང་གྲས་ན་མི་ཉག་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བུ་མ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་གྲས་སོ་
 ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་ཚོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། སོམས་ཤིག་ཁ་ཅིག་དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་མུ་གུ་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་ཚུད་པའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུང་བ་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། ཐལ་རང་གཉིས་མུ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་ཚུད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། སྒྲུབ་དཔོན་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྒྲུང་དང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གཉིས་མུ་གུ་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཡོད་མེད་ཚུད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྒྲུ་
 གུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བཞེད་པ་མ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་དབུ་
 མ་པ་དང་དངོས་སྒྲུབ་གཉིས་མུ་གུ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཚུད་པའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་
 མཐུན་སྒྲུང་བ་ཡོད་དེ། དེའི་ཆེ་གཉིས་ཀས་ཆོས་ཅན་མུ་གུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དེའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་དེ་མཐུན་སྒྲུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེ་གཉིས་
 ཀས་མུ་གུ་ཆད་མའི་གཞལ་བྱར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 དེ་ལྟར་ཚུད་པའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྒྲུང་བ་མེད་པར་ཐལ། རང་

ལྷོད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཆོས་དེ་ལ་ཆད་མར་སོང་ན། དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་དགོས་
 པར་བཞེད། ལྷགས་འདི་ལ་ཆོས་དེ་ལ་འཁྲུལ་བ་དང་ཆོས་དེ་ལ་ཆད་མར་སོང་བ་མི་
 འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དབུ་མ་པ་དང་གངས་ཅན་གཉིས་མིག་སོགས་བདག་སྐྱེ་ཡིན་
 མིན་ཅིང་པའི་ཆོ་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། དབུ་མ་པས་གངས་ཅན་གྱི་ངོར་མིག་སོགས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་
 ཆོ་སྐྱེ་ཕྱི་སྐྱེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་མེད་པར་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རབ་ནམས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཐལ་བ་ལྷོག་ཞེས་གྲགས་དཀའ་བ་ཡི། །

གནས་འདི་གསལ་བར་ཡལ་ཆེར་ནི། །

ལུང་སྐམ་མེ་བྱིར་སྐྱར་མོད་ཀྱི། །

ཁོ་བོ་རིགས་པའི་ཉིན་བྱེད་སྟོ། །

ལྷོད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཆོས་དེ་ལ་ཆད་མར་སོང་ན། དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་དགོས་
 པར་བཞེད། ལྷགས་འདི་ལ་ཆོས་དེ་ལ་འཁྲུལ་བ་དང་ཆོས་དེ་ལ་ཆད་མར་སོང་བ་མི་
 འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དབུ་མ་པ་དང་གངས་ཅན་གཉིས་མིག་སོགས་བདག་སྐྱེ་ཡིན་
 མིན་ཅིང་པའི་ཆོ་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། དབུ་མ་པས་གངས་ཅན་གྱི་ངོར་མིག་སོགས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་
 ཆོ་སྐྱེ་ཕྱི་སྐྱེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་མེད་པར་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རབ་ནམས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྷོད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཆོས་དེ་ལ་ཆད་མར་སོང་ན། དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་དགོས་

ལྷོད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཆོས་དེ་ལ་ཆད་མར་སོང་ན། དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་དགོས་

ལྷོད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཆོས་དེ་ལ་ཆད་མར་སོང་ན། དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་དགོས་

ལྷོད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཆོས་དེ་ལ་ཆད་མར་སོང་ན། དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་དགོས་

ལྷོད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཆོས་དེ་ལ་ཆད་མར་སོང་ན། དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་དགོས་

ལྷོད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཆོས་དེ་ལ་ཆད་མར་སོང་ན། དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་དགོས་

ལྷོད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཆོས་དེ་ལ་ཆད་མར་སོང་ན། དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་དགོས་

ལྷོད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཆོས་དེ་ལ་ཆད་མར་སོང་ན། དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་དགོས་

མ་ཐ་སྒྲོད་དཔྱད་བྱེད་དུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་ལོན་གཉིས་ཡོད་པ་གང་ཞིག་སྤྱི་མཐོན་དམ་
 བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཕྱི་མ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མཚན་ཉིད་འདི་ལྟར་བཞག་པ་ལས་ན། བུམ་པ་ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་
 དང་། བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཐ་སྒྲོད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པར་གྱུ་བ་སྟེ། བུམ་
 པ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་ནམ་མཁུན་དུ་སྤྱོད་པ་མེད། བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཇི་སྟེད་
 པ་རྟོགས་པའི་ནམ་མཁུན་དུ་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་བ་སྟེ། ཇི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་
 ནམ་མཁུན་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཡིན། ཇི་སྟེད་པ་རྟོགས་པའི་ནམ་མཁུན་
 ཐ་སྒྲོད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་
 ཅེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མེད་ཅེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ཀུན་རྫོབ་
 ཡིན་ན་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་རྒྱུ་བ་ཅེས་ཟེར། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ནམ་བཤད་
 ལས། གལ་ཏེ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མི་འདོད་པས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་བྱེད་ཀྱང་།
 ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ལྷང་བ་ལྟར་གྱུ་བ་པའི་ཀུན་རྫོབ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དག་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་གྱུ་བ་སྟེ། རྫོན་པོ་ལྷང་བ་ལྟར་མ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྫོན་པོ་རྟོག་པ་ལ་ལྷང་བ་ལྟར་
 མ་གྱུ་བ་པ་གང་ཞིག་ནམ་མཁུན་ལྟ་བུ་ལ་ལྷང་བ་ལྟར་གྱུ་བ་པས་དེ་ལྟར་གྱུ་བ་པའི་གོ་
 མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྱུ་བ་ན། དེ་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། ཀུན་
 རྫོབ་བདེན་པ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་དང་བདེན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པའི་ཡང་དག་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པ་ཞེས་པའི་བདེན་པ་དོན་མི་གཅིག་སྤྱི་མཐོན་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཕྱི་མའི་ཀུན་རྫོབ་དོན་

མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་ཤིག་རྩ་བའི་ལྷགས་གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་གཅིག་
 རྒྱ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པའི་དབང་ཤེས་དང་། དེ་ལ་རྒྱ་གཅིག་རྒྱ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལོག་པའི་
 ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སློ་ཁ་མ་སྤྲོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་དབང་ཤེས་དེ་འབྲུལ་ཤེས་སུ་རྟོགས་ལུས་ཤིང་། དེ་ལ་དེ་སྒྲུབ་
 བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བའི་ལྷགས་གསུམ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྩོན་
 པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཛིན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སློ་ཁ་མ་སྤྲོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་
 ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་དེར་འཛིན་དགོས་པ་གང་ཞིག་དེར་ཆད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་
 མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་འཛིན་པ་ན་ཐ་སྙད་པའི་
 ཆད་མས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། བདེན་འཛིན་དེ་ལོག་ཤེས་སུ་དེ་
 འདྲའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་འཛིན་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 གང་ཟག་དེས་བདེན་འཛིན་དེ་ལོག་ཤེས་སུ་ཆད་མས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རྩོན་
 པོ་བདེན་མེད་དུ་ཆད་མས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། མ་རིག་པས་
 བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཛིན་ཅེ་ན།
 ཀུན་རྫོབ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་འཛིན་
 ན་ཡང་དེ་ལ་སྟོས་ནས་འཛིན་དགོས་ན་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི་འབྲུལ་
 པར་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 འདི་སྐད་སྒྲུབ་ར་བྱ་ཡི་བདེན་འཛིན་ལོག་ཤེས་སུ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་མི་འགྲུབ་པའི་
 དོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་

སྡོན་པོ་བདེན་འཛིན་ལོག་ཤེས་སུ་ཆད་མས་མ་རྟོགས་པར་བཤམ། དེས་སྡོན་པོ་བདེན་
 མེད་དུ་ཆད་མས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེས་སྡོན་པོ་
 བདེན་འཛིན་འབྲུལ་ཤེས་སུ་ཆད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྡོན་པོ་བདེན་འཛིན་
 ལ་སྒྲུང་བ་སྒྲུང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཆད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡོན་པོ་བདེན་འཛིན་
 ལ་སྡོན་པོ་བདེན་གྲུབ་དང་། དེའི་དོན་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་བ་གང་ཞིག་རང་རྒྱུད་པས་
 དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཆད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིར་
 མ་ཁྱབ་སྟེ། འོ་ན། རང་རྒྱུད་པས་སྡོན་པོ་བདེན་མེད་དུ་ཆད་མས་རྟོགས་པར་བཤམ།
 དེས་སྡོན་པོ་བདེན་གྲུབ་དང་དེའི་དོན་སྤྱི་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཆད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 ཁྱབ་པ་ཁས། ཡང་ཁ་ཅིག་ལམ་རིམ་ཚུང་བའི་དགོངས་པར་བསམས་ནས་འཇིག་
 རྟེན་པའི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཡོད་ཅེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་མེད་ཅེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་སྟོང་
 ཐུན་གྱི་གསུང་ལ་རྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ཞེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། འཇིག་
 རྟེན་པའི་སློ་ལྟན་སྤྱུས་རང་དགའ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་ཟེར། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། འཇིག་
 རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་མ་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་རིམ་གྱི་གསུངས་དེ་སྐབས་འདིར་དྲང་དོན་དུ་བཀྲལ་བས་ཆོག་
 པའི་ཕྱིར། ལུགས་གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ལ་ལྟོས་པའི་ལོག་པའི་
 ཀྱན་རྫོབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 ལུགས་གསུམ་པའང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་ལོག་པར་རྟོགས་
 ན་འཇིག་རྟེན་པའི་སློ་ལྟན་སྤྱུས་རང་དགའ་བས་ལོག་པར་རྟོགས་པས་ཁྱབ་དགོས་པ་ལ་

དེ་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གངས་ཅན་གྱིས་ལོག་པར་བཏགས་པའི་སྤྱི་གཙོ་
 བོ་སོགས་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་དང་། སྤྱི་གཙོ་བོ་སོགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། ཏགས་དེར་ཐལ། ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་ལོག་པར་ཏྲོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
 རྣམ་བཤད་ལས། ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་ལོག་པར་ཏྲོགས་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་
 ལོག་པར་ཏྲོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཏགས་དེར་ཐལ། དེ་ཁོ་
 ར་ཉིད་ལ་སྒྲོ་ཁ་མ་སྤྱོདས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་ལོག་པར་ཏྲོགས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་གངས་ཅན་གྱིས་བཏགས་པའི་སྤྱི་གཙོ་
 བོ་སོགས་མེད་པར་ཏྲོགས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། གྲུབ་
 མཐའ་ངན་པས་བཏགས་པ་ནི་གྲུབ་མཐས་སྒྲོ་བསྐྱར་བ་ཁོ་ནས་བཏགས་པའི་གཙོ་བོ་སོགས་
 ཡིན་ལ། དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོ་རང་དགའ་བས་མི་ཏྲོགས་ཀྱང་།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོང་ཐུན་དུ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ཞེས་པའི་ཤེས་
 པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོ་ལྟན་སྦྱེས་རང་དགའ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་མཛད་ཀྱང་། རྣམ་
 བཤད་ལས་དྲངས་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཤེས་པ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོ་ལྟན་སྦྱེས་རང་དགའ་
 བ་དང་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་གཉིས་གསུངས་པའི་གནད་ངེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་
 ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ནས་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཡང་དག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པ་
 དང་། དེ་ཡིན་ན་ཡོད་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། སྦྱེས་བུའི་བུད་བཞིན་དེ་
 ལ་སྟོས་ནས་ཡང་དག་ཡིན་པ་གང་ཞིག བདེན་འཇིན་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡང་
 དེ་ལ་སྟོས་ནས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་དེར་ཐལ། བུད་བཞིན་དེ་ཅན་པོ་
 བད་བྱང་གི་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ནས་ཡང་དག་ཡིན་པ་གང་ཞིག བདེན་འཇིན་ལྟན་སྦྱེས་

གྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོ་ལྟན་སྐྱེས་རང་དགའ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ལོག་པ་ཡིན་ན་ཡོད་པས་མ་ཁྲབ་
 པ་དང་། དེ་ཡིན་ན་མེད་པས་མ་ཁྲབ་པའི་གནད་ཀྱང་ངེས་དགོས་ཏེ། སྤྱི་གཙུག་པོ་སོགས་
 དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ལོག་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཀྱང་དེ་ལ་
 ལྟོས་ནས་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མ་ལ་ལྟོས་
 རས་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མས་སྤྱི་གཙུག་པོ་སོགས་མེད་པར་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་ཆན་པོ་བདུ་བྱང་གི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ལོག་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྟག་མ་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་
 ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་གཞག །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས་འཕྲལ་གྱི་འབྲལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་
 པའི་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་དང་།
 འཕྲལ་གྱི་འབྲལ་རྒྱས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ། དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ལོག་
 པར་ཁས་སྐྱང་བར་བྱའོ། །སྐབས་འདིར་རྣམ་བཤད་ལས། བུམ་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པར་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ལ་བུམ་པ་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་
 པར་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བུམ་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཚད་མས་རྟོགས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་བུམ་པ་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་
 པ་ལ་ཚུད་པ་མེད་ཀྱང་། བུམ་པ་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 ན་བུམ་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པ་ལ་
 འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ། དེ་ཁྲབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བུམ་པ་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པར་ཚད་
 མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་བུམ་པ་བརྟན་པར་ཡོད་

པར་ཚད་མས་ཉོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་པ་བདེན་པར་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ཉོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་བརྟུན་པར་ཡོད་པར་ཚད་
 མས་ཉོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྟུན་པར་ཡོད་པ་བདེན་པར་ཡོད་
 པ་དང་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ་དཔྱད་གཞིའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གཟུང་
 འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་
 ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་
 དེས་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉུགས་བསལ་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་ཅན་སྟོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། འོ་
 ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅམ་པས་འདོད་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་
 ཐལ། གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། དེ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གཟུང་འཛིན་ཇུས་
 གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅམ་པས་
 སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཇུས་ཡོད་
 བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

མེད་ཅི་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞི་ལ།
 ངག་དོན་ནི། གཞན་སྟེ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་གཞོད་དེ། ཟག་
 པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པས་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར།
 ཁོ་ན་རེ། གཞན་སྟེ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་གཟིགས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་བཀག་པ་
 ཡིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་

ན་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། ལྷ་གྲུ་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷ་གྲུ་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་བར་ཆད་མས་
 གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་
 པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་
 ཉགས་ཀྱིས་ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱི་ཚེལ་ནམ་དག་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྐྱབ་ཕྱིར་ཀྱན་རྫོབ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞི་ལ་ངག་
 དོན་ནི། བདེན་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་
 པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། ཉན་རང་དབང་བཅོམ་དང་། དག་པ་སར་གནས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཁྱོད་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་དུ་འཛིན་གྱི། བདེན་པར་མི་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 ཁྱོད་ཀྱན་རྫོབ་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོར་བདེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་སྤང་བའི་དག་སའི་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ཀྱི་
 རྒྱ་མེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དག་སའི་རྗེས་སྟོན་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ལ་
 གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་ལ་ངེས་པར་གཟུགས་བདེན་གྲུབ་དུ་སྤང་
 བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་

བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཏེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་གྱི་མ་
 རིག་པར་བྱེད་པ་མི་འབྲད་དེ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་
 རྩན་གྱི་འཕགས་པ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུགས་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱིས་
 བརྩམས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
 དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཏེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་
 པའམ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པར་འཛོག་འདི་ལ་སྒྲོམ་སྤངས་མ་གཏོགས་
 མཐོང་སྤངས་མེད་པ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །ཁ་ཅིག་སོ་སྐྱེའི་
 རྒྱུད་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱུ་བྱུང་བའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་དེ་
 འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། འོན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། འཁོར་
 བའི་རྩ་བ་འཛིན་སྤངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་གང་ཞིག་སོ་
 སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་གང་ཟག་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་ཡང་
 འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ། མ་རིག་པ་དེ་གཉིས་
 འཛིན་སྤངས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར།

རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་བཞི་ལ། ངག་
 དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཕྱང་སོགས་བདེན་
 གྲུབ་དུ་སྤང་ཡང་། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་སྤངས་པའི་ཤེས་པས་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་གནས་
 ལུགས་གཟིགས་པའི་ངོར་ཕྱང་སོགས་བདེན་གྲུབ་བཞག་ཅམ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་
 ཡིན་ཏེ། མིག་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་མཐུས་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ཡང་། མིག་
 དག་པས་དེ་དག་མ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་

རིགས་ཤེས་ཚད་མ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བའི་རྟེན་དོན་ཚོས་ཅན།
 དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཛིག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ།།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོག་པས་ཤེས་བྱ་མཆོག་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། དོན་དམ་བདེན་པའི་
 ཤེས་བྱ་མཆོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་སྒྲུབ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་མཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་དང་བཅས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་མི་
 འཐད་དེ། དེ་འཛིན་པའི་ཚིག་པ་དེ་དེ་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་
 དེ་དང་དེའི་དོན་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོག་པས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་
 པའི་ཤེས་བྱ་མཆོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་སྒྲུབ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཆོག་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་སྒྲུབ་ནས་མཆོག་པ་གང་ཞིག ཀྱན་རྫོབ་བདེན་
 པ་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་མཆོག་པས་
 མཆོག་ན་དེ་ལ་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་མཆོག་པ་ལ་ཤུགས་ཏྟགས་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ཇིག་ཆེན་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་ཤུགས་ཏྟགས་མི་རུང་བས་སྒྲུབ་
 ནས་མཆོག་དགོས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་
 བཞེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་བཟོད་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རྣམ་མཆོག་གྱིས་རྣམ་མཆོག་དངོས་
 སུ་མ་ཏྟགས་པར་ཐལ། རྣམ་མཆོག་གྱིས་རྣམ་མཆོག་རང་ལ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་མ་ཏྟགས་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་གཉིས་སྒྲུབ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ནས་མ་ཏྟགས་པ་གང་
 ཞིག དེས་དེ་གཉིས་སྒྲུབ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་མ་ཏྟགས་པའི་ཕྱིར། ཏྟགས་དང་
 པོ་དེར་ཐལ། རྣམ་མཆོག་རྣམ་མཆོག་ལ་གཉིས་སུ་མི་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་

མཁྱེན་མཁྱེན་ལ་མཁྱེན་ལས་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 མཁྱེན་མཁྱེན་ལ་མཁྱེན་ལས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་
 གྲུབ་ན། མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མཁྱེན་ལས་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 མཁྱེན་ལ་མཁྱེན་ལས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་བ་གང་ཞིག མཁྱེན་དེ་རང་གི་
 སྒྲུབ་ཡུལ་ལ་མ་འཁྱུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ན་ཡང་ཐལ་འགྲུར་
 གསུམ་པ་ལ་མ་བྱུང་པར་ཐལ། མཁྱེན་མཁྱེན་ལ་ཐ་དད་དུ་མི་སྒྲུབ་ཞིང་།
 དེ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་མི་སྒྲུབ་ཡང་། དེ་ལ་དེའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་པ་གཉིས་སྒྲུབ་བའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཁྱེན་གྱིས་མཁྱེན་གཉིས་སྒྲུབ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་ཉོགས་པར་ཐལ། མཁྱེན་གྱིས་མཁྱེན་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྒྲུབ་བ་དང་བཅས་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉོགས་པ་གང་ཞིག རྟལ་འདོད་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཞེས་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་
 སྒྲུབ་བ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཉམས་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཁྱེན་ལ་མཁྱེན་
 སྒྲུབ་བ་དེ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཁྱེན་ལ་མཁྱེན་
 སྒྲུབ་བ་གང་ཞིག མཁྱེན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། མཁ་
 བཤད་ཀྱི་ལུང་སྤར་བྲངས་པ་ལྟར་དང་། མི་སྒྲུབ་ཡང་ཉོགས་པའི་ཤུགས་ཉོགས་སངས་
 རྒྱས་ལ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་ནས་མཁྱེན་དགོས་པས་ངེ་སྟེད་པ་མཁྱེན་པའི་
 ཡེ་ཤེས་དེའི་ངོར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཁྱེན་པའོ། ཞེས་
 གསུངས་པས་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟལ་
 འདོད་ཀྱིས་སྒྲུབ་རྒྱུ་ཅེས་པ་ཐ་དད་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་རྒྱུ་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། གཉིས་
 སྒྲུབ་དང་བཅས་ཞེས་པ་ཐ་དད་པའི་སྒྲུབ་བ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཉམས་ཞལ་གྱིས་

བཞེས། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་གཉིས་སྣང་མ་རྒྱབ་པར་ཐལ།
 རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་མཁྱེན་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་
 ཁས། ཏྲགས་དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆའི་བྱུགས་བཞེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་བརྗོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་
 རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་ཀྱང་། རྣམ་མཁྱེན་ལ་
 རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་མ་གར་བར་བཞེད་དོ། །དེ་ནི་མི་ལེགས་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་ལ་
 གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པའི་སྒོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་
 ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་མཁྱེན་ལ་གཉིས་
 སྣང་མ་རྒྱབ་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་མཁྱེན་ལ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྣང་བ་མ་རྒྱབ་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སྣང་བ་མ་རྒྱབ་པ་གང་ཞིག་རྣམ་མཁྱེན་
 སྣང་བའི་སྣང་བ་དེ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྣམ་
 མཁྱེན་ལ་རྣམ་མཁྱེན་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཞལ་གྱིས་བཞེས། གཞན་ཡང་། རྣམ་
 མཁྱེན་རྣམ་མཁྱེན་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་དེ་ལ་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པ་ཡིན་
 པར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཞལ་
 གྱིས་བཞེས། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་བུམ་པ་དང་ཐ་དད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 རྣམ་མཁྱེན་བུམ་པ་ལ་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་གཉིས་སྣང་བཅས་རྒྱབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ་དེ། གཅིག་
 ཐ་དད་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་ལན་སྤྲུལ་

མཛད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་གཉིས་སྒྲུང་བཅས་རྒྱུ་གི་སྒྲོ་ནས་
 ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ་དེ། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་གི་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་ཆེན་ལས་གསུངས་
 པ་མི་འཐད་པར་བཤམ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཅུ་བའི་ཐུགས་གི་བཞེད་
 པ་དེ་མི་འཐད་པར་བཤམ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་དངོས་སུ་མཁྱེན་ན། རྣམ་
 མཁྱེན་ལ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ངེས་པར་ཤར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་བཤམ། ཁྱེད་
 ཆེན་ལས། དེ་ཡང་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་མཁྱེན་པ་འདིའི་ལུགས་མིན་པ་ནི་རིག་པ་དུག་
 རྒྱུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་གསལ་བར་བཤད་དོ། ཞེས་གསུངས་པས་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། འོ་ན། རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་མཁྱེན་དང་འདྲ་བར་བཤམ། དེ་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་
 བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲུབ་པོ། ཁ་དག་ལྟས་རྒྱལ་ཆབ་རྣམ་གཉིས་ལ། ཐལ་འགྱུར་
 འཕང་བ་མི་འོས་ཀྱང་། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་འདི་ཡིན་ཞེས། རྒྱུ་པའི་མཆོད་
 པར་བསམས་ནས་ཐུལ། ཡང་ན་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་ཆབ་དག རྣམ་པའི་རྒྱུ་ནི་གཅིག་
 པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཅམ་སྒྲུབ་པའི་རི་མོ་ལ། འབྲུལ་ནས་རྩོད་པ་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །

འོ་ན། འགྲེལ་པར། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རིག་པར་རང་བཞིན་འབའ་
 ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པས་དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱུ་ཞེས་བརྗོད་
 དོ། ། རྣམ་པའི་གསུངས་པ་དང་། འོན་ཀྱང་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དག་གིས་དེ་
 གཟིགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། རྣམ་པའི་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་
 ཇི་ལྟ་བུ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཕུང་སོགས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕུང་སོགས་
 ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། དེས་ཕུང་སོགས་གཟིགས་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཇི་ལྟ་བུ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཕུང་སོགས་བདེན་གྲུབ་

ཏུ་སྒྲུང་བ་ལ་མ་རེག་པར་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་སྒྲུངས་པའི་སློན་ནས་ཡུང་སོགས་
 གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འབའ་ཞིག་གཟིགས་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཡུང་སོགས་
 གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འབའ་ཞིག་གཟིགས་ཞེས་པའི་འབའ་ཞིག་གི་སྒྲུ་གསུངས་པ་ཡུང་སོགས་
 བདེན་གྲུབ་ཏུ་གཟིགས་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཙམ་
 དོགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུགས་ནི། འགྲེལ་ཆོག་གཉིས་ཀྱི་དོན་བཤད་
 དུ་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཡུང་སོགས་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་
 པ་དེ་ལྟར་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་གཟིགས་པར་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་
 ཞེས་པའམ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་ངོར་ཇི་སྟེད་པ་མ་གཟིགས་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་དེའི་ངོར་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཡོད་
 ན་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སྒྲུང་བས་བྱབ་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་རང་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སྒྲུང་བའི་
 ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ཡུང་སོགས་བདེན་པར་སྒྲུང་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡུང་སོགས་བདེན་པར་སྒྲུང་བར་
 ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་བྱབ་སྟེ། རྟེན་ཆེན་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཇི་
 སྟེད་པ་མཁྱེན་པ་དེ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྒྲུད་ནས་ཡུང་སོགས་སྒྲུང་བ་མིན་
 གྱུར་། གང་ཟག་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་མ་རིག་པས་བསྒྲུད་པ་ལ་སྒྲུང་བ་སངས་རྒྱས་ལ་
 སྒྲུང་དགོས་ཏེ། སྒྲུང་བ་དེ་མེད་པར་མི་རུང་ལ་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཡོད་ན་ཇི་སྟེད་པ་མཁྱེན་
 པས་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་
 མཁྱེན་གྱིས་ཡུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཡུང་སོགས་མེད་པར་
 ཐལ། དེར་ཡུང་སོགས་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དེ་གཟིགས་

པའི་གཟེགས་ངོར་ཇི་སྟེད་པ་མེད་པར་བཤམ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་
 མཁྱེན་གྱིས་ཕུང་སོགས་བདེན་མེད་གྱི་ཆོས་ཉིད་གཟེགས་པའི་གཟེགས་ངོར་ཕུང་སོགས་
 བདེན་མེད་མེད་པར་བཤམ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེར་ཕུང་སོགས་
 བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། འོ་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་སྐྱ་ཏྲག་སྟོང་
 གི་ཆོས་ཉིད་གཟེགས་པའི་གཟེགས་ངོར་སྐྱ་ཏྲག་སྟོང་ཡོད་པར་བཤམ། དེར་སྐྱ་ཏྲག་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། ཡང་ན་ཐལ་འགྱུར་གསུམ་པ་ལ་ཁྲབ་མེད་གྱི་ལན་བྱའོ།
 ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཕུང་སོགས་གྱི་ཆོས་ཉིད་གཟེགས་པའི་གཟེགས་ངོར་
 ཇི་སྟེད་པ་ཡོད་པར་བཤམ། དེར་ཕུང་སོགས་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེར་
 ཕུང་སོགས་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཕུང་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་ཆེན་ལས། ཇི་ལྟ་བུ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕུང་སོགས་རྣམས་གཟེགས་ངོར་དེར་མ་
 གྲུབ་པ་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དུས་གསུམ་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་ཁ་ཅིག རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དེ་
 རིང་གི་དུས་སུ་ཁ་སང་མཁྱེན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྟེན་ཆེན་ལས། འདི་ཡང་
 ཉི་མ་དེ་རིང་ལྟ་བུའི་དུས་ད་ལྟ་བུ་འདིའི་དུས་སུ་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་འདས་མ་འོངས་གཉིས་
 མེད་པས་དུས་དེར་དེ་གཉིས་མ་གཞལ་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་
 རིང་གི་དུས་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དེ་རིང་། ཁ་སང་། སང་ཉིན་གསུམ་ཀ་
 མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཏེ། ས་པོན་གྱིས་ས་པོན་གྱི་དུས་ཀྱི་མུ་གུ་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་
 སྐར་མུ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་ཆེན་ལས། དེ་རིང་གི་དུས་མཁྱེན་

པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདས་མ་འོངས་ཐམས་ཅད་མཆོག་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྣམ་མཆོག་གིས་ཁ་སང་དེ་རིང་སང་ཉིན་གསུམ་དུས་
 གཅིག་ཏུ་མཆོག་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཁ་སང་དེ་རིང་གི་རྒྱ་དང་། དེ་རིང་སང་ཉིན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྣམ་
 མཆོག་གིས་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ཁ་སང་མ་གཞལ་ཡང་། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་རྣམ་མཆོག་
 གིས་ཁ་སང་མཆོག་ཞེས་ཟེར། འོ་ན། ཁ་སང་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་རྣམ་མཆོག་གི་གཞལ་
 བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁ་སང་ཆོས་ཅན། དེ་རིང་གི་
 དུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་རྣམ་མཆོག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་
 ཁ་ཅིག་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་རྣམ་མཆོག་གིས་ཁ་སང་མ་གཞལ་ཡང་། དེ་རིང་གི་དུས་
 གི་རྣམ་མཆོག་གིས་ཁ་སང་གཞལ་ཞེས་ཟེར། འོ་ན། ཁ་སང་ཆོས་ཅན། དེ་རིང་གི་
 དུས་ཀྱི་རྣམ་མཆོག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རིང་གི་དུས་ཀྱི་རྣམ་མཆོག་གིས་
 ཁྱོད་གཞལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རིང་གི་དུས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པ་དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འདིར་མ་བྱལ་སྟེ། དེ་རིང་གི་དུས་ཀྱི་རྣམ་མཆོག་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ཀྱིས་ཁ་སང་གཞལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཞལ་བ་གང་ཞིག་ཁ་
 སང་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ཆོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་
 མཆོག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་རྣམ་མཆོག་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁ་སང་གཞལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཞལ་
 བ་གང་ཞིག་ཁ་སང་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ཆོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་
 ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་མཆོག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིམ་གྱིས་ཁས་སྐྱོངས། ཆོས་ཅན་

སྒྲིན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱེད་རང་གི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག
 དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ཁ་སང་འཇལ་བའི་ཆོད་མ་མེད་ཀྱང་། རྣམ་མཁྱེན་དེ་རིང་གི་དུས་
 སུ་ཁ་སང་འཇལ་བའི་ཆོད་མར་ཁས་སྦང་དགོས་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དེ་རིང་གི་དུས་
 སུ་ཁ་སང་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་རིང་
 ཁ་སང་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་
 དུ་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། དེ་རིང་ཁ་སང་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་མེད་པར་
 བཤད་བྱིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་མཁྱེན་པར་
 གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་སོ། །ཞེ་ན་སྒྲིན་མེད་དེ། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་དང་།
 རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཁ་སང་མཁྱེན་པའི་དུས་དེར་དེ་རིང་མཁྱེན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར།

གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་བཞི་ལ། ངག་
 དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། ལས་འགགས་པའི་རྗེས་སུ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྦྱེས་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། ལས་འགགས་པའི་རྗེས་སུ་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
 ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མེད་ན་ལས་འགགས་
 པའི་རྗེས་སུ་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལས་འགགས་པའི་རྗེས་སུ་ལས་ཀྱི་འབྲས་
 བུ་སྦྱེས་པ་མི་སྤྲོད་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མེད་ཀྱང་སྦྱིར་ལས་འགགས་
 པའི་རྗེས་སུ་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་ཅིང་། བྱེད་པར་ལས་འགགས་པའི་རྗེས་སུ་རང་འབྲས་
 ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལས་
 འགགས་པ་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་འགགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། ཀྱན་
 གཞིའི་ནམ་ཤེས་མེད་ཀྱང་། ལས་འགགས་པའི་རྗེས་སུ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་སེམས་
 རྒྱུད་ལ་བསྐྱོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་འབྲས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྦྱེད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག ལས་འགགས་པ་དེ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྦྱེད་བྱེད་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། དེ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་ངོ་མོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
 ལས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལས་འགགས་པས་རང་འབྲས་
 ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྦྱེད་ཅིས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པས་
 རང་འབྲས་རྣམ་སྒྲིན་བདེ་བ་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པས་རང་འབྲས་རྣམ་
 སྒྲིན་སྟུག་བསྐྱེད་འབྱེན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགེ་བའི་ལས་
 ཀྱི་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། དགེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འབྲས་རྣམ་སྒྲིན་བདེ་བ་འབྱེན་
 བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། མི་དགེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ།
 རང་འབྲས་རྣམ་སྒྲིན་སྟུག་བསྐྱེད་འབྱེན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་
 ལ་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་འདྲ་ནི་ཞིག་པ་དངོས་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ་ཁ་སང་གི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པས་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་འབྲས་བུ་དངོས་
 སུ་འབྱེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དགེ་མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པས་ལས་དེ་བྱས་ནས་བསྐྱེད་
 པ་བརྒྱ་ལོན་པའི་འོག་དུ་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་འབྱེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉགས་མ་
 གྲུབ་སྟེ། རྒྱས་རང་གི་བརྒྱུད་འབྲས་དངོས་སུ་བསྦྱེད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱད་
 བེད་གིས་དུ་བ་དངོས་སུ་བསྦྱེད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག འདོད་ལན་བྱེད་པ་

མི་འཐད་དེ། ཁ་སང་གི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ཁ་སང་གི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དེ་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རང་
 གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་
 ན་རེ། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ཁ་སང་གི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་རིང་གི་དུས་
 སུ་ཁ་སང་གི་ལས་ཞིག་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་པོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་
 ཞིག་པ་ཡིན་ན། རང་འབྲས་རྣམས་སྒྲིན་འབྲེན་གྱི་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེས་རང་
 འབྲས་རྣམས་སྒྲིན་འབྲེན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། རྣམས་སྒྲིན་སྤྱང་བེན་པའི་
 དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་ཏེ། རྣམ་
 སྒྲིན་སྤྱང་བེན་པའི་དགེ་བའི་ལས་ཞིག་པའི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་ཞིག་པ་བཞག་
 དཀའ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམས་སྒྲིན་སྤྱང་བེན་པའི་དགེ་བའི་ལས་བཞག་དཀའ་
 བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགེ་བའི་ལས་ཡིན་ན། ཁོང་ཁྱོད་ལྟ་བུས་མ་བཅོམ་ན་རང་
 འབྲས་རྣམས་སྒྲིན་བདེ་བ་འབྲེན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ ཀྱན་གཞིའི་
 རྣམ་ཤེས་མེད་པ་དང་། རང་རིག་མེད་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་མེད་
 པ་དང་། ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་སྦྱོབ་ཡིན་པ་དང་། ཉན་
 རང་འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉོན་པ་ཡོད་པ་དང་། འདས་མ་འོངས་དངོས་
 པོ་ཡིན་པ་རྣམས་ཐལ་འགྱུར་བའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁས་ལེན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། ཕྱི་རོལ་པ་དང་གྲེ་བྲག་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་རང་རིག་མི་
 འདོད། སྤང་འཕེན་གྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་མི་འདོད། གྲེ་བྲག་སྤྱོད་པས་
 ཞིག་པ་དངོས་པོ་འདོད་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལྷགས་ནི། ཆོས་རྣམས་རང་

གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་སོགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཐལ་འབྱུང་བའི་བྱུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་མོ། །དེ་ལ་ཀྱན་གཞི་འདོད་པ་རྣམས་ན་རེ། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤངས་ཀྱི་བག་ཆགས་
 ཀྱི་རྟེན་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་
 པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱེད་པའི་མཉམ་གཞན་ཟག་མེད་ཡིན། དཔང་ཤེས་དེའི་
 རྟེན་དུ་མེད། ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཁྱེད་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲུབ་སྟེ། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཉིད་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་རྟོག་པས་སེམས་
 དཔའ་དེར་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་དེ་བག་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཁྱེད་ཀྱི་ཆེན་
 ལས་བཤད། འདི་ལྟར་འབྱུང་བཞིན་དུ། ཁ་ཅིག་ ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་རྟོག་སྒྲོ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནང་འགལ་
 བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྟོག་སྒྲོ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 རྟོག་སྒྲོ་དེ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་
 པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་
 ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱེད་པའི་མཉམ་གཞན་
 ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལན་མེད་དོ། །ཁོ་ན་རེ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་
 སེམས་དཔའ་དེའི་སྒྲོམ་སྤངས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་རྟེན་མེད་པར་ཐལ། རྟེན་བཞོད་པའི་
 རྟགས་རྣམས་གང་ཞིག་ དེའི་ལྷགས་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཉིད་གདགས་གཞིར་བྱས་
 ནས་རྟོག་པས་སེམས་དཔའ་དེར་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་

ལ་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོར་འདོད་ལན་མཛད་ཀྱང་རང་ལུགས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པར་སེམས་
 ཏེ། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་རང་ལྡོག་དེ་ཉིད་རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིམ་སྤངས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གང་ཟག་གི་
 མཚན་གཞི་རྩལ་ཡོད་དུ་འཛོག་ཀྱང་། གང་ཟག་རང་ལྡོག་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་
 བཞིན་ནོ། །ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་
 པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཡིན་ཀྱང་། རང་
 རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་ཡིད་ཤེས་དེ་ལྟར་མི་རུང་སྟེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་བཞག་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དངོས་པོ་དེའི་འདས་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་དེའི་དུས་སུ་ཐལ་ཟེན་
 པས་ཁྱབ། དངོས་པོ་དེའི་མ་འོངས་པ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་དེའི་དུས་སུ་སྒྲིན་མ་ཟེན་
 པས་ཁྱབ་ཅེས་ཟེར། འོ་ན། ལྷ་གྱའི་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱབ་པ་སྤྲུལ་མ་དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལྷ་གྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཞིག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་འདས་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་
 གྱའི་དུས་སུ་འདས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྷ་གྱའི་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྷ་གྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལྷ་གྱ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཞིག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སྒྲིམ་ལ། ལྷ་གྱའི་མ་འོངས་པ་ཆོས་ཅན། ལྷ་གྱའི་དུས་སུ་སྒྲིན་མ་
 ཟེན་པར་ཐལ། ལྷ་གྱའི་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 ལྷ་གྱའི་དུས་སུ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་གྱའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་
 གྲུབ་ན། ལྷ་གྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མ་འོངས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་

པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག བུམ་པའི་འདས་པ་བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདས་པ་དང་།
 བུམ་པའི་མ་འོངས་པ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་འོངས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་སྟེ། བུམ་པ་ལ་ལྟོས་
 ཏེ་འདས་པ་ཡིན་ན། བུམ་པའི་དུས་སུ་འདས་པ་ཡིན་དགོས། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་འོངས་
 པ་ཡིན་ན། དེའི་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག བུམ་པའི་འདས་
 པ་ཡིན་ན། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེའི་མ་འོངས་པ་ཡིན་ན་ཡང་མ་ཡིན་དགག་
 ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར། སྤྲུལ་ལ། བུམ་པའི་འབྲས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་དེར་ཐལ། དེ་བུམ་པའི་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་བ་
 གསུམ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག བྱི་མ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 བུམ་པའི་འབྲས་བྱ་བུམ་པའི་འདས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ལས་ཀྱི་འདས་
 པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག བུམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་
 ལས་ཀྱི་འགགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ལས་འགགས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལས་ཀྱི་བརྒྱད་འབྲས་ཀྱི་དུས་སུ་ལས་འགགས་ནས་ཡུན་
 རིང་ལོན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ལས་འགགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་སྦྱིས་པའི་དུས་དེ་ལས་འགགས་པའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་སྦྱིས་པ་དང་ལས་འགགས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བའི་བྱུང་བ་
 གཉིས་པ་ལ། བུམ་པའི་རྒྱ་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པའི་མ་
 འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་དེར་ཐལ། བུམ་པའི་
 རྒྱའི་དུས་སུ་བུམ་པ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲ། ཡང་ཞིག་པ་དངོས་པོ་
 ཡིན་པ་ལ་སྦྱོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། རང་དུས་སུ་ཁྱོད་ཁྱོད་རང་ཡིན་

པར་ཐལ། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་གང་ཞིག་ ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་མ་ཁྱབ།
 འདྲོད་ན། ཞིག་པ་ཞིག་པའི་དུས་སུ་ཞིག་པར་ཐལ། འདྲོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་
 རུས་ཏེ། ཞིག་པ་ཞིག་པའི་དུས་སུ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། རང་དུས་ན་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས་
 སོ་༥ རྟེན། མ་ཁྱབ་མཆོམས་ལ། གྱེ་བཞིན་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་དུས་སུ་མེད་པར་ཐལ། རང་དུས་སུ་གྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གལ་ཏེ་གྱེ་བཞིན་པ་ནི་གྱེ་ལ་ཕྱོགས་པས་ཡོད་མིན་ཁོང་། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། རང་དུས་སུ་གྱེ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། རང་དུས་སུ་འཇིག་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་དུས་སུ་འགག་བཞིན་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འགག་བཞིན་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་ལ་ཕྱོགས་པར་འདྲོད་
 གུར་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དེ་འགོག་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འགགས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལས་འགགས་
 པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལས་འགགས་པ་དེས་རང་འབྲས་ལས་ཀྱི་
 འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལ་ལར་ལས་འགགས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དོན་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞི་བ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆ་ཞི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་
 བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གུར་པའི་ཆ་ཞི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་
 རང་ཆོན་དུ་གུར་པའི་གྱེ་བ་ལས་དེའི་ནང་ཆོན་དུ་གུར་པའི་ཆ་ཞི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། གྱེ་བའི་རྟེན་གྱིས་ཆ་ཞི། ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།

ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་བཤམ། ཞིག་པ་ལ་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་བཤམ། དངོས་
 པོ་ཞིག་པ་ལ་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་བཤམ། དངོས་པོ་རྒྱ་མེད་དུ་མི་འཇིག་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་། ལྷོང་བྱན་ཆེན་མོའི་གསུང་བཞུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་སང་གི་བྱམ་པ་དེ་རིང་གི་དུས་
 སུ་འདས་ཀྱང་། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་འདས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ཞིག་
 ཀྱང་། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ཞིག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སང་ཉིན་གྱི་བྱམ་པ་དེ་རིང་གི་
 དུས་སུ་མ་འོངས་ཀྱང་། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་གསུངས། འོ་
 ཅུ་ ཁ་སང་གི་བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་མ་འདས་པར་བཤམ། དེ་རིང་གི་
 དུས་སུ་མ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་བཤམ། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་འདས་པ་དང་། དེ་
 རིང་གི་དུས་སུ་མ་འདས་པ་གང་རུང་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་རིང་གི་དུས་སུ་འདས་པ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྤྱི་མ་དངོས། དང་པོ་དེར་བཤམ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལྷོང་
 ལྷོ་ དེ་རིང་གི་དུས་སུ་འདས་པ་དང་། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་མ་འདས་པ་གཉིས་དངོས་
 འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་མ་ཞིག་པར་
 བཤམ། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་མ་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་བཤམ། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་
 ཞིག་པ་དང་། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་མ་ཞིག་པ་གང་རུང་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་རིང་གི་
 དུས་སུ་ཞིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྤྱི་མ་དངོས། གཞན་ཡང་། སང་ཉིན་
 ཆོས་ཅན། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་བཤམ། དེ་རིང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་འོངས་པ་དང་། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་མ་
 འོངས་པ་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པར་བཤམ། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ཞིག་པ་དང་། དེ་
 རིང་གི་དུས་སུ་མ་ཞིག་པ་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞི་གྲུབ་

ན། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་འོངས་པ་དང་། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་གང་རུང་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁ་སང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་
 ཞིག་ དེ་རིང་གི་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་
 སླེབས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་སླེབ་
 པ་ཞིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་
 ཐལ་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོག་ལ་བརྟེན་པའི་འབྲི་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན། ཤེས་
 གུ་ཆོས་ཅན། འོངས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དངོས་འགལ་ཡིན་པར་ཐལ། འདས་པ་དང་
 མ་འདས་པ་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་
 ན་འོངས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།
 ཁྱབ་སྟེ། འདས་མ་འདས་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་
 ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་
 གི་བདག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པ་གང་ཞིག་ མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། འདས་མ་འོངས་
 ད་ལྟ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོད་པར་
 ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཚུངས་སོ། །ཡང་
 ཁ་ཅིག་ འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་བ་གསུམ་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་དུས་གསུམ་ཡིན་ཁྱབ་
 མཉམ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ད་ལྟ་བ་ཡིན་ན་ད་ལྟ་བའི་དུས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དུས་ཡིན་ན་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་

འབྱུང་། གཞན་ཡང་། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་དེ་རྣམས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་དུ་འདོད་པར་
 ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་ལྷན་ཏེ། རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་བུམ་པའི་ཞིག་པ་འདས་པའི་དུས་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དུས་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་བ་བཞི་
 ཀའི་སྒྲིབ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ནི། སྒྲིབ་ལ་འགགས་པ་འདས་པའི་མཚན་
 ཉིད། དུས་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་དང་སྒྲིབ་ལ་མ་འགགས་པའི་གཞི་མཐུན་ད་ལྟར་བའི་མཚན་
 ཉིད། དུས་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་ཡང་ཡིན། ད་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་མ་འགགས་པའི་
 གཞི་མཐུན་མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། །ཞེས་སོགས་ལ། ངག་དོན་ནི།
 ཁོ་ན་རེ། ལང་ག་ཤེགས་སོགས་ལས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དགོངས་གཞི་
 སྟོང་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སྟོན་པའི་མདོ་དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་
 ཉིན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གང་ཟག་དང་ཕྱང་པོ་བདེན་གྲུབ་དུ་སྟོན་
 པའི་མདོ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
 ཤེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར། འོ་ན། གང་ཟག་ལྟས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་གཞིའི་
 རྣམ་ཤེས་ལྟས་བྱིན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 གང་ཟག་ལྟས་བྱིན་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅལ་བའི་ཆེ་རྒྱེད་པར་ཐལ།
 འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་
 དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པ་གང་

ཞིག ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བའི་སངས་རྒྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར།

རབ་རིབ་དང་ལྡན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་པ། །ཁུ་འབབ་ལྷུང་ལ་ཡི་དྲགས་
ནག་གློ་ཡང་། །ཞེས་པ་ཤང་པ་གཉིས་ལ། ངག་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་
ཕྱི་རོལ་དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་སྟེ། སྐྱ་ཤད་མེད་ཀྱང་སྐྱ་ཤད་སྤང་བའི་
ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉགས་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བསལ་བ་དེ་ལྟར་མི་འགྲུབ་སྟེ།
སྐྱ་ཤད་མཇུག་སྤང་གི་ཤེས་པ་དང་། ཁུ་ལྷུང་ནག་འཛིན་གྱི་སྐྱོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རིགས་
པས་འགོག་པའི་ཕྱིར། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག ས་གཞི་ཀའ་རུས་གྱིས་གང་
བར་གསལ་བར་སྤང་བ་གཟུགས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ཞེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག མིག་
ཤེས་ལ་སྐྱ་ཤད་སྤང་བ་དང་ཡི་དྲགས་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་ཁུ་ལྷུང་ནག་ཁྲག་ཏུ་སྤང་བ་
གཟུགས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཆོས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་
གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐྱེ་མཆེད་མིག་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡིད་
ཤེས་ལ་སྤང་བའི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། སྐྱ་ཤད་སྤང་བའི་
མིག་ཤེས་ལ་སྐྱ་ཤད་སྤང་བ་དང་། ཁུ་ལྷུང་ནག་ཁྲག་ཏུ་སྤང་བའི་ཡི་དྲགས་གྱི་མིག་
ཤེས་ལ་ཁུ་ལྷུང་ནག་ཁྲག་ཏུ་སྤང་བ་ཁས་ལེན་གྱི། སྤྱིར་མིག་ཤེས་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་
སྤང་ན་མིག་ཤེས་གཉིས་པོ་ལོག་ཤེས་སུ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོན་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག
བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་པོར་པ་གང་ལ་ལྟ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་བརྟུས་པའི་
ཆོད་ ལྟའི་མིག་ཤེས་ལ་པོར་གང་པོ་བདུད་ཅི་དང་། མའི་མིག་ཤེས་ལ་ཁུ་རང་དགའ་
བ་དང་། ཡི་དྲགས་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་ནམ་ཁྲག་ཏུ་སྤང་བེར་བ་མི་འཐད་དེ། མིག་ཤེས་

ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལོག་ཤེས་སུ་ཐལ་བའི་སྒྲིན་སྤར་བཞིན་འདུག་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་
 ཉི། འགྲོ་བ་གསུམ་གྱིས་དེ་ལ་ཅིག་ཅར་བཞུས་པའི་ཆོ། མྱེའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་བརྒྱན་
 ཞིང་གཤེར་བ་ཕྱིར་པ་གང་བོ་དེའི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་བདུད་རྩི་དང་། མྱེའི་མིག་ཤེས་
 ཀྱིས་དེའི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་ཆུ་རང་དགའ་བ་དང་། ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་
 དེའི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་ཁྲག་གསུམ་གཞལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཆོས་རྗེ་རྡོ་ཆེན་
 པ་སོགས་ན་རེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་གོ་སར་གཟུགས་ཅན་གཞན་
 འབྱུང་བའི་གོ་འགོགས་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་
 རྩེ། དེའི་ཆོ་བདུད་རྩི་དང་། ཆུ་རང་དགའ་བ་དང་། རྒྱ་ཁྲག་གསུམ་རེ་རེ་ནས་
 ཕྱིར་ཆད་དུ་ལོངས་པ་ཡོད་ན། དེ་ལྟར་བདེན་ཀྱང་། ཆ་ཤས་གསུམ་ཀ་བསྡེམས་པས་
 ཕྱིར་གང་གི་ཆད་དུ་ལོངས་པ་མ་གཏོགས། རེ་རེ་ནས་ཕྱིར་ཆད་དུ་ལོངས་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཆོ་རྒྱ་ཁྲག་ཕྱིར་ཆད་དུ་ལོངས་པ་ཡོད་པ་
 གང་ཞིག་གཞན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཆོ་རྒྱ་ཁྲག་ཕྱིར་ཆད་
 དུ་ལོངས་པའི་དུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། བཟུང་བྱ་བྱམ་མོང་བ་དེ་ཉིད་ཡི་
 དྭགས་ཀྱི་ལག་དྲུ་གླངས་ནས་ཁར་འབྱུངས་པ་ན་ཆུ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཁྲག་གི་རྣམ་པ་ཅན་
 དུ་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆོ་དེ་ཉིད་ཡི་དྭགས་ཁོ་ནའི་སྒྲིད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེས་
 བདུད་རྩི་དང་ཆུ་རང་དགའ་བ་ལ་རིགས་འགྲེ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འགྲོ་བ་གསུམ་གྱིས་
 སྤར་ལྟར་བཞུས་པའི་ཆོ། བདུད་རྩི་སོགས་གསུམ་རེ་རེ་ནས་ཕྱིར་ཆད་དུ་ལོངས་པ་ཡོད་
 པར་ཐལ། ཆ་ཅན་རི་རབ་གཅིག་གི་གོ་སར་དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རི་རབ་
 རྒྱུ་པོ་དང་། མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རི་རབ་གྲུ་བཞི་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། དུས་འཁོར་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དང་། མངོན་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་
 བྱས་རི་རབ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་བཞུགས་པའི་ཆེ། རི་རབ་གཅིག་པོ་དེའི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་
 པའི་རི་རབ་རྒྱུ་པོ་དང་། བྱ་བཞི་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཐལ་བ་དང་པོ་ལ་
 མ་ཁྲབ་སྟེ། རྫོང་ཐུན་དང་བྱང་ས་བདག་པོའི་དྲིས་ལན་གྱང་བསྐྱེགས་པ་ལས་ཐོན་པར་
 འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་གྱིས་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་
 ཐོར་གང་ལ་ཅིག་ཅར་བཞུགས་པའི་ཆེ། ལྷའི་མིག་ཤེས་ལ་བདུད་ཚིར་སྤང་བ་དང་། མའི་
 མིག་ཤེས་ལ་ཁྱུ་རང་དགའ་བར་སྤང་བ་སོགས་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདུད་ཚི་ཁྱུ་ནག་
 རྒྱག་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མ་
 ཁྲབ་སྟེ། འགོ་བ་གསུམ་གྱིས་སྤར་ལྷར་བཞུགས་པའི་ཆེ་དེ་གསུམ་གྱི་ཁ་དོག་ལ་བཞུགས་
 པ་མ་གཏོགས། རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་མ་བཞུགས་པས་ཁྱོད་ཀྱི་ཚོད་པ་དེ་ཞེ་འདོད་ལ་
 མ་སྟོགས་ཤིང་། ནན་གྱིས་ཤོ་ལ་ན་འགོ་བ་གསུམ་གྱིས་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་ཐོར་གང་
 གི་ཁ་དོག་ལ་ཅིག་ཅར་བཞུགས་པའི་ཆེ། ལྷའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཐོར་གང་པོ་དེའི་ཆ་ཤས་
 སུ་གྱུར་པའི་བདུད་ཚིར་ཁ་དོག་དང་། མའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དེའི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་
 ཁྱུ་རང་དགའ་བའི་ཁ་དོག་དང་། ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དེའི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་
 ནག་ཁྲག་གི་ཁ་དོག་གཞལ་ཞེས་ཁས་སྦངས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷར་བྱས་ན། ནམ་
 བཤད་ལས། ཡི་དྲགས་ལ་ཁྱུ་ལྷུང་ནག་ཁྲག་དུ་སྤང་བ་ནི་དེའི་མིག་ཤེས་ལ་སྤང་བ་ཡིན་
 པས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཞག་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ནག་ཁྲག་གི་
 ཁ་དོག་སྤང་བ་ལ་གོ་ནས་སོ། །ཚོད་པ་དེའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱོན་
 མེད་དེ། ལྷགས་འདི་ལ་ཆོས་གང་འཇོག་བཏགས་དོན་མ་བཅུ་བར་མིང་ཙམ་གྱིས་

འཇོག་པས་ཚུའི་ཁ་དོག་མཐོང་བ་ལ་ཚུ་མཐོང་བར་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟགས་
 མ་གྲུབ་ཤི། ཚུའི་ཁ་དོག་ཚུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སའི་ཁ་དོག་ས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། སའི་ཁ་དོག་ས་ཡིན་པ་གསུང་རབ་ལ་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇོག་ཏེན་གྱི་ནི་
 ཐ་སྙད་དུ། །ཁ་དོག་དབྱིབས་ལ་ས་ཞེས་བཞེད། །ཅེས་མངོན་པ་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚུ་བོ་གཞུ་སྐམས་པར་སྒྲུང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་
 སྒྲུང་བའི་ཆོ་ཚུ་བོ་གཞུ་སྐམས་པ་དང་། འབྲས་ལྗན་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་མེད་པར་སྒྲུང་
 བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་ཆོ། དེ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པར་ཐལ།
 འགྲོ་བ་གསུམ་གྱིས་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་ཤོར་པ་གང་ལ་ཅིག་ཅར་བཞུས་པའི་ཆོ། གཞི་
 དེས་རྟག་ཁྲག་དང་བདུན་ཅི་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲུབ་ཤི། མིག་
 ཤེས་གཉིས་པོ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་ཆོ། མིག་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཚུ་བོ་གཞུ་དང་། རྫོན་
 ཤིང་གི་འབྲས་བུ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་མེད་པར་མ་གཞལ་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ མིག་
 ཤེས་དེ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་ཚུ་བོ་གཞུའི་འོག་གཞིའི་གུམ་པ་དང་། རྫོན་ཤིང་གི་ཡལ་
 ག་ལ་ཆད་མར་སོང་། ཞེས་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་རང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་
 ལ་ཆད་མར་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུའི་
 འོག་གཞི་གུམ་པ་དང་རྫོན་ཤིང་གི་ཡལ་ག་ལ་ཆད་མར་སོང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་
 དེ། མིག་ཤེས་སྔ་མ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྙད་བཤད་
 པ་འདི་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕ་རོལ་པོས། འུག་པའི་མིག་དབང་གི་རྟེན་ལ་ཉི་འོད་འཕྲོག་
 པའི་ཆོ་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་ཐུན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་རྫོན་ཡང་ཞེགས་ཏེ། དེ་ལ་ཉི་འོད་
 འཕྲོག་པའི་ཆོ་ལས་དབང་གིས་དེའི་མིག་མི་གསལ་བས་གཟུགས་མ་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི།

ཉི་མའི་སྤྲོད་དུ་མུན་པ་ཡོད་མི་དགོས་ཞེས་ལན་བཏབ་པས་ཚོག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
 ཅིག ཡི་དྲགས་ནམས་ལ་སོས་ཀའི་དུས་སུ་ནི། །ཟླ་བའང་ཆ་ལ་དགུན་ནི་ཉི་མའང་
 གང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས། ཉི་མའི་འོད་ཀྱི་རེག་བྱ་ལ་ཆ་བའི་རེག་བྱ་དང་གང་
 བའི་རེག་བྱ་གཉིས་དང་། ཟླ་བའི་འོད་ཀྱི་རེག་བྱ་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ནམ་
 བཤད་ལས། གཉིས་ཀའང་ཟླ་ཉི་གཅིག་གི་འོད་ཀྱི་རེག་བྱར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ནམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟ་ན་མི་བསྐྱེད་
 པ་དང་བསྐྱེད་པའི་རེག་བྱ་གཉིས་ཀ་ལྷགས་གོང་གཅིག་ཕུ་དེའི་རེག་བྱར་ནི་བྱ་དགོས་
 ལ་༥ ཞེས་གསུངས་པས། མེས་བསྐྱེད་པའི་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་རེག་བྱ་
 ལ་གང་བའི་རེག་བྱ་དང་ཆ་བའི་རེག་བྱ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། མེས་བསྐྱེད་པའི་ལྷགས་
 གོང་དམར་འབར་བ་ལ་རེག་ཀྱང་མི་འཛོག་པའི་རིགས་སྤྲགས་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུའི་
 ལུས་ཤེས་ཀྱིས་མེས་བསྐྱེད་པའི་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་རེག་བྱ་མྱོང་ཞེས་ཟེར།
 འོ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལུས་ཤེས་དེས་ལྷགས་གོང་དེའི་ཆ་བའི་རེག་བྱ་མྱོང་བར་
 ཐལ། དམ་བཅའ་གང་ཞིག་དེའི་རེག་བྱ་དང་དེའི་ཆ་བའི་རེག་བྱ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར།
 ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཆ་བའི་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་རེག་བྱ་དང་། ཆ་བའི་ལྷགས་
 གོང་དམར་འབར་བའི་ཆ་བའི་རེག་བྱ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆ་བའི་ལྷགས་
 གོང་དམར་འབར་བའི་རེག་བྱ་ཡིན་ན་ཆ་བའི་རེག་བྱ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་
 ན་གང་བའི་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་རེག་བྱ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། མའི་
 རེག་བྱ་ཡིན་ན་ཆ་བའི་རེག་བྱ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེ་ཡིན་ན་ཆ་གིང་སྐྱེད་པ་
 ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག་མེ་དང་མའི་རེག་བྱ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ།

མེ་ཡོད། མེ་ཁ་འོག་མེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱ་བར་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ལྷགས་གོང་
 དེའི་རེག་བྱ་ཆ་བས་སྦྱོས་བྱ་དེའི་ལུས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉི་མའི་འོད་
 གྱི་རེག་བྱ་དང་གང་བའི་རེག་བྱའི་གཞི་མཐུན་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉི་འོད་ཀྱི་རེག་
 བྱ་ཡིན་ན་ཆ་བའི་རེག་བྱ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆ་བའི་ཉི་འོད་ཀྱི་རེག་བྱ་ཡིན་ན་
 ཆ་བའི་རེག་བྱ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། དགུན་དུས་ཆ་བའི་ཉི་འོད་ཀྱིས་
 ཡི་དྭགས་ཀྱི་ལུས་ལ་རེག་པའི་ཆེ་གང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྦྱོས་པའི་རེག་བྱ་དེ། ཆ་
 བའི་ཉི་འོད་དེའི་རེག་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་བྱུང་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དགུན་
 དུས་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ལུས་ལ་རེག་པའི་ཆེ་གང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྦྱོས་པའི་
 རེག་བྱ་དེ། ཉི་འོད་དེའི་རེག་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་སོང་། ཉི་འོད་ཀྱི་
 རེག་བྱ་ཡིན་ན་གང་བའི་རེག་བྱ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །ཕྱ་བའི་དྭགས་མ་གྲུབ་
 ན། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་གང་བའི་རེག་བྱ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་
 གང་བའི་ཉི་འོད་ཀྱི་རེག་བྱ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བའི་འོད་ལ་དབྱེད་པ་འདིས་
 རིགས་འགྲ། འོ་ན། རྣམ་བཤད་ཀྱི་ལུང་སྔ་ཕྱིའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་
 དེ། ལུང་སྔ་མའི་དོན་དགུན་དུས་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ལུས་ལ་འཕྲོག་པའི་ཆེ་གང་
 བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྦྱོས་པའི་རེག་བྱ་དེ། རང་རྒྱ་ཉི་འོད་ལས་བྱུང་བའི་རེག་བྱ་ཡིན་
 པ་ལ་དགོངས་པ་དང་། ལུང་ཕྱི་མའི་དོན་མེས་བསྐྱེད་པའི་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་
 བ་ལ་རེག་ཀྱང་མི་འཆོག་པའི་སྦྱོས་བྱའི་ལུས་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱོད་བའི་ལྷགས་གོང་རང་མཆོན་
 པའི་རེག་བྱ་དེ། རང་རྒྱ་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་རེག་བྱ་ལས་བྱུང་བ་ལ་དགོངས་
 པའི་ཕྱིར། གང་ལྟར་ཀྱང་ཞིབ་དུ་དཔྱད་ཅིག

༥ གང་ཕྱིར་གང་གི་ཡུལ་ཕྱིར་གྱུར་དེ་ལས། །ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞི་
ལ་དྲུག་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། དྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་རིག་འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དེ་མི་
འཐད་དེ། རང་རིག་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་གྱུར་པའི་དྲན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དྲན་པར་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔུང་པའི་ཆེ། རང་རིག་
སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་གྱུར་པའི་དྲན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྒྲ་
མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན། གཞན་ཡང་།
སྒྲོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྗེས་སུ་དེ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། སྒྲོ་
འཛིན་དབང་མངོན་དང་དེ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བྱམས་པས་བྱས་པའི་ལས་ཉེར་སྒྲས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དྲན་པ་
མི་འགྲུབ་པ་བཞིན། ཁོ་ན་རེ། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། རྒྱུད་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་
ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲོ་འཛིན་དབང་མངོན་དང་དེ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ཆོས་
ཅན། རྒྱུད་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁོ་ན་རེ། སྒྲོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྗེས་སུ་དེ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེས་པ་མི་སྲིད་པར་
ཐལ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་
དེ་ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་གཞོད་བྱེད་དུ་འདུག་གོ །ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན།
དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཁྱོད་
ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྗེས་
སུ་དེ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེས་པ་ཆོས་ཅན། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་སྟེ། ཡོད་
པ་གང་ཞིག ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་ཆོན་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར། ཆད་

མའི་མཆན་གཞི་ལ་དཔུང་ན། རྟོང་ཐུན་ཆུང་བར། རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཆད་མ་ཡིན་པས་
 མ་བྱུང་བྱང་། རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་བྱ་དགོས་པ་
 འདྲ་སྟེ། སྤྱ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ཆད་མ་མ་ཡིན། རྩ་གཅིག་རྩ་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་དབང་
 ཤེས་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱ་མ་རང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་སྤྱ་རྟག་པ་ལ་ཆད་མར་མ་
 སོང་། ཕྱི་མ་རང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་རང་ལ་རྩ་གཅིག་རྩ་གཉིས་སུ་སྤང་བ་ལ་ཆད་མར་
 སོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་ལེགས་ཏེ། སྤྱ་རྟག་པ་སྤྱ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པའི་
 ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་རྩ་གཅིག་རྩ་གཉིས་ཡིན་པ་རྩ་གཅིག་རྩ་གཉིས་སུ་སྤང་
 བའི་དབང་ཤེས་གྱི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོར་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་ཤེས་དེ་ཆད་
 མེན་གྱི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་སྤྱིར་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་
 མ་གྱུབ་སྟེ། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཡོད་པ་གང་ཞིག་རྒྱ་མཆན་མཆུངས་པའི་ཕྱིར། དང་
 བོ་ཁས་རྒྱངས། མཆན་ཉིད་ལ་དཔུང་ན། ཁ་ཅིག་གསར་དུ་མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ་ཆད་
 མའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་དེ། སོ་སྤྱིའི་རྒྱུད་གྱི་སྟོ་འཛིན་མངོན་
 སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་མཆན་ཉིད་དེ་མ་ཡིན་ཞིང་། མཆོན་བྱ་དེ་ཡིན། སྟོ་འཛིན་
 མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྤྱིས་པའི་སྟོན་པོ་ངས་པའི་ངས་ཤེས་ཀྱང་མཆན་ཉིད་དེ་མ་ཡིན་
 ཞིང་། མཆོན་བྱ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་རང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་སྟོན་
 པོ་རྟོགས་ཟེན་རྟོགས་པའི་དཔུང་ཤེས་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སོ་སྤྱིའི་རྒྱུད་གྱི་སྟོ་
 འཛིན་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྟོན་པོ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྩ་བའི་རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ངས་ཤེས་དེ་རང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་སྟོན་པོ་ལ་ཆད་

མར་བཞག་དགོས་ཀྱང་། དེ་གསར་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ལ་དཔུང་ཤེས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ལ་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སྟོང་ཉིད་ལ་དཔུང་ཤེས་སུ་ཐལ། དེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
 ཟིན་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་
 དང་པོ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ལ་དཔུང་ཤེས་སུ་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་རྒྱུན་མཐའི་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་འཕགས་
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་དཔུང་ཤེས་ཡིན་དགོས་
 པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་དཔུང་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་
 པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་དབང་རྒྱལ་གྱིས་སྟོང་
 ཉིད་དང་པོར་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་དཔུང་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྟོང་
 ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་
 པ་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེར་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་མེད་ན། དཔུང་ཤེས་ལ་ཆད་མས་ཁྱབ་པ་བཞིན་དུ་ཆད་མ་ལ་ཡང་དཔུང་ཤེས་ཀྱིས་
 ཁྱབ་པར་ཁས་སྐྱང་དགོས་ན། དེ་འདྲ་བཞིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་བཞི་པོ་གང་ཡང་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་
 གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དཔུང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་
 མི་རྒྱས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། དེས་བདེན་གཉིས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་

ལུམ་དུ་ཉོག་པ་པ་གང་ཞིག རྒྱུ་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བདེན་གཉིས་དུས་
 ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མ་ཉོག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། འོ་ན། བྱང་སེམས་
 གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་ཉོག་པར་
 ཐལ། དེས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོག་པ་པ་གང་ཞིག བར་ཆད་མེད་ལམ་དེའི་ཉིར་
 ལེན་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་ཉོག་པའི་
 ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེས་སྟོང་ཉིད་གསར་དུ་མ་ཉོག་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་སྟོང་ཉིད་ཉོག་པ་ཅིན་ཉོག་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་གྱི་མཐོང་
 ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྟོང་ཉིད་ཉོག་པ་ཅིན་ཉོག་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པ་གང་ཞིག རྒྱུ་མཚན་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་དཔུང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཉོག་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་
 ལ་དཔུང་ཤེས་མ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་ཁྲབ་དེ་ལ། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་
 གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བྱང་སེམས་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་
 ངོས་སྒྲལ་གྱི་སྤང་བྱུར་པའི་མཐོང་སྤངས་བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་མངོན་
 ལུམ་དུ་གསར་དུ་ཉོག་པར་ཐལ། དེས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་ཉོག་པ་པ་གང་ཞིག བྱང་
 སེམས་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མ་ཉོག་པའི་ཕྱིར།
 ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་ན། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེས་གསར་དུ་ཉོག་པའི་ཚོས་ཡོད་པར་ཐལ་
 ལོ། །འདོད་ན། དེ་དཔུང་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། སྒྲོ་འཛིན་
 མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྒྲེས་པའི་སྒྲོན་པོ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་གྱིས་རང་དང་དུས་མཉམ་
 དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོན་པོ་གསར་དུ་ཉོག་པར་ཐལ། དེས་རང་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྱུར་པའི་

སྤྱི་ཤོ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག་ སྤྱི་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་དེ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་
 པ་ཁས། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། སྤྱི་འཛིན་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་དང་པོས་སྤྱི་འཛིན་མངོན་
 སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་ཤོ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་
 འཛིན་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་སྤྱི་འཛིན་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་
 དུས་མཉམ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་ཤོ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐོར་ཅུང་ཟད་ཕྱ་བར་སྣང་
 བས། དེང་སང་གི་བཤད་ཉན་པ་ཐོས་བསམ་ལ་བྱ་བུ་ལ་མི་མངོན་པ་ནམས་གྱིས་ཐུགས་
 རྟོག་དེ་ཙམ་འདུག་པ་ཞུ་ཞེས་སྟན་བསྟུན་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ རང་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱུ་
 བའི་ཤེས་པ་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་ཅེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་དེ། ཆད་མའི་སྐད་དོད་པ་
 ལྷ་ཆ་ཞེས་པའི་བྱ་དང་པོ་དང་རབ་ལ་འདུག་པའི་བཤད་པ་བོར་ནས་གཙོ་བོ་ལ་འདུག་
 པའི་དབང་དུ་མངོན་དེ། རང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་འཕམ་སྐྱུར་མི་བསྐྱུ་
 བའི་ཤེས་པ་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐུགས་སྤེལ་
 མཆན་ཉིད་དེ་ལ་སྤྱི་ཤོ་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་ སྤྱི་ཤོ་འཛོན་རྟོག་པ་དང་ཆེ་གཅིག་ཆེ་གཉིས་
 སུ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཆད་མར་ཐལ། རང་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་དངོས། ཉགས་དེར་ཐལ། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱུ་
 བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་གཞོད་བྱེད་དུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་དཔུང་གཞི་ཏེ། འོ་
 ཅན་ དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་ལ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་འདུག་
 ཡུལ་ལ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཁས་ཤིང་གཙོ་འང་ཕྱི་མ་འདི་ཆེ་བར་མངོན་
 རོ། ། རྟོགས་པ་ཁ་ཅིག་ རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་
 ཅེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་མ་བཀག་པ་དང་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་

ཡང་། སྐྱེ་ཏྲག་འཛིན་ཏྲིག་པ་དང་ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་
 ཅན། ཆད་མར་ཐལ། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་
 གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་གི་སྤང་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤང་ཡུལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དེ་གཉིས་ཀྱི་འདུག་ཡུལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་སྒྲ། དབྱེ་
 བ་ལ་དབྱད་ན་ཁ་ཅིག་ཆད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་མངོན་
 སུམ་གྱི་ཆད་མ་ལ་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་བ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་བཞི་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་
 པའི་ཆད་མ་ལ་ཡང་གསུམ་དུ་དབྱེ་ཞེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་
 ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་དང་། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་གཉིས་སུ་མ་ངེས་
 པར་ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལོགས་སུ་འཛིན་ཅེས་ཟེར། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། མངོན་
 སུམ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་ཏྲག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་
 དུ་གྱུར་པའི་ཏྲག་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་གྱུར་ཏྲག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 མངོན་གྱུར་དུ་གྱུར་པའི་ཏྲག་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ།
 གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གསལ་ཁ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཚུ་བར། དེ་ཕྱིར་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་
 དབང་གང་གིས་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། འགྲེལ་པར། རང་རིག་པ་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་ཅིང་། ལས་
 གྲུབ་ཀྱི་གསུམ་གཅིག་མ་ཡིན་པ་དང་། རལ་གྱི་རང་གིས་རང་གི་སོ་མི་གཅོད་པ་དང་།
 སོར་སོར་རང་གིས་རང་ལ་མི་རིག་པ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཁོ་ན་རེ།

ཅ་འགྲེལ་དེས་རང་རིག་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་མི་འགོག་གོ
 ཞེན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། འགྲེལ་པར། འོན་ཏེ་འཇིག་རྟན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་
 དབང་དུ་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་རིག་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། སྔོ་འཇིན་དབང་མངོན་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་
 མེད་པར་ཐལ། རང་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། མ་བྲུབ་སྟེ། སྔོ་འཇིན་མངོན་སུམ་
 དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དེ། དེ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔོ་འཇིན་དབང་
 མངོན་གྱིས་ཡུལ་སྔོན་པོ་གྲུབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྔོན་འཇིན་དབང་མངོན་དྲན་པའི་དྲན་
 ཤེས་ཀྱིས་སྔོ་འཇིན་དབང་མངོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔོ་འཇིན་དབང་མངོན་ཁོ་རང་
 སྔོ་འཇིན་དབང་མངོན་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། བྱེ་མ་དེར་ཐལ།
 སྔོ་འཇིན་དབང་མངོན་གྱིས་སྔོ་འཇིན་དབང་མངོན་མཛྙགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 མཛྙགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་དངོས་སུ་ཡང་མཛྙགས་ཤུགས་ལ་ཡང་མཛྙགས་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེས་དེ་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་མཛྙགས།
 གཉིས་སྒྲུང་རྒྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་མཛྙགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་དེར་ཐལ།
 དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་པའི་གཉིས་སྒྲུང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱབ་པའི་སྒྲོ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་དེར་
 ཐལ། དེས་ཆོས་ཉིད་དངོས་སུ་རྟགས་པའི་ཤུགས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་རྟགས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲུས་རང་གི་དགག་
 གྲུབ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་མི་འཕྲེན་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚེས་ཉིད་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་མཛོད་གས་
 པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན། བར་ཆད་མེད་ལམ་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་
 དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན། དེ་ལ་སྒྲུབ་བ་དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་
 ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྒྲུབ་བ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདོད་
 ལན་བྱེད་དམ། ཡང་ན་སྟོང་ཐུན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གཉིས་སྒྲུབ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་
 ཡིན་ན། རང་གི་སྒྲུབ་བ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་ཅེས་པའི་ཞིབ་ཆ་སྟོན་པ་གང་བདེ་
 བྱའོ། ཁོང་དུ་ཇི་སྟན་སྒྲུས་པ་ལ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྟོ་འཛིན་དབང་མངོན་རང་དུས་
 སུ་སྟོ་འཛིན་དབང་མངོན་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པར་ཐལ། སྟོ་འཛིན་དབང་མངོན་
 སྟོ་འཛིན་དབང་མངོན་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མ་ཡིན། རང་རིག་ནི་མེད། སྟོ་འཛིན་
 དབང་མངོན་དུན་པའི་དུན་ཤེས་སྟོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དུས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 མ་བྱུང་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་དེ་སྟོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དུས་སུ་སྟོ་འཛིན་དབང་མངོན་
 འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟེར་རང་དུས་སུ་སྟོ་འཛིན་དབང་མངོན་འགྱུར་
 བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡོད་ན། རང་དུས་སུ་སྟོ་འཛིན་དབང་མངོན་ཡོད་པས་ནི་མ་བྱུང་སྟེ།
 སྟོ་འཛིན་དབང་མངོན་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མར་གྱུར་པའི་སྟོ་འཛིན་དབང་མངོན་དུན་
 པའི་དུན་ཤེས་གྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཕ་བའི་ལུགས་གསུམ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྣལ་
 འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྱུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་རང་གི་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཆེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཆེན་དུ་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་

ཏེ། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཀྱི་དུ་གྱུར་བའི་གཙོ་བོ་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཀྱི་དུ་གྱུར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འཁོར་དུ་ཕྱན་
 པའི་གཙོ་བོ་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཀྱི་དུ་གྱུར་
 པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་ལ་དབྱད་
 བ། ཁ་ཅིག་རྟགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་འཛིན་སྣངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་
 བྱ་མངོན་སུམ་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད། རང་
 གི་འཛིན་སྣངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་སྐྱོག་གྱུར་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་རྗེས་
 སུ་དཔག་པའི་ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར། གཉིས་ཀ་མི་འབྲད་དེ། ཐར་པ་འཛིན་པའི་
 རྟོག་པ་མཆོན་བྱ་སྐྱུ་མ་ཡིན་ཞིང་མཆོན་ཉིད་དེ་མ་ཡིན། མཆོན་ཉིད་ཕྱི་མ་ཡིན་ཞིང་
 མཆོན་བྱ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསྐྱེད་པ་དེར་ཐལ། དེ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་
 ཀྱི་ཆད་མ་གང་ཞིག དེའི་འཛིན་སྣངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེའི་འཛིན་སྣངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་
 བྱ་མངོན་གྱུར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་
 གྱུར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་པ་མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་པ་སྐྱོག་གྱུར་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བསྐྱུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་
 བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་རྟགས་གཉིས་པ་བསྐྱེད་པ་དེར་ཐལ།
 དེ་ཐར་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཞིང་། རང་གི་རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་
 ཀྱི་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་ངེ་འཛིན་ལ་མ་བརྟེན་པར་

རང་གི་འཛིན་སྐྱོང་སྤྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞུང་གི་མངོན་སུམ་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་
 པ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མེད་མཆོད་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འབྲད་དེ། རྣམ་འབྱོར་མངོན་
 སུམ་ཡིད་མངོན་མ་ཡིན་པ་བཀག་ཟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་
 པ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན། དེའི་འཛིན་སྐྱོང་སྤྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞུང་གི་
 གཞུང་མངོན་སུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་གང་
 ཞིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་གཞན་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་
 ཐལ། དེ་ཆད་མ་གང་ཞིག་དེ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 དེར་ཐལ། རང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་རང་གི་རྟོག་རྟགས་ཡང་དག་ལ་མི་སྟོང་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་
 གསུམ་པ་དེར་ཐལ། དེའི་འཛིན་སྐྱོང་སྤྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། དེའི་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྐྱ་མི་རྟག་པ་མངོན་
 གྱུར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྐྱ་ རང་གི་ལྷགས་ནི། རང་གི་རྟོག་དུ་གྱུར་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་ལ་མ་བརྟེན་པའི་མི་བསྐྱུ་བའི་ཞེན་རིག་དང་། རང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་
 དེ་རང་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོན་སྤེལ་དེ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་པ་མངོན་
 སུམ་གྱི་ཆད་མེད་མཆོད་ཉིད། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་
 དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ རང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་རང་ལ་མངོན་དུ་
 གྱུར་པའི་སྒྲོན་སྤེལ་དེ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མེད་མཆོད་
 ཉིད། རང་གི་རྟོག་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ལས་བྱུང་བའི་ཞེན་རིག་དང་། རང་ཡུལ་

གྱི་གཙུག་པོ་དེ་རང་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོན་མ་དེ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་
 ཡིད་སྒྲོ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་བདག་རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བྱུང་ཞིང་། རང་
 ཡུལ་གྱི་གཙུག་པོར་གྱུར་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པའམ། བདག་མེད་སྤྱ་རགས་གང་ཡང་
 རུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་བྲལ་གྱི་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
 གྱི་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད། རང་གི་རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་
 ཡུལ་གྱི་གཙུག་པོར་གྱུར་པའི་སྒྲོག་གྱུར་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཞིན་རིག་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་
 མའི་མཆན་ཉིད་དུ་བྱ་ལ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ལ་
 ཡང་རང་གི་རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རང་
 གི་རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་སྒྲུར་ནས་མཆན་ཉིད་
 སོ་སོར་འཛིན། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ནི། ཆོག་གསལ་ལས་ལུང་ཆད་མ་ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱ་དགོས་ཤིང་། དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཆད་མ་ཞེས་བཤད་པ་ཡང་།
 གཙུག་པོར་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལས་ལོགས་སུ་ཡོད་པར་མི་སེམས་སོ། །མཆན་
 གཞི་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་ཆད་མ་དང་དབྱེད་ཤེས་གཉིས་སུ་མ་ངེས་
 ཏིན། ཡིད་སྒྲོ་སྟན་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་བཞིན་པའི་སོ་སྒྲུའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་
 མངོན་ལྟ་བུ་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་སུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སོ་སྒྲུའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་
 ཡིད་མངོན་ཀྱང་ཆད་མ་པ་ལྟར་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་མི་བྱ་སྟེ། གཟུགས་རྟོགས་
 པའི་རྟོག་པ་དབྱེད་ཤེས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་དབྱེད་ཤེས་ཡིན་པས་
 ནི་མ་བྱུང་སྟེ། ཞོང་དུ་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་སུ་བཤད་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་

དེ་མ་ཐག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྣང་ལ་མ་ངེས་སུ་བྱ་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། སོ་སྟེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གང་ཡིན་ཏེ་ག་པར་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། སོ་
 སྟེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་སྟུག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཡིད་ཤེས་ཡིད་
 མངོན་དུ་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆད་མ་ནམས་ཡུལ་གང་ལ་
 ཆད་མ་གང་དུ་སོང་དཔུང་ན། ཁ་ཅིག་སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་སྟོན་པོ་ལ་མངོན་སུམ་
 དང་། མངོན་སུམ་ཆད་མ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་སྐྱ་མི་ཏྲག་ཏྲིགས་
 ཀྱི་རྗེས་དཔག་དང་། བདག་འཛིན་གཉིས་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མར་སོང་བའི་གཞལ་
 བྱ་མེད་ཅེས་ཟེར། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་སྟོན་པོ་ལ་མངོན་སུམ་
 བཏགས་པ་བ་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་ཞིང་། སྟོན་པོ་སྟོ་
 འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་མངོན་སུམ་མཆན་ཉིད་པ་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་བཏགས་
 པ་བ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟུགས་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་
 དེ། སྐྱ་མི་ཏྲག་ཏྲིགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱ་མི་ཏྲག་པའི་དོན་སྤྱི་ལམ་རང་གི་སྣང་བ་ལ་མངོན་
 སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱང་བདག་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ལམ་རང་གི་
 སྣང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མར་སོང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། སྐྱ་མི་ཏྲག་པའི་
 དོན་སྤྱི་ལམ་རྗེས་དཔག་དེའི་སྣང་ཡུལ་རྗེས་དཔག་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རྣམ་བཤད་ལས། ཤེས་པ་གང་ལ་གང་གི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་
 པ་དེའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་སྣང་བ་དེ་ཤེས་པ་དེ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཞིང་། དེ་
 ཡང་དེ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་འཛིག་ཏེན་ན་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ལ་ཆད་མར་
 གྲགས་པས་ཆད་མར་འགྱུར་བ་ཅིག་འོང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་ཏྲགས་

གཉིས་པ་དེར་ཐལ། བདག་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ལས་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུང་ཡུལ་
བདག་འཛིན་གཉིས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འཆར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེའི་
ཕྱིར་བདག་གཉིས་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་བདག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་མངོན་སུམ་དུ་འཆར་ལ། དེའི་
ཆོ་གཞལ་བྱ་སྒྲུང་བ་མངོན་གྱུར་དེ་ཡུལ་ཅན་དེས་འགྲུབ་པ་སོགས་སྐར་དང་འབྲ་སྟེ།
དེས་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བ་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་
འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོད་མའི་དོགས་དཔྱད་རགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཐལ་ལོ། །

ཇི་ལྟར་བྱོད་ཀྱི་གཞན་དབང་དངོས་འདོད་ལྟར། ཞེས་སོགས་ལ། ངག་དོན་
ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབྱ་མ་པས་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་འཛིན་ཏེན་
ཀྱི་ཀུན་རྫོག་དང་འགལ་བའི་སྦྱོན་མེད་པར་ཐལ། དབྱ་མ་པས་འཛིན་ཏེན་ཀྱི་ཀུན་རྫོག་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅིག ཁས་མ་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོག་རང་བཞིན་གྱིས་
མེད་པའི་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲུང་དོར་གྱི་འབྲས་
བྱ་བསྐྱབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མདོ་སྡེ་གང་ལས་ཕྱི་རོལ་སྒྲུང་བ་ཡོད་མིན། ཞེས་སོགས་ལ། ངག་དོན་ནི།
ཕྱི་དོན་ཡོད་ན་ལང་ག་ཤེགས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱི་རོལ་སྒྲུང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། ཞེས་
ཕྱི་དོན་མེད་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་མི་དགོས་ཏེ། ལུང་དེ་དང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི། ཞེས་སོགས་ལ་ངག་དོན་ནི།
ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་། དེ་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་སྟེ། ལང་ག་ཤེགས་
ལས། ཕྱི་རོལ་སྒྲུང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་གིས་དེ་ལྟར་བརྟན་པའི་
ཕྱིར་ཞེན། མ་ཁྲུབ་སྟེ། ལུང་དེ་དང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་དང་

དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལྟར་ཡང་ཡོད་དེ། ཀུན་གཞི་སྟོན་པའི་མདོ། མཚན་ཉིད་གསུམ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པའི་མདོ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པ་སྟོན་པའི་མདོ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞི་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་བཞི་ཡང་ཡོད་དེ། རིམ་པ་བཞིན། རི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། ཏག་བཏན་གྱི་སྟོང་པོ་སྟོན་པའི་མདོ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་མདོ་དང་། འདི་ནི་མདོ་རྩེ་གང་དུ་ཡང་རུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། རྩོ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ། ཞེས་སོགས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ནམས་གོ་སྟེ། ཏག་བཏན་གྱི་སྟོང་པོ་སྟོན་པའི་མདོའི་ངོས་འཛིན་དང་། དེ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་བས་ཀུན་གཞི་སྟོན་པའི་མདོ་དང་དོན་དུ་འགྲུབ་ཚུལ་སོགས་གོ་དཀའ་བར་ཡོད་པ་སྤྱི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བསལ་བ་ནི། ཞེས་སོགས་ལ། ངག་དོན་ནི། སེམས་ཅམ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་བཏན་པ་སེམས་ཅམ་པས་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་བདེན་མེད་དུ་བཏན་པས་ཡུལ་ཅན་བདེན་མེད་དུ་ཆོགས་ཆུང་དུས་ཉོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ལུང་གི་ལོ་རྒྱས་ཤེས་བྱས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ལ། ངག་དོན་ནི། དང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། རེས་དོན་གྱི་མདོའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་བཏན་བཏན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་དེ་དང་པོའི་ངོ་བོ་དང་། རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་ངོར་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བཏན་བཏན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་དེ་གཉིས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བརྒྱས་གསུམ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་སྤྲུལ་པ་དེར་ཐལ།

མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཀྱན་རྫོགས་བདེན་པ་བསྟན་བྱའི་
 གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་གང་ཞིག དེ་དེ་བྱུགས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་
 བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་མ་བྱུང་། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་
 རྟག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག འདིར་མ་བྱུང་སྟེ། འོ་ན།
 ཅ་ཤེས་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་ཐལ། དེ་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་
 བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། འདོད་ན། དེས་དེ་རྩ་ལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་
 པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་རྩ་ལ་དུ་བཏོན་
 ནས་འཆད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེ་རྩ་ལ་དུ་བཏོན་པར་
 ཐལ་ལོ། ཟེར་ཏེ། མདོ་བསྟན་བཅོས་མི་མཚུངས་སམ་སྟུམ་མོ། །ཡང་ཁ་ཅིག དགོངས་
 གཞི་སྟོང་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན།
 མཚན་ཉིད་སྡེ་མ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཀྱན་རྫོགས་བདེན་
 པ་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། དེའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀྱན་རྫོགས་བདེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
 འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་
 གང་ཞིག བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་དེར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་
 པ་ལ་མ་བྱུང་སྟེ། གདུལ་བྱ་དེའི་ངོར་ཀྱན་རྫོགས་བདེན་པ་དེ་མདོ་དེའི་དངོས་བསྟན་བསྟན་
 བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་། ཀྱན་རྫོགས་བདེན་པ་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ།
 མདོ་དེའི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་བསྟན་དོན་གཙོ་

བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དགོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དེའི་དགོངས་པ་དང་
 དགོངས་གཞི་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་སྟོན་པའི་མདོ་ལ་རིགས་འགྲ།
 དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོའི་བརྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡོད་
 པར་ཐལ། དེའི་བརྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། སེམས་ཙམ་པའི་ངོར་གུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེ་དེའི་བརྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་
 པའི་གུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདེན་གྲུབ་
 འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡོད་པར་ཐལ། སེམས་ཙམ་པའི་ངོར་བདེན་གྲུབ་དེ་
 དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་
 སྟོན་པའི་མདོ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་རང་རྒྱ་མི་
 ཤེས་པས་གུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཆོག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་
 མེད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བརྗོད་བྱ་སྟོང་པ་བརྗོད་རྣམས་ཀྱི། །འདི་
 དེ་མི་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱངས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་བྱབ་སྟེ། ཡུང་དེ་
 རང་རྒྱ་མི་ཤེས་པས་གུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཕྱི་རོལ་པའི་དམ་བཅའ་འགོག་པའི་ཆེད་
 ཏུ་གསུངས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དོན་སྟེ་དེ་
 གུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོའི་བརྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་། བརྟན་དོན་
 ཡིན་ཞེས་ཟེར། འོ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་
 མདོ་དེས་རང་གི་ཆེད་ཏུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་གུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དོན་སྟེ་བརྟན་
 བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བརྟན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྟར་
 བརྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གུན་

གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་བཟུང་དགོས་ཀྱི་སེམས་ཅམ་པ་ཡོད་པར་བཤམ། འདོད་པ་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཏ་ཅང་བལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤེས་རབ་སྒྲིང་པོའི་
 རང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོག་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་བྱེ་
 མ་དེར་བཤམ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་བཤམ། གཟུགས་བདེན་མེད་དུ་དངོས་བཟུང་
 བཟུང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། གཟུགས་
 མེད་པ་ངེས་དོན་ཡིན་པར་བཤམ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ངེས་དོན་
 ཀྱི་མདོ་ཡིན་པར་བཤམ། དེ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྐྱར་བའི་མདོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཡུང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་
 བཟུང་། །ཞེས་མདོར་བཟུང་དུ་གསུངས་པས་སྐྱར་དགོས་ཀྱན་ལ་སྐྱར་བཞེན་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། དེ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་བཤམ། དེ་དངོས་བཟུང་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པའི་
 མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གཟུགས་བདེན་མེད་དངོས་བཟུང་བཟུང་བྱའི་གཙོ་བོར་
 བྱས་ནས་བཟུང་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲུབ་ཞིང་། ཁྱོད་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་སོ། །ལྷགས་
 འདི་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། དགོངས་འབྱེད་ཀྱི་འཁོར་
 ལོ་དང་པོ་གཉིས་སུ་སྟོང་ཉིད་ཕྱ་མོ་དངོས་སུ་བཟུང་པ་རྣམས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་།
 བ་མ་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་པའི་ལྷགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་དེ། རྣམ་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས། ཀྱན་བཏགས་པའི་གཟུགས་ཆོས་
 ཉིད་ཀྱི་གཟུགས། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་སྐྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་གསུམ་གྱི་ངོས་འཛིན་ཡོད་དེ། གཟུགས་དེ་ཀ་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས། གཟུགས་
 རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་ཀྱན་བཏགས་པའི་གཟུགས། གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུང་

པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་ནམས་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་གཞན་དབང་
མཆན་ཉིད་པ་འཛིག་མི་འཛིག་དཔུང་དོ། །

བྱམ་སོགས་འདི་དག་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་ལ། ངག་དོན་ནི།
ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབྱུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ་དངོས་པོ་ནམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་།
ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་ཡོད་དེ། གྲེ་བྲག་སྒྲ་བའི་ལྷགས་ལ་བྱམ་སྒྲམ་སོགས་ཆ་ཅན་གྱི་དངོས་
པོ་ནམས་དོན་དམ་རྣམས་ཡོད་དུ་མ་བྱུང་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་བཏགས་ཡོད་དུ་བྱུང་པ་གང་
ཞིག རྒྱ་མཆན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

ཉོན་མོངས་སྒྲོན་ནམས་མ་ལུས་འཛིག་ཆོགས་ལ། །ཞེས་སོགས་ལ། ངག་
དོན་ནི། ཉེས་པའི་རྩ་བ་དངོས་བཟུང་ནས་སྤྲོང་འདོད་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཅན། ངར་
འཛིན་ལྷན་སྒྲེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་དགག་དགོས་
ཏེ། ཉོན་མོངས་འཛིག་ལྷ་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཐར་པ་དོན་གཉེར་
གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མོ་གཤམ་བྱ་ལྟར་སྒྲེ་བ་དང་བྲལ་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ལ། ངག་དོན་ནི། བྲངས་
ཅན་དང་གྲེ་བྲག་པ་སོགས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་བདག་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་འང་བདག་
དུ་མི་རིགས་ཏེ། མ་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བཞིན་མོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཏགས་
ཡང་དག་མེད་པའི་གོ་དོན་རྩི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། ཚུལ་གསུམ་གྱི་གཞི་ལྗོན་
ནས་པར་ནམ་ཤོག་གིས་བཏགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྤྲོད་ལྷགས་ཀྱི་དངོས་
ནས་བྱུང་པ་ཅིག་བྱུང་ན་དེ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཏགས་ཡང་དག་ཟེར་ཞིང་། དེ་འདྲ་ཆོད་
མས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཏགས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། རང་

དབང་དུ་གྱུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱུང་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་
 རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་རང་དབང་དུ་གྱུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 རྟགས་ཡིན་དགོས་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་རང་དབང་དུ་གྱུབ་
 དགོས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ།
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མེས་ཅན་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་
 དཔག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་སྤྱིང་པོ་མེད་པའི་རིགས་པའོ། །འོ་ན། རྟགས་ཡང་
 དག་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། རང་གྲགས་སམ་གཞན་གྲགས་
 ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་རང་ལྷགས་ལ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་
 པོ་དེའི་དོན་ཡང་བཞག་དུ་ཡོད་དེ། ཚུ་ལ་གསུམ་ཚོ་ལ་སྤྱི་ཚོ་ལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་
 དུ་གྱུབ་པའི་བདེན་གྲུབ་མེད་ཀྱང་། སྤྱི་ཚོ་ལ་རང་ལ་གྲགས་པའམ་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་བཞག་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ། ཞེས་སོགས་ལ། ངག་དོན་ནི། ཕྱང་པོ་
 ལས་གཞན་བདག་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འབྱུང་བས། མང་བཀྱར་བའི་སྤྱི་པ་ཁ་
 ཅིག་ ཕྱང་པོ་དེ་ངར་འཛིན་གྱི་འཛིན་ལྟ་ལྟོས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོད། ཕྱང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 ཟེར། ཡང་མང་བཀྱར་བའི་ནང་ཚན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། མདོ་
 ལས། བདག་གོ་སྟུང་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟོ་བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་
 པོ་ལྟ་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟོ། ཞེས་གསུངས་གིང་། ངར་འཛིན་
 པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་འཛིན་ཚིགས་ལ་ལྟོ་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་

ཟེར། ཡང་དེའི་ནང་ཚན་ཁ་ཅིག་ རྣམ་ཤེས་དེ་ངར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྷ་ལྷན་སྐྱེས་
 གྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་བདག་འདུལ་བྱར་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་མེད། མདོ་གཞན་ལས་སེམས་
 འདུལ་བྱར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གྱིས་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་
 རས་ངའོ་སྟུང་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། བདག་ཚོས་ཅན། དུ་མར་ཐལ།
 སྤང་པོ་ལྡང་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤང་པོ་ལྡང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་གང་
 ཞིག་ ཁྱོད་སྤང་པོ་ལྡང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན། ཁྱོད་སྤང་པོ་ལྡང་དང་གཅིག་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན། རྟོག་པ་ལ་ཁྱོད་དེ་
 དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་མི་སྲིད་དགོས། དེ་མི་སྲིད་ན་ཁྱོད་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་གནས་ཚུལ་དང་སྒྲུང་ཚུལ་མཐུན་པའི་ཚོས་སུ་
 གྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རང་ངོས་ནས་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཙ་བའི་དུ་མར་ཐལ་བ་འདོད་
 རན། ལུང་ལས། འཛིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་ན་གང་ཟག་ཉག་གཅིག་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བདག་རྣམས་ཡོད་ཡིན་པར་
 ཐལ། སྤང་པོ་རྣམས་ཡོད་གང་ཞིག་ བདག་སྤང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་
 རང་གི་ལུང་ལས། བདག་བཏགས་ཡོད་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པ་
 དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ངར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྷ་ལྷན་སྐྱེས་དེ་རང་གི་འཛིན་སྣངས་
 གྱི་ཡུལ་ལ་མ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པར་ཐལ། དེས་སྤང་པོ་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན། སྤང་པོ་རྣམས་
 ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་ཀྱང་ཁས། འདོད་ན། སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 གྱིས་འཛིག་ལྷ་དེའི་ས་བོན་དངོས་སུ་མི་སྤོང་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན། སེམས་

གཅིག་འདོད་ཅེས་པའི་ཕྱོགས་སྤར་སེམས་ཙམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀ་འདུས་པའི་
 ཕྱིར་ན། སེམས་ཙམ་པ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་གང་ཟག་
 གི་མཆོན་གཞི་དང་། ཀུན་གཞི་མི་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་པ་དང་། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་
 པ་ཕལ་ཆེ་བས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞིར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།།

ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ། །ཞེས་སོགས་ལ། ངག་དོན་
 རྟེན་ ཤེས་བྱ་ཆོས་ཙམ། རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཆེ་
 ཡུང་པོའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་དུ་མཐོང་བར་ཐལ། ཡུང་པོ་རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་ཞིག་
 ལ་བདག་དུ་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། མདོ་ལས་ཡུང་པོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་
 གསུངས་པ། །ཞེས་པ་ཀླང་པ་གཉིས་ལ། གཞུང་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཙམ། ཡུང་པོ་
 ཆོགས་ཙམ་བདག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུང་པོ་ཆོགས་ཙམ་བདགས་གཞིར་བྱས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བདག་འདོགས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་གང་ཟག་གི་
 གདགས་གཞི་གདགས་ཆོས་གཉིས་འགལ་བར་བརྟན་ལ། འགལ་བའང་ཡིན་ཏེ། གང་
 ཟག་ལྟ་བུ་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་ལྟ་བུ་གྱི་གདགས་གཞི་དང་། དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་བདགས་པའི་ང་ཙམ་དེ་གང་ཟག་ལྟ་བུ་གྱི་མཆོན་གཞིར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

རྣམ་བདུན་གྱིས་མེད་གང་དེ་རི་ལྟ་བུར། །ཞེས་སོགས་ཀླང་པ་བཞི་ལ་ངག་
 དོན་ནི། ཤིང་རྟ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཤིང་རྟ་དེ་ཉིད་མཐའ་བདུན་དུ་བཙལ་
 བའི་ཆེ་ན་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྟར་མ་རྟེན་པ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟ་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་འདུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་རྟོགས་པ་ཤིང་རྟ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤིང་རྟ་མཐའ་བདུན་དུ་བཙལ་བའི་ཆེ་མ་

ཆེད་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བེང་རྟ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་དགོས་ཏེ། བེང་རྟ་མཐའ་བདུན་དུ་བཅུ་པའི་ཆོ་མ་ཆེད་པ་དེ། བེང་རྟ་
 རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། འོ་ན། བུམ་པ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པར་
 རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བུམ་པ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་
 ཐུག་པ། བུམ་པ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་བུམ་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་
 པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐུག་པ། དེ་དེའི་འཛིན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བེང་
 རྟ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་དེ་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐུག་པ། བེང་རྟ་མཐའ་
 བདུན་དུ་བཅུ་པའི་ཆོ་མ་ཆེད་པ་དེ་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་
 ན་། གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པ་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐུག་པ། འདོད་པ་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། སེམས་ཙམ་པས་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

གང་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་འདྲི་མ་མེད་ལ་ཟླ་སྒྲིང་གསལ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་
 སོགས་ལ། དག་དོན་ནི། རྣམ་མཁའ་སྒྲིན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱིད་གསར་དུ་བརྟེན་
 པའི་གནས་ཡིན་ན་འོག་མིན་ཡིན་དགོས་ཏེ། ཁྱིད་གསར་དུ་བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུ་གྱི་སར་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་
 གཅིག་དུ་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁའ་ཡིན་ན་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་
 ཀྱི་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་ཆས་ཕྱེ་བའི་མཚན་གཞི་ཡང་ཡོད་དེ། རི་ལྟ་བུ་རྟོགས་
 པའི་རྣམ་མཁའ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། རི་ཆེད་པ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁའ་རྟེན་རྗེས་ཐོབ་
 ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱད་ཆར། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གྲོལ་རྣམས། །གསལ་
 དང་འཕྲོད་དང་དག་ཕྱིར་དང་། །ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་འོད་དང་ཟེར། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 དག་དང་མཚུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

སྒྲུབ་པ།

ངེས་དོན་མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱལ་གྱིས། །

ངེས་དོན་གསུང་རབ་བཀའ་ལྟུལ་པ། །

ཇི་བཞིན་འགྲེལ་བྱེད་དབུ་མའི་གཞུང་། །

རིགས་ལམ་ནས་དངས་ཁོ་བོས་བཤད། །

གཞུང་དང་འྲིལ་དཔང་བཙུགས་ནས། །

བཀའ་ལན་སྟོང་ནས་བྱེད་འདོད་པའི། །

ཤེས་ལྡན་ཡོད་ན་ལེགས་བཤད་འདི། །

དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྒྱུར་བར་ལོངས། །

ལེགས་ཉེས་སྒྲང་དོར་མི་བྱེད་པར། །

ཚོང་འདུས་ངན་པའི་བོང་བཞིན་དུ། །

གང་འཕྲད་གྱས་པར་ལེན་པ་ཡི། །

ཉན་པོ་ནམས་ལ་འདིས་ཅི་བྱ། །

གང་བྱུང་སྒྲངས་ནས་ཅི་བདེ་བར། །

འཁོད་ན་རུང་སྟེ་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས། །

ཉེས་བཤད་གཏམ་གྱིས་ན་བའི་སྟོར། །

འོན་པ་སྟེར་འདི་མཆོག་ཏུ་སྟོ། །

དེ་ཕྱིར་བཀལ་ལན་འདི་སྒྲ་བའི། །

ཤེས་རབ་འདི་འདྲ་ཡོད་ཕྱིན་ཆད། །

སྒྲོན་གྱི་འཆད་པོ་མི་བྱེད་པར། །

དུས་མཐར་འདི་འདྲར་འོང་མི་འཐད། །

འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བཞུགས་པ་ལ། །

ཉུང་ཟད་ཕན་པར་བསམས་ནས་ནི། །

བཀལ་ཞིང་བཏགས་པ་འདི་སྒྲར་གྱི། །

དགེ་བས་བཞུགས་པ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །

གཞན་ཡང་ལེགས་བཤད་འབྲུག་སྒྲ་འདིས། །

མཁས་སྒྲོམ་གོས་སེར་ཅན་རྣམས་གྱི།།

ཁེངས་པའི་བསམ་གཏན་ཞིག་གྱུར་ཏེ། །

མཁས་ལ་མངོན་པར་འདུད་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་དབུ་མ་ལ་འདུག་པའི་བཀལ་ལན་ཟབ་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ་
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རང་གི་སྒྲོབ་མ་སྒྲོ་གོས་དང་ལྡན་པ་འགས་ནན་གྱིས་བསྒྲུལ་བའི་དོན་
 དུ། མདོ་སྒྲགས་རབ་འབྲུམས་པ་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དཔལ་རྣམ་དཔྱིད་མཆོག་
 གི་ལྷེས་ལྷགས་མོ་ཡོས་བྱ་ལོ་ལ་ཡི་གེར་བཀོད་པའི་གནས་ནི་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་
 བའི་སྤང་ངོ་། །འདིས་ཀྱང་བཞུགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་
 པར་གྱུར་ཅིག། །

